

จีนแก้จน

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง โครงการขจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง โครงการขจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ที่เขตปกครองตนเองกว่างซี และมณฑลยูนนาน (จีนแก้จน)

ของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา) บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

ที่ สว ๐๐๑๙.๑๙/ร ๔

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
วุฒิสภา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑) ซึ่งคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมโอกาส สิทธิ ความสามารถ การเข้าถึงทรัพยากร ความเท่าเทียม การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม การเข้าถึงบริการ สวัสดิการ ของประชาชนและชุมชน เพื่อบูรณาการในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งติดตามการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายพลเดช ปิ่นประทีป	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
และโฆษกคณะกรรมการ
๓. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายภาณุ อุทัยรัตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นางสาวภัทรร วรามิตร	เลขาธิการคณะกรรมการ
๗. นายสุธี มากบุญ	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	กรรมการ
๙. พลเอก ธงชัย สาระสุข	กรรมการ
๑๐. นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ คุณมี	กรรมการ

อนึ่ง นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้ลาออกจากคณะกรรมการ ในวันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อมานายธานี สุโชตายน รองเลขาธิการคณะกรรมการ ได้ลาออกจากคณะกรรมการ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติตั้งนายเกี้ยว แก้วสุทอ สมาชิกวุฒิสภา เป็นกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

แทนตำแหน่ง...

แทนตำแหน่งที่ว่าง และในวันจันทร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นายเกี้ยว แก้วสุทอ กรรมการธิการ ได้ลาออกจากคณะกรรมการ และนายจรินทร์ จักกะปาก กรรมการธิการ ได้ลาออกจากคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และพลเอก ณ์รัฐ อินทรเจริญ ที่ปรึกษา คณะกรรมการ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และกรรมการ ในวันศุกร์ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๙ (๔) สมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในขณะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาก็ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ด้วย พลอากาศเอก มนัส รูปขจร ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ ลาออกจากการเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในวันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑๑ (๓) และนายอำพล จินดาวัฒน์ รองประธาน คณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้ลาออกจากคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และนายคำณูณ สิทธิสมาน รองประธานคณะกรรมการ คนที่สามและโฆษกคณะกรรมการ ได้ลาออกจาก คณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ พลเอก สกล ชื่นตระกูล ที่ปรึกษา คณะกรรมการ ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ตามลำดับ ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑๑ (๒) ต่อมา ตามลำดับ ต่อมาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้มีมติแต่งตั้งนายประพันธ์ คุณมี เป็นกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลด ความเหลื่อมล้ำ เพิ่มเติม

บัดนี้ คณะกรรมการ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง โครงการขจัดความยากจนของ สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน (จีนแก้จน) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม วุฒิสภาต่อไป

ลงชื่อ สังศิต พิริยะรังสรรค์
 (นายสังศิต พิริยะรังสรรค์)
 ประธานคณะกรรมการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
 วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายอุดร พันธุ์มิตร)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
วุฒิสภา

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๕

สำนักงานกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๐

เสรีพิมพ์

อุดร ทาน

รายนามกรรมการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

นายสังคิต พิริยะรังสรรค์
ประธานคณะกรรมการ

นายพลเดช ปิ่นประทีป
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
และโฆษกคณะกรรมการ

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายภาณุ อุทัยรัตน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นางสาวภัทรภร วรามิตร
เลขานุการคณะกรรมการ

นายสุธี มากบุญ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายขวัณชาติ วงศ์สุภรานันต์
กรรมการ

พลเอก ธงชัย สารสุข
กรรมการ

นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน
กรรมการ

นายประพันธ์ คุณมี
กรรมการ

ค

ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์คณะกรรมการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์
ประธานที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน

นายกนก ยนต์ชัย

นายโกวิทย์ ดอกไม้

นายไกร ตั้งสง่า

พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ

นายจตุรงค์ เสริมสุข

นายชวน ชูจันทร์

นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ

นายณัฐสิทธิ์ สุรารักษ์

นายดำรงชัย พุ่มสงวน

นายทวีวัฒน์ วีระกุลสถิตย์

นายวิชชัย เทิดเผ่าไทย

นางสาวธัญญา ดวงทอง

นายประसार มฤคพิทักษ์

นายบุญชัย ธีราติ

นายปริญญา จุฑาสงษ์

นางปริศนา กาญจนกันทร

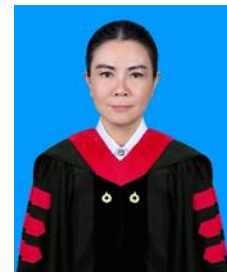
นายปวิณ ชำนิประศาสน์

พลเรือเอก พิเชฐ ตานะเศรษฐ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น

นางสาวภัทรฐิตา ทุมเกิด

นายมน โเลาหวณิช

นางสาววนิดา ฮอร์ณ

นางสาววิชญา ลิปิพันธ์

นายวีรวิทย์ วิวัฒนวานิช

ว่าที่ พันตรี สรชาติ
วิชัย สุวรรณพรหม

นายสฤทธ์ วิชुरย์

นางสาวสิรินภัตรา ศิริณัทโสภิติน พลอากาศเอก สุจินต์ แซ่มซ้อย พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

นายสุวิทย์ พูลศิลป์

นายสฤทธ์ชัย จุลมนต์

นายอนุวัธ วงศ์วรรณ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอารี วิบูลย์พงศ์

รองศาสตราจารย์อักษรศรี พานิชสาส์น

ศาสตราจารย์อัญชลี มีมุข

รายนามคณะเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน

นายสังคิต พิริยะรังสรรค์
ประธานคณะกรรมการ

นายพลเดช ปิ่นประทีป
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
และโฆษกคณะกรรมการ

นายภาณุ อุทัยรัตน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นางสาวพรอนันต์ เป้านาบอน
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ

นายวัชรพงศ์ ระดมสิทธิพัฒน์
อนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหา
ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ

นางวณี ปิ่นประทีป

อนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด
การปฏิรูปเพื่อแก้ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

นายโรตม์ พิริยะรังสรรค์

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

นางณัฏิกาญจน์ สุตติพันธ์วิหาร

อนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหา
ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ

นายเตชินท์ ธรรมวงศ์

ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง โครงการจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน
ของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญชั้นคณะหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑) เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างเสริมโอกาส สิทธิ ความสามารถ การเข้าถึงทรัพยากร ความเท่าเทียม การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม การเข้าถึงบริการ สวัสดิการ ของประชาชนและชุมชน เพื่อบูรณาการ ในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งติดตามการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมการการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง โครงการจัด ความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับ การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑ นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๑.๒ นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ นายอำพล จินดาวัฒนะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๑.๔ นายพลเดช ปิ่นประทีป	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๑.๕ นายคำคุณ สิทธิสมาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่ และโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๖ นายภาณุ อุทัยรัตน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๗ นายธานี สุโขทัย	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๘ นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๙ พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๐ พลเอก ธีรชัย อินทรเจริญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๑ พลเอก ธงชัย สารสุข	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑.๑.๑๒ ...

๑.๑.๑๒ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๑๓ นายสุธี มากบุญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๑๔ นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๑๕ นายจรินทร์ จักกะพาก	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๑๖ นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๑๗ นางสาวภัทรภร วรามิตร	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๑๘ นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	เป็นกรรมาธิการ
อนึ่ง มีกรรมาธิการลาออกจากคณะกรรมาธิการ ดังนี้	
๑. นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง ลาออกเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๒. นายธานี สุโขทัย	รองเลขาธิการคณะกรรมาธิการ ลาออกเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. นายเกียรติ แก้วสุทอ	กรรมาธิการ ลาออกเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๔. นายจรินทร์ จักกะพาก	กรรมาธิการ ลาออกเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔
๕. พลเอก ธีรยุทธ อินทรเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ พ้นจาก ตำแหน่ง ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๙ (๔) สมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งได้ เกษียณอายุราชการ
๖. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ ลาออกจากการเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ทำให้ สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑๑ (๓)
๗. นายอำพล จินดาวัฒนะ	รองประธานกรรมาธิการคนที่หนึ่ง ลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๘. นายคำคุณ สิทธิสมาน	รองประธานคณะกรรมาธิการคนที่สาม และโฆษกคณะกรรมาธิการ ลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ปัจจุบันคณะกรรมการได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ
ดังนี้

๑. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายพลเดช ปิ่นประทีป	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
และโฆษกคณะกรรมการ
๓. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายภาณุ อุทัยรัตน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นางสาวภัทรรถ วรามิตร	เลขาธิการคณะกรรมการ
๗. นายสุธี มากบุญ	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	เป็นกรรมการ
๙. พลเอก ธงชัย สาระสุข	เป็นกรรมการ
๑๐. นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	เป็นกรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ คุณมี	เป็นกรรมการ

๑.๒ คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นายอุดร พันธุ์มิตร วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขาธิการประจำคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๗ วรรคสี่

๑.๓ คณะกรรมการได้จัดให้มีการประชุมโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องชาวญูที่เกี่ยวข้องมาให้
ข้อมูลและคำแนะนำต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ได้แก่

๒.๑.๑ นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล	อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก
๒.๑.๒ นายวิบูลย์ คุสกุล	อดีตเอกอัครราชทูตไทย
ประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน
๒.๑.๓ นายพิริยะ เข็มพล	อดีตเอกอัครราชทูตไทย
ประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน
๒.๑.๔ นายอาร์ม ตั้งนิรันดร	ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา
สถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๔ คณะกรรมการได้เดินทางไปประชุมทวิภาคีและเยือนประเทศสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน ในพื้นที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน และได้แลกเปลี่ยน
ข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ และผู้บริหารหน่วยงาน ระหว่างวันที่ ๒๑ -
๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการพิจารณาขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง โครงการขจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน (จีนแก้จน) โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

(นางสาวภัทรภร วรามิตร)

เลขาธิการคณะกรรมการ

การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

วุฒิสภา

คำนำ

ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะศึกษาดูงานภายใต้ คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา จำนวน ๙ คน ได้เดินทางไปศึกษาดูงานโครงการแก้ปัญหาความยากจนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน

คณะศึกษาดูงานได้ลงพื้นที่พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับ ผู้นำพรรคและผู้บริหารหน่วยงาน จำนวน ๑๕ ท่าน รับฟังเรื่องราวการทำงานจริงในพื้นที่ของ ทีมงานชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงาน รวม ๑๐ แห่ง รวมทั้งประชุมทวิภาคีกับผู้นำพรรคและผู้บริหาร องค์กร ๒ ครั้ง และการเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและคำแนะนำต่อที่ประชุม คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำที่วุฒิสภา ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน อีก ๕ ครั้ง

หนังสือเงินกู้ฉบับนี้ เป็นเอกสารรายงานผลการศึกษาพิจารณาที่คณะศึกษาดูงานโครงการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้จัดทำขึ้น เพื่อบันทึกเรื่องราว และข้อมูลข่าวสารที่ได้ไปสัมผัสพบเห็นและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลสาธารณะต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบเป็นบทรายงานสำหรับการนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป

คณะทำงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานชุดนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจทุกท่าน และจุดประกายความคิดให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและครบถ้วนในมุมมองต่าง ๆ ตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้นำรัฐบาลและผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาประเทศที่จะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปใช้ประโยชน์ตามสมควรแก่กรณี

คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ด้วยคณะกรรมการธิการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา เล็งเห็นว่าการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศ โดยเฉพาะที่มีตัวอย่างความสำเร็จ ในการแก้ปัญหาความยากจนอย่างเป็นรูปธรรม เป็นภารกิจหนึ่งที่จะสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการฯ ในฐานะองค์กรด้านนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ วัตถุประสงค์สูงสุด จึงมีมติเดินทางไปประชุมทวิภาคีและเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ในพื้นที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

วัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งคาดว่าจะสามารถนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนภารกิจ ด้านการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศ

ในระหว่างการปฏิบัติงานในประเทศจีน มีคณะเดินทางศึกษาดูงานจำนวน ๙ คน ซึ่งนำโดยประธานคณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น กับผู้นำพรรคและผู้บริหารหน่วยงาน จำนวน ๑๕ ท่าน รับฟังเรื่องราวการทำงานจริงในพื้นที่ของ ทีมงานระดับชุมชนท้องถิ่นและหน่วยงานรับผิดชอบ รวม ๑๐ แห่ง และประชุมทวิภาคีกับผู้นำ พรรคและผู้บริหารระดับสูง ๒ ครั้ง นอกจากนี้ยังได้รับข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้อง ที่มาให้ข้อมูลและคำแนะนำต่อที่ประชุมคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำที่วุฒิสภา ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน อีกรวม ๕ ครั้ง สามารถประมวล กิจกรรมและสาระสำคัญที่ได้รับในภาพรวมได้ ดังนี้

๑) ศึกษาดูงานในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง

- (๑) กรณีศิลปะบนนาข้าวที่หมู่บ้านต้าลู่
- (๒) ศูนย์วิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชนที่ตำบลกู่หล้า
- (๓) แปลงเกษตรสวนมะลิทันสมัยของหมู่บ้านสี่จิ่ง
- (๔) บริษัทผลิตชามะลิ อำเภอเหิงโจว

- (๕) ที่ทำการพรรคคอมมิวนิสต์หมู่บ้านสื่อจิ่ง
- (๖) สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครหนานหนิง
- (๗) มหาวิทยาลัยกว่างซี นครหนานหนิง

๒) ศึกษาดูงานในเขตมณฑลยูนนาน

- (๑) สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน
- (๒) สถาบันวิจัยสังคมยูนนาน (Yunnan Academy of Social Science)
- (๓) หมู่บ้านหยงฟู นวัตกรรมแบบจีน
- (๔) หมู่บ้านหมู่ซู่ หมู่บ้านที่ยากจนและกันดารที่สุดของอำเภอหยี้เหลียง
- (๕) ภาครัฐกิจเอกชนด้านการเกษตรที่ยี่เหลียง

นอกจากนั้น คณะศึกษาดูงานได้รับเกียรติจากผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีนให้การต้อนรับและ มีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันอย่างเป็นทางการ จำนวน ๒ ครั้ง รวมทั้งการเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและคำแนะนำต่อที่ประชุมคณะกรรมการ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำที่วุฒิสภา ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน อีก ๕ ครั้ง ดังนี้

- ๑) Mr. Song Haijun รองอธิบดีสำนักงานต่างประเทศ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง
- ๒) Mr. Zhu Rui ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์จีน กรุงปักกิ่ง
- ๓) ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก สถานทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง จัดทำโดย Dr. Wang Daoming ภูมิพัฒน์ พงศ์พฤตภูมิ และ วรารุณี เรือนคำ
- ๔) ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายวิบูลย์ คุสกุล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน
- ๕) ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก
- ๖) ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายพิริยะ เข้มพล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

๗) ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายอาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์เงินศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาดูงานในพื้นที่ภาคสนาม และการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การแก้ปัญหาความยากจนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ คณะศึกษาดูงานสามารถวิเคราะห์แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีนในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี (ปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๒๐) โดยสามารถสรุปประเด็นปัจจัยความสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจนในประเทศจีนที่สำคัญ ๑๕ ประการ ได้แก่

- ๑) การเมืองมั่นคง เจตจำนงแรงกล้า (Political Will)
- ๒) ปราบโงยงกระแสดู้นำ (Audit Storm)
- ๓) พลังอุดมการณ์กึ่งจิตอาสา (Human Resource)
- ๔) เป้าหมายชัดเจน-ปฏิบัติได้ (Targeting)
- ๕) ฟุ้งเป้าตรงจุด (Focusing)
- ๖) ประเมินผลเข้มข้น (Evaluation)
- ๗) ปฏิรูปที่ดินลดเหลื่อมล้ำ (Land Reform)
- ๘) น้ำการเกษตร - คมนาคม (Irrigation and Water Transportation)
- ๙) เลือกทำเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)
- ๑๐) ขยายโครงสร้างพื้นฐานลดเหลื่อมล้ำ (Area Inequality)
- ๑๑) กระจายฐานอุตสาหกรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)
- ๑๒) ภาคธุรกิจช่วยชาติ (Corporate Social Responsibility)
- ๑๓) เคลื่อนย้ายประชากรพิถีพิถัน (Social Migration)
- ๑๔) การสร้างพลเมืองรุ่นใหม่ (Education)
- ๑๕) ภาควิชาการรับใช้สังคม (Academic)

ข้อเสนอแนะแก่นักงาน

สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาพิจารณา ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. รัฐบาลควรประกาศการเอาชนะความยากจนเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ
๒. รัฐบาลควรขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหาแหล่งน้ำการเกษตรโดยเฉพาะแหล่งน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทานและพื้นที่แล้งซ้ำซาก ให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรแบบมูลค่าสูงได้ตลอดทั้งปี
๓. รัฐบาลควรขับเคลื่อนนโยบายจัดหาที่ดินทำกินให้เกษตรกรอย่างทั่วถึงในรูปแบบที่เหมาะสม มั่นคง และเป็นธรรม รวมทั้งรูปแบบการเช่าที่ดิน ทำกินจากรัฐ โดยไม่จำเป็นต้องผูกติดกับเงื่อนไขการออกแบบโฉนดหรือกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล
๔. รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรขับเคลื่อนนโยบายการโซนนิ่งพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมกับคุณภาพดิน แหล่งน้ำ ภูมิอากาศ และสภาพสิ่งแวดล้อม
๕. รัฐบาลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรมีนโยบายส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยแก่กลุ่มประชากรที่ยากจน แบบแมนย่าและฟุงเป่า
๖. รัฐบาลโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมควรขยายรูปแบบโมเดลการแก้ปัญหาความยากจนเชิงพื้นที่ (Sand Box) ๒๐ จังหวัด ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศ
๗. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรศึกษาบทเรียนรู้จากโครงการขจัดความยากจนแบบฟุงเป่าหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนอย่างบูรณาการในพื้นที่รูปธรรมขนาดเล็กตามหน้าที่และอำนาจ
๘. ภาคธุรกิจควรเข้าร่วมสนับสนุนนโยบายและโครงการขจัดความยากจนกับรัฐบาล ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙. ภาคประชาสังคมควรขับเคลื่อนเครือข่ายจิตอาสาโดยเฉพาะในระดับอำเภอ เพื่อร่วมสนับสนุนนโยบายการขจัดความยากจนแบบฟุงเป่า
๑๐. ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมควรร่วมขับเคลื่อนเครือข่ายการปฏิรูประบบจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับโรงเรียนเพื่อตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่น

อารัมภบท

โครงการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศของคณะกรรมการ
แก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม - วันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๑) หลักการและเหตุผล

ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่มีอยู่หลากหลายมิติ และอยู่กับประเทศไทยมายาวนาน แม้ว่าที่ผ่านมารัฐบาลจะมีความพยายามแก้ไขปัญหาที่มาหลาย ยุคหลายสมัย แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ

วุฒิสภา เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือการทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยได้เล็งเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ จึงได้มี การตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำขึ้นมาเป็นครั้งแรกนับแต่มี วุฒิสภามา โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหา ข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมโอกาส สิทธิ ความสามารถ การเข้าถึง ทรัพยากร ความเท่าเทียม การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม การเข้าถึงบริการ สวัสดิการ ของประชาชน และชุมชน เพื่อบูรณาการในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้ง ติดตามการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และ ต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ใน หน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นับแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีการตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาความยากจนและลด ความเหลื่อมล้ำ ขึ้นมา คณะกรรมการได้มีการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจหลายเรื่อง โดยหนึ่ง ในนั้น คือ การพิจารณาศึกษาการแก้ปัญหาความยากจนของประเทศจีน ที่มีนโยบายสูงสุดใน การแก้ปัญหาความยากจนมาจากประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ผู้นำสูงสุดที่เสนอทฤษฎีการสร้าง “สังคมนิยมที่มีเฉพาะในจีน” มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบทันสมัย ระบบผลิตแบบใหม่ ในชนบท แนวคิดแนวทางที่สำคัญ คือ การแก้ความยากจนแบบพุ่งเป้า ตรงจุด มีเป้าหมายบรรลุ

“๒ ไม่กังวล” (ไม่มีกิน ไม่มีเสื้อผ้าสวมใส่) และ “๓ หลักประกัน” (ที่อยู่อาศัย รักษาพยาบาล การศึกษา) จนประสบความสำเร็จ

คณะกรรมการธิการจึงเห็นว่า การเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศ เป็นภารกิจหนึ่งที่จะสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ในฐานะองค์กรด้านนิติบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด จึงมีมติเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานด้านการแก้ปัญหา ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนภารกิจด้านการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูป ประเทศ และการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนจะเป็นการเชื่อม ความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศ

๒) วัตถุประสงค์

๒.๑) เพื่อพบปะสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ผู้นำมณฑล และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งศึกษาดูงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจน

๒.๒) เพื่อนำข้อมูลจากการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศด้านการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของสาธารณรัฐประชาชนจีน มาประกอบการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ

๒.๓) เพื่อกระชับความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศ

๓) วัน เวลา และสถานที่

ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ – วันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๔) ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

๕) งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๖) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑) ได้พบปะสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ผู้นำมณฑล และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณประชาชนจีน รวมทั้งศึกษาดูงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจน

๖.๒) รับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำมาประกอบการปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาลต่อไป

๖.๓) ทำให้ความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศกระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

โปรแกรมกิจกรรมศึกษาดูงาน
กำหนดการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศ
ของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา
ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ – วันเสาร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๕๖๖

***เวลาท้องถิ่นของจีนเร็วกว่าไทย +๑ ชั่วโมง

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๑/๗ : กรุงเทพฯ - นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซี)

- เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา : คณะเดินทางพร้อมกัน ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง
- เวลา ๒๐.๑๕ นาฬิกา : ออกเดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมือง
ไปยังนครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยสายการบิน Spring
Airlines เที่ยวบินที่ 9C7492
- เวลา ๒๓.๒๐ นาฬิกา : เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติหนานหนิง อู่สวี
(Nanning Wuxu International Airport)
- จากนั้น : เดินทางไปยังโรงแรมที่พัก

วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๒/๗ : นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซี)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- ช่วงเช้า : เข้าพบหารือกับผู้นำของรัฐบาลเขตปกครองตนเองกว่างซี
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารกลางวัน
- ช่วงบ่าย : ศึกษาดูงานหมู่บ้านต้นแบบในการแก้ไขปัญหาความยากจน
สถานที่ : หมู่บ้านต้าลู๋ ตำบลกู่หล่า อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง
- เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเย็น
- เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา : เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๓/๗ : นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซี)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- ช่วงเช้า : ศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาความยากจน
สถานที่ : หมู่บ้านสื่อจิ่ง ตำบลเสี่ยวอี่ อำเภอเหิงโจว
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารกลางวัน
- ช่วงบ่าย : พบหารือผู้บริหารและเยี่ยมชมมหาวิทยาลัยกว่างซี (Guangxi University)
- เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา : งานเลี้ยงรับรองอาหารค่ำ
- จากนั้น : เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๔/๗ : นครหนานหนิง - นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- ช่วงเช้า : ออกเดินทางไปนครหนานหนิง โดยรถไฟความเร็วสูง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๕/๗ : นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- ช่วงเช้า : เข้าพบหารือกับผู้นำรัฐบาลมณฑลยูนนาน
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารกลางวัน
- ช่วงบ่าย : ศึกษาดูงานด้านการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบทแห่งชาติ
สถานที่ : หมู่บ้านซือจิว อำเภอฟูหมิน นครคุนหมิง
- เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา : งานเลี้ยงรับรองอาหารค่ำ
- จากนั้น : เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๖/๗ : นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- ช่วงเช้า : ศึกษาดูงาน Yunnan Academy of Social Science
 (หรือ ศึกษาดูงานองค์กรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท)
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารกลางวัน
- ช่วงบ่าย : ศึกษาดูงาน สถานที่ : หมู่บ้านหมู่ชู่ ตำบลกู่เจิง อำเภอหยี่เหลียง นครคุนหมิง

- เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเย็น
- เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา : เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันเสาร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (วันที่ ๗/๗ : นครคุนหมิง - กรุงเทพฯ)

- เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารเช้า
- จากนั้น : เช็คเอาท์และรวบรวมสัมภาระ
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา : รับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา : ออกเดินทางไปที่ท่าอากาศยานคุนหมิง อู่สวี (Kunming Wuxu Airport)
- เวลา ๑๗.๑๐ นาฬิกา : ออกเดินทางจากท่าอากาศยานคุนหมิง อู่สวี ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ โดยสายการบิน Air Kunming เที่ยวบินที่ KY8369
- เวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา : เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

.....

องค์ประกอบคณะเดินทาง

คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภาในการเดินทางไป
ประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันอาทิตย์ที่
๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ – วันเสาร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๑) คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

(๑) นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	ประธานคณะกรรมการ
(๒) นายพลเดช ปิ่นประทีป	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
และโฆษกคณะกรรมการ
(๓) นายภาณุ อุทัยรัตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

๒) คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ

(๑) นางณัฏกานฎา สุติพันธ์วิหาร	อนุกรรมการ
(๒) นายวัชรพงศ์ ระดมสิทธิพัฒน์	อนุกรรมการ

๓) คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปเพื่อแก้ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

- นางวณิ ปิ่นประทีป	อนุกรรมการ

๔) คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

- นายนโรดม พิริยะรังสรรค์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๖) ผู้ร่วมเดินทาง

- นางสาวพรอนันต์ แป้นนาบอน	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ

๗) ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- นายเตชินท์ ธรรมวงศ์	วิทยากรชำนาญการ

.....

สารบัญ

รายนามคณะกรรมการ	ก
รายนามคณะเดินทาง	ข
รายงานการพิจารณาศึกษา	ฅ
คำนำ	ฐ
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ฒ
อารัมภบท	ณ
โปรแกรมกิจกรรมศึกษาดูงาน	บ
องค์ประกอบคณะเดินทางฯ	พ
สารบัญ	ภ
บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	๑
๑.๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
๑.๒ การเมืองการปกครอง	๓
๑.๓ พรรคคอมมิวนิสต์จีน	๔
๑.๔ ผู้นำระดับสูงของจีน	๕
๑.๕ นโยบายภายในที่สำคัญของจีน	๖
๑.๖ รัฐสภา	๗
๑.๗ สภาประชาชนแห่งชาติ	๗
๑.๘ สภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน	๘
๑.๙ ตุลาการ	๙
๑.๑๐ เศรษฐกิจการค้า	๑๐
๑.๑๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔	๑๒
๑.๑๒ บทบาทของจีนต่อกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	๑๔
๑.๑๓ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน	๑๖
๑.๑๔ การปกครองในระบอบสังคมนิยมแบบจีน	๒๑
บทที่ ๒ กรณีศึกษาของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	๒๕
๒.๑ ข้อมูลทั่วไป	๒๕
๒.๒ ข้อมูลด้านการปกครอง	๒๗
๒.๓ เศรษฐกิจ	๓๑

๒.๔	นิคมอุตสาหกรรมของกว้างซี	๓๒
๒.๕	นิคมอุตสาหกรรมสำคัญ	๓๓
๒.๖	ผลการศึกษาดูงานที่กว้างซีจ้วง	๓๔
๒.๖.๑	ศึกษาดูงานกรณีศิลปะบนนาข้าวที่หมู่บ้านต้าลู่	๓๔
๒.๖.๒	ศึกษาดูงานศูนย์วิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชนที่ตำบลกู่หล้า	๓๗
๒.๖.๓	ศึกษาดูงานแปลงเกษตรสวนมะลิทันสมัยของหมู่บ้านสี่อิจิ่ง	๔๐
๒.๖.๔	ศึกษาดูงานบริษัทผลิตชามะลิ อ.เหิงโจว	๔๑
๒.๖.๕	ศึกษาดูงานพรรคคอมมิวนิสต์หมู่บ้านสี่อิจิ่ง	๔๓
๒.๖.๖	ศึกษาดูงานสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครหนานหนิง	๔๔
๒.๖.๗	ศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยกว้างซี นครหนานหนิง	๔๗
บทที่ ๓	กรณีศึกษาที่นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน	๕๑
๓.๑	ข้อมูลทั่วไป	๕๑
๓.๒	เศรษฐกิจ	๕๓
๓.๓	เมืองและเขตสำคัญของมณฑลยูนนาน	๕๔
๓.๔	เมือง/แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของมณฑลยูนนาน	๕๗
๓.๕	เขตพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ	๕๙
๓.๖	ความสัมพันธ์ระหว่างมณฑลยูนนานของจีนกับไทย	๖๑
๓.๗	ด้านการค้า	๖๑
๓.๘	มณฑลยูนนานแหล่งนำเข้าผลไม้ไทยอันดับ ๒ ของจีนในปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๖๒
๓.๙	โอกาสและความท้าทายที่มีต่อมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยของมณฑลยูนนาน	๖๓
	ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	
๓.๑๐	ด้านการลงทุน	๖๕
๓.๑๑	ผลการศึกษาดูงานมณฑลยูนนาน	๖๕
๓.๑๑.๑	ศึกษาดูงานสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครคุนหมิง	๖๕
	มณฑลยูนนาน	
๓.๑๑.๒	ศึกษาดูงานสถาบันวิจัยสังคมยูนนาน	๖๘
๓.๑๑.๓	ศึกษาดูงานหมู่บ้านหยงฟู่ นวัตกรรมแบบจีน	๗๓
๓.๑๑.๔	ศึกษาดูงานหมู่บ้านหมู่ชู่ หมู่บ้านที่ยากจนและกันดารที่สุดของ	๗๕
	อำเภอหยี่เหลื่อง	
๓.๑๑.๕	ศึกษาดูงานภาคธุรกิจเอกชนด้านการเกษตรที่ยี่เหลื่อง	๗๖

บทที่ ๔ สารสำคัญจากการประชุมทวิภาคีไทย - จีน	๗๗
๔.๑ Mr.Song Haijun รองอธิบดีสำนักงานต่างประเทศ	๗๗
๔.๒ Mr.Zhu Rui ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์จีน ๗๘	๗๘
๔.๓ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก สถานทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง	๗๙
๔.๔ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก ๘๕	๘๕
๔.๕ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายวิบูลย์ คุสุกุล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำ	๘๗
สาธารณรัฐประชาชนจีน	
๔.๖ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายพิริยะ เข็มพล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำ	๙๐
สาธารณรัฐประชาชนจีน	
๔.๗ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายอาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา	๙๔
สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
บทที่ ๕ สรุป วิเคราะห์ แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีน	๙๕
๕.๑ การเมืองมั่นคง เจตจำนงแรงกล้า (Political Will)	๙๖
๕.๒ ปรราบโงงโยงกระแสผู้นำ (Audit Storm)	๙๘
๕.๓ พลังอุดมการณ์กึ่งจิตอาสา (HumanResource)	๑๐๐
๕.๔ เป้าหมายชัดเจน-ปฏิบัติได้ (Targeting)	๑๐๒
๕.๕ พุ่งเป้าตรงจุด (Focusing)	๑๐๓
๕.๖ ประเมินผลเข้มข้น (Evaluation)	๑๐๕
๕.๗ ปฏิรูปที่ดิน ลดเหลื่อม (Land Reform)	๑๐๘
๕.๘ น้ำการเกษตร-คมนาคม (Irrigation and Water Transport)	๑๑๐
๕.๙ เลือกทำเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)	๑๑๒
๕.๑๐ ขยายโครงสร้างพื้นฐานลดเหลื่อมล้ำ (Area Inequality)	๑๑๔
๕.๑๑ กระจายฐานอุตสาหกรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)	๑๑๖
๕.๑๒ ภาครัฐกิจช่วยชาติ (Corporate Social Responsibility)	๑๑๙
๕.๑๓ เคลื่อนย้ายประชากรพิถีพิถัน (Social Migration)	๑๒๑
๕.๑๔ การศึกษาสร้างพลเมืองจีนรุ่นใหม่ (Education)	๑๒๓
๕.๑๕ ภาควิชาการรับใช้สังคม (Academic)	๑๒๕
บทที่ ๖ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๒๙
๖.๑ ข้อเสนอต่อรัฐบาล	๑๓๐
๖.๒ ข้อเสนอต่อส่วนราชการ	๑๓๑

๖.๓ ข้อเสนอต่อองค์กรปกครองท้องถิ่น	๑๓๑
๖.๔ ข้อเสนอต่อภาครัฐกิจเอกชนและประชาสังคม	๑๓๒
ภาคผนวก	๑๓๓
ภาคผนวก ก รายงานกิจกรรมการศึกษาดูงาน โดย รศ.ดร.สังคิต พิริยะรังสรรค์ ๑๓๕	
"รำลึกท้าวยุทธภพ จีนแก้จนสำเร็จได้อย่างไร ? สังคิตเข้าถึงพื้นที่ นำคณะกรรมการธิการ แก้จนศึกษาหลายชนบทของจีน"	๑๓๗
"จีนแก้จนไม่ถึง ๑๐ ปี พันจน ๑๐ ล้านคน"	๑๔๐
"ขายดอกมะลิปีละ ๑.๐๖ แสนล้านบาท ชาวอำเภอเหิงโจวพันจน !"	๑๔๑
"จีนต้อนรับ 'สังคิต' สมเกียรติ"	๑๔๒
"จีนพันจนได้อย่างไร ?" เมืองรวยช่วยเมืองจน" ~ เชียงไฮ้ช่วยยูนนาน ~ บริษัทเอกชนช่วยหมู่บ้าน ~ ระดมทุกสรรพกำลัง	๑๔๔
"ภาครัฐกิจเอกชนบทบาทแก้จนจีนสำเร็จ" จากหมู่บ้านยากจน ๙ ปี ชาวหมี่สู่มี่ รายได้เพิ่ม ๑๐๘,๒๔๐ บาท/คน/ปี !!	๑๔๗
"ไทย-จีน ร่วมผลักดันยกเว้นภาษีสินค้าเกษตรไทยเข้าจีน"	๑๔๘
รายงานข่าวการเยือนจีน จากหนังสือพิมพ์จีนและหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	๑๕๑
ภาคผนวก ข ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการธิการฯ	๑๕๕

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

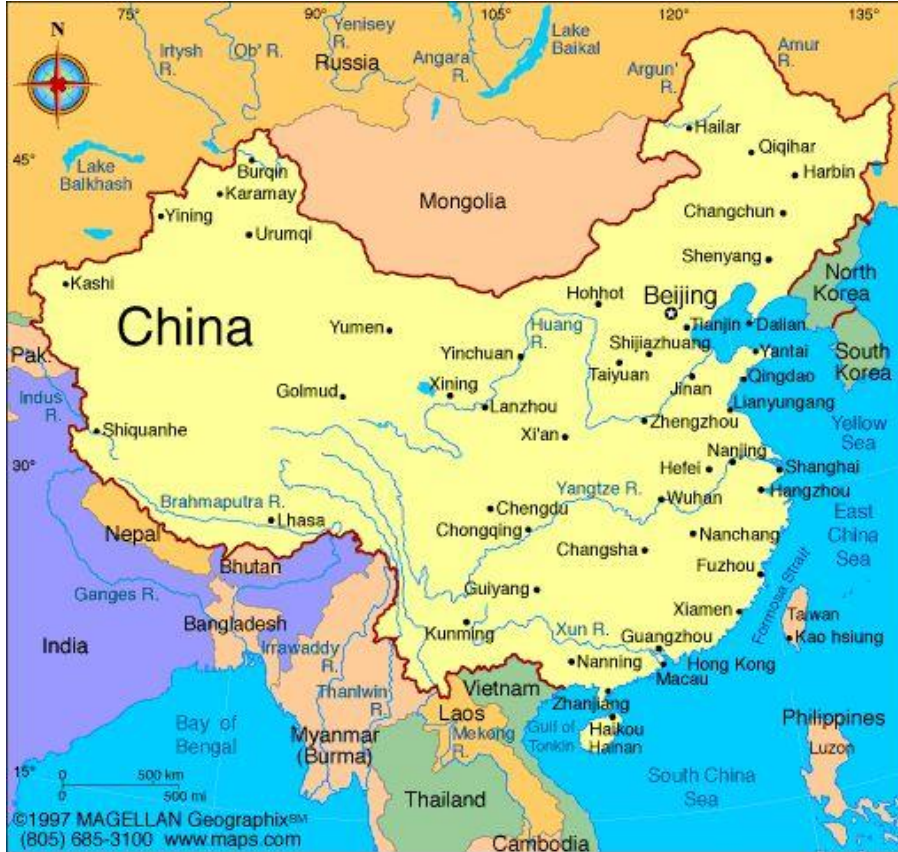
๑.๑ ข้อมูลทั่วไป

สาธารณรัฐประชาชนจีน

(The People's Republic of China)

ธงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน

แผนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีพื้นที่ ๙.๕๖๑ ล้านตารางกิโลเมตรตั้งอยู่ด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย ภูมิประเทศทางทิศตะวันตกส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา ทะเลทรายและที่ราบสูง ค่อย ๆ ลาดลงทางทิศตะวันออก มีพรมแดนทางบกยาวกว่า ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร ติดต่อกับประเทศต่าง ๆ โดยรอบ ๑๔ ประเทศ คือ เกาหลีเหนือ รัสเซีย มองโกเลีย คาซัคสถาน เติร์กิสถาน ทาจิกิสถาน อัฟกานิสถาน ปากีสถาน อินเดีย เนปาล ภูฏาน เมียนมา ลาว และเวียดนาม ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับทะเลเหลือง ทะเลจีนตะวันออก และทะเลจีนใต้

พื้นที่	๙.๖ ล้านตารางกิโลเมตร มีเส้นพรมแดนทางบกยาวกว่า ๒ หมื่นกิโลเมตร
ภูมิประเทศ	ทางตะวันตกส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา ทะเลทราย และที่ราบสูง และค่อย ๆ ลาดลงทางทิศตะวันออก

วันชาติ	๑ ตุลาคม (วันสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ ภายหลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนมีชัยชนะ ในสงครามกลางเมืองเหนือพรรคก๊กมิน ตั๋ง)
ธงชาติธงชาติ	รูปดาวสีเหลือง ๕ ดวงบนพื้นสีแดง (ดาวดวงใหญ่หมายถึง พรรคคอมมิวนิสต์จีนซึ่งเป็นผู้นำ ดาวเล็ก ๆ ทั้งสี่ดวง หมายถึง “ชนชั้น” ที่ประกอบขึ้นเป็นสังคมจีน คือ ชนชั้นกรรมกร ชนชั้นชาวนา ชนชั้นนายทุนน้อย และชนชั้นนายทุนแห่งชาติ)
เมืองหลวง	กรุงปักกิ่ง
ประชากร	ประมาณ ๑,๔๓๙,๓๒๓,๗๗๖ คน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕)
ชนชาติ	มีชนชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งหมด ๕๖ ชนชาติ เช่น ฮั่น (ส่วนใหญ่) จ้วง หุย อูยกูร์ หยี ทิเบต แม้ว แมนจู มองโกล เกาซัน และ เกาหลี
ภาษา	ภาษาจีนกลาง
ศาสนา	ลัทธิเต๋า ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์
สกุลเงิน	เหรินหมินปี้ (RMB) โดยมีหน่วยเรียกเป็น “หยวน”
อัตราแลกเปลี่ยน	๑ หยวน ประมาณ ๔.๙๘ บาท (พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๒ การเมืองการปกครอง

สาธารณรัฐประชาชนจีนปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ระดับ คือ การบริหารระดับประเทศ (ส่วนกลาง) โดยรัฐบาลกลางเป็นองค์กรที่มีอำนาจควบคุมการปกครองทั่วทั้งประเทศผ่านสภาประชาชนแห่งชาติ ประธานาธิบดี และคณะรัฐบาลโดยมีพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นผู้กำหนดนโยบายให้รัฐบาลนำไปปฏิบัติ โดยคณะรัฐบาลจีน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี มंत्रीแห่งรัฐ และรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ และการบริหารในระดับท้องถิ่น

ปัจจุบัน นายสี จิ้นผิง ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี
 นายหลี่ เฉียง ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

โครงสร้างปัจจุบัน สาธารณรัฐประชาชนจีนมีมณฑล ๒๓ มณฑล (รวมไต้หวัน) เขตปกครองตนเอง ๕ เขต เทศบาลนครที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง ๔ เมือง และเขตบริหารพิเศษ ๒ เขต

๑.๒.๑ พรรคคอมมิวนิสต์จีน ประกอบด้วย สมัชชาพรรค คณะกรรมการกลาง คณะกรรมการทหารกลาง คณะกรรมการตรวจสอบวินัย คณะกรรมการกรมการเมือง คณะกรรมการประจำกรมการเมือง และเลขาธิการพรรค

๑.๒.๒ สภาประชาชนแห่งชาติ (National People's Congress: NPC) เป็นองค์กรสูงสุดในการใช้อำนาจมาจากการเลือกตั้งของสภาประชาชนระดับท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจทั้งด้านนิติบัญญัติ และการเลือกประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และนายกรัฐมนตรี

๑.๒.๓ ประธานาธิบดี เป็นประมุขของประเทศ

๑.๒.๔ คณะรัฐมนตรี เป็นองค์กรสูงสุดของประเทศ ซึ่งบริหารงานตามมติของสภาประชาชนแห่งชาติ

๑.๒.๕ คณะกรรมการทหารกลาง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายระดับสูงของกองทัพจีน

๑.๒.๖ สภาที่ปรึกษาการเมืองประชาชนจีน (Chinese People's Political Conference : CPPCC) เป็นองค์กรแนวร่วมที่ประกอบด้วยผู้แทนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน พรรคประชาธิปไตยต่าง ๆ ผู้แทนชนกลุ่มน้อย ตลอดจนผู้รักชาติจากไต้หวัน ฮองกง มาเก๊า และชาวจีนโพ้นทะเล

๑.๒.๗ ศาลประชาชน เป็นองค์กรสูงสุดในการพิพากษาและควบคุมตรวจสอบงานพิพากษาของศาลระดับท้องถิ่น

๑.๓ พรรคคอมมิวนิสต์จีน

พรรคคอมมิวนิสต์จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ มีสมาชิกประมาณ ๙๕.๑๔ ล้านคน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ของประเทศอย่างเบ็ดเสร็จตามแนวทางลัทธิมาร์กซ์ - เลนิน แนวความคิดของเหมา เจ๋อตง อดีตประธานาธิบดี ทฤษฎีการสร้างสรรคสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์แบบจีนของเติ้ง เสี่ยวผิง และทฤษฎีสามัตวแทนของนายจियง เจ๋อหมิน อดีตประธานาธิบดีจีน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์สมัยที่ ๑๙ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ปรับแก้ไขเนื้อหาบางส่วนในรัฐธรรมนูญ เพื่อบรรจุหลักปรัชญาสี จิ้นผิง ว่าด้วย “**ความคิดของสี จิ้นผิง ว่าด้วยสังคมนิยมอันมีเอกลักษณ์แบบจีนสำหรับยุคใหม่**” ไว้ในธรรมนูญพรรคในระดับเดียวกับเหมาเจ๋อตุงและเติ้ง เสี่ยวผิง โดยรัฐบาลและรัฐสภามีหน้าที่คอยปฏิบัติตามมติและนโยบายที่พรรคกำหนดโดยยึดหลักประชาธิปไตยแบบรวมศูนย์ (Democratic Centralism)

ตามธรรมนูญพรรคกำหนดให้มีการประชุมสมัชชาพรรคแห่งชาติ (Party Congress) ทุก ๕ ปี ที่ผ่านมามีการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์มาแล้ว ๒๐ ครั้ง โดยครั้งล่าสุด เป็นประชุมสมัชชาพรรคสมัยที่ ๒๐ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยนายสี จิ้นผิง ได้รับเลือกให้เป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ต่ออีกเป็นสมัยที่สาม ปัจจุบันการเมืองภายในจีนยังคงมีเสถียรภาพภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

๑.๔ ผู้นำระดับสูงของจีน

การประชุมเต็มคณะของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ ชุดที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้แต่งตั้งนายสี จิ้นผิง ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคอีกวาระหนึ่ง (ถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๐) และคัดเลือกบุคคลเป็นสมาชิกกรรมการเมือง จำนวน ๒๕ คน โดยสมาชิกกรรมการเมือง ได้เลือกสมาชิกถาวรประจำกรรมการเมือง (Standing Committee of the Political Bureau of the Central Committee) จำนวน ๗ คน (ตามลำดับอาวุโส) ได้แก่

- (๑) นายสี จิ้นผิง (Mr. Xi Jinping)
- (๒) นายหลี่ เฉียง (Mr. Li Qiang)
- (๓) นายจ้าว เล่อจี้ (Mr. Zhao Leji)
- (๔) นายหวัง ฮู่หนิง (Mr. Wang Huning)
- (๕) นายไช่ ฉี (Mr. Cai Qi)
- (๖) นายติง เซวี่เสีียง (Mr. Ding Xuexiang)
- (๗) นายหลี่ ซี (Mr. Li Xi)

๑.๕ นโยบายภายในที่สำคัญของจีน

๑.๕.๑ เน้นการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และกำหนดเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว สร้างความกินดีอยู่ดี แก่คนจีนในระดับเดียวกับประเทศที่กำลังพัฒนา ในขณะที่เดียวกันต้องแก้ไข ปัญหาความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาระหว่างภาคตะวันออกกับภาคตะวันตก

๑.๕.๒ เน้นการปฏิรูปทางการเมืองอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อลดกระแสกดดันการเรียกร้อง ให้ปฏิรูปการเมือง โดยนายเจียง เจ๋อหมิน อดีตประธานาธิบดีจีน ได้เสนอหลักการ ๓ ตัวแทน และ บรรจุลงไปในธรรมนูญของพรรค ซึ่งหลักการ ๓ ตัวแทน จะสามารถลดแรงกดดันของกลุ่มนายทุน ใหม่และนักวิชาการเรื่องปฏิรูปการเมืองได้ โดยพรรคคอมมิวนิสต์เปิดกว้างให้คนเหล่านี้เข้าไปมีส่วนร่วม ในพรรคและการบริหารประเทศได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ จีนได้เริ่มปล่อยให้การปกครองระดับ ท้องถิ่นให้มีการเลือกตั้งโดยอิสระแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗

หลักการสามตัวแทนได้กำหนดให้พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นตัวแทนใน ๓ ด้าน คือ

- (๑) ด้านการผลิต โดยดูแลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- (๒) ด้านวัฒนธรรม โดยดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีของจีน และนำวัฒนธรรมอื่นที่ดีมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ
- (๓) เปิดให้พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นตัวแทนของประชาชนทุกชนชั้น โดยได้เปิดให้ กลุ่มนายทุนและนักธุรกิจที่มีคุณสมบัติตามที่พรรคกำหนดเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคและมีส่วนร่วม ทางการเมืองเพิ่มขึ้น ถือเป็นการเปลี่ยนภาพลักษณ์ของพรรคจากตัวแทนของชนชั้นแรงงานเป็น ตัวแทนของประชาชนทุกชนชั้น

๑.๕.๓ การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและการคอร์รัปชันอย่างเอาจริงเอาจัง อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกำจัดเนือร้ายที่คอยกัดกินผลของการพัฒนาประเทศของจีน ตลอดจน แก้ไขความไม่พอใจของประชาชนจีน อีกทั้งเพื่อภาพลักษณ์ความชอบธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์ จีนในการบริหารและปกครองประเทศในระยะยาว

๑.๖ รัฐสภา

ระบบสภา	สภาเดี่ยว
ชื่อสภา	สภาประชาชนแห่งชาติ (National People's Congress: NPC) จำนวนสมาชิก ๒,๙๗๗ คน จาก ๓,๐๐๐ ที่นั่ง มาจากการ เลือกตั้งจากสภาประชาชนของเขตปกครองแบ่งออกเป็น ๒๓ มณฑล (Provinces) (รวมไต้หวัน) ๔ เทศบาลมหานครที่ขึ้นตรงต่อ ส่วนกลาง (Municipalities) และ ๕ เขต ปกครองตนเอง (Autonomous Regions) ๔ เขต บริหาร พิเศษ (SpecialAdministrative Regions) และผู้แทนที่เลือกตั้งจาก กองทัพปลดแอกประชาชนจีน (People's Liberation Army) โดยวิธีลงคะแนนเสียงลับ
จำนวนสมาชิกสตรี	๗๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๔
วาระการดำรงตำแหน่ง	๕ ปี
ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง	๑๘ ปี
ผู้มีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้ง	๑๘ ปี
การเลือกตั้งครั้งล่าสุด	วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
ประธานสภา	นายจ้าว เล่อจี (H.E. Mr. Zhao Leji) ได้รับเลือกเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
เลขาธิการสภา	นายฉี หลิว (Mr. Qi Liu) ได้รับเลือกเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๗ สภาประชาชนแห่งชาติ

สมาชิกสภาประชาชนแห่งชาติมีการประชุมปีละ ๑ สมัย สมาชิกประกอบด้วย
กรรมกร ชาวนา ทหาร และสมาชิกพรรคปัญญาชน สภาประชาชนแห่งชาติจะเลือกตั้ง
คณะกรรมการประจำของสภาขึ้น ๑ ชุด เป็นองค์กรถาวรของสภาประชาชนแห่งชาติ

สภาประชาชนแห่งชาติ มีคณะกรรมการกำกับดูแลงานด้านต่าง ๆ ๙ คณะ ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการชนชาติ
- (๒) คณะกรรมการกฎหมาย

- (๓) คณะกรรมาธิการกิจการภายในและยุติธรรม
- (๔) คณะกรรมาธิการการคลังและเศรษฐกิจ
- (๕) คณะกรรมาธิการการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และสาธารณสุข
- (๖) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
- (๗) คณะกรรมาธิการกิจการชาวจีนโพ้นทะเล
- (๘) คณะกรรมาธิการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
- (๙) คณะกรรมาธิการกิจการการเกษตรและชนบท

๑.๘ สภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน

(Chinese People's Political Consultative Conference: CPPCC)

สภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ เปรียบเสมือนสภา “พีเลียง” ของสภาประชาชนแห่งชาติ หน้าที่ที่สำคัญของสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ คือ เป็นที่ปรึกษาทางการเมือง ควบคุมดูแลด้านประชาธิปไตย เข้าร่วมในกิจกรรมด้านการเมือง และเสนอแนะความคิดเห็นด้านการเมืองในขอบข่ายของพรรคการเมือง สมาชิกสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติมีการประชุมเต็มคณะปีละ ๑ ครั้ง ควบคู่กับการประชุมเต็มคณะของสภาประชาชนแห่งชาติ สมาชิกสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติแต่ละคนมีวาระ ๕ ปี โดยสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติชุดปัจจุบันเป็นชุดที่ ๑๓ โดยที่ผ่านมา มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาฯ เรียงลำดับดังนี้ ๑) นายเหมา เจ๋อตง ๒) นายโจว เอินไหล (๓ สมัย) ๓) นายเติ้ง เสี่ยวผิง ๔) นางเติ้ง อิ่งเซา ๕) นายหลี่ เซียนเนียน ๖) นายหลี่ รู่ยหวาน (๒ สมัย) ๗) นายเจี๋ย ชิงหลิน ๘) นายหยู เจิ้งเซิง และ ๙) นายวาง หยาง และ ๑๐) นายหวัง อู๋หนิง เป็นประธานสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติคนปัจจุบัน

สภาที่ปรึกษาทางการเมือง มีคณะกรรมาธิการกำกับดูแลงานด้านต่าง ๆ ๙ คณะ ดังนี้

- (๑) คณะกรรมาธิการทั่วไป (มีหน้าที่เสนอญัตติ)
- (๒) คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ
- (๓) คณะกรรมาธิการด้านประชากร ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- (๔) คณะกรรมาธิการด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สุขภาพและกีฬา
- (๕) คณะกรรมาธิการด้านสังคมและกฎหมาย
- (๖) คณะกรรมาธิการด้านจริยธรรมและศาสนา

- (๗) คณะกรรมการดูแลความสัมพันธ์กับฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และชาวจีนโพ้นทะเล
- (๘) คณะกรรมการด้านการต่างประเทศ
- (๙) คณะกรรมการด้านประวัติศาสตร์

การประชุมสองสภาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

การประชุมสองสภาเป็นการประชุมประจำปีของสภาประชาชนแห่งชาติ (NPC) และการประชุมสภาที่ปรึกษาทางการเมืองแห่งชาติ (CPPCC) โดยทั่วไปจะมีกำหนดการประชุมประมาณ ๑-๒ สัปดาห์

การประชุมสองสภานี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๕-๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีความสำคัญ คือ ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการให้เป็นประธานาธิบดีอีกหนึ่งสมัย โดยสมาชิกสภาฯ ทั้งหมด ๒,๙๕๒ คน พร้อมใจลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ สี จิ้นผิง ดำรงตำแหน่งต่ออีก ๕ ปี หลังจากที่เคยได้รับคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์เช่นนี้มาแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยก่อนหน้านี้ สี จิ้นผิง ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการพรรคสมัยที่สามอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้เพราะการแก้รัฐธรรมนูญเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ยกเลิกการจำกัดวาระการดำรงตำแหน่ง นอกจากนี้ นายหลี่ เฉียง อดีตเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์สาขาเซี่ยงไฮ้ได้รับการรับรองให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ซึ่งนายหลี่ เฉียง ครองตำแหน่งอันดับสองรองจากนายสี จิ้นผิง ในคณะกรรมการถาวรโปลิตบูโร ชุดใหม่

ทั้งนี้ รัฐบาลได้นำเสนอในที่ประชุมสมัยแรกของสภาประชาชนแห่งชาติ ชุดที่ ๑๔ จะยึดมั่นในแนวทางแสวงหาความก้าวหน้าในขณะที่รักษาเสถียรภาพ ส่งเสริมการปรับปรุงการดำเนินงานทางเศรษฐกิจโดยรวม บรรลุการปรับปรุงคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพและการเติบโตในปริมาณที่สมเหตุสมผล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ นี้ จีนตั้งเป้าหมายการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่ประมาณร้อยละ ๕ โดยพิจารณาจากสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกที่กำลังเผชิญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนอย่างครบถ้วน ภารกิจหลักสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนในปีนี้ได้แก่ การมุ่งเน้นไปที่การขยายอุปสงค์ภายในประเทศ การเร่งสร้างระบบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ การพยายามมากขึ้นในการดึงดูดและใช้ประโยชน์จากเงินทุนจากต่างประเทศ

๑.๙ ตุลาการ

จีนมีศาลประชาชนสูงสุด (Supreme People's Court) เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดในการพิพากษา มีอิสระในการใช้อำนาจพิพากษาพิจารณาความ ในขณะเดียวกันก็เป็นองค์กรสูงสุดที่ควบคุมตรวจสอบงานพิพากษาของศาลประชาชนท้องถิ่นระดับต่าง ๆ มีหน้าที่พิพากษาคดีที่สำคัญ ตามที่กฎหมายกำหนด คดีที่มีการอุทธรณ์จากศาลต่าง ๆ และคดีที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ตีความกฎหมายต่าง ๆ พิพากษาโทษประหารชีวิต รวมทั้งสามารถนำคดีที่ผ่านการพิพากษา

จากศาลท้องถิ่นแล้วมาพิจารณาใหม่ หรือสั่งให้ศาลเหล่านั้นทำการพิพากษาอีกครั้งได้ในระดับภูมิภาคมีศาลประชาชนสูงสุดในแต่ละมณฑล เขตปกครองตนเองและเทศบาลนครที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง ซึ่งแบ่งเป็น ศาลประชาชนชั้นสูง ชั้นกลาง และชั้นพื้นฐาน ซึ่งศาลประชาชนสูงสุดมีอำนาจเหนือศาลภูมิภาคทั้งหมด

ผู้พิพากษาศาลประชาชนสูงสุด ได้รับการแต่งตั้งจากสภาประชาชนแห่งชาติ

ศาลประชาชนท้องถิ่น ประกอบด้วย High Courts, Intermediate Courts และ Primary Courts

ศาลพิเศษอื่น ๆ เช่น ศาลทหาร (Primarily Military Courts) ศาลทะเล (Maritime Courts) ศาลการรถไฟและการขนส่ง (Railway Transportation Courts) และศาลป่าไม้ (Forestry Courts)

๑.๑๐ เศรษฐกิจการค้า

เศรษฐกิจจีนเป็นเศรษฐกิจแบบตลาดสังคมนิยม มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองของโลก การระบาดของโควิด ๑๙ อย่างรุนแรงในจีนทำให้รัฐบาลจีนได้ดำเนินนโยบาย Zero - COVID มาต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๖๕ มาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงาน ทำให้จีนต้องปิดโรงงานในเมืองสำคัญ เช่น เมืองเซี่ยงไฮ้และเมืองเซินเจิ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องในกระบวนการผลิต จนเกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานของภาคการผลิต (supply chain disruption) ในสินค้าหลายอย่าง เช่น รถยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เหมืองคอนกรีตเสริมเหล็ก จนทำให้ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการและกระทบต่อหลายประเทศ การประท้วงของประชาชนในหลายพื้นที่จากความรู้สึกกดดันเพราะมาตรการล็อกดาวน์ที่เข้มงวดและยาวนาน อีกทั้งการบริโภคของชาวจีนที่มีแนวโน้มลดลง ทำให้ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลจีนต้องปรับนโยบายเป็น “อยู่กับโควิด (Living with COVID)” ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นมา

สถิติเศรษฐกิจการค้า

รายได้ประชาชาติต่อหัว	ประมาณ ๑๓,๓๑๔.๓ ดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๖๕)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	ประมาณ ๑๘,๙๕๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๖๕)
อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณ ร้อยละ ๕.๒ (ปี ๒๕๖๕)
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณ ร้อยละ ๒.๖ (ปี ๒๕๖๕)

ตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญ	สหรัฐฯ ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เวียดนาม (ปี ๒๕๖๕) ไทยอยู่อันดับ ๑๔
ตลาดนำเข้าสินค้าที่สำคัญ	ไต้หวัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย (ปี ๒๕๖๕)
สินค้าส่งออกที่สำคัญ	เครื่องโทรศัพท์ รวมถึงสมาร์ตโฟน และเครื่องโทรศัพท์ อื่น ๆ เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติที่พกพาได้ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออน รถจักรยานยนต์สกูตเตอร์ น้ำมัน ปิโตรเลียมดิบ
สินค้านำเข้าที่สำคัญ	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่พิทูนีนส์ ตัวประมวลผล และตัวควบคุม สินแร่ และหัวแร่เหล็ก ทองคำที่ยังไม่ได้ขึ้นรูปถั่วเหลือง สินแร่และหัวแร่ทองแดง ก๊าซธรรมชาติ รถยนต์ และยานยนต์

แนวโน้มการค้าระหว่างประเทศของจีนปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องของจีนคาดการณ์ว่าการค้าระหว่างประเทศของจีนปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จะเจอกับโอกาสทางธุรกิจและความท้าทายไปพร้อม ๆ กัน โดยจีนจะเผชิญกับความไม่แน่นอนที่ส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศหลายด้าน อาทิ ภาวะเงินเฟ้อในต่างประเทศ ความต้องการของโลกที่ไม่แน่นอน ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของกลุ่มเศรษฐกิจหลักของโลก ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ความต้องการสินค้าจากต่างประเทศที่ซบเซาอาจส่งผลกระทบต่อการซื้อขายระหว่างประเทศของจีนซึ่งจะทำให้การนำเข้าและส่งออกของจีนชะลอตัวลง นอกจากนี้ จีนอาจต้องเผชิญกับปัญหาการครองส่วนแบ่งตลาดที่ลดน้อยลง ห่วงโซ่อุตสาหกรรมระหว่างประเทศของจีนส่วนหนึ่งอาจตัดขาดออกจากกันและจำเป็นต้องเชื่อมต่อใหม่อีกครั้ง ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องให้การค้าระหว่างประเทศของจีนชะลอตัวลงแต่เศรษฐกิจจีนที่ค่อนข้างมีศักยภาพซึ่งจะส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศของจีนมีแนวโน้มที่ดี

อย่างไรก็ดี ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นช่วงระยะสำคัญของการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติระยะ ๕ ปี ฉบับที่ ๑๔ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) และเป็นปีแรกที่จีนจะดำเนินนโยบายที่กำหนดจากการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ครั้งที่ ๒๐ ดังนั้น รัฐบาลจีนจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการค้ามากขึ้น โดยที่ประชุมการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชี้ว่ารัฐบาลจีนจะผลักดันให้การค้าระหว่างประเทศของจีนมีเสถียรภาพมากขึ้น ปรับโครงสร้างให้มีความสมบูรณ์ เน้นสร้างเสถียรภาพของเงินทุนต่างชาติ ขยายการลงทุนจากต่างชาติ และบ่มเพาะความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจใหม่ ๆ ซึ่งหมายความว่าจีนจะออกนโยบายความมั่นคงทางการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นการดำเนินธุรกิจและลดภาระความรับผิดชอบของธุรกิจไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะทำให้การค้าระหว่างประเทศของจีนในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้นอย่างมั่นคง และมีเสถียรภาพพอสมควร

๑.๑๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔

จีนจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ รวมทั้งหมด ๑๓ ฉบับ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมามากฉบับจะมุ่งเน้นการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจจากการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับใหม่จะเน้นการสร้างเติบโตแบบยั่งยืน หรือการพัฒนาอย่างสมดุลในเชิงคุณภาพในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า "Dual Circulation" หรือการหมุนเวียน ๒ ด้าน เน้นเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในประเทศและระหว่างประเทศ จากการเพิ่มรายได้และ ความต้องการบริโภคของครัวเรือน โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มชนชั้นกลางในจีนมากขึ้น ซึ่งเศรษฐกิจจีนหลังจากโรคโควิด-๑๙ ยังคงเปราะบาง มีความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจสูง รวมถึงความขัดแย้งระหว่างจีน-สหรัฐ ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาประเทศโดยวางเป้าหมายเน้นการเติบโตเชิงคุณภาพในระยะยาวไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๘ แทนการเติบโตเชิงปริมาณในแผนพัฒนาฉบับปัจจุบัน

เขตเศรษฐกิจที่สำคัญของจีน

- (๑) **เขตลุ่มแม่น้ำเพิร์ล (Pearl River Delta)** ประกอบด้วย ๙ เมือง ได้แก่ นครกว่างโจว เซินเจิ้น จูไห่ ตงก่วน ฝอซาน (รวมหนานไห่และซุนเต๋อ) จงซาน เจียงเหมิน หุ้ยโจว (ยกเว้น Longmen County) และจ้าวฉิ่ง (เขตเมืองจ้าวฉิ่ง Gaoyao และ Sihui)
- (๒) **เขตปากแม่น้ำแยงซี (Yangtze River Delta)** รวม ๑๖ เมือง ได้แก่ นครเซี่ยงไฮ้ ๘ เมืองในมณฑลเจียงซู และ ๗ เมืองในมณฑลเจ้อเจียง
- (๓) **เขตเศรษฐกิจป๋อไห่ (Bohai Economic Zone)** ประกอบด้วย กรุงปักกิ่ง มหานครเทียนจิน และเมืองในมณฑลเหอเป่ย์และซานตง
- (๔) **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ครอบคลุมมณฑลเหลียวหนิง จี๋หลิน และเฮยหลงเจียง ในอดีตเป็นเขตอุตสาหกรรมหนักที่สำคัญของประเทศ แต่ได้รับผลกระทบหลังจากที่รัฐบาลจีนได้เริ่มดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบระบบตลาด (market economy) ส่งผลให้เขตนี้มีความล่าช้ากว่า ๓ เขตข้างต้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจีนได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่จะฟื้นฟูเขตดังกล่าวให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมหนักของประเทศ เป็น New powerhouse ของประเทศเช่นเดียวกับเขตเศรษฐกิจ ๓ เขตข้างต้น โดยกำหนดให้เหลียวหนิงเป็นศูนย์การผลิตอุปกรณ์และวัตถุดิบระดับโลก

๑.๑๒ บทบาทของจีนต่อกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

จีนถือเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญและนักลงทุนรายใหญ่ในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และให้ความสำคัญกับการสนับสนุนโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยจีนมีนโยบายที่จะสร้างความเชื่อมโยงกับภูมิภาคผ่านการสร้างเส้นทางรถไฟทางคู่ขนาดรางมาตรฐาน ๑.๔๓๕ เมตร ที่สามารถยกระดับเป็นรถไฟความเร็วสูง ในเส้นทางผ่านเข้าสปป.ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ รวมถึงเส้นทางที่จะเชื่อมเข้าสู่เมียนมาและเวียดนาม ทำให้คาดว่าปริมาณการค้า การลงทุน และการเดินทางของผู้คนในอนุภูมิภาคนี้จะเพิ่มมากขึ้น

ผลประโยชน์ร่วมกันของจีนและกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

- (๑) การพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ถือเป็นประโยชน์ของจีน เพราะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาพื้นที่จีนตอนใต้และตะวันตกเฉียงใต้ คือ มณฑลยูนนานและเขตปกครองตนเองกว่างซี-จ้วง
- (๒) การเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ยังช่วยให้จีนได้ทรัพยากรและแหล่งพลังงานใหม่ ๆ เพิ่มเติม ดังจะเห็นได้จากการสร้างท่อก๊าซและน้ำมันจากเมืองจ้าวผิว ในเมียนมา เข้าสู่เมืองรุ่ยลี่ในมณฑลยูนนานของจีน ซึ่งปัจจุบันได้เปิดใช้แล้ว กรณีต่อมาคือ การเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว สร้างเขื่อนพลังน้ำและเหมืองแร่ต่าง ๆ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน
- (๓) การเชื่อมต่อกับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ยังเป็นทางออกสู่ทะเลเส้นทางใหม่ของจีน เพราะพื้นที่ตะวันตกของจีนเป็นพื้นที่ที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล ทำให้การขนส่งสินค้ากับยุโรปหรือตะวันออกกลาง ไม่จำเป็นต้องใช้เส้นทางอ้อมช่องแคบมะละกาเพียงเส้นทางเดียวอีกต่อไป
- (๔) สามารถเพิ่มช่องทางการค้าและขยายโอกาสในการเข้าถึงตลาดประเทศจีนตอนใต้มากขึ้น เนื่องจากสินค้าที่ส่งมาจากกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ส่วนใหญ่เป็นสินค้าขั้นปฐมภูมิ สินค้าเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการบริโภคของประชาชนชาวจีนที่เพิ่มขึ้น เนื่องมาจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การที่จีนให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขงมากขึ้น มีข้อดี คือ เกิดการเชื่อมต่อทางภูมิภาค เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว นอกจากนี้ ทำให้ไทยได้โอกาสที่จะอาศัยเทคโนโลยีและเงินทุนของจีน ร่วมกับประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการร่วมกันพัฒนาพื้นที่ อย่างไรก็ตามก็มีข้อเสีย

คือ เป็นการท้าทายให้สินค้าไทยต้องปรับกลยุทธ์ด้านการตลาด เพื่อเตรียมพร้อมรับการแข่งขันจากสินค้านำเข้าจากจีน ขณะเดียวกัน การที่จีนเข้ามาลงทุนด้านพลังงานและทรัพยากรมากขึ้นย่อมส่งผลให้ความมั่นคงด้านพลังงานลดลง เนื่องจากไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานทั้งก๊าซและไฟฟ้าที่ผลิตจากประเทศเพื่อนบ้าน

ศักยภาพของการค้าจีน-อาเซียน

ผู้นำและรัฐบาลของจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนได้แสดงจุดยืนต่อต้านการปกป้องทางการค้าและการผูกขาดฝ่ายเดียวในเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน โดยเชื่อว่าทั้งสองฝ่ายควรใช้ประโยชน์จากศักยภาพด้านการค้าด้วยการยกระดับพื้นที่การค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA) รวมถึงขยายขอบเขตการค้า เพิ่มปัจจัยการผลิตในภูมิภาค ส่งเสริมการจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรม พัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่มูลค่า และส่งเสริมการยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรมในภูมิภาค

ทั้งสองฝ่ายควรปรับปรุงนโยบายและใช้มาตรการที่เป็นการส่งเสริมการค้า พัฒนาการเชื่อมต่อของระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางยกระดับ ทางรถไฟ และเส้นทางสัญจรทางน้ำ ส่งเสริมการคมนาคมภายในภูมิภาคให้มีความสะดวกและได้มาตรฐาน สร้างมาตรการที่เอื้อประโยชน์ทางการค้าแก่วิสาหกิจต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมการลงทุนและชุบชีวิตภาคอุตสาหกรรมผ่านช่องทางการค้า

จีนและอาเซียนมีความร่วมมือกันในกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ที่มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ปัจจัยที่วิสาหกิจของจีนได้เพิ่มปริมาณการลงทุนในอาเซียน

ประการแรก การย้ายอุตสาหกรรมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศในอาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดนักลงทุนด้วยค่าแรงที่ต่ำมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ให้อุตสาหกรรมเติบโตได้มาก มีศักยภาพในการพัฒนาเชิงอุตสาหกรรม และมีนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุน

ประการที่สอง จากการทำจีนมีการปฏิรูปและเปิดประเทศ ทำให้วิสาหกิจของจีนจำนวนมากมีความพร้อมที่จะแข่งขันในระดับโลก

ประการที่สาม จีนมีความความสัมพันธ์อันดีกับอาเซียน ดังจะเห็นจากโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) ซึ่งสร้างโอกาสทางธุรกิจมากมายให้กับทั้งสองฝ่ายผ่านความร่วมมือทวิภาคี จากรายงานโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ซึ่งจัดทำโดยศูนย์ข้อมูลแห่งชาติของจีน พบว่าประเทศสมาชิกอาเซียนถึง ๕ ประเทศถูกจัดอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกของดัชนีความร่วมมือกับจีน

ประการที่สี่ การคมนาคมขนส่งระหว่างจีนกับอาเซียนมีความสะดวกสูง ทุก ๆ สัปดาห์จะมีเที่ยวบินมากกว่า ๓,๘๐๐ เที่ยวบิน เดินทางไป-กลับระหว่างเมืองในจีนและอาเซียน

ประการที่ห้า เศรษฐกิจอาเซียนยังคงเติบโตต่อเนื่องและสถานการณ์ทางการเมืองยังมีความมั่นคง จากเป้าหมายในการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) รวมถึงการสนับสนุนและความร่วมมือจากนานาประเทศ ทำให้อาเซียนมีความมุ่งมั่นที่จะก้าวขึ้นมาเป็นเศรษฐกิจที่ใหญ่อันดับ ๔ ของโลกภายในปี ๒๕๗๓ ในการประชุมผู้นำอาเซียนที่จะจัดขึ้นในเดือนมิถุนายนปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะมีการนำแนวคิด “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” ซึ่งเป็นแนวคิดหลักของการประชุมผู้นำอาเซียนมาใช้ในการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๑.๑๓ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน

๑.๑๓.๑ ด้านการทูตและการเมือง

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ และดำเนินความสัมพันธ์มาด้วยความราบรื่นบนพื้นฐานของความเสมอภาค เคารพซึ่งกันและกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน ภายใต้หลักการของผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคง สันติภาพ และเสถียรภาพของภูมิภาค โดยมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอดเมื่อสิ้นสุดสงครามเย็น และจีนมีความสัมพันธ์กับอาเซียนทุกประเทศแล้ว ความสำคัญของไทยต่อจีนในทางยุทธศาสตร์จึงลดลงและเน้นด้านการค้าและเศรษฐกิจบนพื้นฐานของผลประโยชน์ต่างตอบแทนเป็นหลัก ปัจจุบันความสัมพันธ์ไทย-จีน มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ทั้งในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และ เวทีภูมิภาค เช่น ASEAN-China Annual Consultation, ASEAN+๓, ARF, ASEM เป็นต้น ไทยและจีนต่างเห็นพ้องที่จะมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือระหว่างกันให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน

ไทยกับจีนมีการไปมาหาสู่ของผู้ในระดับสูงสุดอย่างสม่ำเสมอในทุกระดับ โดยเฉพาะการเสด็จฯ เยือนจีนอย่างเป็นทางการในระดับราชวงศ์ของไทย การแลกเปลี่ยนการเยือนของฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งการแลกเปลี่ยนการเยือนดังกล่าวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมมิตรภาพและความเข้าใจระหว่างประชาชนของสองประเทศอีกด้วย

การเยือนจีนในระดับราชวงศ์ล่าสุด สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเข้าร่วมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว ระหว่างวันที่ ๓-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ นอกจากนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ในโอกาสที่นายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดี ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องอิสริยาภรณ์ “รัฐมิตรภรณ์” เนื่องในวาระการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนครบ ๗๐ ปี

๑.๑๓.๒ ด้านรัฐสภา

รัฐสภาไทยและรัฐสภาสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความสัมพันธ์กันในระดับดี ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ในระดับทวิภาคีรัฐสภาทั้งสองฝ่ายได้มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมและกระชับสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทยและสมาชิกรัฐสภาสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยฝ่ายไทยได้มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - จีนขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงทำให้คณะกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - จีน เหลือเพียงสมาชิกวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจกรรมของกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย - จีน

๑.๑๓.๓ ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑๓.๓.๑ การค้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ การค้าไทย - จีน มีมูลค่ารวม ๑๐๕,๔๐๔.๒๙ ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕๓ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยไทยส่งออก ๓๔,๓๘๙.๙๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ นำเข้า ๗๑,๐๑๔.๓๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ไทยเสียดุลการค้า ๓๖,๖๒๔.๔๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ

สินค้าส่งออกของไทย สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ยางพารา เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์ไม้

สินค้านำเข้าจากจีน สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์

๑.๑๓.๓.๒ การลงทุน

การลงทุนของไทยในจีน อุตสาหกรรมหลักที่ไทยลงทุนในจีน คือ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ัญพืช ฟาร์มสัตว์ มอเตอร์ไซค์ โรงแรม ร้านอาหาร และการนวดแผนไทย

การลงทุนของจีนในไทย ส่วนใหญ่เป็นโครงการการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มภาพและเสียง ยางล้อสำหรับยานพาหนะ และเซลล์แสงอาทิตย์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จีนเป็นนักลงทุนอันดับ ๑ ของไทย โดยมีโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนในไทย จำนวน ๑๕๘ โครงการ มูลค่าเงินลงทุนประมาณ ๗๗,๓๘๑ ล้านบาท

๑.๑๓.๔ ด้านการท่องเที่ยว

รัฐบาลไทยและจีนได้ทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการตลาดและการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยไทยเป็นกลุ่มแรกร่วมกับสิงคโปร์และมาเลเซียที่ได้รับอนุญาตให้ชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยว โดยจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกันจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวจีนก็เพิ่มมากขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๒๗๓,๕๖๗ คน และคาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาไทยหลักล้านคนเหมือนก่อนสถานการณ์โควิด-๑๙ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีนักท่องเที่ยวจีนมาไทยรวม ๑๐,๙๙๗,๓๓๘ คน ปี ๒๕๖๓ นักท่องเที่ยวจีนมาไทย ๑,๒๔๙,๙๑๐ คน และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีนักท่องเที่ยวจีนมาไทย ๑๓,๐๔๓ คน (สถิติจากกรมการท่องเที่ยว) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทั้งนี้ ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดมีแนวโน้มดีขึ้นและรัฐบาลของทั้งไทยและจีนผ่านคลายมาตรการต่าง ๆ ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๑.๑๓.๕ ความร่วมมือไทย-จีน

นายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เดินทางเยือนประเทศไทย เพื่อร่วมประชุมสุดยอดผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก (เอเปค) ครั้งที่ ๒๙ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ และยังได้ร่วมหารือทวิภาคีกับพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อพัฒนาความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย - จีน และยังเป็นความร่วมมือกำหนดทิศทางความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างรอบด้านซึ่งครบรอบ ๑๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และมุ่งไปสู่การฉลองครบรอบ ๕๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-จีน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้วย โดยประเด็นที่มีการหารือกัน ได้แก่

(๑) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** จีนให้ความสำคัญกับโครงการก่อสร้างรถไฟ จีน-ไทย เพื่อเป็นเส้นทางเชื่อมต่อกับรถไฟจีน-ลาว ที่จะทำให้เส้นทางรถไฟ จีน-ไทย-ลาว เป็นเส้นทางที่จะเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคตามโครงการแถบและเส้นทาง (Belt and Road) ทำให้การค้า การขนส่ง และเศรษฐกิจในภูมิภาคเติบโตยิ่งขึ้น

(๒) **การค้าการลงทุนระหว่างไทย-จีน** จีนจะร่วมกับไทยในการส่งเสริมการค้าการลงทุนผ่านความร่วมมือตามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership) หรือ RCEP เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและผลไม้

(๓) **การเดินทางและท่องเที่ยว** ตอนนี้จีนอนุญาตให้นักศึกษาไทยเดินทางกลับไปศึกษาต่อในจีนได้แล้ว ซึ่งหากสถานการณ์โควิด-๑๙ คลี่คลาย จีนพร้อมที่จะส่งเสริมเรื่องการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างไทยและจีน ทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศกลับมาคึกคักอีกครั้ง

(๔) **การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆ** จีนสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๕) **การแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ** จีนพร้อมให้ความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางไซเบอร์ การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ แก้ปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการหลอกลวงทางโทรศัพท์

(๖) **ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา สาธารณสุข ขจัดความยากจน** จีนได้ให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการพัฒนาทางการศึกษา สาธารณสุขหลายโครงการ และพร้อม

สนับสนุนไทยในการแก้ปัญหาความยากจน โดยจีนพร้อมถ่ายทอดประสบการณ์ความสำเร็จในการขจัดความยากจนในประเทศจีน

แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ และแผนความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีนว่าด้วยการร่วมกันส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ ๒๑

(๑) แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย - จีน พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ เป็นแผนฉบับที่ ๔ ที่ทั้งสองฝ่ายร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินความสัมพันธ์และกรอบความร่วมมือระหว่างไทยกับจีนในระยะ ๕ ปี โดยกำหนดกรอบความร่วมมือที่จะดำเนินการร่วมกันใน ๑๘ สาขา อาทิ ๑) การเมือง เช่น ฝ่ายจีนเคารพอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของไทย ๒) การทหารและความมั่นคง เช่น แลกเปลี่ยนการเยือนและการหารือในทุกระดับระหว่างกองทัพและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ๓) เศรษฐกิจการค้าและการลงทุน เช่น ส่งเสริมความเชื่อมโยงทางการค้า อำนวยความสะดวกทางการค้า ประสานและวางแผนความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในด้านต่าง ๆ สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - จีน เสริมสร้างการประสานระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของไทยกับกรอบความร่วมมือเขตอ่าววงต้ง - ฮองกง - มาเก๊า (GBA) ของจีน ๔) เกษตรกรรม เช่น เพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านการเกษตร อำนวยความสะดวกการนำเข้าผลไม้ กระชับการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือในประเด็นเกษตรอัจฉริยะ เกษตรสีเขียว เทคโนโลยี ดิจิทัล และ นวัตกรรมทางการเกษตร ความปลอดภัย และความมั่นคงทางอาหาร

(๒) แผนความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีนว่าด้วยการร่วมกันส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ อาทิ เพื่อให้การพัฒนามีมาตรฐานสูง มีความยั่งยืน และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือสายแถบและเส้นทางที่มีคุณภาพสูง ส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละฝ่าย เพิ่มพูนความร่วมมือด้านรถไฟ ทางหลวง การขนส่งทางทะเล ท่าอากาศยาน พลังงาน การสื่อสาร อวกาศ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพิ่มการอำนวยความสะดวกในการลงทุน การค้า และพิธีการทางศุลกากร โดยขับเคลื่อนความร่วมมือใน ๕ สาขา ตามแนวคิดหลักของข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative : BRI) ได้แก่ การประสานนโยบายการเชื่อมโยงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การค้าอย่างไร้อุปสรรค การบูรณาการทางการเงินและความสัมพันธ์ในระดับประชาชน

๑.๑๔ การปกครองในระบอบสังคมนิยมแบบจีน

๑.๑๔.๑ ในระดับมณฑลมี ๓๔ แห่ง ได้แก่

- มี ๒๓ มณฑล (รวมถึงไต้หวัน) เป็นการบริหารส่วนภูมิภาคประเภททั่วไปโดยมีคณะกรรมการมณฑลที่นำโดยเลขาธิการคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบลำดับที่ ๑ รองลงมาคือผู้ว่าการมณฑล

- มี ๕ เขตปกครองตนเองเป็นหน่วยการปกครองของชนกลุ่มน้อยที่มีประชากรของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งๆจำนวนมาก ได้แก่ มองโกเลีย หึงเฮีย ซินเจียง กวางสี และทิเบต

- มี ๔ มหานครที่ขึ้นต่อส่วนกลาง ได้แก่ ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ เทียนจิน และฉงชิ่ง

- มี ๒ เขตบริหารการปกครองพิเศษ ได้แก่ ฮองกง และมาเก๊า

๑.๑๔.๒ ระบอบการปกครอง

มีการปกครองในระบอบสังคมนิยม เป็นระบบการปกครองแบบคู่ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นรัฐบาล ดูแลการบริหารประเทศ ตั้งแต่ระดับชาติหรือส่วนกลางไปจนถึงท้องถิ่นทุกระดับ และ ส่วนของพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นหน่วยกำหนดและกำกับดูแลนโยบายให้ฝ่ายรัฐบาลนำไปปฏิบัติ

รัฐธรรมนูญจีนระบุว่า “**ประเทศจีนเป็นรัฐสังคมนิยมที่ปกครองโดยระบอบเผด็จการประชาธิปไตย ซึ่งมีชนชั้นกรรมกรเป็นผู้นำและตั้งอยู่บนพันธมิตรของกรรมกรและเกษตรกร**”

สถาบันทางการเมืองมีพรรคการเมืองเดียว ผู้นำสูงสุดประกอบด้วยเลขาธิการพรรค ประธานาธิบดี และประธานคณะกรรมการทหารกลาง

อย่างไรก็ตาม ยังมีกลไกสภาที่ปรึกษาการเมืองประชาชนจีน เป็นองค์กรแนวร่วมที่ประกอบด้วยผู้แทนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน พรรคประชาธิปไตยต่าง ๆ ผู้แทนชนกลุ่มน้อย ตลอดจนผู้รักชาติจากไต้หวัน ฮองกง มาเก๊า

๑.๑๔.๓ โครงสร้างการปกครอง

โครงสร้างการปกครองของประเทศจีนมี ๒ ระดับชั้น ดังนี้คือ

๑) รัฐบาลกลาง

ประกอบด้วยกลไกบริหารต่าง ๆ ในระบอบการปกครองของจีน รัฐบาลไม่ใช่องค์กรกำหนดนโยบาย หากเป็นพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้กำหนดนโยบายทุกด้านให้รัฐบาลไปปฏิบัติ โครงสร้างทางการเมืองที่สำคัญของจีนใน ส่วนกลาง มีกลไกต่าง ๆ จำนวน ๗ กลไก ดังนี้คือ

- (๑) พรรคคอมมิวนิสต์จีน ประกอบด้วย สมัชชาพรรค คณะกรรมการกลาง คณะกรรมาธิการทหารกลาง คณะกรรมาธิการตรวจสอบวินัย คณะกรรมการกรมการเมือง คณะกรรมการประจำกรมการเมือง และเลขาธิการพรรค
- (๒) สภาประชาชนแห่งชาติ เป็นองค์กรสูงสุดในการใช้อำนาจ มาจากการเลือกตั้งของสภาประชาชนระดับท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ทั้งด้านนิติบัญญัติ การเลือกประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และนายกรัฐมนตรี
- (๓) ประธานาธิบดี เป็นประมุขของประเทศ ปัจจุบันชื่อ นายสี จิ้นผิง (Xi Jinping)
- (๔) คณะรัฐมนตรี เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของประเทศ ซึ่งบริหารงานตามมติของสภาประชาชนแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันชื่อนายหลี่ เค่อเฉียง (Li Keqiang)
- (๕) คณะกรรมาธิการทหารกลาง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายระดับสูงของกองทัพจีน
- (๖) สภาที่ปรึกษาการเมืองประชาชนจีน เป็นองค์กรแนวร่วมที่ประกอบด้วยผู้แทนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน พรรคประชาธิปไตยต่าง ๆ ผู้แทนชนกลุ่มน้อย ตลอดจนผู้รักชาติจากไต้หวัน ฮองกง มาเก๊า และชาวจีนโพ้นทะเล
- (๗) ศาลประชาชน เป็นองค์กรสูงสุดในการพิพากษาและควบคุมตรวจสอบงานพิพากษาของศาลระดับท้องถิ่น

๒) รัฐบาลท้องถิ่นและเขตการปกครอง

รัฐธรรมนูญของจีนกำหนดให้มีเขตการปกครองโดยนิตินัย ๓ ระดับ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน จีนมีเขตการปกครองโดยพฤตินัย ๕ ระดับ

- (๑) **ระดับมณฑล** รวมทั้งมณฑล เขตปกครองตนเองชนชาติส่วนน้อย นครปกครองโดยตรงขึ้นต่อรัฐบาลกลาง และเขตบริหารพิเศษ
- (๒) **ระดับจังหวัดและเทศบาลนคร** หมายถึงจังหวัด และเมืองใหญ่หรือนครใหญ่ รวมทั้งแคว้นปกครองตนเองชนชาติส่วนน้อย
- (๓) **ระดับอำเภอ** หมายถึงอำเภอ รวมทั้งอำเภอปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยและนครระดับอำเภอ
- (๔) **ตำบล** หมายถึงเมืองเล็กๆในชนบท รวมทั้งตำบลชนชาติส่วนน้อย
- (๕) **หมู่บ้าน** หมายถึงชุมชนท้องถิ่นและหมู่บ้านในชนบท

๑.๑๔.๔ พรรคคอมมิวนิสต์จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นแกนกลางของอำนาจการปกครอง พรรคคอมมิวนิสต์จีนมีสมาชิกประมาณ ๙๘ ล้านคน (สถิติล่าสุด เมื่อ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖) เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ของประเทศอย่างเบ็ดเสร็จตามแนวทางลัทธิมาร์กซ์-เลนิน แนวความคิดของท่านประธานเหมา เจ๋อตง อดีตประธานคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ทฤษฎีการสร้างสรรค์สังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์แบบจีนของเติ้ง เสี่ยวผิง

นอกจากนั้น ยังรวมถึงทฤษฎีสามตัวแทนของสี่จีนผิง ที่ได้รับการบรรจุเข้าไว้ในรัฐธรรมนูญของรัฐ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่ประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์สมัยที่ ๑๙ ซึ่งมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ปรับแก้เพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนในรัฐธรรมนูญ เพื่อบรรจุหลักปรัชญา “ความคิดของสี่จีนผิงว่าด้วยสังคมนิยมอันมีเอกลักษณ์แบบจีนสำหรับยุคใหม่” ไว้ในรัฐธรรมนูญในระดับเดียวกับ เหมาเจ๋อตง และ เติ้ง เสี่ยวผิง อีกด้วย

รัฐบาลและรัฐสภามีหน้าที่คอยปฏิบัติตามมติและนโยบายที่พรรคกำหนด โดยยึดหลักประชาธิปไตยแบบรวมศูนย์ (Democratic Centralism) ตามรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีการประชุมสมัชชาพรรคแห่งชาติ (Party Congress) ทุก ๕ ปี นับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งพรรคขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ จนถึงปัจจุบันพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้จัดให้มีการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์แล้วรวมทั้งสิ้น ๑๙ ครั้ง โดยได้จัดประชุมสมัชชาพรรคครั้งล่าสุดไปเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยนายสี่จีนผิงได้รับเลือกให้เป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ต่ออีกวาระหนึ่ง

ปัจจุบันการเมืองภายในจีนยังคงมีเสถียรภาพภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ ๑๙ จัดประชุมเต็มคณะครั้งที่ ๕ ณ กรุงปักกิ่ง โดยประชุมเกี่ยวกับร่างข้อเสนอสำหรับการกำหนดแผนพัฒนาประเทศระยะเวลา ๕ ปีครั้งที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ว่าด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระยะยาวไปจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๘ โดยมีเป้าหมายที่จะผลักดันให้จีนก้าวขึ้นเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับ ๑ ของโลก

พรรคคอมมิวนิสต์จีนมีความมั่นคง มีปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่ง คือเป็นพรรคการเมืองที่ประกอบด้วยมวลสมาชิกพรรคที่มีความเข้มแข็ง มีจิตใจมุ่งมั่นทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นคนที่มีคุณภาพ สมาชิกพรรคต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักการของพรรคฯ และลัทธิมากข้ออย่างลึกซึ้ง ต้องเชื่อมั่นจงรักภักดีต่อพรรคฯ และผ่านการทดสอบหลายด้านกว่าจะผ่านการพิจารณา มีการสืบประวัติในอดีต ผลงานการบำเพ็ญประโยชน์เพื่องานสาธารณะ การมีจิตใจเสียสละเพื่อส่วนรวม

สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นสถานภาพพิเศษ ที่ชาวจีนจำนวนมากไม่น้อยต้องการได้มา เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้เติบโต มีความก้าวหน้าทางการงานและเป็นความได้เปรียบในสังคม หากอยากเติบโตก้าวหน้าสายบริหารหรือรับราชการต้องพิสูจน์ตัวเองให้ได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคฯ เพราะทุกหน่วยงานปกครองและบริษัทต่าง ๆ ล้วนมีสมาชิกพรรคฯอยู่ทั้งสิ้น

ตำแหน่งสูงสุดของสมาชิกพรรคในหน่วยงาน องค์กร คือ เลขาธิการพรรคประจำองค์กรเหล่านั้น เป็นระบบการทำงานคู่ขนานกับประธานบริษัท CEO แม้กระทั่งสถาบันการศึกษา หรือมหาวิทยาลัย ก็ต้องมีเลขาธิการพรรคประจำสถาบันเพื่อกำกับเชิงนโยบาย แนวทางความคิดของบริษัทให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับพรรคฯ

สถานะพิเศษนี้จะพ่วงมาด้วยความรับผิดชอบและการมีจิตสำนึกทางการเมือง จิตอาสาเป็นแนวทางเพื่อทำงานให้แก่ส่วนรวม รวมถึงอุทิศตนช่วยเหลือผู้อื่น เช่น ตัวอย่างจากกรณีโควิดในเมืองอู่ฮั่น หมอและพยาบาลต่างแย่งกันลงชื่อ ขึ้นอาสาไปทำงานเป็นด่านหน้าช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นสมาชิกพรรคฯหรือผู้ชวนชวนจะสมัครเข้าพรรคแทบทั้งสิ้น

นอกจากนั้น ในยุคปัจจุบันพรรคคอมมิวนิสต์จีนยังเน้นปลูกฝังให้คนจีนมีความภาคภูมิใจในชาติ และยึดเหนี่ยวจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคีของคนในชาติ ปลูกฝังการฟื้นฟูชาติเพื่อให้จีนกลับมาเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ของโลก

บทที่ ๒

กรณีศึกษาของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง

เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง
(Guangxi Zhuang Autonomous Region)

แผนที่เขตปกครองตนเองกว่างซี (ชนชาติจ้วง)

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

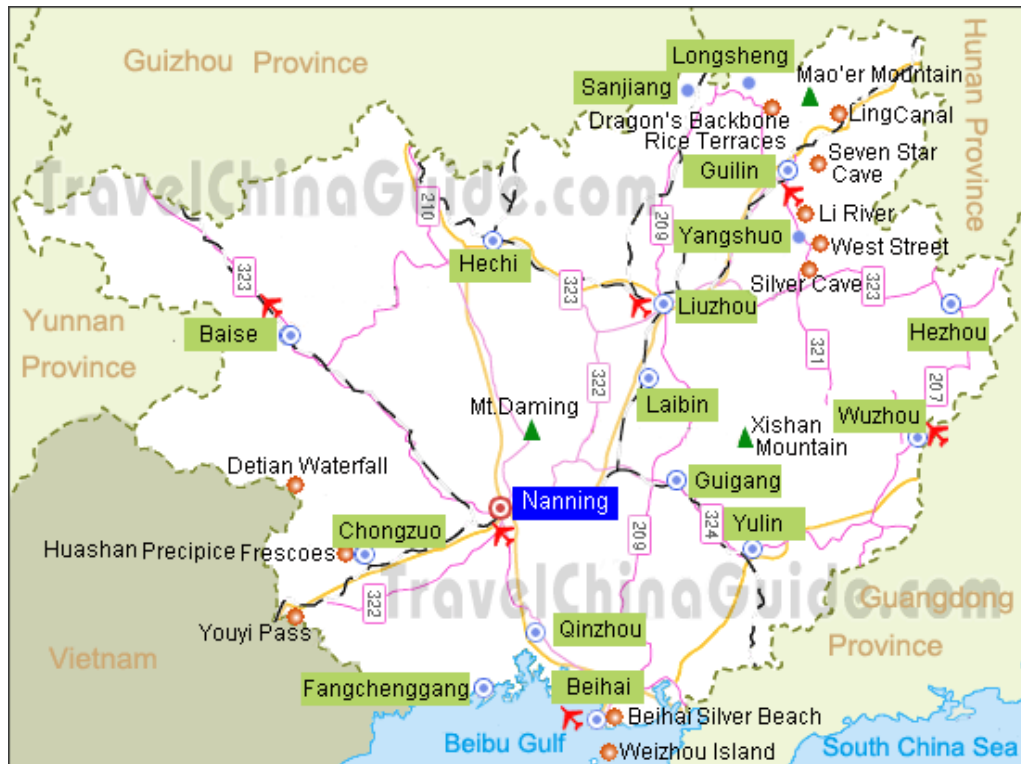
เขตปกครองตนเองกว่างซี (ชนชาติจ้วง) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจีน โดยทิศเหนือติดมณฑลกุ้ยโจวและมณฑลหูหนาน ทิศตะวันตกติดกับมณฑลยูนนาน ทิศตะวันออกติดกับมณฑลกวางตุ้ง และทิศใต้ติดกับทะเล (อ่าวตังเกี๋ย) และเวียดนาม มีพื้นที่ ๒๓๖,๖๖๐ ตารางกิโลเมตร (ประมาณร้อยละ ๔๖ ของไทย) ใหญ่เป็นอันดับที่ ๙ ของจีน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๕ ของทั้งประเทศ) มีเส้นแนวชายฝั่งทะเลยาว ๑,๙๕๙ กิโลเมตร (มีเขตแดนติดกับเวียดนาม ๑,๐๒๐ กิโลเมตร โดยเป็นทางบก ๔๖๐ กิโลเมตร) ทิศตะวันออกจรดทิศตะวันตกคิดเป็นระยะทาง ๗๗๑ กิโลเมตร และทิศเหนือจรดทิศใต้ยาวคิดเป็นระยะทาง ๖๓๔ กิโลเมตร

เขตปกครองตนเองกว่างซีมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน โดยมีการค้นพบหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของผู้คนตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และปรากฏหลักฐานเป็นส่วนหนึ่งของแผนที่จีนโบราณในสมัยราชวงศ์ฉิน (Qin Dynasty) โดยปรากฏการใช้ชื่อ “กว่างซี” เป็นครั้งแรกในสมัยราชวงศ์ซ่ง (Song Dynasty) จนกระทั่ง เมื่อปี ๒๔๙๒ ยุคต้นของสาธารณรัฐประชาชนจีน (พรรคคอมมิวนิสต์) ทางราชการได้มีการจัดตั้งเป็น “มณฑลกว่างซี” (Guangxi Province) โดยมี “นครหนานหนิง” เป็นเมืองเอก จากนั้นในปี พ.ศ.๒๕๐๐ รัฐบาลกลางได้ผ่านร่างอนุมัติการเปลี่ยนชื่อจาก “มณฑล” เป็น “เขตปกครองตนเองกว่างซี (ชนชาติตั้ง)” (Guangxi Dong Autonomous Region) ก่อนที่ในปีถัดมา (๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๑) ที่ประชุมสภาผู้แทนประชาชนกว่างซีได้ประกาศจัดตั้งเขตปกครองตนเองกว่างซีตั้งอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๐๘ ทางราชการได้อนุมัติการเปลี่ยนแปลงชื่อจากเขตปกครองตนเองกว่างซี “ตั้ง” เป็นเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (Guangxi Zhuang Autonomous Region) ซึ่งใช้มาจนถึงปัจจุบัน

เขตปกครองตนเองกว่างซีมีสภาพภูมิอากาศแบบลมมรสุมเขตกึ่งร้อน (ร้อนชื้น) แบ่งเป็น ๓ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๑๖.๕ - ๒๓.๑ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิสูงสุด ๓๓.๗ - ๔๒.๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด - ๘.๔ - ๒.๙ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากกว่า ๑,๐๗๐ มิลลิเมตร โดยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยร้อยละ ๗๐ - ๘๕ วัดได้ในเดือนเมษายนถึงกันยายน

เขตปกครองตนเองกว่างซีมีพื้นที่ภาคเหนือและตะวันตกเป็นภูเขาจึงเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรแร่ อาทิ แร่เหล็ก ซีเมนต์ ซัลเฟอร์ ถ่านหิน เจอร์มาเนียม พื้นที่ภาคใต้ติดทะเลอ่าวเป่ย์ชู่ (อ่าวตังเกี๋ย) จึงเป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ทางทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน นอกจากนี้เขตปกครองตนเองกว่างซียังเป็นแหล่งผลิตน้ำตาลที่สำคัญของจีน โดยมีผลผลิตประมาณ ๑ ใน ๓ ของทั้งประเทศ

๒.๒ ข้อมูลด้านการปกครอง

เมืองในเขตปกครองตนเองกว่างซี

เขตปกครองตนเองกว่างซีเป็น ๑ ใน ๕ เขตปกครองตนเองของจีน (มีฐานะเทียบเท่าระดับมณฑล) มีผู้ว่าการเขตปกครองตนเองกว่างซีเป็นผู้บริหารสูงสุดในฝ่ายรัฐบาล ขณะที่เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเขตปกครองตนเองกว่างซีเป็นผู้บริหารสูงสุดฝ่ายนโยบาย เขตปกครองตนเองกว่างซีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๔ เมือง ดังนี้

๒.๒.๑ นครหนานหนิง (Nanning City) เป็นเมืองเอก เป็นที่ตั้งของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐในระดับมณฑล และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้าของเขตปกครองตนเองกว่างซี มีความสำคัญในฐานะเมืองศูนย์กลางการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ (อ่าวเป่ย์ปู้) ของเขตปกครองตนเองกว่างซี เป็นเมืองที่มีขนาดทางเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ ๑ จาก ๑๔ เมือง ของเขตปกครองตนเองกว่างซี (จ้วง) ทั้งในแง่พื้นที่ ประชากร และขนาดเศรษฐกิจ นครหนานหนิงเป็นที่รู้จักในฐานะสถานที่จัดถาวรของ “งานมหกรรมแสดงสินค้าจีน-อาเซียน” (China-ASEAN Expo: CAEXPO) ได้รับการขนานนามเป็น “เมืองสีเขียว” (Green City) เป็นบ้านพี่เมืองน้อง

(Sister City) กับจังหวัดขอนแก่น และมีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาไทยมากที่สุดในเขตปกครองตนเองกว่างซี นครหนานหนิง มีพื้นที่ราว ๒.๒ หมื่น ตารางกิโลเมตร (ใหญ่กว่ากรุงเทพฯ ๑๔ เท่า) มีประชากรราว ๗.๑ ล้านคน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕) แบ่งเป็นการปกครองเป็น ๖ เขต ๖ อำเภอ นครหนานหนิงมีเขตธุรกิจที่น่าสนใจ ได้แก่

(๑) เขตชิงหนิง เป็นย่านใจกลางเมืองและเป็นแหล่งธุรกิจที่มีความเก่าแก่ที่สุด รวมทั้งเป็นที่ตั้งของแหล่งช้อปปิ้ง และถนนคนเดิน (walking street) ที่มีชื่อเสียงที่สุดของนครหนานหนิง เป็นทำเลทองที่เหมาะสมกับการค้าขายสินค้าของผู้ประกอบการ เนื่องจากมีลูกค้าหมุนเวียนเป็นจำนวนมากและเป็นที่ยู่อัจฉริยะกันอย่างดี

(๒) เขตล่างตง ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของนครหนานหนิง เป็นเขตเมืองใหม่และเป็นย่านธุรกิจ สำนักงาน แหล่งที่อยู่อาศัย และแหล่งช้อปปิ้งที่มีชื่อเสียงของนครหนานหนิง เป็นพื้นที่ที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและมีการพัฒนาภาคอสังหาริมทรัพย์สูงที่สุดของนครหนานหนิง โดยทางการหนานหนิงวางแผนให้เขตล่างตงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของนครหนานหนิง โดยนอกจากเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟความเร็วสูงเชื่อมระหว่างเมืองและข้ามระหว่างมณฑล ปัจจุบันเขตล่างตงเป็นที่ตั้งของสถานกงสุลต่างประเทศ ได้แก่ ไทย เวียดนาม สปป.ลาว เมียนมา และกัมพูชา

(๓) เขตอู่เซียง ตั้งอยู่ทางฝั่งใต้ของนครหนานหนิง มีพื้นที่ ๑๗๕ ตารางกิโลเมตร เป็นเขตเมืองใหม่ที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของนครหนานหนิง โดยได้รับการกำหนดให้เป็นที่ตั้งที่ทำการของหน่วยงานราชการ พื้นที่โลจิสติกส์ และพื้นที่พักผ่อนแห่งใหม่ของเมือง

๒.๒.๒ เมืองหลิวโจว ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเขตปกครองตนเองกว่างซี ด้านเหนือติดมณฑลหูหนาน ด้านใต้ติดเมืองหลายปิน ด้านตะวันออกติดเมืองกู่ยฺหฺลินและด้านตะวันตกติดเมืองเหอฉือ เมืองหลิวโจว มีพื้นที่ ๑๘,๖๑๘ ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่เขตเมือง ๑,๒๑๔ ตารางกิโลเมตร มีประชากรราว ๓.๗ ล้านคน (ปี ๒๕๖๕) แบ่งการปกครองออกเป็น ๔ เขต ๖ อำเภอ เมืองหลิวโจว เป็นเมืองที่บทบาทสำคัญสำหรับภาคอุตสาหกรรม โดยเป็น “ฐานการผลิตรถยนต์และเครื่องจักรวิศวกรรมก่อสร้าง” ที่ใหญ่ที่สุดของเขตปกครองตนเองกว่างซี นอกจากนี้ ยังมีอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ถลุงโลหะ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์น้ำตาล ผลิตภัณฑ์กระดาษ วัสดุก่อสร้าง และสิ่งทอ ปัจจุบันเมืองหลิวโจวเป็นเมืองพี่เมืองน้อง (Sister City) กับจังหวัดระยอง

๒.๒.๓ เมืองกุ้ยหลิน ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเขตปกครองตนเองกว่างซี ด้านเหนือและตะวันออกเฉียงใต้ติดมณฑลหูหนาน ด้านตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ติดเมืองหลายปิ่น ด้านใต้และตะวันออกเฉียงใต้ติดเมืองอู่โจวและเมืองเฮ้อโจว มีขนาดพื้นที่ ๒.๗๘ หมื่น ตารางกิโลเมตร กุ้ยหลินเป็นเมืองที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของมณฑล ในอดีตเคยเป็น เมืองหลวงของเขตปกครองตนเองกว่างซี มีชื่อเสียงโด่งดังระดับโลกจากทัศนียภาพที่งดงามประหนึ่ง “ภูผาราวหนึ่ง ในใต้หล้า” นอกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว เมืองกุ้ยหลินยังมีอุตสาหกรรมอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยางพารา และอุตสาหกรรมยา และอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม (เบียร์) ตลอดจนเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงกุ้ยหลิน เมืองกุ้ยหลินยังเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ และเมืองอุตสาหกรรม

๒.๒.๔ เมืองยวีหลิน มีชื่อในอุตสาหกรรมเซรามิก

๒.๒.๕ เมืองอู่โจว เมืองท่าแม่น้ำที่สำคัญของเขตปกครองตนเองกว่างซี และฐานอุตสาหกรรมวัสดุรีไซเคิล ตลอดจนพื้นที่เชื่อมต่อกับมณฑลกว่างตุง

๒.๒.๖ เมืองชินโจว หนึ่งใน ๓ เมืองท่ารอบอ่าวเป่ย์ปู้ มีเขตคลังสินค้าทัณฑ์บน และเขตนิคมอุตสาหกรรมจีน - มาเลเซีย เมืองชินโจว (Qinzhou) ตั้งอยู่ตรงกลางของเมืองรอบอ่าวเป่ย์ปู้ ด้านเหนือติดนครหนานหนิง (ห่างจากเขตเมืองหนานหนิงประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร) ด้านตะวันออกเฉียงใต้ติดเมืองเป่ย์ไห่ ด้านตะวันตกติดเมืองฝางเจิงก่าง มีขนาดพื้นที่ ๑๐,๘๔๓ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ เขต ๒ อำเภอ เมืองชินโจว มีท่าเรือน้ำลึกธรรมชาติ เป็นเมืองได้รับการกำหนดให้เป็นจุดนำเข้า แปรรูปและสำรองน้ำมันปิโตรเลียมของเขตปกครองตนเองกว่างซี นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของ “ท่าเรือสินค้าทัณฑ์บนเมืองชินโจว” สำหรับการนำเข้ารถยนต์สำเร็จรูป (แห่งที่ ๕ ของจีน) และศูนย์กลางการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากต่างประเทศ (ศูนย์กระจายเหล่าไวน์นำเข้าที่ใหญ่ที่สุดของภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน นอกจากนี้ ทางการเงินได้ร่วมกับทางการมาเลเซียจัดตั้ง “เขตนิคมอุตสาหกรรมจีน-มาเลเซีย” ณ เมืองชินโจว โดยเป็นนิคมอุตสาหกรรมระหว่างจีนกับประเทศสมาชิกอาเซียนแห่งที่ ๓ ต่อจากนิคมอุตสาหกรรมจีนเมืองซูโจว - สิงคโปร์ และเทศบาลนครเทียนจิน - สิงคโปร์ นอกจากนี้ เมืองชินโจวและจังหวัดสมุทรสาครได้สถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องกันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒.๗ เมืองไปเซ่อ เมืองชายแดนติดเวียดนาม และเป็นหนึ่งในฐานอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่สำคัญของเขตปกครองตนเองกว่างซีและของทั้งประเทศ

๒.๒.๘ เมืองกู่ยก่าง เมืองท่าแม่น้ำสำคัญของเขตปกครองตนเองกว่างซี เป็นฐานการผลิตปูนซีเมนต์ขนาดใหญ่ที่สุดของเขตปกครองตนเองกว่างซี

๒.๒.๙ เมืองเหอฉือ เมืองแห่งอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และเมืองท่องเที่ยว “หมู่บ้านอายุยืน”

๒.๒.๑๐ เมืองหลายปิน มีชื่อในอุตสาหกรรมอลูมิเนียม และเป็นฐานการผลิตน้ำตาลที่สำคัญของเขตปกครองตนเองกว่างซี

๒.๒.๑๑ เมืองเป่ย์ไห่ หนึ่งใน ๓ เมืองท่ารอบอ่าวเป่ย์ปู้ ตั้งเป้าหมายที่จะเป็น “ซิลิคอนวัลเลย์” และมีเขตแปรรูปเพื่อการส่งออก ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของเมืองรอบอ่าวเป่ย์ปู้ ด้านเหนือติดเมืองซินโจว เมืองตะวันออกเฉียงเหนือติดเมืองยวี๋หลิน ด้านตะวันออกติดเมืองจ้านเจียง มณฑลกว่างตุง มีขนาดพื้นที่ ๓,๓๓๗ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๓ เขต ๑ อำเภอ นอกจากเป็นเมืองท่องเที่ยวริมทะเลแล้ว เป่ย์ไห่ยังได้รับการกำหนดบทบาทเป็น “ซิลิคอนวัลเลย์แห่งอ่าวเป่ย์ปู้” (ฐานอุตสาหกรรมไอทีและอิเล็กทรอนิกส์) นอกจากนี้ ยังมีอุตสาหกรรมเด่นอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี (ฐานผลิตของ Sinopec) และอุตสาหกรรมวัสดุใหม่ อีกทั้ง เมืองเป่ย์ไห่ยังเป็นที่ตั้ง “เขตนิคมแปรรูปเพื่อการส่งออกเมืองเป่ย์ไห่” นอกจากนี้ เมืองเป่ย์ไห่และอำเภอหาดใหญ่ได้สถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องกันตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๒.๑๒ เมืองฉงจั่ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงด้านตะวันออกติดนครหนานหนิง ด้านเหนือติดเมืองไปเซ่อ ด้านใต้และตะวันตกติดเวียดนาม เป็นเมืองการค้าชายแดนที่สำคัญของเขตปกครองตนเองกว่างซี และเป็น “ถนนสู่อาเซียน” โดยสามารถเชื่อมต่อกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงไทย (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ผ่านเส้นทาง R8 R9 และ R12 ปัจจุบันเทศบาลเมืองฉงจั่วกำลังผลักดันการสร้างเขตนิคมอุตสาหกรรมจีน - ไทย ณ เมืองฉงจั่ว ทั้งนี้ เมืองฉงจั่วกับจังหวัดมุกดาหาร ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๒.๑๓ เมืองฝางเฉิงก่าง (Fangchenggang) ตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของเมืองรอบอ่าวเป่ย์ปู้ ด้านเหนือติดนครหนานหนิง (ห่างจากเขตเมืองหนานหนิงประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร) ด้านตะวันออกติดเมืองซินโจว ด้านตะวันตกติดเวียดนาม มีขนาดพื้นที่ ๖,๑๗๓ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ เขต ๑ อำเภอ และ ๑ อำเภอระดับเมือง ฝางเฉิงก่างมีจุดเด่น คือ เป็นที่ตั้งของท่าเรือที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของเขตปกครองตนเองกว่างซี (มีเส้นทางเดินเรือตรงสู่ไทย) และมีพรมแดนติด

กับเวียดนามทั้งทางบก (อำเภอระดับเมืองตงซิง) และทางทะเล และเป็นแหล่งนำเข้าส่งออกสินค้าสินแร่ ถ่านหิน และวัสดุก่อสร้างที่สำคัญของพื้นที่ภาคตะวันตกของจีน หนึ่งใน ๓ เมืองท่ารอบอ่าวเป่ย์ปู้ มีท่าเรือขนาดใหญ่ที่สุดของเขตปกครองตนเองกว่างซี และเป็นเมืองชายแดนติดเวียดนาม (ด้านตงซิง - หมง่ก่าย)

๒.๒.๑๔ เมืองเฮ้อโจว ได้รับการกำหนดให้เป็นฐานรองรับการเคลื่อนย้ายอุตสาหกรรมจากภาคตะวันออก

๒.๓ เศรษฐกิจ

เขตปกครองตนเองกว่างซีมีความโดดเด่นทางเศรษฐกิจ ดังนี้

- ได้รับการกำหนดให้เป็น “ประตูสู่อาเซียน” ของจีน มีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งและการมีชายแดนติดกับเวียดนามกว่า ๑,๐๒๐ กิโลเมตร
- เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาระดับชาติ อาทิ งานแสดงสินค้าอาเซียน (China-ASEAN Expo) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจอ่าวเป่ย์ปู้ (Guangxi Beibu-Gulf Economic Zone) แผนพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก (Go West Policy) และย่านการเงินจีน-อาเซียน (China-ASEAN Financial Hub)
- เป็นจุดเชื่อมต่อเส้นทางการค้าระหว่างประเทศของมณฑลทางภาคตะวันตกกับต่างประเทศ ด้วยโมเดลการขนส่ง “เรือ+ราง” ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ระเบียบการค้าระหว่างประเทศเชื่อมทางบกกับทางทะเลสายใหม่ (New International Land-Sea Trade Corridor: ILSTC) และเส้นทางการขนส่งเชื่อมทางบกกับทางทะเลแห่งภาคตะวันตก (New Western Land-Sea Corridor – NWLSC)
- เป็นที่ตั้งของ “เขตทดลองการค้าเสรีจีน (เขตปกครองตนเองกว่างซี)” ในบัญชีรายชื่อชุดที่ ๖ ของจีน โดยกำหนดพื้นที่เขตทดลองการค้าเสรีอยู่ใน ๓ เมือง ได้แก่ นครหนานหนิง (เมืองเอก) เมืองซินโจว (เมืองท่า) และเมืองฉงจั่ว (เมืองชายแดน) เน้นส่งเสริมการพัฒนาสาขาธุรกิจที่แตกต่างกันตามจุดเด่นของเมืองนั้น ๆ
- เป็น “ด่านนำเข้าผลไม้” จากเวียดนามและไทยที่มีปริมาณมากที่สุดในจีน เนื่องจากมีพรมแดนติดเวียดนามและเส้นทางถนนเชื่อมกับภาคอีสานของไทย (อาทิ เส้นทาง R๘ R๙ และ R๑๒) ซึ่งสามารถนำเข้าทั้งทางรถบรรทุกและรถไฟ

- เป็นที่ตั้งของ “กลุ่มท่าเรือรอบอ่าวเป๋ยปู” ท่าเรือทะเลแห่งเดียวของภาคตะวันตก ประกอบด้วย ท่าเรือชินโจว ท่าเรือฝางเฉิงก่าง และท่าเรือเป๋ยไห่ ปัจจุบัน มีบริการเที่ยวเรือระหว่างท่าเรือชินโจว-ท่าเรือแหลมฉบัง
- มีความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ด้านภาษาไทย โดยมีสถาบันการศึกษากว่า ๒๐ แห่ง ที่เปิดสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในจีน ในแต่ละปีมีนักศึกษาจีนไปเรียนต่อที่ไทยประมาณ ๓,๐๐๐ คน
- เป็นแหล่งผลิตและสำรองแร่ที่สำคัญของจีน อาทิ อะลูมิเนียม แมงกานีส และแร่หายาก (Rare Earth)
- เป็นแหล่งปลูกอ้อยและแปรรูปน้ำตาลที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจีน ปริมาณผลผลิตคิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของทั้งประเทศ
- เป็นมณฑลเกษตรกรรมและแหล่งปลูกพืชผักผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญของจีน อาทิ ส้มประเภทต่าง ๆ ลิ้นจี่ และลำไย

๒.๔ นิคมอุตสาหกรรมของกว้างซี

ปัจจุบัน เขตปกครองตนเองกว้างซีมีนิคมอุตสาหกรรมที่ผ่านการอนุมัติ ๓๑ แห่ง คิดเป็นพื้นที่รวม ๑๘,๘๐๒ เฮกตาร์ อย่างไรก็ตาม ในจำนวนนี้ เป็นพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแล้วเพียง ๑๕.๓๗๓ เฮกตาร์ นิคมอุตสาหกรรมของเขตปกครองตนเองกว้างซี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทหลัก คือ

(๑) **เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง (High Technology Development Zone)** หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “นิคมไฮเทค” เป็นเขตพัฒนาที่ได้รับการสนับสนุนในระดับประเทศ มีอยู่ ๔ แห่ง ตั้งอยู่ในนครหนานหนิง เมืองกุ้ยหลิน เมืองเป๋ยไห่ และเมืองหลิวโจว มีอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ ไอที และอิเล็กทรอนิกส์ ยา และเวชภัณฑ์ โลหะนอกกลุ่มเหล็ก วัสดุใหม่ อะไหล่ยานยนต์ อุปกรณ์ผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

(๒) **เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ (Economy and Technology Development Zone)** เป็นเขตพัฒนาระดับมณฑลหรือระดับเมือง มีอยู่ ๒๑ แห่ง ตั้งอยู่กระจายตามหัวเมืองสำคัญ มีอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรทางการเกษตร วัสดุก่อสร้าง รถยนต์ เครื่องจักรวิศวกรรมก่อสร้าง แปรรูปอะลูมิเนียม ผลิตยา ไอทีและอิเล็กทรอนิกส์ แปรรูปอาหาร ถลุงโลหะ แปรรูปโลหะนอกกลุ่มเหล็ก สิ่งทอ ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี เป็นต้น

(๓) **เขตพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการส่งออก** (Export-Oriented Economy Development Zone) เป็นเขตความร่วมมือข้ามมณฑล/ข้ามประเทศ เน้นการผลิตและแปรรูปเพื่อการส่งออก ส่วนใหญ่ตั้งอยู่เมืองที่มีจุดเด่นด้านทำเลที่ตั้ง (ท่าเทียบชายฝั่งทะเล/เทียบฝั่งแม่น้ำ/เทียบแนวพรมแดน) ได้แก่ เมืองเป่ย์ไห่ เมืองอู๋โจว อำเภอระดับเมืองผิงเสียง และอำเภอระดับเมืองตงชิ่ง มีอุตสาหกรรมสำคัญ อาทิ เครื่องจักรทางการเกษตร อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตยา เคมีภัณฑ์ อาหาร สิ่งทอ พลาสติก วัสดุไม้และเซรามิก เป็นต้น

๒.๕ นิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญ

(๑) **เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงนครหนานหนิง** (Nanning High-Technology Development Zone) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของนครหนานหนิง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๑ ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลกลางให้เป็นเขตพัฒนาระดับชาติเมื่อปี ๒๕๓๕ มีพื้นที่รวม ๔๓.๗ ตารางกิโลเมตร โดยมีอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ ไอทีและอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตยาชีวภาพ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และอะไหล่ยานยนต์ การ์ตูนแอนิเมชัน และเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ ปัจจุบันมีวิสาหกิจ Top ๕๐๐ ของโลก และวิสาหกิจชั้นนำระดับประเทศเข้าลงทุนจำนวนมาก

(๒) **เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงเมืองกู่ยฺหลิน** (Guilin High-Technology Development Zone) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองกู่ยฺหลิน จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๑ และได้รับอนุมัติจากรัฐบาลกลางให้เป็นเขตพัฒนาระดับชาติเมื่อปี ๒๕๓๔ โดยมีอุตสาหกรรมเสาหลัก ๕ ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรม ไอทีอิเล็กทรอนิกส์ (สัดส่วนร้อยละ ๓๕) อุตสาหกรรมยาชีวภาพ (สัดส่วนร้อยละ ๒๒) อุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ (สัดส่วนร้อยละ ๑๘) อุตสาหกรรมวัสดุใหม่ (สัดส่วนร้อยละ ๑๗) และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สัดส่วนร้อยละ ๖) ปัจจุบัน มีวิสาหกิจจากทั้งในและต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เข้าจัดตั้งกิจการแล้วกว่าพันราย

(๓) **เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงเมืองเป่ย์ไห่** (Beihai High-Technology Development Zone) ตั้งอยู่ทางใต้ของเมืองเป่ย์ไห่ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นนิคมระดับมณฑล ต่อมาในปี ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลมณฑลและรัฐบาลกลางในการปฏิรูปและควบรวมพื้นที่กับนิคมอุตสาหกรรมอีกแห่ง เพื่อจัดตั้งเป็นนิคมระดับชาติ มีพื้นที่ ๓๒๘.๖๗ เฮกตาร์ สำหรับรูปแบบดำเนินการแบ่งเป็นส่วนอุตสาหกรรมย่อย ได้แก่ เขตบริหารจัดการส่วนกลาง (พื้นที่ ๒๕๐.๘ เฮกตาร์) สวนเทคโนโลยีมหาสมุทร (พื้นที่ ๑๒.๖ เฮกตาร์) สวนอุตสาหกรรมยาชีวภาพ (พื้นที่ ๒๒.๗ เฮกตาร์) สวนเทคโนโลยีซอฟต์แวร์และอิเล็กทรอนิกส์ (พื้นที่ ๓๖.๗ เฮกตาร์) และสวนเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ (พื้นที่ ๕.๙ เฮกตาร์)

(๔) เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงเมืองหลิวโจว (Liuzhou High-Technology Development Zone) ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองหลิวโจว จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๕ และได้รับอนุมัติจากรัฐบาลกลางเป็นเขตพัฒนาระดับชาติ เมื่อปี ๒๕๕๓ โดยมีอุตสาหกรรมหลักคือ อุตสาหกรรมโลหะนอกกลุ่มเหล็ก (เช่น อินเดียม ดีบุก และไทเทเนียม) เพื่อให้นำไปต่อยอดสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมวัสดุใหม่ และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน เช่น หลอด LED ประหยัดพลังงาน และฟิล์มสำหรับแบตเตอรี่พลังงานแสงอาทิตย์ นอกจากนี้ ยังมีการเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมเสริมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมไอทีอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยาชีวภาพ และอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบัน มีวิสาหกิจเข้าจัดตั้งกิจการแล้วหลายร้อยราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจจากในประเทศ

๒.๖ ผลการศึกษาดูงานที่กว้างซีจ้วง

ในการศึกษาดูงานการแก้ความยากจนของเขตปกครองตนเองกว้างซีจ้วง คณะศึกษาดูงานได้ไปเยี่ยมชมการทำงานของหน่วยงานและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ จุด มีรายละเอียดดังนี้

๒.๖.๑ ศึกษาดูงานกรณีศิลปะบนนาข้าวที่หมู่บ้านต้าลู่

หมู่บ้านต้าลู่ ตั้งอยู่ในตำบลกู่หล้า อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง

ต้าลู่ เป็นหมู่บ้านของเกษตรกรชาวจีน แต่เดิมคนทั่วไปมีอาชีพปลูกข้าวในแปลงนาขนาดเล็ก ทำนาข้าวสำหรับการบริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น ต่อมารัฐบาลได้ชักชวนให้เกษตรกรในชุมชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ร่วมกันทำการปลูกข้าวในพื้นที่กว้างขึ้นจนเกิดการต่อเนื่องเป็นแปลงนาผืนใหญ่ จากนั้นได้ริเริ่มนำไอเดียของการทำงานศิลปะบนนาข้าว (Tanbo Art) มาทำการออกแบบเป็นรูปภาพตัวละครในวรรณคดี จนกลายเป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยว นำรายได้เข้ามาสู่หมู่บ้าน คราวเรือนพ้นจากความยากจน มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักประกันในการดำรงชีวิต

“ศิลปะบนนาข้าว” หรือ Tanbo Art คือการวาดภาพโดยการใช้นาข้าวแทนผืนผ้าหรือกระดาษ ใช้สีของใบข้าวแต่ละพันธุ์ แต่ละชนิด แทนสีต่างๆ และมีชาวนาจากแต่ละท้องถิ่นในระแวกท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้จับพู่กัน ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อรังสรรค์ สร้างเป็นผลงานศิลปะ

จุดเริ่มต้นของ Tanbo Art เริ่มมาจากหมู่บ้านอินาคะดาเตะ ในจังหวัดอาโอโมริ โดยเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นหมู่บ้านแห่งการเกษตรกรรมที่สามารถผลิตข้าวที่มีคุณภาพสูงแห่งหนึ่งของประเทศญี่ปุ่น โดยมีการจัดงานเช่นนี้มาตั้งแต่ปี ๑๙๙๓ นับเป็นงานเทศกาลที่เก่าแก่

ความเป็นมา สืบเนื่องจากเมื่อปี ๑๙๙๓ ช่วงที่เศรษฐกิจโลกกำลังถดถอย ชาวนาของจังหวัดอาโอโมริก็เป็นหนึ่งในพื้นที่ของประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำเช่นกัน ดังนั้นเหล่าชาวนาจึงได้พยายามคิดหาวิธีที่จะฟื้นฟูวิถีดังกล่าว จนได้ข้อสรุปว่าควรจะมีการทำกิจกรรมที่จะช่วยสร้างขวัญกำลังใจ ความมีชีวิตชีวาและสีสันให้กับชุมชน ประจวบเหมาะกับการที่มินากิโบราณคดีได้สำรวจพบว่าพื้นที่หมู่บ้านอินาคะดาเตะนั้นเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวมายาวนานกว่า ๒,๐๐๐ ปีแล้ว ดังนั้นชาวนาในหมู่บ้านจึงมีความคิดที่จะสร้างศิลปะบนนาข้าวขึ้นมาเพื่อเป็นเกียรติแก่ประวัติศาสตร์เก่าแก่นี้

Tanbo Art¹ เทศกาลศิลปะจากธรรมชาติทางอากาศขนาดใหญ่ หนึ่งในงานเทศกาลเลื่องชื่อของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งใน ๑ ปีจะมีการจัดงานกันแค่ครั้งเดียวเท่านั้นและรูปภาพที่จัดแสดงก็จะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ภาพศิลปะจากงานเทศกาลได้รับการออกแบบมาอย่างละเอียดซับซ้อน ตั้งแต่จุดการลงต้นกล้าแต่ละต้นหรือระยะเวลาข้าวสุก

หมายเหตุ² ในประเทศไทย ก็เคยมีผู้นำงานศิลปะบนนาข้าวมาริเริ่มสร้างสรรค์กันบ้างแล้วในพื้นที่หลายแห่ง อาทิ ชาวหนองตะพาน ที่จังหวัดระยอง และชาวบ้านแสงภา ที่ อ.นาแห้ว จ.เลย กลายเป็นจุดเช็คอินที่สวยงามหวังให้นักท่องเที่ยวได้ชมภาพความเขียวขจีอันสวยงามของท้องทุ่งนาและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของจังหวัดในช่วงฤดูฝน

สำหรับที่หมู่บ้านต้าลู๋ อ.ปิ่นหยง นครหนานหนิง เขาได้ใช้พันธุ์ข้าวหลากหลายชนิด นำมาปลูกในแต่ละพื้นที่ที่ถูกรออกแบบ เป็นรูปตัวละครยอดนิยมในวรรณกรรมและนิยายกำลังภายในของจีน ภาพที่สวยงามบนแปลงนาข้าวเหล่านี้กลายเป็นแหล่งการท่องเที่ยวและต้นแบบในการแสดงแปลงทดลองสาธิตและศึกษาดูงานของประชาชนทั่วไป

ความสำเร็จเหล่านี้ได้รับการยืนยันจากผู้เกี่ยวข้องว่า “เกิดจากนโยบายที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนชี้แนะและประชาชนในพื้นที่ร่วมลงมือปฏิบัติ” รูปแบบเช่นนี้กลายเป็นจุดขาย

¹ ที่มา <https://www.talonjapan.com/tanbo-art-festival/>

² ที่มา <https://www.nationtv.tv/lifestyle/378829846>

สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้าน มีการขายบัตรเพื่อเข้าชมโครงการและกิจกรรมการถ่ายรูปร่วมกับผลงานศิลปะบนแปลงข้าว

การรวมตัวกันปลูกข้าวของเกษตรกรหมู่บ้านต้าลู๋ ทำในลักษณะสหกรณ์ เกษตรกรเจ้าของพื้นที่จะช่วยกันออกแบบภาพว่าต้องการภาพแบบใด และช่วยกันลงมือปลูกข้าวที่มีหลายสายพันธุ์และหลากสี เกษตรกรจะได้ค่าแรงจากการปลูกและจะมีบริษัทเข้ามาช่วยบริหารจัดการให้สถานที่นี้ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีการสร้างอาคารบนเนินสูง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นภาพกว้างในมุมสูง โดยเก็บค่าผ่านประตูเข้าไปในอาคาร เป็นรายได้ของชุมชน

“ศิลปะบนนาข้าว” หรือ Tanbo Art

๒.๖.๒ ศึกษาโรงงานศูนย์วิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชนที่ตำบลกู่หล้า

ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชนที่ไปศึกษาโรงงาน ตั้งอยู่ที่ตำบลกู่หล้า อำเภอปทุมวัน นครหนานหนิง เป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ที่ในความดูแลของเทศบาลท้องถิ่น โดยดำเนินการร่วมกับ บริษัทเอกชน

ศูนย์วิจัยแห่งนี้ ตั้งอยู่ท่ามกลางแปลงนาข้าวของชุมชน มีห้องปฏิบัติการติดตามเก็บ ประมวล และแสดงผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำนาทุกแปลงในพื้นที่รับผิดชอบแบบเรียลไทม์ด้วยการเชื่อมโยงระบบ IOT (Internet of Things) ทั้งข้อมูลพันธุ์ข้าว คุณภาพดิน แร่ธาตุสารอาหาร ในดิน ปุ๋ย ปริมาณน้ำ ความชื้น ปริมาณแสงแดด อุณหภูมิ อายุและระยะเวลาการเก็บเกี่ยว

ศูนย์วิจัยจะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ว่าแต่ละพื้นที่เหมาะกับการปลูกข้าว ชนิดใด มีการรวบรวมข้อมูลศัตรูพืชและแมลงในเดือนสิงหาคมของทุกปี ใช้ระบบสมองกล (AI Artificial Intelligence) ประมวลผลแบบอัตโนมัติ มีข้อมูลพร้อมแสดงผลให้ชาวนาได้รับทราบ และนำไปดำเนินการตามสภาพปัญหา

ศูนย์วิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชนที่ตำบลกู่หล้า

นอกจากนั้น ศูนย์วิจัยแห่งนี้ยังมีการพัฒนาเทคนิคต่างๆในการคัดเมล็ดพันธุ์ การศึกษาสภาพดิน การใช้อุปกรณ์ควบคุมความชื้น อุปกรณ์ควบคุมสภาพความเป็นกรดต่าง มีการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) สามารถเฝ้าระวังและตรวจสอบปัญหาได้แบบ Real time มีการใช้โดรนช่วยในการผลิตข้าวที่เป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (Geographical Indication) คือสามารถสืบหาแหล่งต้นตอการผลิตสินค้าได้

อำเภอปิ่นหยางมีประชากรประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน มีคนยากจน ๕๘,๐๐๐ คน นโยบายแก้ปัญหาความยากจนของรัฐบาลท้องถิ่นที่นี่ จีนได้สร้างระบบการชลประทานที่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม ที่นี่มีการปลูกข้าวได้สองครั้งต่อปี ทำผลผลิตได้ ๔๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

นอกจากนี้รัฐบาลยังส่งเสริมการทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การทำฟู้กันจิน การทำผ้าปัก การทำเซรามิก การสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน การส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในนิคมอุตสาหกรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเฝ้าระวังสภาพแวดล้อมเรื่องมลพิษทางอากาศและน้ำ ทำให้อำเภอปิ่นหยางเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเพิ่มรายได้ให้ประชาชนของเมืองเพิ่มขึ้น ๒ - ๓ ล้านหยวนต่อปี

ที่ศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าวท้องถิ่น นอกจากมีแปลงสาธิตแล้ว ยังแสดงสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์จากข้าวนานาชนิด อาทิ ข้าวสารบรรจุถุงและผลิตภัณฑ์จากข้าวประเภทต่าง ๆ เปียร์ เหล้า น้ำมันพืช เส้นไหม เป็นต้น ทั้งยังมีการส่งเสริมการค้าขายผ่านระบบออนไลน์

ดังตัวอย่างผลิตภัณฑ์บรรจุถุงและผลิตภัณฑ์จากข้าวในภาพ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศจีนให้ความสำคัญต่อการใช้องค์ความรู้และระบบข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนและรับใช้การผลิตและการทำมาหากินของเกษตรกรชาวนาชาวไร่อย่างจริงจัง ดังตัวอย่างการดำเนินการของศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวของชุมชนขนาดเล็ก ๆ แห่งนี้ ซึ่งสามารถสะท้อนความจริงข้อนี้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม

จึงไม่น่าแปลกใจที่ประเทศจีนสามารถเปลี่ยนแปลงตนเอง จากประเทศที่เคยขาดแคลนอาหาร ประชากรอดอยาก ผลิตข้าวไม่พอกิน จนต้องอพยพไปแสวงหาโอกาสชีวิตในต่างแดน ปัจจุบัน จีนกลายเป็นประเทศที่ผลิตข้าวได้มากเป็นอันดับ ๑ ของโลก และก่อนหน้านี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์กร Action Aid ได้จัดอันดับให้จีนเป็นประเทศที่สามารถลดการขาดแคลนอาหารได้มากเป็นอันดับ ๒ ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา โดยสามารถลดจำนวนผู้ขาดแคลนอาหารได้ถึง ๕๘ ล้านคน ภายในเวลาเพียง ๑๐ ปี

รายงานข่าวยืนยันว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จีนมีผลผลิตข้าว ๒๐๘.๒๕ ล้านตัน มีพื้นที่ปลูกข้าว ๓๐.๒๑ ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ ๑๘๘.๘๑ ล้านไร่) ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๑,๑๐๐ กก./ไร่ ขณะที่ United States Department of Agriculture (USDA) ระบุว่า ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ เวียดนาม มีผลผลิตข้าวเฉลี่ย ๙๔๐ กก./ไร่ อินโดนีเซีย ๗๕๐ กก./ไร่ ฟิลิปปินส์และมาเลเซีย ๖๔๐ กก./ไร่ ไทย เมียนมาและลาว ๔๕๐-๔๖๐ กก./ไร่ และ กัมพูชา ๔๐๐ กก./ไร่

ข้อสังเกตจากรายงานนี้คือ แม้ไทยจะเป็นเบอร์ ๑ ส่งออกข้าว แต่ผลผลิตต่อไร่กลับต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง ในขณะเดียวกัน พื้นที่เพาะปลูกข้าวของโลกและของไทยมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง เศรษฐกิจที่ขยายตัวได้ดึงเอาพื้นที่ภาคเกษตรของประเทศไทยไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย นอกจากนั้นภาวะโลกร้อนและความแปรปรวนของอากาศทำให้ผลผลิตเสียหาย

ในขณะที่งานวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวบ่งชี้ว่าข้าวลูกผสมให้ผลผลิตที่ลดต้นทุนทั้งกระบวนการผลิต ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น และสามารถสร้างมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพข้าวด้วยการคัดเลือกพันธุ์ตามความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นส่วนช่วยจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ

ในโอกาสที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ Thailand ๔.๐ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เน้นการสร้างการแข่งขันแกร่งจากภายในตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวจึงเป็นอนาคตที่ภาคการเกษตรไทยไม่อาจมองข้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภาคเกษตรกรรมและการผลิตอาหารถือเป็นจุดแข็งของไทย แต่น่าเสียดายที่งานด้านการวิจัยและพัฒนาของไทยยังมีข้อจำกัดอยู่มาก³

³ ที่มา ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน <https://thaibizchina.com/> ค้นเมื่อ ๒ กันยายน ๒๕๖๖

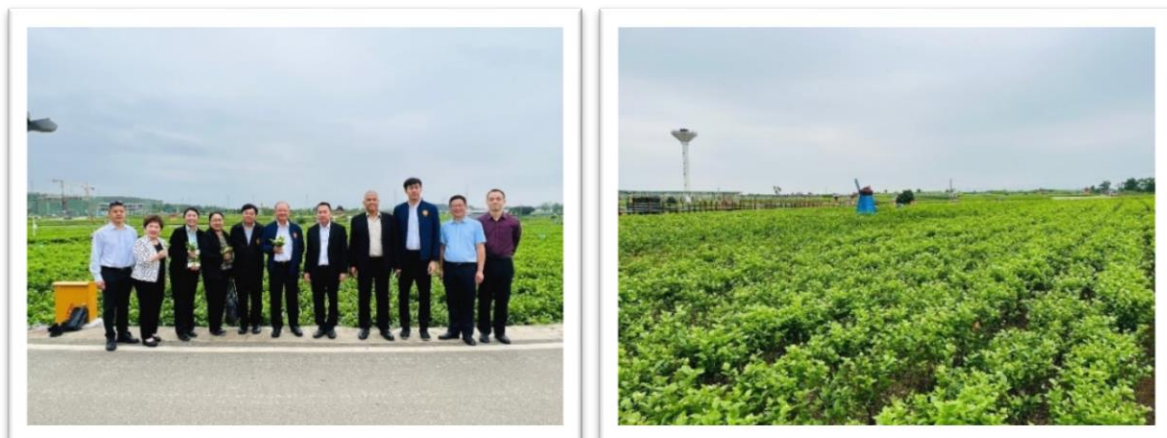
๒.๖.๓ ศึกษาดูงานแปลงเกษตรสวนมะลิที่ทันสมัยของหมู่บ้านสีจิ้ง

หมู่บ้านสีจิ้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลเสี้ยวอี อำเภอเหิงโจว นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง เมืองเหิงโจวเป็นหน่วยการปกครองระดับอำเภอ ตั้งอยู่ที่ศตวรรษวันออกเฉียงใต้ของ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ในเมืองเหิงโจวมีหมู่บ้านที่ปลูกดอกมะลิกันมากที่สุด คือหมู่บ้านสี
 อ จี ัง
 เป็นหมู่บ้านที่รัฐบาลกลางสนับสนุนอย่างเต็มที่ มุ่งให้เป็นแหล่งปลูกมะลิที่ใหญ่ที่สุดของจีน โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ขยายการปลูกมะลิในพื้นที่ขนาดใหญ่ หมู่บ้านสีจิ้งมีแปลงเกษตรสวนดอกมะลิที่ทันสมัย สวยงาม มีพื้นที่กว้างใหญ่ติดต่อกัน

หมู่บ้านสีจิ้งประกอบด้วย ๑,๗๖๐ ครอบครัว มีประชากร ๖,๓๖๐ คน น่าสังเกตว่าที่นี่มีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนจำนวนมากถึง ๑๖๓ คน

มีคำกล่าวที่ว่าดอกมะลิทุกๆ ๑๐ ดอกในโลก มี ๖ ดอกมาจากเมืองเหิงโจว นับว่าเป็นฐานการผลิตดอกมะลิที่ใหญ่ที่สุดในโลก และอาจได้ชื่อว่าเป็น "เมืองแห่งดอกมะลิของโลก" ในปัจจุบัน

ที่เมืองเหิงโจว มีบริษัทชาดอกไม้มากกว่า ๑๓๐ แห่ง โดยมีผลผลิตชาดอกมะลิ ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี มีการส่งดอกมะลิเพื่อจะแปรรูปเป็นสินค้าของดอกมะลิ ให้กับโรงงานเพื่อทำชาดอกมะลิ ซึ่งมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมชาดอกมะลิ โดยรวมสูงถึง ๑.๔๓๘ หมื่นล้านหยวนต่อปี เกษตรกรที่ปลูกและดูแลดอกมะลิมีประมาณ ๓-๔ หมื่นคน มีรายได้รวมยอดขาย ๘ ล้านหยวนหรือเท่ากับประมาณ ๔๐ ล้านบาทต่อวัน

งานแปลงเกษตรสวนมะลิทันสมัยของหมู่บ้านสีจิ้ง

๒.๖.๔ ศึกษาโรงงานบริษัทผลิตชามะลิ อ.เหิงโจว

บริษัท Hengxain Changhai Tea Factory ตั้งอยู่ในอำเภอเหิงโจว มีโรงงานที่ผลิตชามะลิ

เขตปกครองตนเองกว้างซีจ้วง แบ่งเขตการปกครองออกเป็นเขตการปกครองระดับจังหวัด ๑๔ แห่ง โดยทั้งหมดมีสถานะเป็นนครระดับจังหวัด

นครระดับจังหวัดทั้ง ๑๔ แห่งเหล่านี้ แบ่งย่อยออกเป็นเขตการปกครองระดับอำเภอ ๑๑๑ แห่ง (แบ่งเป็น ๔๐ เขต, ๘ นครระดับอำเภอ, ๕๑ อำเภอ, และ ๑๒ อำเภอปกครองตนเอง) เมื่อปลายปี ค.ศ. ๒๐๑๗ มีประชากรทั้งสิ้น ๔๘.๘๕ ล้านคน

หนานหนิง เป็นเมืองหลวงของเขตปกครองตนเองกว้างซีจ้วง มีสถานะเป็นนครระดับจังหวัด มีพื้นที่ขนาด ๒๒,๑๘๙ ตร.กม. ประชากร ๗.๒๕๔ ล้านคน อยู่ทางภาคใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีนบางครั้งเรียกว่า *นครสีเขียว* เนื่องจากอุดมไปด้วยพื้นที่สีเขียวจากพรรณพืชเขตร้อนที่บริเวณอำเภอเหิงโจว

รัฐบาลท้องถิ่นอำเภอเหิงโจว ได้สนับสนุนให้บริษัทเอกชนเข้ามาลงทุนสร้างโรงงานอุตสาหกรรมท้องถิ่นที่ทันสมัย มีมาตรฐานสูง เชื่อมโยงกับเครือข่ายสหกรณ์ชุมชนที่ทำสวนมะลิ มีระบบคอนแทคฟาร์มมิ่ง (Contact Farming) และมีกลไกหน่วยพรรคคอมมิวนิสต์ประจำชุมชน ท้องถิ่นเป็นสะพานเชื่อมในการสนับสนุนประสานงานระหว่างเกษตรกรและโรงงาน

พื้นที่ในอำเภอแห่งนี้ถือเป็นแหล่งผลิตมะลิแหล่งผลิตใหญ่ ประมาณ ๖๐% ของโลก ผลิตดอกมะลิได้ ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี มีรายได้ ๑.๐๔ แสนล้านบาท สามารถกล่าวได้ว่าเกษตรกร เหิงโจว ทั้งอำเภอ จำนวน ๓๔๐,๐๐๐ คนหลุดพ้นจากความยากจนได้ด้วยการทำสวนปลูกมะลิ

คณะศึกษาดูงานไปเยี่ยมชมกิจการของบริษัท จุดน่าสนใจคือบทบาทของภาครัฐกิจ เอกชนที่เข้ามารับช่วงผลิตผลดอกมะลิจากแปลงเกษตรกรที่ทันสมัยของชุมชน เพื่อนำมาแปรรูป ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆอย่างหลากหลาย แบบต่อเนื่องไร้รอยต่อ

ผลิตภัณฑ์ชาดอกมะลิและผลิตภัณฑ์จากดอกมะลิในรูปแบบต่างๆ
เช่น น้ำหอมกลิ่นมะลิ โลชั่นกลิ่นมะลิ

๒.๖.๕ ศึกษาดูงานพรรคคอมมิวนิสต์หมู่บ้านสื่อจิ่ง

หมู่บ้านสื่อจิ่ง ตั้งอยู่ในเขตตำบลเสี่ยวอี่ อำเภอเหิงโจว นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มีประชากร ๖,๓๕๐ คน จำนวน ๑,๗๖๐ ครัวเรือน มีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ๑๖๓ คน

ที่หมู่บ้านสื่อจิ่ง คณะศึกษาดูงานได้ไปเยี่ยมชมที่ทำการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้าน ซึ่งตั้งอยู่อย่างถาวรเป็นกิจจะลักษณะ ดำเนินงานโดยหน่วยพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้าน

มีบทบาทหน้าที่ ใน ๕ ด้าน ดังนี้

- (๑) ดูแลการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน
- (๒) ดูแลและพัฒนาอาชีพให้แก่คนยากจนในชุมชน
- (๓) จัดให้มีตลาดกลางในการขายดอกมะลิของชุมชน
- (๔) ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในชุมชนให้ถูกสุขลักษณะเป็นชุมชนน่าอยู่
- (๕) ส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อลดปริมาณขยะ ส่งเสริมการนำขยะ

อินทรีย์ไปใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม

ณ ที่ทำการของหน่วยพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้าน เขาได้จัดแสดงนิทรรศการกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานเอาไว้อย่างเปิดเผย ประชาชนและชุมชนสามารถเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา มีทั้งภาพกิจกรรมต่างๆที่ผู้นำระดับสูงของพรรคคอมมิวนิสต์ได้มาเยี่ยมชมเยียนมาชื่นชมให้กำลังใจในการทำงานของสมาชิกพรรคฯที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ รวมทั้งภาพกิจกรรมงานส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาชุมชน การทำมาหากินและคุณภาพชีวิตของประชาชน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น พรรคคอมมิวนิสต์ได้สร้างระบบและกลไกในการทำงานทางนโยบายและการบริหารจัดการไว้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ระดับศูนย์กลางพรรค รัฐบาล กองทัพ มณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งในแต่ละระดับจะมีหน่วยพรรคฯที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนภารกิจร่วมกับหน่วยงานรัฐบาลของท้องถิ่นในระดับนั้นๆ จึงทำให้เกิดเอกภาพ การบูรณาการ และธรรมาภิบาลที่เป็นจริงในทางปฏิบัติ

ตำแหน่งของผู้นำพรรคในระดับหมู่บ้าน คือเลขาธิการพรรคประจำหน่วย คณะศึกษาดูงานได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมมาจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ว่า งานของสมาชิกพรรคเป็นงานจิตอาสาที่น่าภาคภูมิใจ มีเกียรติภูมิ มีศักดิ์ศรี และมีโอกาสที่จะก้าวหน้าหรือประสบความสำเร็จในงานอาชีพหลักของตน เฉพาะตำแหน่งผู้นำพรรค คือเลขาธิการในระดับต่างๆและกรรมการพรรคในบางระดับเท่านั้น ที่จะได้สถานภาพเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการตามระบบ

๒.๖.๖ ศึกษาดูงานสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครหนานหนิง

สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท ตั้งอยู่ในนครหนานหนิง เป็นหน่วยงานระดับกรม ที่ดูแลรับผิดชอบขับเคลื่อนและประสานงานการจัดความยากจนในพื้นที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ซึ่งต่อมาภายหลังการแก้ปัญหาความยากจนได้แล้ว ได้เปลี่ยนชื่อตามบทบาทและภารกิจใหม่เป็น “กรมการเกษตรและการพัฒนาชนบท”

ประธานกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ได้นำคณะ ศึกษาดูงานฯ จากวุฒิสภาเข้าพบปะสนทนากับนาย Huang Zhiyu อธิบดีกรมการเกษตรและการพัฒนาชนบทและคณะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบทของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ในนครหนานหนิง

งานจัดความยากจนเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลจีน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงได้กำหนดให้เป็นภารกิจที่สำคัญที่สุด ใช้เวลาในการแก้ไขปัญหาความยากจนรวม ๘ ปี ตั้งแต่ ค.ศ. ๒๐๑๒ จนถึงปลายปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สามารถแก้ปัญหาความยากจนได้รวม ๕๔ อำเภอ ๕,๓๗๙ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๖,๓๔๐,๐๐๐ คน ฟื้นความยากจน ถือว่าเป็นการสร้างประวัติศาสตร์การจัดความยากจนสำหรับกว่างซีจ้วง และทำให้ประชากรมีรายได้เฉลี่ยมากกว่า ๑,๒๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

กระบวนการแก้ไขปัญหาคความยากจนเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง แบ่งออกเป็น
๔ ขั้นตอน

- (๑) การสร้างบัญชีผู้ยากจนในแต่ละราย และรวบรวมข้อมูลสถิติเพื่อหาสาเหตุความยากจนและออกแบบวิธีลดความยากจนอย่างเจาะจง ในช่วงปีค.ศ.๒๐๑๕ - ๒๐๑๖ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงได้ส่งเจ้าหน้าที่จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ คน ลงไปที่หมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษาข้อมูลและประเมินปัญหาของคนจนจำนวน ๖,๓๔๐,๐๐๐ คน พร้อมจัดทำบัญชีคนจน รวมถึงการทำโครงการจัดการแก้ปัญหาของคนยากจนเป็นรายครัวเรือน
- (๒) จัดให้มีระบบการทำงานที่ต้องประสานทุกฝ่าย โดยรัฐบาลกลางดูภาพรวมในระดับอำเภอ เมือง ตำบล หมู่บ้าน หน่วยงานรัฐต้องลงมือทำงานแก้ปัญหาของคนยากจนอย่างจริงจัง กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจาก ๙,๐๐๐ หน่วยงาน จำนวน ๗๓,๐๐๐ คน ลงไปดูแลช่วยเหลือคนจนในแต่ละพื้นที่
- (๓) รัฐบาลท้องถิ่นต้องให้ความช่วยเหลือการส่งเสริมการผลิตสินค้าการให้เงินชดเชยการส่งเสริมการศึกษา ช่วยกันสร้างแรงบันดาลใจให้คนจนหลุดพ้นความยากจน
- (๔) ปรับปรุงการทำงานของทุกหน่วยงานให้มีเป้าหมายในการแก้ปัญหาของคนยากจน ทั้งนี้ในการระบุตัวตนของคนยากจน เจ้าหน้าที่ต้องมีการรับรองข้อมูลเอกสารหลักฐานครบถ้วน และมีความแม่นยำ

ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ประธานาธิบดี สี จิ้น ผิง ได้เดินทางมาดูงานที่เขตปกครองตนเองกว่างซี ได้ให้ความเห็นชี้แนะเรื่องการขยายผลการจัดความยากจน การพัฒนาชนบท และการพัฒนาระบบเกษตรกรรม ว่าต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการคัดเลือก ๔๔ อำเภอ ๒,๓๕๑ หมู่บ้าน นำมาวางแผนการพัฒนาต่อเนื่องในระยะ ๓ ปี มีการส่งเสริมการลงทุนในทุกด้าน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชนบท การพัฒนาชนบทเพื่อป้องกันการกลับไปเป็นคนจนอีก โดยมีเป้าหมายให้คนจนมีรายได้เพิ่มขึ้นติดต่อกัน ๓ ปี ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน

ปัจจุบันยังมีคนกว่างซีที่ยังมีปัญหาอยู่ประมาณ ๕ แสนคนที่ต้องดูแลไม่ให้เขากลับสู่สถานะความยากจนอีก ต้องใช้ระบบควบคุมเช่นนี้เพื่อให้ผลลัพธ์แก้ปัญหาความยากจนไม่ล้มเหลวให้ผู้ยากจนหลุดพ้นความยากจนและไม่กลับไปสู่ความยากจนอีก

คำถามจากคณะกรรมการฯ ผู้ศึกษาดูงาน มี ๒ ข้อ คือ

๑) ประเทศจีน นิยามความหมายเรื่องความยากจนอย่างไร

๒) จีนทำอย่างไร จึงขจัดความยากจนได้

Mr.Huang Zhiyu ได้ให้รายละเอียดดังนี้ คือ

๑) ใครคือคนจน จะระบุอย่างไร

มีวิธีการดังนี้ คนจนหมายถึงคนที่มีรายได้น้อยกว่า ๑,๔๐๐ หยวนต่อปี มีดัชนีชี้วัด ประมาณ ๘๐-๙๐ ตัว สำหรับใช้ในการค้นหาคนจนและระบุว่าคนจนอยู่ที่ไหนในกว้างซี ซึ่งพบว่ามีประมาณ ๖,๓๐๐,๐๐๐ คน

เมื่อมีข้อมูลคนจนชัดเจน ต้องติดตามให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้พ้นจากความยากจนและไม่กลับไปสู่ความยากจนอีก

๒) เมื่อขจัดความยากจนแล้ว ต้องทำอะไรต่อไป

มีวิธีการดังนี้

(๑) ตั้งเป้าหมายการทำงานเอาไว้ก่อนที่จะไม่ให้คนจนต้องกลับมายากจนอีก

(๒) มีภารกิจส่งเสริมการจัดการปัญหาใน ๓ วิธีการคือ

- ส่งเสริมการสร้างงานในเรื่องอุตสาหกรรมในพื้นที่
- ส่งเสริมการมีงานทำของคนจน
- ยกระดับการบริหารงานในชนบทให้สามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง

(๓) มีการทำงานแก้ปัญหาความยากจนอย่างต่อเนื่อง แบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ

- ปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๒๐ ประกาศนโยบายขจัดความยากจน
- ปี ค.ศ. ๒๐๒๑ - ๒๐๒๕ แก้ปัญหาความยากจนและเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนา

- ปี ค.ศ. ๒๐๒๖ - ๒๐๕๐ ผลักดันการพัฒนาชนบทอย่างรอบด้าน

แนวทางการประเมินผลและการตรวจสอบ

การดำเนินการจะให้ความสำคัญต่อการประเมินผลในเชิงคุณภาพอย่างเข้มงวด มีการจัดทำอย่างเป็นระบบปีละหนึ่งครั้ง โดยมีทีมงานจากกระทรวงต่าง ๆ และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยในระดับมณฑล และเขตเมือง ๓๑ เขตทั่วประเทศเข้ามาร่วมกันประเมินผล

๒.๖.๗ ศึกษาตงงานมหาวิทยาลัยกวางซี นครหนานหนิง

มหาวิทยาลัยกวางซีกับการแก้ปัญหาความยากจน

มหาวิทยาลัยกวางซี ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๒๘ ซึ่งขณะนั้นจีนยังอยู่ในภาวะสงคราม ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน รัฐบาลจึงสร้างมหาวิทยาลัยท้องถิ่นขึ้น ปัจจุบันมีนักศึกษา ๔๐,๐๐๐ คน มี ๒๖ คณะวิชา คณะวิชาที่มีบทบาทในการแก้ปัญหาความยากจนคือคณะเกษตรศาสตร์ ซึ่งจะเน้นเรื่องการแปรรูปอาหาร การทำการวิจัยทางด้านเกษตรกรรม การเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ฟung เป้าที่ทำให้สามารถแก้ความยากจนได้สำเร็จ รวมทั้งคณะวิชาป่าไม้ และคณะวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยี

ต่อคำถามจากคณะศึกษาตงงานที่ว่า อะไรเป็นปัจจัยของความสำเร็จในการแก้ความยากจนของประเทศจีนในทัศนะของพวกเขา ได้รับคำตอบจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยกวางซีว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคือ ๓ ประการหลัก คือ

๒.๖.๗.๑ การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นในการขจัดความยากจนให้หมดภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้กำหนดเป้าหมายที่จะทำให้เกษตรกรจีนพ้นจากความยากจนให้ได้ด้วยมาตรการ ๒ ไม่กังวล และ ๓ หลักประกัน

- ต้องไม่กังวลใน ๒ เรื่อง คือ

(๑) อาหาร

(๒) เสื้อผ้า

- ต้องมีหลักประกันใน ๓ เรื่อง คือ

(๑) มีการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

(๒) มีที่อยู่อาศัย

(๓) ได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย

๒.๖.๗.๒ การศึกษา

รัฐบาลจีนใช้นโยบายสนับสนุนให้มีระบบการศึกษาภาคบังคับ เด็กทุกคนได้เรียนฟรี ๙ ปี มีระบบการช่วยเหลือ ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าได้เรียนในมัธยมปลายได้สูงถึง ๘๐% และ ๕๐% ได้เข้าเรียนมหาวิทยาลัยและระดับอาชีวศึกษา ทำให้ประชาชนมีความรู้และมึ่งงานทำสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้ด้วยตนเอง

พรรคคอมมิวนิสต์จีนเน้นเรื่องการศึกษาเพื่อให้มีงานทำและหลุดพ้นความยากจน นักศึกษาที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่เป็นคนยากจน จะมีทุนให้เรียน โดยมี ๓ วิธีการ คือ

- ๑) ธนาคารให้กู้เงินเพื่อการศึกษา
- ๒) มีองค์กรสาธารณกุศลให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ
- ๓) ให้การทุนช่วยเหลือนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ในกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกว่างซี จำนวนรวม ๔๐,๐๐๐ คน มีนักศึกษาที่ยากจนอยู่ประมาณ ๘,๐๐๐ คน นักศึกษาทั้ง ๘,๐๐๐ คนนี้ จะได้รับการประเมินระดับความยากลำบาก เพื่อมีมาตรการให้การช่วยเหลือ เช่นการกู้เงิน การรับบริจาค เพื่อให้พวกเขาอย่างน้อยต้องมีเงินใช้จ่ายเป็นค่าต่าง ๆ ประมาณ ๑๐ หยวน ใน ๑ วัน เพื่อสามารถซื้ออาหารครบ ๓ มื้อ ในโรงอาหารของมหาวิทยาลัยก็มีบริการอาหารในราคาถูก

๒.๖.๗.๓ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา การลงมือทำงานและการเรียนการสอน การทำเกษตรกรรมแบบใหม่ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการวิจัยและมีการทดลองในพื้นที่จริง จะช่วยทำให้นักเรียนมีความสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ดี

คณะศึกษาดูงานได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยกว่างซีมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาของไทยหลายแห่ง เช่น การตั้งสถาบันขงจื้อที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สุพรรณบุรี)

สำหรับสถาบันขงจื้อที่ตั้งในประเทศต่างๆ มีจุดประสงค์ในการเป็นศูนย์กลางให้การศึกษาและบริการด้านภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน มีกิจกรรมเรียนรู้ปรัชญาของขงจื้อ คือ ความเมตตากรุณา ความกตัญญู จารีตประเพณี ความยุติธรรมและความซื่อสัตย์

ปัจจุบันมีสถาบันขงจื้อ ตั้งอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น ๒๑ แห่ง ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของไทยกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศจีน

มหาวิทยาลัยกว่างซี มีโครงการที่เปิดหลักสูตร ๒+๒ กล่าวคือ ให้มีการเรียนปริญญาตรีในประเทศไทย ๒ ปี และเรียนในประเทศจีน ๒ ปี

มหาวิทยาลัยกว่างซี เป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรเพื่อพรรคคอมมิวนิสต์และเพื่อการรับใช้ประชาชนจีน มีระบบการเรียนการสอนที่ไม่เน้นการสอบแข่งขัน ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรักชาติ รักพรรคคอมมิวนิสต์และประชาชน มีการปฏิรูปการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย มีการประเมินคุณภาพของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นประจำ มหาวิทยาลัยกว่างซีมุ่งเน้นการพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศจีนแบบเดียวกับมหาวิทยาลัยปักกิ่ง

บทที่ ๓

กรณีศึกษาที่นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน

แผนที่ มณฑลยูนนาน (YUNNAN)

๓.๑ ข้อมูลทั่วไป

มณฑลยูนนาน หรือที่คนจีนเรียกสั้น ๆ ว่า “เดียน” (Dian) ซึ่งเป็นชื่อของทะเลสาบในนครคุนหมิง ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน มีเมืองเอกคือ นครคุนหมิง (Kunming) มณฑลยูนนานเป็นมณฑลเขตชั้นในที่ไม่มีทางออกทะเล มีอาณาเขตติดต่อกับ ๒ มณฑล และ ๒ เขตปกครองตนเอง (มีฐานะเทียบเท่ามณฑล) คือ ทิศเหนือติดกับมณฑลเสฉวน (Sichuan Province) ทิศตะวันออกติดกับมณฑลกุ้ยโจว (Guizhou Province) และเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (Guangxi Zhuang Autonomous Region) ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับเขตปกครองตนเองทิเบต (ชนชาติ) “ซีจ้วง” (Xizang - Tibet Autonomous Region) มณฑลยูนนานมีพรมแดนติดต่อกับ ๓ ประเทศ คือ ทิศตะวันตกเฉียงใต้และทิศตะวันตกมีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (ระยะทาง ๑,๙๙๗ กิโลเมตร) ทิศตะวันออกเฉียงใต้และทิศใต้ติดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (ระยะทาง ๑,๓๕๓ กิโลเมตร) และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ระยะทาง ๗๑๐ กิโลเมตร) รวมระยะทางพรมแดนที่ติดกับต่างประเทศ ๔,๐๖๐ กิโลเมตร หรือเท่ากับ ๑ ใน ๖ ของพรมแดนทางบกทั้งประเทศ

พื้นที่	มณฑลยูนนานมีพื้นที่ทั้งหมด ๓๙๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร (ใหญ่เป็นอันดับ ๘ ของจีน) พื้นที่ส่วนใหญ่ราวร้อยละ ๙๐ เป็นภูเขาและที่ราบสูง มีพื้นที่เพาะปลูกเพียงร้อยละ ๗ พื้นที่ของมณฑลยูนนานจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตกมีระยะทางทั้งหมด ๘๖๔.๙ กิโลเมตร และจากทิศเหนือไปยังทิศใต้มีระยะทางทั้งหมด ๙๙๐ กิโลเมตร ภาคเหนือและภาคตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นที่ราบสูงและลาดต่ำลงมาทางภาคใต้และตะวันออกเฉียงใต้ มณฑลยูนนานมีความแตกต่างในความสูงเหนือระดับน้ำทะเลมาก กล่าวคือ มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลสูงที่สุด ๖,๗๔๐ เมตร ที่อำเภอเต๋อชิง (Deqin) เขตตี้ชิง (Diqing) และต่ำสุด ๗๖.๔ เมตร ที่อำเภอเหอโข่ว (Hekou) เขตหงเหอ (Honghe) ส่วนนครคุนหมิงมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลเฉลี่ย ๑,๘๙๑ เมตร
ประชากร	๔๖.๙๓ ล้านคน (ปี ๒๕๖๕) ประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลเป็นชาวฮั่น และมีชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ๒๕ ชนชาติ เช่น จ้วง (Zhuang) หุย (Hui) แม้ว (Miao) ทิเบต (Zang) เย้า (Yao) ไป๋ (Bai) ว่า (Wa) น่านซี (Naxi) ตูหลง (Dulong) ลีซู (Lisu) บูลาง (Bulang) จัดเป็นมณฑลที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มากที่สุดในจีน
สภาพภูมิอากาศ	ภูมิอากาศเย็นสบาย ฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัดและฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนจัด อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ระหว่าง ๑๕-๑๘ องศาเซลเซียส มณฑลยูนนานได้รับสมญาว่าเป็น “เมืองแห่งฤดูใบไม้ผลิ (Spring City) ของจีน”
ทรัพยากรที่สำคัญ	ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก เหล็กและเหล็กกล้า ฟอสฟอรัส ถ่านหิน ทองแดง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สำคัญยาสูบ ดอกไม้ ชา กาแฟ วอลนัท ยางพารา และเห็ดป่า
อุตสาหกรรมที่สำคัญ	ยาสูบ ท่องเที่ยว พลังงาน สินแร่และโลหะ
แม่น้ำสายสำคัญ	๖ สาย ได้แก่ แม่น้ำอิรวดี แม่น้ำจินซาเจียง (เป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำแยงซีเกียงตอนบน) แม่น้ำนู่เจียง (ไหลลงสู่ประเทศพม่า) แม่น้ำจูเจียง (ต้นน้ำของแม่น้ำจูเจียงในนครกวางโจว) แม่น้ำหลานซางเจียง (หรือแม่น้ำโขงไหลลงสู่ประเทศพม่า ลาว ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และแม่น้ำหงเหอ (ไหลลงสู่ประเทศเวียดนาม) โดยแม่น้ำ ๒ สายหลังถือเป็นแม่น้ำนานาชาติ

- เขตการปกครอง**
- ๑ นคร คือ นครคุนหมิง (เมืองเอก)
 ๗ เมือง ได้แก่ จางทง ฉวีจี้ง ยวีซี ฉูเอ่อ เป่าซาน ลีเจียง และหลินซาง
 ๘ เขตปกครองตนเองของชนกลุ่มน้อย ได้แก่ เหวินซาน หงเหอ ซีซวงป่าน่า (หรือสิบสองปันนา) ฉู่สง ต้าหลี่ เต๋อหง นูเจียง และตี้ซิ่ง

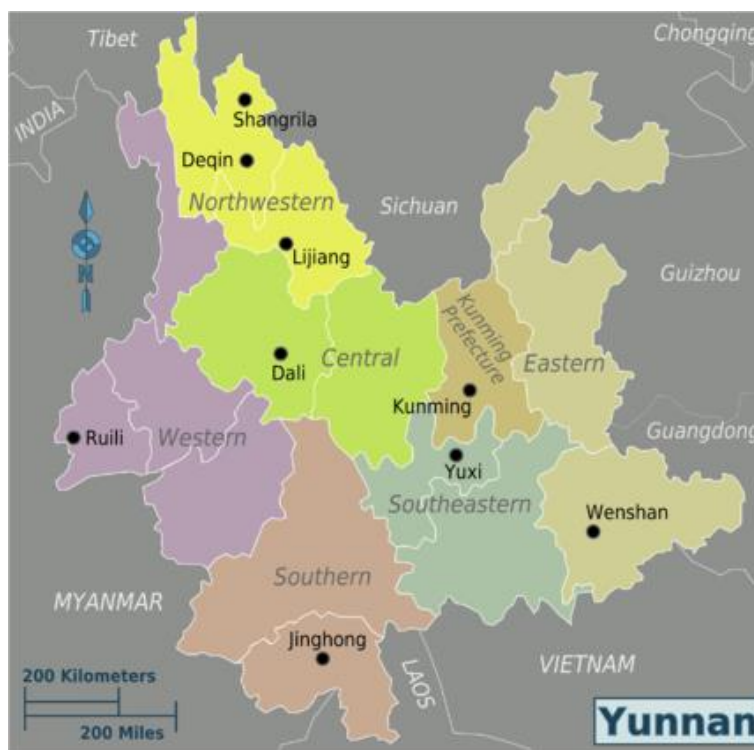
๓.๒ เศรษฐกิจ

มณฑลยูนนานมีโครงสร้างเศรษฐกิจที่พึ่งพาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับสูงโดยรายได้จากการท่องเที่ยวครองสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของทั้งมณฑล โดยมณฑลยูนนานพยายามฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยใช้แนวทางที่สร้างความสมดุลระหว่างมาตรการควบคุมโรคโควิด-๑๙ อย่างมีประสิทธิภาพควบคู่กับการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจและสะดวกสบายในการเดินทางท่องเที่ยว กอปรกับการเปิดใช้เส้นทางรถไฟจีน - สปป.ลาว ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ช่วยกระตุ้นให้การท่องเที่ยวของมณฑลยูนนานในปี พ.ศ.๒๕๖๕ กลับมาฟื้นตัวแบบก้าวกระโดดสวนกระแส ในขณะที่มณฑลอื่นยังคงต้องเผชิญกับมาตรการการรับมือกับโรคโควิด-๑๙

โดยปรากฏผลสัมฤทธิ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มณฑลยูนนานมีจำนวนนักท่องเที่ยวกว่า ๘๔๐ ล้านคน ฟื้นตัวอยู่ในระดับ ร้อยละ ๑๐๔.๒ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีนักท่องเที่ยวประมาณ ๘๐๐ ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๙.๔๔๙ แสนล้านหยวน ฟื้นตัวอยู่ในระดับ ร้อยละ ๘๕.๖ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีรายได้ ๑.๑๐๓ ล้านล้านหยวน ซึ่งอัตราการฟื้นตัวของมณฑลอยู่ในระดับแนวหน้าของจีนและสูงกว่าภาพรวมการฟื้นตัวของทั้งประเทศ

สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มณฑลยูนนานได้กำหนดแนวทางในการเร่งฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิดการยกระดับ “ปฏิรูปการท่องเที่ยว” ผ่านการสร้างสรรคนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เทรนด์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่มี “อัตลักษณ์ของมณฑลยูนนาน” โดยได้กำหนดเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับ ๑,๐๐๐ ล้านคนและเพิ่มรายได้เป็น ๑.๒ ล้านล้านหยวนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๓ เมืองและเขตสำคัญของมณฑลยูนนาน

เมืองในมณฑลยูนนาน

๓.๓.๑ นครคุนหมิง (Kunming) เป็นเมืองเอกของมณฑลยูนนาน ตั้งอยู่ทางตอนกลางของที่ราบยูนนานติดกับทะเลสาบเตียนฉือ (Dianchi) ซึ่งเป็นทะเลสาบที่ใหญ่อันดับ ๖ ของจีน นครคุนหมิงมีพื้นที่ ๒๑,๔๗๓ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย ๑ เมือง ๖ เขต และ ๗ อำเภอ ประชากรส่วนใหญ่ในคุนหมิงเป็นชาวจีนชนชาติฮั่นถึงร้อยละ ๘๖.๑๖ และเป็นชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ๑๓.๘๔ ส่วนใหญ่ใช้ภาษาท้องถิ่นซึ่งมีสำเนียงที่จัดอยู่ในกลุ่มแมนดารินใต้ แต่ภาษามาตรฐานกลางหรือภาษาจีนกลาง หรือภาษาจีนแมนดาริน (Mandarin) เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารและเข้าใจกันได้ทั่วไป นครคุนหมิงเป็นเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์โบราณอยู่โดยรอบทะเลสาบเตียนฉือ จนถึงราวศตวรรษที่ ๑๓ นครคุนหมิงได้เริ่มพัฒนากลายมาเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของมณฑลยูนนาน อุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ การผลิตเครื่องมือ เครื่องจักรเคมีภัณฑ์ สิ่งทอผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ การแปรรูปอาหารและใบยาสูบ

๓.๓.๒ เมืองยวีซี (sYuxi) ตั้งอยู่ทางตอนกลางของมณฑลยูนนาน มีชื่อเสียงในด้านการปลูกข้าวมีโรงงานผลิตบุหรี่ยักษ์ใหญ่ที่สุดของจีน คือ โรงงาน Yuxi Cigarette Factory เมืองยวีซีและไบบายาสูบ และเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมบ่มไบบายาสูบ เป็นเมืองที่มีผลผลิตด้านอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับสองของมณฑลซึ่งได้จากอุตสาหกรรมการผลิตบุหรี่ยักษ์

๓.๓.๓ เมืองฉวีจี้จิง (Qujing) ตั้งอยู่ทางตะวันออกของมณฑลยูนนาน เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำที่ยาวที่สุดอันดับ ๔ ของจีน คือ แม่น้ำจูเจียง (Zhujiang หรือในภาษาอังกฤษเรียกว่า Pearl River) เมืองฉวีจี้จิง เป็นเมืองหลักที่เชื่อมระหว่างที่ราบสูงยูนนานกับที่ราบภาคกลางของจีน อุตสาหกรรมหลักของเมืองฉวีจี้จิง คือการทำเหมืองถ่านหิน การผลิตกระแสไฟฟ้า โลหะและเหล็ก การผลิตรถยนต์ เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องจักร วัสดุก่อสร้าง การผลิตบุหรี่ยักษ์ อุตสาหกรรม เบา สิ่งทอ ยา และการแปรรูปอาหาร

๓.๓.๔ เมืองจิงหง (Jinghong) หรือที่รู้จักในชื่อเมืองเซียงรุ่ง เป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองชนชาติไต-ซีชวงปานน่า (หรือชนชาติไท-สิบสองปันนา) ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง (หรือที่จีนเรียกว่า แม่น้ำล้านช้าง) มีภูมิประเทศและภูมิอากาศแบบเขตร้อนและกึ่งเขตร้อน ชนชาติไตและชนกลุ่มน้อยที่นับถือศาสนาพุทธนิกายหินยานเป็นชนกลุ่มหลักที่อาศัยอยู่ในเขตนี้ เมืองเซียงรุ่งเป็นที่ตั้งศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาพฤกษศาสตร์และสัตว์ของมณฑลยูนนาน สถาบันวิจัยที่มีชื่อเสียงของมณฑลยูนนาน ได้แก่ Yunnan Tropical Crops Institute และ Yunnan National Laboratory Primate Center of China

๓.๓.๕ เขตต้าหลี่ (Dali) ตั้งอยู่ริมทะเลสาบเอ๋อไห่ เป็นเขตปกครองตนเองชนชาติปายแห่งเดียวในจีน มีพื้นที่ประมาณ ๒๙,๔๕๙ ตารางกิโลเมตร และอยู่ห่างจากนครคุนหมิงประมาณ ๓๓๘ กิโลเมตร เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์และการผลิตหินอ่อน ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๘ ถึง ๑๓ เมืองต้าหลี่เป็นศูนย์กลางด้านการเมืองเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของมณฑลยูนนาน ปัจจุบันยังคงมีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ปรากฏให้เห็นอยู่ภายในตัวเมืองต้าหลี่ โดยเฉพาะสถาปัตยกรรมของชนชาติปาย ซึ่งมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ความสวยงามของภูมิประเทศและสีสันของประเพณีของชนชาติปายได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากให้เดินทางมาเที่ยวชมเมืองต้าหลี่ นอกจากนี้เมืองต้าหลี่ ยังเป็นศูนย์กลางการค้าที่ใหญ่ที่สุด และเป็นแหล่งการคมนาคมขนส่งที่สำคัญทางภาคตะวันตกของมณฑลยูนนาน

๓.๓.๖ เมืองลี่เจียงหรือเมืองโบราณลี่เจียง (Lijiang Gucheng) หรือที่เรียกกันว่าเมืองเก่าต้าเหยียน (Dayan) เป็นเมืองโบราณที่มีอายุกว่า ๘๐๐ ปี สร้างขึ้นในช่วงสมัยราชวงศ์ซ่ง

(Song Dynasty) และราชวงศ์หมิง (Ming Dynasty) ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๑๔ ตารางกิโลเมตร มีประชาชนพักอาศัยอยู่ประมาณ ๔,๒๐๐ ครัวเรือน ลักษณะพิเศษของเมืองเก่านี้ คือ บ้านชั้นเดียว ที่สร้างด้วยไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ทางเดินในเมืองทำจากหินทั้งหมด สะพานเล็ก ๆ ที่สร้างจากหินและไม้ด้วยความสวยงามของลี้เจียงที่มีลักษณะเป็นเมืองโบราณสวยงาม และมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า ๘๐๐ ปี จึงได้รับขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) เมื่อปี ๒๕๔๐ ให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมืองลี้เจียงเป็นเมืองที่ได้รับฉายาว่าเป็น “เวนิสแห่งตะวันออก” อันเนื่องมาจากมีลำธารและคูคลองไหลผ่านอาคารบ้านเรือนโบราณและมีสะพานเล็ก ๆ ข้ามฝั่งไปมามากกว่า ๓๐๐ สะพานให้ความรู้สึกเหมือนอยู่เมืองเวนิสของอิตาลี คลองเหล่านี้ยังเป็นแหล่งน้ำอุปโภคที่สำคัญ โดยมีต้นน้ำมาจากภูเขาหิมะมังกรหยก โดยน้ำเหล่านี้จะไหลไปบรรจบรวมกันที่สวนเฮหลงถาน นอกจากนี้ บริเวณใจกลางเมืองเก่าลี้เจียงมีลานวัฒนธรรมชื่อว่า Sifang Market ซึ่งในสมัยราชวงศ์หมิงเป็นตลาดการค้าที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๙ ทำให้เมืองเก่าลี้เจียงได้รับความเสียหายเป็นอย่างมากแต่รัฐบาลจีนได้ทำการบูรณะซ่อมแซมขึ้นใหม่โดยยังคงรูปแบบเดิมเอาไว้ กระทั่งโดยในปี ๒๕๔๐ เมืองลี้เจียงได้รับคัดเลือกจากองค์การ UNESCO ให้เป็นเมืองมรดกโลกทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม

๓.๓.๗ อำเภอเถิงชง (Tengchong) ตั้งอยู่ที่ชายแดนภาคตะวันตกของมณฑลยูนนาน อยู่ในเขตเป่าซาน เป็นสถานที่หยุดพักจุดสุดท้ายในจีนของเส้นทางสายไหมทางตอนใต้ (Southern Silk Road) ในอดีตอำเภอเถิงชง มีชื่อเสียงในด้านหยก แหล่งน้ำพุ และภูเขาไฟที่มอดดับแล้ว

๓.๓.๘ เมืองเป่าซาน (Baoshan) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของมณฑลยูนนาน เป็นแหล่งผลิตอ้อยและกาแฟอาราบิก้าที่สำคัญของจีน

๓.๓.๙ เขตฉู่สุง (Chuxiong) ตั้งอยู่ระหว่างนครคุนหมิงกับเขตต้าลี่ เป็นเขตปกครองตนเองชนชาติฉู่สุงอี (Chuxiong Yi Autonomous Prefecture) มีชื่อเสียงในการผลิตผ้าไหม และบุหรี

๓.๓.๑๐ เมืองจาวทง (Zhaotong) ตั้งอยู่ติดกับมณฑลเสฉวน และก๊วยโจว เป็นเมืองสำคัญในด้านการผลิตของมณฑลยูนนานทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๓.๑๑ เมืองผู่เอ๋อร์ (Pu'er) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลยูนนาน มีท่าเรือที่สำคัญริมฝั่งแม่น้ำโขง

๓.๓.๑๒ อำเภอเหอโข่ว (Hekou) ทางตอนใต้ของมณฑลยูนนาน อยู่ในเขตเหวินซาน (Wenshan) มีชายแดนติดกับเวียดนามและเป็นเขตการค้าชายแดน

๓.๓.๑๓ เขตเหวินซาน (Wenshan) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน มีชื่อเสียงในการผลิตสมุนไพรจีน เช่น ซานซี ซึ่งมีสรรพคุณคล้ายโสมจีน

๓.๓.๑๔ เมืองหลินซาง (Lincang) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน เป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจเขตร้อน และเป็นที่ตั้งของเขื่อนมานวาน (Manwan Hydro Power Station)

๓.๓.๑๕ เขตเต๋อหง (Dehong) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน มีพรมแดนติดต่อกับเมียนมา เป็นเมืองการค้าชายแดนที่มีความสำคัญของมณฑล เมื่อปี ๒๕๓๕ ได้มีการจัดตั้งเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจชายแดน และเปิดให้เป็นเมืองเปิดสำหรับชาวต่างชาติ

๓.๔ เมือง/แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของมณฑลยูนนาน

๓.๔.๑ เมืองเจี้ยนสุ่ย (Jianshui) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของแม่น้ำหงเหอ หรือแม่น้ำแดง ในศตวรรษที่ ๓ สมัยราชวงศ์หยวน เมืองเจี้ยนสุ่ยเคยเป็นศูนย์กลางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของมณฑลยูนนานทางตอนใต้ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมืองเจี้ยนสุ่ย คือ วัดขงจื้อ เมืองเจี้ยนสุ่ยมีชื่อเสียงในการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาสีดำ (black pottery)

๓.๔.๒ เมืองตงชวาน (Dongchuan) ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน เป็นเมืองที่มีแร่ทองแดงอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งผลิตทองแดงที่สำคัญของจีน เมืองตงชวานอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลมณฑลยูนนานโดยตรง นอกจากจะเป็นแหล่งผลิตทองแดงแล้ว เมืองตงชวานยังเป็นแหล่งผลิตปูนซีเมนต์ คอมเพรสเซอร์ของเครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์ผลิตพลังงานความร้อนจากแผ่นรับแสงอาทิตย์

๓.๔.๓ เมืองเก้อจิว (Gejiu) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลยูนนาน เป็นเมืองหลักของเขตหงเหอ มีชื่อเสียงในการทำเหมืองแร่ดีบุกและการแยกแร่ธาตุ เมืองเก้อจิวได้ชื่อว่าเป็น “เมืองหลวงแห่งดีบุก” เนื่องจากมีปริมาณแร่ดีบุกถึงครึ่งหนึ่งของทั้งประเทศ

๓.๔.๔ ทะเลสาบหลุกูหู (Lugu Hu) ห่างจากตัวเมืองลี่เจียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๘๐ กิโลเมตร ทะเลสาบครอบคลุมพื้นที่ ๕๘ ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเล ๒,๖๙๐ เมตร มีความลึกเฉลี่ย ๔๕ เมตร โดยมีจุดที่ลึกที่สุดถึง ๙๐ เมตร จัดเป็นทะเลสาบที่ลึกเป็นอันดับสองของมณฑลยูนนาน ภายในทะเลสาบมีเกาะ ๕ เกาะ ๑ หมู่เกาะ และมีแหลมที่ยื่นไปในทะเลสาบ ๓ แหลม น้ำในทะเลสาบใสมาก สามารถมองเห็นได้ชัด ภายในระยะ ๑๑ เมตร

๓.๔.๕ บ้านตระกูลมู่ (Mujiyuankezhan หรือในภาษาอังกฤษคือ Mu's Mansion) โดยเมื่อ ๔๗๐ ปีก่อน ตระกูลมู่เป็นตระกูลที่ปกครองเมืองลี่เจียงถึง ๒๒ รุ่น (คือสมัยราชวงศ์หยวน ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง) ในยุคดังกล่าว เมืองลี่เจียงมีเพียง ๒ ตระกูล ซึ่งแต่ละจะเป็นเครื่องบ่งบอกสถานะทางสังคม คือ แซ่มู่ เป็นชนชั้นปกครอง และแซ่เหอ เป็นชนชั้นแรงงาน

ในสมัยที่ตระกูลมู่ปกครองเมืองลี่เจียงนั้น ได้ห้ามการสร้างกำแพงล้อมรอบเมือง เนื่องจากผู้ปกครองเมืองแซ่มู่ ซึ่งแปลว่าต้นไม้ หรือไม้ หากสร้างกำแพงล้อมรอบเมือง ก็เปรียบเสมือนवाद กรอบล้อมรอบคำว่า “มู่” ซึ่งจะทำให้อักษรมู่ในภาษาจีน กลายเป็นคำว่า “คุณ” ซึ่งแปลว่า การกักขังซึ่งจะไม่เป็นมงคลต่อตระกูลมู่ ตระกูลมู่ยังสั่งให้ชาวบ้านสร้างธรณีประตูบ้านให้สูง เพื่อมิให้คนทั่วไปเหยียบธรณีประตู ซึ่งทำจากไม้ซึ่งเปรียบเสมือนการเหยียบย่ำตระกูลมู่ นอกจากนี้ ยังให้ชาวบ้านสร้างคานบ้านให้ต่ำเพื่อให้ทุกคนต้องก้มหัวให้กับคานบ้าน ซึ่งทำจากไม้ เพื่อให้ชาวบ้านระลึกตลอดเวลาว่าต้องให้ความเคารพแก่ตระกูลมู่

สถาปัตยกรรมในบ้านตระกูลมู่เป็นศิลปะสมัยราชวงศ์หมิง (Ming Dynasty) ผสมผสานกับวัฒนธรรมชนเผ่าฮาซี มีการจัดสวนโดยนำพันธุ์ไม้หายากหลายชนิดมาจัดวางเข้าด้วยกัน สะท้อนให้เห็นถึงความเปิดกว้างที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ จากภายนอก ตระกูลมู่เป็นตระกูลที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา ภายในบริเวณบ้านมีหอสมุดขนาดใหญ่ชื่อว่า “หอสมุดหมื่นเล่ม” เพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับลูกหลานภายในตระกูล มีห้องประชุมภายใน ซึ่งในอดีตใช้เป็นสถานที่ไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างสมาชิกในตระกูล และมีลานสำหรับจัดการแสดงดนตรี และงานรื่นเริงภายในตระกูล

๓.๔.๖ ภูเขาหิมะมังกรหยก (Yulong Xueshan หรือในภาษาอังกฤษ คือ Jade Snow Dragon Mountain) ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองเก๋าลีเจียง เป็นภูเขาที่มีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ย ๔,๐๐๐ เมตร เนื่องจากมียอดเขา ๑๓ ยอดเรียงต่อกัน และปกคลุมด้วยหิมะ มีลักษณะคล้ายมังกร จึงถูกเรียกว่า ภูเขาหิมะมังกรหยก เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของเมืองลี่เจียง และยังเป็นแหล่งที่พบพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่หลากหลาย บริเวณยอดของภูเขาหิมะมังกรหยก สามารถนั่งกระเช้าไฟฟ้าขึ้นไปได้ ซึ่งถือเป็นจุดชมวิวเมืองลี่เจียงที่สวยงาม และเป็นยอดเขาที่มีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี

๓.๔.๗ หุบเขาเสือกระโจน (Hutiao Xia) ตั้งอยู่ระหว่างทางแยกของเมืองลี่เจียงและเมืองจงเตี้ยน เป็นหุบเขาในช่วงที่แม่น้ำแยงซีไหลลงมาจากจินซาเจียง น้ำบริเวณนี้ไหลเชี่ยวมาก ช่วงที่แคบที่สุดมีความกว้างเพียง ๓๐ เมตร ตามตำนานเล่าว่า ในอดีตช่องแคบนี้มีเสือกระโดดข้ามไปยังฝั่งตรงข้ามได้ เนื่องจากกลางแม่น้ำบริเวณนี้มีหินที่เรียกว่า “หินเสือกระโดด” ซึ่งก้อนหินมีความสูงกว่า ๑๓ เมตร จึงเป็นที่มาของชื่อ “หุบเขาเสือกระโจน”

๓.๔.๘ ซานเหยียนจิง (Sanyanjing หรือในภาษาอังกฤษคือ Three Wells) เป็นบ่อน้ำธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในเมืองเกาลีเจียง บ่อน้ำแห่งนี้เป็นบ่อน้ำธรรมชาติ มีลักษณะเป็นบ่อน้ำ ๓ บ่อเชื่อมต่อกัน โดยมีต้นน้ำมาจากตาน้ำใต้ดินซึ่งผุดออกมาจากบ่อแรก ถือเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชาวน่าซีในอดีต แม้ว่าเมืองลี่เจียงจะเป็นเมืองที่มีน้ำใช้อย่างอุดมสมบูรณ์ก็ตามแต่ชาวน่าซีมีการกำหนดการใช้น้ำในแต่ละบ่อไว้อย่างชัดเจน คือ บ่อแรกเป็นบ่อน้ำสำหรับบริโภค บ่อที่สองเป็นบ่อน้ำสำหรับล้างผัก และบ่อน้ำที่สามเป็นบ่อน้ำสำหรับซักผ้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัดของชาวน่าซี

๓.๔.๙ ทุ่งหญ้าขุนซานผิง (Yunshanping) ตั้งอยู่บริเวณไหล่เขาทิศตะวันออกของยอดเขาหลักของภูเขาหิมะมังกรหยก เป็นทุ่งหญ้าที่มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ๓,๒๔๐ เมตร เป็นจุดชมวิวยอดเขาหิมะมังกรหยก ทุ่งหญ้าเขียวชอุ่มแห่งนี้ซ่อนตัวอยู่หลังป่าต้นยูนซาน (หรือต้นฉำฉา) และต้นสนที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของจามรี วัว แพะ และม้าที่ชาวบ้านขนเผ่าน่าซีเลี้ยงไว้ ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีการจัดแสดงการเต้นรำและร้องเพลงของชนเผ่าน่าซี ทุ่งหญ้ายูนซานผิงสามารถขึ้นไปได้โดยนั่งกระเช้าไฟฟ้า

๓.๕ เขตพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ

๓.๕.๑ Kunming National Economic & Technological Development Zone (KETDZ) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของนครคุนหมิง ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ ได้รับอนุญาตให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับประเทศ มีเนื้อที่ภายใต้การควบคุมทั้งสิ้น ๖๖ ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันมีบริษัททั้งจากยุโรป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และประเทศในกลุ่มอาเซียน เข้ามาลงทุนกว่า ๕๐๐ โครงการ

๓.๕.๒ Kunming High Tech Industry Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ โดยเน้นส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีด้านเวชภัณฑ์ เทคโนโลยีด้านเครื่องจักร ครอบคลุมเนื้อที่ทั้งหมด ๙ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ ๔ ส่วนหลัก ๆ คือ เขตเมืองใหม่ “เหลียงเจียเหอ” เขตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเงินดิง เขตวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ไม่ใช่ของภาครัฐ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสตรีท

๓.๕.๓ Ruili Border Trade Economic Cooperation Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติไตและจิงโพ เต๋อหง (Dehong) โดยสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของเขตนี้ คือ สินค้าเกษตร และสินค้าเกษตรแปรรูป

๓.๕.๔ Wanding Border Trade Economic Cooperation Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติไตและจิงโพ เต๋อหง (Dehong) มีแม่น้ำกั้นกลางระหว่างชายแดนจีน และพม่า

๓.๕.๕ Hekou Border Trade Economic Cooperation Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเมืองเหอโข่ว เขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงและแม้ว เหวินชาน (Wenshan) เป็นเขตการค้าชายแดนติดต่อกับเวียดนาม

๓.๕.๖ Jiegao Border Trade Economic Zone ตั้งอยู่ในเมืองรู่ยลี่ เขตปกครองตนเองชนชาติไตและจิงพอ เต่อหง (Dehong) มีชายแดนติดกับเมือง Muse ของเมียนมา มีสัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนในเขตนี้เป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๐-๖๐ ของการค้าชายแดนทั้งหมดของมณฑลยูนนาน

๓.๕.๗ Xishuangbanna Mohan Border Trade Economic Zone ตั้งอยู่ในเมืองโมฮาน เขตปกครองตนเองชนชาติไต สิบสองปันนา มีชายแดนติดต่อกับ สปป. ลาว

๓.๕.๘ Qujing Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเมืองชู่จิ่ง โดยมีการให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ ทั้งทางด้านภาษี และการใช้ที่ดิน

๓.๕.๙ Mengzi Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีหงเหอ

๓.๕.๑๐ Yuxi Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเมืองยู่วซี

๓.๕.๑๑ Mangshi Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติไต และจิงพอ เต่อหง

๓.๕.๑๒ Dali Economic and Technological Development Zone ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติปาย ต้าหลี่ ก่อตั้งขึ้นในช่วงปลายปี ๒๕๓๕ ทางรัฐบาลเมืองต้าหลี่ได้อนุมัติให้มีการก่อตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจขึ้น ประกอบด้วย ๓ เขต คือ เขตเทียนจิงซางเม่าหลู่ไห่ยว่เพียน เขตเฟิ่งอู่ซางฉู่ และเขตอุตสาหกรรมสร้างเต็ง ปัจจุบันบริษัทที่เข้ามาลงทุนในเมืองต้าหลี่ดำเนินธุรกิจด้านการประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตอาหารแปรรูป ผลิตยา ผลิตผลิตภัณฑ์นม แปรรูปโลหะ ผลิตปูนซีเมนต์

๓.๕.๑๓ Chuxiong Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติอี ฉู่สูง

๓.๕.๑๔ Xuanwei Economic and Technological Development Zone ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเมืองชู่จิ่ง

๓.๕.๑๕ Shangrila Economic Development Zone of Diqing ได้รับการอนุมัติก่อตั้งในปี ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต ตีซิ่ง ห่างจากตัวอำเภอ แชงกรีล่า ๑๑๗ กิโลเมตร และห่างจากเมืองลี่เจียง ๖๐ กิโลเมตร

๓.๕.๑๖ Yanglin Industrial Development Zone ตั้งอยู่ที่ตำบลหยางหลิน (Yanglin) อำเภอซงหมิง (Songming) ในนครคุนหมิง ห่างจากตัวเมืองคุนหมิง ๓๔ กิโลเมตร

๓.๕.๑๗ Jinghong Industrial Zone ตั้งอยู่ที่เมืองจิ่งหง เขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลเมืองจิ่งหง และบริษัทเอกชนไทย คือ Globalization Economic and Promotion Network Co., Ltd. (GEPN) ซึ่งมุ่งเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรม การเกษตร อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า และอุตสาหกรรมยาง เป็นหลัก โดยนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้มีข้อได้เปรียบด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษี ด้านต้นทุนที่ดินซึ่งต่ำกว่าที่อื่น และทำเลที่ตั้งซึ่งสะดวกต่อการกระจายสินค้าทั้งทางรถยนต์ และทางแม่น้ำ

๓.๖ ความสัมพันธ์ระหว่างมณฑลยูนนานของจีนกับไทย

ยูนนานเป็นมณฑลจีนที่ตั้งอยู่ใกล้ไทยมากที่สุด มีระยะทางจากด่านเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผ่าน สปป.ลาว ถึงด่านบ่อหาน เขตฯ สิบสองปันนา ๒๔๗ กิโลเมตร ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงกับไทยได้ทางบก โดยเส้นทางคุนหมิง - กรุงเทพฯ (R๓A) ระยะทาง ๑,๘๘๗ กิโลเมตร ทางน้ำ โดยเส้นทางแม่น้ำโขง จากท่าเรือ เชียงแสนแห่งที่ ๒ จังหวัดเชียงราย ถึงท่าเรือกวนเหล่ เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา ระยะทางประมาณ ๒๖๕ กิโลเมตร และทางอากาศ โดยเส้นทางกรุงเทพฯ - คุนหมิง ใช้เวลาบินประมาณ ๒ ชั่วโมง

๓.๗ ด้านการค้า

ไทยถือเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของมณฑลยูนนาน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๕ ของมณฑลยูนนาน สูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หนึ่งลำดับ มีมูลค่าการค้ารวม ๒,๓๕๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๘.๑ แบ่งเป็นมูลค่าการนำเข้าจากไทยของยูนนาน ๑,๑๓๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๘.๐ และมูลค่าการส่งออกไปไทยของยูนนาน ๑,๒๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑

สำหรับด้านการนำเข้าสินค้าจากไทยของมณฑลยูนนาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ไทยเป็นประเทศที่มณฑลยูนนานนำเข้าสินค้ามากที่สุดในลำดับที่ ๗ และถือเป็นลำดับที่สูงที่สุดในรอบ ๖ ปี (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ อยู่ในลำดับที่ ๑๐ ส่วนปี ๒๕๖๑ อยู่ในลำดับ ๑๓ และปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ในลำดับ ๑๖) โดยสินค้าที่มณฑลยูนนานนำเข้าจากไทยมากที่สุด ๑๐ อันดับแรก ได้แก่ ทุเรียน มังคุด ลำไย ชิ้นส่วนไก่แช่แข็ง เคมีภัณฑ์ แร่ดีบุก สัมโอ ชิ้นส่วนเครื่องมือไฟฟ้าแบบพกพา พริก และยางพารา โดยสินค้าที่มีศักยภาพมากที่สุด ได้แก่ ผลไม้

๓.๘ มณฑลยูนนานแหล่งนำเข้าผลไม้ไทยอันดับ ๒ ของจีนในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลไม้ถือเป็นสินค้าที่มีมณฑลยูนนานมีมูลค่าการนำเข้าจากไทยสูงสุดเป็นอันดับ ๑ ติดต่อกันมานานหลายปี ส่วนใหญ่ขนส่งโดยใช้เส้นทาง R3A (ทางหลวงคุนหมิง-กรุงเทพฯ) ผ่านด่านโม่ฮาน ซึ่งเป็นด่านที่อยู่ในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ไทยผ่านประเทศระหว่างไทยกับจีน (Protocol on Quarantine and Inspection of Exported and Imported Fruit via a Third Country between Thailand and China) ที่ผ่านมา มณฑลยูนนานนำเข้าผลไม้ไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในจีน

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นปีที่โควิด-๑๙ ระบาดอย่างหนักในจีน ทำให้จีนดำเนินมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาด เช่น การปิดเส้นทางการจราจรระหว่างเมือง การลดการออกนอกบ้าน การห้ามรวมกลุ่มพบปะสังสรรค์ การงดเที่ยวบิน และการปิดร้านอาหารและสถานที่ท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการใช้จ่ายภายในประเทศ รวมถึงมาตรการคุมเข้มของด่านโม่ฮานก็ทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่งและอุปสรรคการนำเข้าสินค้า ด้วยปัจจัยเหล่านี้จึงส่งผลให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ยูนนานนำเข้าผลไม้จากไทยลดลงถึงร้อยละ ๒๓.๑

อย่างไรก็ดี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจีนค่อย ๆ ฟื้นตัวรวมถึงด่านโม่ฮานได้ปรับปรุงมาตรการป้องกันและควบคุมโควิด-๑๙ ให้เป็นระเบียบมากขึ้น ทำให้มณฑลยูนนานนำเข้าผลไม้จากไทยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๖๕.๗ โดยมีมูลค่าการนำเข้า ๖๗๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำสถิติสูงสุดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือในรอบ ๘ ปี และมีสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยต่อมูลค่าสินค้าทั้งหมดที่ยูมณฑลยูนนานนำเข้าจากไทยสูงถึงร้อยละ ๘๒ สูงสุดในรอบ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มณฑลยูนนานนำเข้าผลไม้จากไทย ๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๒.๖ แม้ในบางช่วงจะเกิดปัญหาการตรวจพบเชื้อโรคโควิด-๑๙ บนสินค้าผลไม้ไทยที่ด่านโม่ฮาน แต่ปริมาณรถเข้า-ออกที่หน้าด่านยังคงอยู่ในภาวะปกติ มณฑลยูนนานยังคงนำเข้าผลไม้ในฤดูกาลของไทยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะทุเรียนซึ่งมีมูลค่าการนำเข้า ๕๘๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๘๐.๓ ส่งผลให้มณฑลยูนนานกลายเป็นมณฑลที่มีมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยสูงเป็นอันดับ ๒ ของจีน รองจากมณฑลกวางตุ้ง โดยสูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๕ ส่วนผลไม้ที่มีมณฑลยูนนานมีมูลค่าการนำเข้าจากไทยมากที่สุด ๖ อันดับแรก ได้แก่ ทุเรียน มังคุด ลำไย ส้มโอ ขนุน และสับปะรด โดยทุเรียนและขนุนมีอัตราการขยายตัวเป็นบวก ส่วนมังคุด ลำไย ส้มโอและสับปะรดมีมูลค่าหดตัวลง

๓.๙ โอกาสและความท้าทายที่มีต่อมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยของมณฑลยูนนาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

สำหรับแนวโน้มในปี ๒๕๖๖ มณฑลยูนนานมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ใกล้ไทยมากที่สุด เชื่อมโดยเส้นทาง R3A ซึ่งมีระยะทาง ๒๔๗ กิโลเมตร จากจังหวัดเชียงราย ผ่าน สปป.ลาว เข้าสู่ชายแดนมณฑล ดังนั้น มณฑลยูนนานจึงเป็นมณฑลที่มีศักยภาพสำหรับการขนส่งสินค้าไทยเพื่อกระจายไปยังมณฑลตอนในของจีน รวมทั้งมีเส้นทาง R3A ที่มีความได้เปรียบสำหรับการขนส่งสินค้าที่มีอายุการเก็บรักษาสั้น ขณะเดียวกัน เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีนได้ประกาศให้ด่านรถไฟโมฮานามีสถานะเป็น “ด่านจำเพาะเพื่อการนำเข้าผลไม้” (designated port for imported fruits) อย่างเป็นทางการและสามารถเริ่มนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศได้ ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีช่องทางการขนส่งผลไม้เพิ่มขึ้นและสะดวกสำหรับสินค้าที่ต้องการความรวดเร็ว นอกจากนี้ จีนยังได้ประกาศผ่อนคลายการคุมเข้มมาตรการโควิด-๑๙ ตามด่านชายแดนตั้งแต่ช่วงต้นปี ๒๕๖๖ ซึ่งจะทำให้การขนส่งผลไม้ไทยไปจีนผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะด่านชายแดนทางบกในมณฑลยูนนานและเขตปกครองตนเองกว่างซีได้รับการฟื้นคืนให้กลับมาสะดวกและรวดเร็วกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี แม้ในปี ๒๕๖๕ มณฑลยูนนานจะมีมูลค่าการนำเข้าผลไม้ไทยเพิ่มมากขึ้น แต่ในปี ๒๕๖๖ เมื่อด่านชายแดนของจีนมีแนวโน้มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ผู้ประกอบการจึงมีช่องทางขนส่งให้เลือกซึ่งนับเป็นเงื่อนไขที่ท้าทายของมณฑลยูนนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากด่านรถไฟโมฮานาไม่สามารถตอบโจทย์ผู้ประกอบการทั้งในด้านต้นทุนการขนส่งและความสะดวกรวดเร็วทางพิธีการศุลกากรเมื่อเทียบกับเส้นทาง R3A และด่านชายแดนทางบกของเขตปกครองตนเองกว่างซี

นอกจากนี้ ที่ผ่านมามีสินค้าบางรายการที่มณฑลยูนนานนำเข้าจากไทยเป็นหลักแต่ต่อมลาดจำนวนนำเข้าลงอย่างมากเนื่องจากปัญหาคู่แข่ง ซึ่งมาจาก (๑) มณฑลยูนนานสามารถผลิตสินค้าประเภทเดียวกันได้เป็นจำนวนมาก (๒) มณฑลยูนนานนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันแทน และ (๓) จีนอนุญาตให้นำเข้าสินค้าชนิดเดียวกันจากหลายประเทศมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น กัญชง แม้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ มณฑลยูนนานจะมีมูลค่าการนำเข้ากัญชงจากไทยมากที่สุด แต่กลับมีจำนวนลดลงเรื่อยมา จากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่นำเข้ากัญชงจากไทย ๑๙.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดเหลือเพียง ๕.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ขณะเดียวกัน ในภาพรวมการนำเข้ากัญชงจากต่างประเทศของมณฑลยูนนานก็ลดลงเช่นกัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มณฑลยูนนานนำเข้ากัญชงจากต่างประเทศรวม ๕๕.๘๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียง ๘.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากมณฑลยูนนานสามารถเพาะปลูกกัญชงได้

มากจนเป็นแหล่งผลิตกล้วยที่สำคัญหนึ่งใน ๕ ของจีน โดยมีแหล่งผลิตกล้วยอยู่ในเขตฯ หงเหอ และ เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา ขณะเดียวกัน มณฑลยูนนานยังนำเข้ากล้วยจากหลากหลาย ประเทศมากขึ้น เช่น เวียดนาม สปป.ลาว และกัมพูชา จากเดิมที่มีเพียงไทยและเมียนมาเป็นเจ้าตลาด

สำหรับยางพารา แม้ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มณฑลยูนนานจะนำเข้ายางพาราจากไทย เป็นหลักแต่หลังจากนักธุรกิจจีนได้เข้าไปส่งเสริมให้ สปป.ลาว และเมียนมาตอนบนปลูกยางพารา มณฑลยูนนานจึงนำเข้ายางพาราจาก สปป.ลาว และเมียนมาแทน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ยูนนาน นำเข้ายางพาราจาก ๔ ประเทศ รวมมูลค่า ๖๖๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าจาก สปป.ลาว มากที่สุดด้วยสัดส่วนเกือบร้อยละ ๖๐ รองลงมา ได้แก่ เมียนมามีสัดส่วนร้อยละ ๓๘ ไทยมีสัดส่วน ร้อยละ ๒ และเวียดนามมีสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๓

สำหรับทุเรียน ซึ่งขณะนี้ศุลกากรจีนอนุญาตให้เวียดนามสามารถนำเข้าทุเรียนสดเข้าจีนได้อย่าง เป็นทางการแล้ว และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มณฑลยูนนานเริ่มนำเข้าทุเรียนจากเวียดนามแล้วแม้จะเป็น จำนวนน้อยเพียง ๑.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่สำหรับในภาพรวมทั้งประเทศ จีนได้นำเข้าทุเรียนจาก เวียดนามรวมมูลค่า ๑๘๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีสัดส่วนการนำเข้าในปีแรกถึงร้อยละ ๔.๗ ของมูลค่า การนำเข้าทุเรียนทั้งหมดของจีน นอกจากนี้ เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จีนยังอนุญาตให้นำเข้าทุเรียน จากประเทศฟิลิปปินส์ได้อีกหนึ่งประเทศ ซึ่งให้เห็นว่าไทยไม่อาจประมาทคู่แข่ง เพราะไทยไม่ได้เป็นผู้ เล่นทุเรียนสดรายเดียวในตลาดจีนอีกต่อไป

ด้วยตลาดผลไม้นำเข้าในจีนเป็นตลาดที่มีแนวโน้มการเติบโตที่สดใสจึงทำให้มีการแข่งขันสูง ดังนั้น หัวใจสำคัญ คือ ความใส่ใจในการรักษาคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยด้านอาหาร เพราะชาวจีนยุคใหม่ในปัจจุบันหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ทำให้ความต้องการผลไม้จะเน้นไปที่ ด้านคุณภาพและโภชนาการเป็นสำคัญ รวมถึงการเลือกใช้ช่องทางการขนส่งที่เหมาะสมเพื่อให้ผลไม้ ถึงมือผู้บริโภคเร็วที่สุด นอกจากนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ผลไม้ไทยให้เป็นกระแส ในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การไลฟ์สดร่วมกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมผลไม้ไทย เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภค จีนมากที่สุด ตลอดจนการให้ความสำคัญกับรายละเอียดปลีกย่อยที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลไม้ไทย เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทำให้สินค้าดูสะอาดตาน่าซื้อ ทันสมัย สะดวกต่อการรับประทาน พร้อมกับรักษาความสดใหม่ของผลไม้ให้มากที่สุด ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเพิ่มศักยภาพผลไม้ไทย และผลักดัน ให้ผลไม้ไทยในตลาดมณฑลยูนนานและจีนขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓.๑๐ ด้านการลงทุน

การลงทุนของไทยในมณฑลยูนนานส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรม สุรา เกษตรกรรม อาหารสำเร็จรูป พลังงานไฟฟ้า และเทรตดิ้ง บริษัทขนาดใหญ่ที่เข้าไปลงทุนในมณฑลยูนนาน เช่น บริษัทเครือ TCC Group และบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์

๓.๑๑ ผลการศึกษาดูงานมณฑลยูนนาน

ในการศึกษาดูงานการแก้ความยากจนของมณฑลยูนนาน คณะศึกษาดูงานได้ไปเยี่ยมชมการทำงานของหน่วยงานและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ จุด มีรายละเอียดดังนี้

๓.๑๑.๑ ศึกษาดูงานสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน

สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท ตั้งอยู่ในนครคุนหมิง เมืองหลวงของมณฑลยูนนาน คณะศึกษาดูงานได้ไปเยี่ยมชมและรับฟังการรายงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สำนักงานฯ มีคุณหญิง ย่านหนิง (Ms.Ning Yaning) รองผู้อำนวยการสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท ยูนนาน และทีมงานให้การต้อนรับ ประกอบด้วย หัวหน้าเจ้าหน้าที่ภาคสนามของสำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบท หัวหน้าฝ่ายข้อมูลการป้องกันไม่ให้ความยากจนกลับคืนมา

หน่วยงานนี้ แต่เดิมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการแก้ปัญหาความยากจน ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๓ มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการตามนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ ตามมติการประชุมของศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์ ครั้งที่ ๑๘ ที่กำหนดนโยบายและเข็มมุ่งในการแก้ปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

มาตรการสำคัญที่ดำเนินการ ได้แก่ การมีฐานข้อมูลผู้ยากลำบากที่ชัดเจน การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ๑ คนต้องไปรับผิดชอบครอบครัวยากจน ๖ ครอบครัว เป็นระยะเวลา ๑ ปี มีการดำเนินนโยบายและโครงการแก้ไขความยากจนเฉพาะครัวเรือนที่ตรงประเด็น สามารถแก้ไขความยากจนได้สำเร็จเป็นประวัติการณ์ จนถึงปลายปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สามารถทำให้ประชาชน ๙.๓๓ ล้านคน ได้หลุดพ้นจากความยากจนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยครอบคลุม ๘๘ อำเภอจำนวน ๘,๕๒๘ หมู่บ้าน

ปัจจุบัน สำนักงานฟื้นฟูและพัฒนาชนบทกำลังดำเนินการพัฒนา ฟื้นฟูและส่งเสริมสภาพเศรษฐกิจ ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยกำหนดนโยบายการพัฒนา รวม ๓๓ นโยบายที่ดำเนินการต่อจากนโยบายการแก้ปัญหาความยากจน จะมีการดำเนินการใน ๖ เรื่อง ที่สำคัญดังนี้ คือ

(๑) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนจนที่มีความเป็นปัจจุบัน มีความครอบคลุม และมีการเฝ้าระวังป้องกันการกลับคืนมาของความยากจน เมื่อพบว่า มีประชากรกลุ่มเสี่ยงที่จะยากจน จะต้องได้รับการช่วยเหลือโดยทันที

(๒) ส่งเสริมการจัดหางานให้ประชาชน โดยเฉพาะชาวนา พัฒนาทักษะอาชีพโดยกำหนดเป้าหมาย ภายใน ๓ ปี ประชาชนของมณฑลยูนนานต้องมีรายได้เฉลี่ยของประชากรเท่ากับรายได้เฉลี่ยของประชาชนจีนทั่วประเทศ

(๓) ส่งเสริมภาคธุรกิจ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความยากจน โดยสนับสนุนงบประมาณ ๔๐% เพื่อให้ภาคธุรกิจรับคนในพื้นที่เข้ามาทำงาน มีการส่งเสริมธุรกิจด้านการเกษตร ส่งเสริมการตลาดด้านการเกษตร ส่งเสริมให้ผู้นำในหมู่บ้านเรียนรู้การเกษตรที่ทันสมัย การเกษตรมูลค่าสูง และการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้

(๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท เรื่องถนน ไฟฟ้าให้มีความครอบคลุมในพื้นที่ชนบทที่ห่างไกล เสริมสร้างให้ชนบทมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) มุ่งเน้นการพัฒนาชนบททั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล โดยกำหนดเป้าหมายในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ มณฑลยูนนานจะมีการสร้างตำบลตัวอย่าง ๑๐๐ ตำบล ส่งเสริมหมู่บ้านต้นแบบ ๒๐๐ หมู่บ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสวยงาม น่าอยู่ ส่งเสริมหมู่บ้าน ๒๐๐ หมู่บ้านให้มีความเหมาะสมกับการประกอบการธุรกิจ และส่งเสริมหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ตามบริเวณชายแดนจำนวน ๓๗๔ หมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านที่มีความสงบและมีความสุข

(๖) ส่งเสริมนโยบาย “ภาคตะวันออกช่วยตะวันตก” มุ่งสร้างความมั่งคั่งร่ำรวยร่วมกันของภาคตะวันออกและภาคตะวันตก โดยกำหนดให้นครเซี่ยงไฮ้จับคู่กับมณฑลยูนนาน โดยในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ภาคธุรกิจจากนครเซี่ยงไฮ้มาลงทุนที่มณฑลยูนนาน รวม ๘,๕๕๑ ล้านหยวน (ประมาณ ๓๘,๕๐๐ล้านบาท) มีภาคธุรกิจของเซี่ยงไฮ้ รวม ๖๐๐ บริษัทได้มาลงทุนที่มณฑลยูนนาน ภายใต้แนวคิดการสร้างความร่วมมือกันทั้งประเทศจีน พบว่ามีโครงการที่ภาคธุรกิจทางภาคตะวันออกประมาณ ๑๐,๐๐๐ แห่ง ได้มาจับคู่กับหมู่บ้านที่ยากจนที่อยู่ในภาคตะวันตกจำนวน ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้านแล้ว

มณฑลยูนนาน มีประชากรประมาณ ๔๗ ล้านคน ประชากรร้อยละ ๓๐ เป็นคนยากจน (ประมาณ ๑๔ ล้านคน) เป็นกลุ่มประชากรที่รัฐต้องให้การช่วยเหลือ งบประมาณที่ใช้สำหรับการแก้ปัญหาความยากจน ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณจากศูนย์กลางพรรครวมกับงบประมาณของมณฑล ส่วนเงินสนับสนุนจากภาคส่วนอื่น ๆ เช่นจากภาคธุรกิจเป็นเพียงส่วนประกอบ

ในด้านการกำหนดเส้นความยากจน (Poverty Line) ของประเทศจีน กำหนดประเมินแบบรายบุคคล ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนทุกปี มีรายละเอียดดังนี้

- ตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๒๐๒๑ กำหนดเส้นความยากจน ที่รายได้ต่อหัวของประชากร ๖,๐๐๐ หยวนต่อปี

- ในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ กำหนดเส้นความยากจน อยู่ที่ ๗,๐๐๐ หยวนต่อคนต่อปี

- ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ กำหนดเส้นความยากจน อยู่ที่ ๘,๐๕๐ หยวนต่อคนต่อปี

สำหรับกรอบประเด็นการกำหนดค่าของเส้นความยากจนในแต่ละปี จะประเมินโดยดูปัจจัย ๓ ประการ คือ

(๑) ดัชนีราคาสินค้าในท้องถิ่น

(๒) รายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชน

(๓) รายได้ขั้นต่ำของประชากรในชนบท

มณฑลยูนนาน เป็นมณฑลที่มีความยากจนมากเป็นลำดับที่ ๒ ของประเทศ รองจากมณฑลกุ้ยโจว ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ทุรกันดาร ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ ๒๕ ชนเผ่า

วิธีการแก้ปัญหาความยากจนสำหรับประชากรบนพื้นที่สูง ในบางพื้นที่ไม่มีทางเลือกอื่น ต้องใช้การอพยพประชากรลงมาอยู่ในพื้นที่ราบที่อยู่ใกล้เคียง เฉพาะที่มณฑลยูนนานเองมีการอพยพประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน

ก่อนการอพยพโยกย้าย เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไปทำงานทางความคิดอย่างมาะอดทน คืออธิบายกับประชาชนผู้รับผลกระทบให้เข้าใจเหตุผลในการย้ายที่อยู่อาศัย โดยเฉลี่ยใช้เวลาประมาณ ๑ ปี เจ้าหน้าที่ ๑ คนต้องดูแล ๖ ครัวเรือน

ในการอพยพประชาชนจากพื้นที่ภูเขาสูง ถิ่นทุรกันดาร ให้ลงมาอยู่ในพื้นที่ราบ รัฐจะสร้างบ้านขนาด ๒ ถึง ๓ ชั้นให้เป็นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ บางพื้นที่สร้างเป็นคอนโด โดยต้องมีหลักประกันใน ๓ ประการนี้ คือ

(๑) มีสิ่งอำนวยความสะดวก ถนน น้ำประปา ระบบไฟฟ้า

(๒) มีโรงเรียน

(๓) มีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น

ประชากรที่อพยพลงมาจากพื้นที่ภูเขาสูง จะมีการประเมินขนาดครอบครัว มีกำลังแรงงานกี่คน หน่วยงานให้ทำที่อยู่ใกล้บ้านครบทุกคน สนับสนุนให้ภาคธุรกิจมาสร้างโรงงานในหมู่บ้าน รับกำลังแรงงานให้เข้าทำงาน

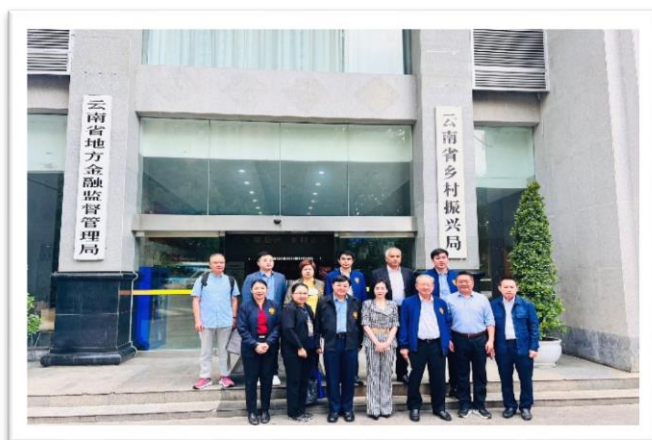
เด็กและคนชราที่ต้องอาศัยอยู่ในคอนโด จะมีเจ้าหน้าที่ช่วยดูแลเรื่องความสะอาด คนชราที่ยังทำงานได้ ให้ไปดูแลสวนป่าในพื้นที่ที่ตนอพยพลงมา โดยได้ค่าจ้างค่าตอบแทนวันละ ๒๕ หยวน หรือประมาณ ๙,๐๐๐ หยวนต่อปี

บางพื้นที่อาจจะมีการที่ดินผืนเล็กๆให้อีกสำหรับใช้ปลูกพืชผักไว้เป็นอาหารเพื่อการพึ่งตนเอง

ในการดูแลประชากรยากจนเพื่อไม่ให้กลับไปยากจนอีก จะให้ความสำคัญต่อการเฝ้าระวังด้านความพิการ การเจ็บป่วยร้ายแรง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความยากจนอย่างเฉียบพลัน

๓.๑๑.๒ ศึกษาดูงานสถาบันวิจัยสังคมยูนนาน

(Yunnan Academy of Social Science)

สถาบันวิจัยสังคมยูนนาน ตั้งอยู่ในนครคุนหมิง คณะศึกษาดูงานได้ไปเยี่ยมชมและพบปะผู้บริหารและนักวิจัยประจำสถาบัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ แต่เดิม ที่นี่เป็นสถาบันวิจัยประวัติศาสตร์ของมณฑลยูนนาน ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เน้นการวิจัยปัญหาด้านชนกลุ่มน้อย ต่อมาในปีค.ศ. ๑๙๘๐ มีการวิจัยปัญหาระหว่างประเทศ

โดยเฉพาะปัญหาของเอเชียอาคเนย์ ปากีสถานและอินเดีย สถาบันวิจัยสังคมยูนิฟานได้ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เน้นเอเชียอาคเนย์ ได้แก่ ประเทศไทย ลาว เวียดนาม พม่า กัมพูชา รวมถึงอินเดีย บังคลาเทศ ปากีสถาน

ปัจจุบัน สถาบันวิจัยมีบุคลากร ๒๙๐ คน ทำการวิจัยปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาความยากจน วิจัยปัญหาชนกลุ่มน้อย วิจัยด้านการสร้างความสามัคคีของคนชาติจีน วิจัยด้านประวัติศาสตร์ วรรณกรรมและศาสนา เป็นต้น ทั้งนี้ประเด็นการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณประชาชนจีนก็เป็นเรื่องที่ทางสถาบันฯ ให้ความสนใจมากเช่นกัน

การแก้ปัญหาความยากจนในพื้นที่ของมณฑลยูนนาน ในทางวิชาการนั้นมหาวิทยาลัย กว่างซี ก็มีบทบาทอย่างสูงในด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีและงานทางด้านวิชาการ

มณฑลยูนนานมีประชากรประมาณ ๔๗ ล้านคน ข้อมูลในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ มีคนยากจน ๑๔ ล้านคน หรือ ประมาณร้อยละ ๓๐ ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๑๗ เหลือประมาณ ๙.๓๓ ล้านคน

ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๘ ถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเป็นช่วง ๓ ปีสุดท้ายที่ต้องมุ่งเอาชนะความยากจนทั้งพื้นที่ให้ได้ ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่มีความยากลำบากที่สุด ในการแก้ปัญหาความยากจนให้กับประชากร จำนวน ๙.๓๓ ล้านคน ๘๘ อำเภอ ๘๕,๐๐๐ หมู่บ้าน มีกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลาย รวม ๑๑ คนเผ่า

รัฐบาลกลาง จึงสนับสนุนให้ภาคธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและร่วมกันแก้ปัญหาความยากจนในมณฑลยูนนานเป็นการเสริมอีกทางหนึ่ง ภาคธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทช่วยส่งเสริมการฝึกอบรม การพัฒนาด้านฝีมือแรงงานของกลุ่มชาวนา การอบรมด้านเทคนิค การเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะการทำการเกษตรบนพื้นที่สูง

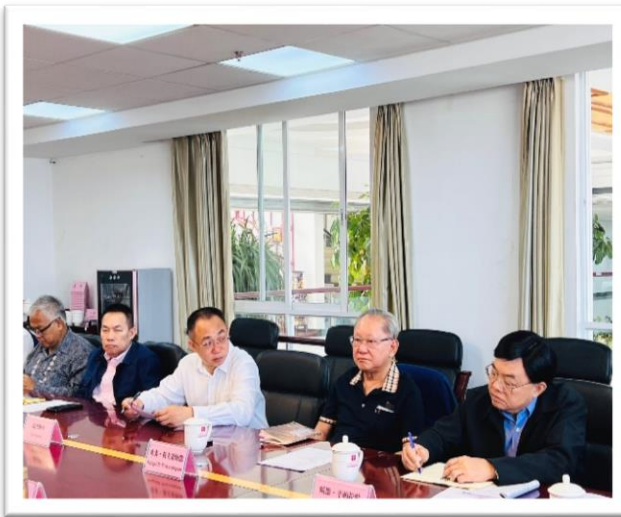
เมื่ออบรมเสร็จก็ให้ชาวนาลงมือปฏิบัติโดยมีภาคธุรกิจเป็นพี่เลี้ยง ทำให้ชาวนามีรายได้เพิ่มขึ้น รัฐบาลจะหนุนช่วยในการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การพัฒนากิจการ การสร้างช่องทาง การตลาด การพัฒนาความรู้ความสามารถของชาวนาที่มีฝีมือให้มีความชำนาญมากขึ้น ทั้งหมดนี้บรรจุอยู่ในแผนพัฒนา ๓ ปี ของมณฑลยูนนาน

มณฑลยูนนานได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนา ๓ ปี โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นทั้งพื้นที่ โดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาคการเกษตร ให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรัฐมีโครงการร่วมกับภาคธุรกิจในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรกับนักลงทุนอีกด้วย เช่น กรณีมณฑลยูนนานจับคู่เมืองกับเชียงใหม่ และกรณีเมืองจู่โฮ่มาจับคู่กับเมืองต่างๆในมณฑลยูนนาน

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๐ เมืองเซียงไฮ้ ได้ช่วยเหลือมณฑลยูนนาน รวม ๑๓ จังหวัด และ ๗๔ เมือง ในแต่ละอำเภอจะมีผู้แทนของภาคธุรกิจที่เป็นระดับหัวหน้าทำหน้าที่คัดเลือกพนักงานในพื้นที่ที่เป็นคนเก่งและส่งไปเรียนต่อที่เซียงไฮ้ และมีการช่วยเหลือในเรื่องการลงทุน ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนกิจกรรมต่างๆร่วมกัน เช่น การป้องกันและรักษาโรคโควิด และการให้ความรู้ทางการศึกษา

การที่ภาคธุรกิจมาลงทุนในยูนนานนั้น ประโยชน์ที่ได้รับทันทีคือลดต้นทุนการผลิต เพราะที่ยูนนานที่ดินราคาถูกและค่าแรงถูก และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและธุรกิจได้เติบโตไปด้วยกัน รัฐบาลกลางก็ให้สิทธิพิเศษกับภาคธุรกิจที่เข้าไปช่วยลงทุนในพื้นที่ยากจน คือ การกู้เงินในดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำและได้ส่วนลดด้านภาษี

ในการดำเนินงานของภาคธุรกิจในพื้นที่ จะมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่จะรวบรวมคน แรงงาน เพื่อส่งไปทำงานกับบริษัท ในขณะที่เดียวกันจะมีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้านเป็นกำลังสำคัญในด้านการประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจในพื้นที่นั้น ๆ อีกทางหนึ่งด้วย

มีข้อมูลเพิ่มเติมที่น่าสนใจในเรื่องนี้จากเว็บไซต์

ยุทธศาสตร์ฟื้นฟูชนบท”⁴

ภายหลังสำนักงานลดความยากจนมณฑลยูนนานประกาศให้หมู่บ้านยากจน ๘,๕๐๒ แห่งในอำเภอยากจน ๘๘ แห่งทั่วมณฑลยูนนานหลุดพ้นจากความยากจนอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ รัฐบาลมณฑลยูนนานยังคงติดตามสถานการณ์ความยากจนอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาผลสำเร็จและป้องกันประชาชนกลับมายากจนจากปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะจากสถานการณ์โรคระบาด

ล่าสุด มณฑลยูนนานได้ประกาศ “ยุทธศาสตร์ฟื้นฟูชนบท” ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ ๑๔ (ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘) โดยมีแนวคิด “ใช้อุตสาหกรรมช่วยเสริมเกษตรกรรม ใช้เมืองช่วยผลักดันชนบท” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและสร้างความสัมพันธ์รูปแบบใหม่ระหว่างภาคเกษตรกรรมกับภาคอุตสาหกรรม สร้างความเจริญทั้งในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบท ผลักดันการเกษตรทันสมัยที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูง สร้างชนบททันสมัยที่น่าอยู่และทำให้เกษตรกรมีความมั่งคั่ง ผ่านมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

๑) ยกระดับคุณภาพและประโยชน์ของเกษตรกรที่ราบสูงทันสมัยที่มีเอกลักษณ์ ผลักดันการทำการเกษตรที่มีขนาดเหมาะสมและปฏิรูปการเกษตรรูปแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรที่ทันสมัยได้แก่

(๑) รับประกันปริมาณการผลิตพืชอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สำคัญ รวมทั้งเร่งผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมสุกรและโคเนื้อ อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และธุรกิจอีคอมเมิร์ซในชนบท

(๒) เสริมสร้างหลักประกันสำหรับปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร เช่น น้ำ เทคโนโลยี โลจิสติกส์ โกดังแบบควบคุมอุณหภูมิ และแพลตฟอร์มตรวจสอบคุณภาพย้อนกลับ

(๓) ผลักดันทรัพยากรมนุษย์ในชนบท โดยคัดเลือกเจ้าหน้าที่รัฐที่มีคุณภาพไปปฏิบัติหน้าที่ในแนวหน้า และจัดสรรสวัสดิการให้แก่อาจารย์และบุคลากรทางการแพทย์ในพื้นที่ชนบท

(๔) พัฒนาเกษตรกรรมที่มีขนาดเหมาะสมในหลากหลายรูปแบบ

⁴ ที่มา: <https://mp.weixin.qq.com/s/w9klFjinUcle8EbhzT8hma> , วันที่ 5 มีนาคม 2021

(๕) บ่มเพาะองค์กรธุรกิจรูปแบบใหม่ที่มีความแข็งแกร่ง ทั้งเกษตรกร สหกรณ์ การเกษตร และวิสาหกิจรายใหญ่

(๖) เร่งพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ สร้างเขตต้นแบบการเกษตรอัจฉริยะระดับชาติ สร้างระบบอุปทานสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและธุรกิจอีคอมเมิร์ซ สร้างแพลตฟอร์มการเกษตรอีคอมเมิร์ซ

๒) ดำเนินปฏิบัติการพัฒนาชนบทที่สวยงาม โดยมีองค์ประกอบด้านระบบนิเวศที่น่าอยู่ อุตสาหกรรมรุ่งเรือง วัฒนธรรมอารยะ ความเป็นอยู่มีค้ำ และธรรมาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ผ่านมาตรการต่าง ๆ ได้แก่

(๑) “ร้อย พัน หมื่น” กล่าวคือ สร้างตำบลต้นแบบ ๑๐๐ แห่ง หมู่บ้านต้นแบบ ๑,๐๐๐ แห่ง และชุมชนต้นแบบ ๑๐,๐๐๐ แห่ง

(๒) ผลักดันแผนงานชุมชนระดับชุมชนทั่วทั้งหมดยุคภายใน ๓ ปี

(๓) อนุรักษ์เอกลักษณ์ของชุมชนและชนบท ค้นหาทรัพยากรและเอกลักษณ์ทาง วัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการสร้างจุดเด่นและการพัฒนาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ

(๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท

(๕) ยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในชนบท

(๖) พัฒนาสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิตของประชากรในเขตชนบท

(๗) เสริมสร้างและปรับปรุงธรรมาภิบาลในชนบท

๓) ผลักดันการพัฒนาพื้นที่เขตภูเขา เพื่อเปลี่ยน “น้ำใสและภูเขาเขียว” ของมณฑลยูนนาน ให้กลายเป็น “ภูเขาเงิน ภูเขาทอง” ที่จะช่วยให้ประชาชนทุกชาติพันธุ์มีความมั่งคั่ง ได้แก่

(๑) ยึดหลักการ “อนุรักษ์” เป็นอันดับแรก

(๒) เร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์และคุณภาพสูง

(๓) ผลักดันการพัฒนาแบบบูรณาการระหว่างเกษตรกรทันสมัยกับภาคบริการ

ทันสมัย

๔) ปฏิรูปชนบทในเชิงลึก ได้แก่

(๑) ผลักดันการปฏิรูประบบที่ดินในชนบท

(๒) ปฏิรูประบบที่ดินสำหรับที่พักอาศัยในชนบท

(๓) ปฏิรูประบบการถือสิทธิ์ร่วมกันในชนบท

(๔) ปฏิรูปในสาขาเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและชนบท

๓.๑๑.๓ ศึกษาดูงานหมู่บ้านหยงฟู นวัตกรรมแบบจีน

หมู่บ้านหยงฟู ตั้งอยู่ในตำบลชือจิว อำเภอฟูเหมิน นครคุนหมิง เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม ท่องเที่ยวชุมชนนวัตกรรมในรูปแบบของจีน

หมู่บ้านหยงฟูอยู่ห่างจากนครคุนหมิงประมาณ ๔๒ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่อยู่ภายใต้โครงการต้นแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม(นวัตกรรมแบบจีน) ซึ่งเน้นการผสมผสานแนวคิด "การเกษตร + วัฒนธรรม + การสร้างสรรค์ + ชนบทสมัยใหม่" เพื่อพัฒนาหมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร วัฒนธรรมและสุขภาพ

ตำบลชือจิวมีประชากรทั้งหมด ๑๐,๒๗๐ คน ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๕ เป็นเกษตรกร เป็นตำบลที่มีการทำสวน ปลูกผลไม้ที่มีราคาสูง เช่น เซอร์รี่ บัวย กีวี เกาลัด มีการเพาะเห็ดทรัฟเฟิล (Truffle) ซึ่งเป็นเห็ดที่มีราคาสูงมาก มีความเชื่อว่าเห็ดทรัฟเฟิลสามารถสร้างภูมิคุ้มกันโรคมะเร็งได้ มีการปลูกข้าว เลี้ยงวัว มีผลิตภัณฑ์จากนมวัว มีการเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เป็นต้น ทั้งยังมีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์

หมู่บ้านหยงฟูเป็นหมู่บ้านสำหรับฝึกงานของนักศึกษาด้านการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ในการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมได้รับความร่วมมือจากสถาบันการเกษตรของยูเนี่ยน ในเทศกาลต่าง ๆ จะมีคนมาท่องเที่ยวในหมู่บ้าน รวมประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน/ปี รายได้ประมาณ ๑๔.๕ ล้านบาท/ปี สิ่งที่น่าท่องเที่ยวชาวจีนสนใจในหมู่บ้านแห่งนี้ คือ

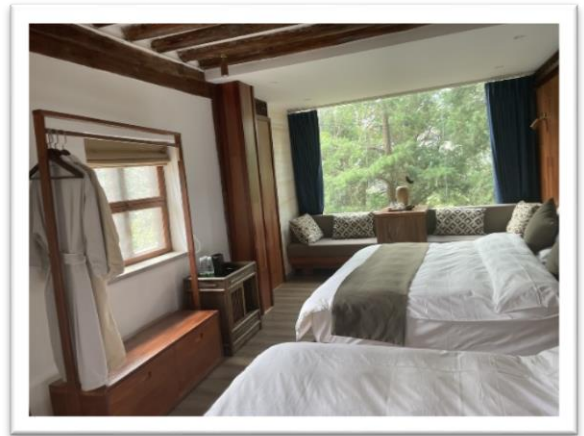
- (๑) เป็นพื้นที่บนที่ราบสูง อากาศเย็นสบายตลอดปี
- (๒) มีการทำการเกษตรที่มีมูลค่าสูง
- (๓) เป็นหมู่บ้านของชนชาติส่วนน้อย
- (๔) เป็นหมู่บ้านที่มีประวัติศาสตร์ในการเข้าร่วมการปฏิบัติของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยในสมัยสงครามปฏิวัติ กองทัพแดงของประธานเหมาได้เดินทัพทางไกลจากเจียงซี ไปเยนอาน ได้เดินทางผ่านหมู่บ้านนี้

(๕) หมู่บ้านหยงฟูเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

พื้นที่ส่วนหนึ่งของหมู่บ้านหย่งฟู ได้เปิดให้บริษัทเอกชนเช่าพื้นที่เป็นระยะเวลา ๓๐ ปี โดยบริษัทเอกชนเข้ามาวางแบบแปลน จัดโซนนิ่งสิ่งปลูกสร้างต่างๆ มีบ้านพักเพื่อการท่องเที่ยว มีรัฐเป็นผู้สร้างระบบสาธารณูปโภคทั้งหมด ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานในหมู่บ้าน ๓๐๐ กว่าตำแหน่ง โดยหมู่บ้านแห่งนี้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาถึง ๓๐๐,๐๐๐ คนต่อปี

นอกจากเป็นที่สนใจนักท่องเที่ยวแล้ว ที่นี่ยังเป็นสถานที่ศึกษาดูงานของหน่วยงานต่าง ๆ และในแต่ละปียังรับนักเรียนมาทัศนศึกษาจำนวนมากถึงปีละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน

พื้นที่ของตำบลชื่อจิว มีโครงการเศรษฐกิจชุมชนที่สร้างรายได้แก่ชุมชน ที่สำคัญจำนวน ๕ โครงการ คือ

- (๑) โครงการทำการเกษตร ปลูกผลไม้ราคาสูง
- (๒) การเลี้ยงแพะและไก่ ซึ่งเป็นอาหารที่กินในชีวิตประจำวัน
- (๓) โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานถนนในชุมชนเพื่อความสะดวกในการเดินทาง
- (๔) การติดตั้งโซลาร์เซลล์อันเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญของชุมชน
- (๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๓.๑๑.๔ ศึกษาดูงานหมู่บ้านหมู่ชู่ หมู่บ้านที่ยากจนและกันดารที่สุดของอำเภอหยีเหลียง

หมู่บ้านหมู่ชู่ เป็นหมู่บ้านที่เคยยากจนและกันดารที่สุดของอำเภอ ตั้งอยู่ที่ตำบลกู่เฉิง อำเภอหยีเหลียง นครคุนหมิง

หมู่บ้านหมู่ชู่ ตั้งบนพื้นที่เขตป่าเขา สูง ๒,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล รัฐบาลลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบ ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน เข้าถึงหมู่บ้าน

ชุมชนประกอบด้วยประชากร ๔๑๗ ครัวเรือน จำนวน ๑,๕๑๗ คน จากหมู่บ้านที่ห่างไกล มีความยากจนที่สุดของอำเภอ เมื่อชุมชนได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างครบถ้วน ตลอดจนการปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับบ้านประชาชนที่มีความทรุดโทรมมาก โดยรัฐดำเนินการก่อสร้างบ้านใหม่ให้บนพื้นที่เดิม

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๔ รัฐบาลกลางได้เริ่มดำเนินโครงการขจัดปัญหาความยากจนแบบพุ่งเป้า มีการส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเข้ามาดูแล ประสานกับสมาชิกพรรคฯในชุมชนจำนวน ๙๘ คน ใน ๘ หน่วยพรรค นำพาชาวบ้านพัฒนาชุมชนตามนโยบายของศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ ได้เริ่มการจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชนขึ้น ต่อมาในปีค.ศ. ๒๐๑๘ เริ่มปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากการทำไร่ข้าวโพดที่มีราคาถูก มาเป็นการทำเกษตรมูลค่าสูง คือ การทำสวนผลไม้ ได้แก่ เชอร์รี่ เกาลัด ลูกท้อ มีการขยายผลผลิตทั้งในรูปผลสดๆและการแปรรูป

นอกจากนั้นยังการทำปศุสัตว์ เลี้ยงหมู ไก่ วัว และการเลี้ยงผึ้ง สามารถเปลี่ยนสภาพจากหมู่บ้านที่ยากจนที่สุด จนกลายเป็นตัวอย่างหมู่บ้านแก้ความยากจนได้สำเร็จของมณฑลยูนนาน

เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ยากจนที่สุดในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ รัฐบาลกลางได้มีเงินทุนสนับสนุน ประมาณ ๓ ล้านหยวน เพื่อเป็นเงินทุนสนับสนุนชุมชน ในการดำเนินงานด้านสหกรณ์ในระยะเริ่มต้น

ปัจจุบันสหกรณ์มีความเข้มแข็ง สามารถสนับสนุนชุมชนในการจัดการด้านการค้าขาย พืชผลทางการเกษตรรวมทั้ง การค้าขายผ่านระบบออนไลน์

๓.๑๑.๕ ศึกษาดูงานภาคธุรกิจเอกชนด้านการเกษตรที่ยี่เหลียง

บริษัท Yunnan Huanji Agricultural Sciences and Technology Development CO.,LTD ตั้งอยู่ที่อำเภอเย่เหลียง นครคุนหมิง เป็นบริษัทที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับประเทศไทย ทั้งนำเข้าและส่งออก

คณะศึกษาดูงานฯ ได้ไปเยี่ยมชมกิจการและรับฟังการบรรยายสรุปจากเจ้าของและผู้จัดการบริษัท บริษัทมีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหลายชนิด ได้แก่ กระเทียม ชิง พริก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาที่ผ่านมา แต่ก่อนบริษัทส่งออกสินค้าไปที่ประเทศไทยประเทศเดียว แต่ปัจจุบัน ส่งออกไปทั่วโลก

บริษัทฯ ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๙๗ ปัจจุบันเสียภาษีให้รัฐสูงถึงปีละ ๘ ล้านหยวน นับเป็นธุรกิจขนาดกลางที่ตั้งโรงงานอยู่ในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นในระดับอำเภอ ทั้งยังมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง มีการจ้างแรงงานในพื้นที่และส่งเสริมการปลูก และรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร เช่น กระเทียม ชิง เป็นต้น

บทที่ ๔

สาระสำคัญจากการประชุมทวิภาคีไทย-จีน

ในระหว่างการศึกษาดูงานการแก้ปัญหาความยากจนที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน คณะศึกษาดูงานได้รับเกียรติจากผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีนให้การต้อนรับ และมีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันอย่างเป็นทางการ จำนวน ๒ ครั้ง รวมทั้ง การเชิญผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและคำแนะนำต่อที่ประชุมคณะกรรมการ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำที่วุฒิสภา ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน อีก ๕ ครั้ง มีสาระสำคัญที่พอจะสรุปไว้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

๔.๑ Mr.Song Haijun รองอธิบดีสำนักงานต่างประเทศ

ในการเข้าพบและปรึกษาหารือกับ Mr. Song Haijun รองอธิบดีสำนักงานต่างประเทศ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (Foreign Affairs Office Guangxi Zhuang Autonomous) Mr.Song Haijun รองอธิบดีได้กล่าวต้อนรับ คณะกรรมการฯและยินดีที่คณะกรรมการฯ ได้มาเยือนจีน

ท่านให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๖ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มีคนจนประมาณ ๖ ล้านคน หรือเท่ากับ ๑๐เปอร์เซ็นต์ของประชากรยากจนทั้งประเทศ และขณะนี้พ้นความยากจนไปแล้ว วิธีการแก้ปัญหาความยากจนคือ การส่งเสริมอาชีพในชนชาติส่วนน้อย การอพยพโยกย้ายลงมา จัดให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร

พื้นที่ของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ เมืองกุ้ยหลิน มีโรงงานผลิตน้ำตาล ๒ ใน ๓ ของประเทศ ผลิตมันเทศได้ร้อยละ ๓๕ และผลิตไหมได้ถึงร้อยละ ๔๐ ของประเทศ และยังเป็นแหล่งผลิตผลไม้เมืองหนาวอันดับต้น ๆ ของประเทศ

เมืองหนานหนิงมีการจัดมหกรรมการแสดงสินค้าจีนและอาเซียนอยู่เป็นประจำทุกปี นอกจากนั้นเมืองหนานหนิงได้จับคู่เป็นเมืองพี่เมืองน้องกับรัฐบาลไทยอีกด้วย ในระยะเวลาที่ผ่านมา ต้องถือว่าเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงสามารถดำเนินนโยบายแก้ปัญหาความยากจนได้ดี

ด้านความสัมพันธ์กับประเทศไทยนั้น มณฑลกว่างซีจ้วงมีเมืองที่จับคู่เป็นบ้านพี่เมืองน้องกับไทยนับ ๑๐ คู่ ซึ่งถือเป็นจำนวนที่มากถึง ๑ ใน ๓ ของบ้านพี่เมืองน้องระหว่างเมืองในประเทศจีน และจังหวัดในประเทศไทยทั้งหมดในขณะนี้

นายสังคิด พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการฯ ได้กล่าวขอบคุณในไมตรีจิตและการต้อนรับอันอบอุ่น และการเดินทางมาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหาความรู้จากรูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนของประเทศจีนเพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในประเทศไทย

พร้อมทั้งแสดงความชื่นชมพรรคคอมมิวนิสต์จีน รวมทั้งทุกภาคส่วนที่ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาความยากจนในประเทศจีนจนประสบความสำเร็จ ซึ่งนับว่าเป็นแรงบันดาลใจที่ดียิ่งต่อประชาคมโลกในการที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนในประเทศอื่น ๆ ต่อไป

๔.๒ Mr.Zhu Rui ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์จีน

ในการเข้าพบและปรึกษาหารือกับ Mr.Zhu Rui ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศสัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์จีน ท่านได้กล่าวแนะนำว่า พรรคคอมมิวนิสต์จีนให้ความสำคัญและให้คุณค่าเป็นอย่างสูงกับการเดินทางมาศึกษาดูงานของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ในครั้งนี้

ท่านรัฐมนตรีในฐานะตัวแทนของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ได้ย้ำให้เห็นถึงปณิธานอันแน่วแน่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่จะต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหาความยากจนของประชาชนจีน และดำเนินการมาจนประสบความสำเร็จ เมื่อปี ๒๐๒๑

ท่านให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า เมื่อปัญหาความยากจนของจีนได้แก้ตกลงไปแล้ว ในขณะนี้หน่วยงานทั้งในระดับกรมและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากหน่วยงานการแก้ความยากจนไปเป็นสำนักงานการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ก็เพื่อสานต่อภารกิจการสร้างการกินดีอยู่ดีของประชาชนต่อไป

นอกจากนี้ พรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐบาลจีน กำลังดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมความมั่งคั่งร่วมกันระหว่างประชาชนต่างอาชีพและต่างรายได้อย่างเต็มกำลัง

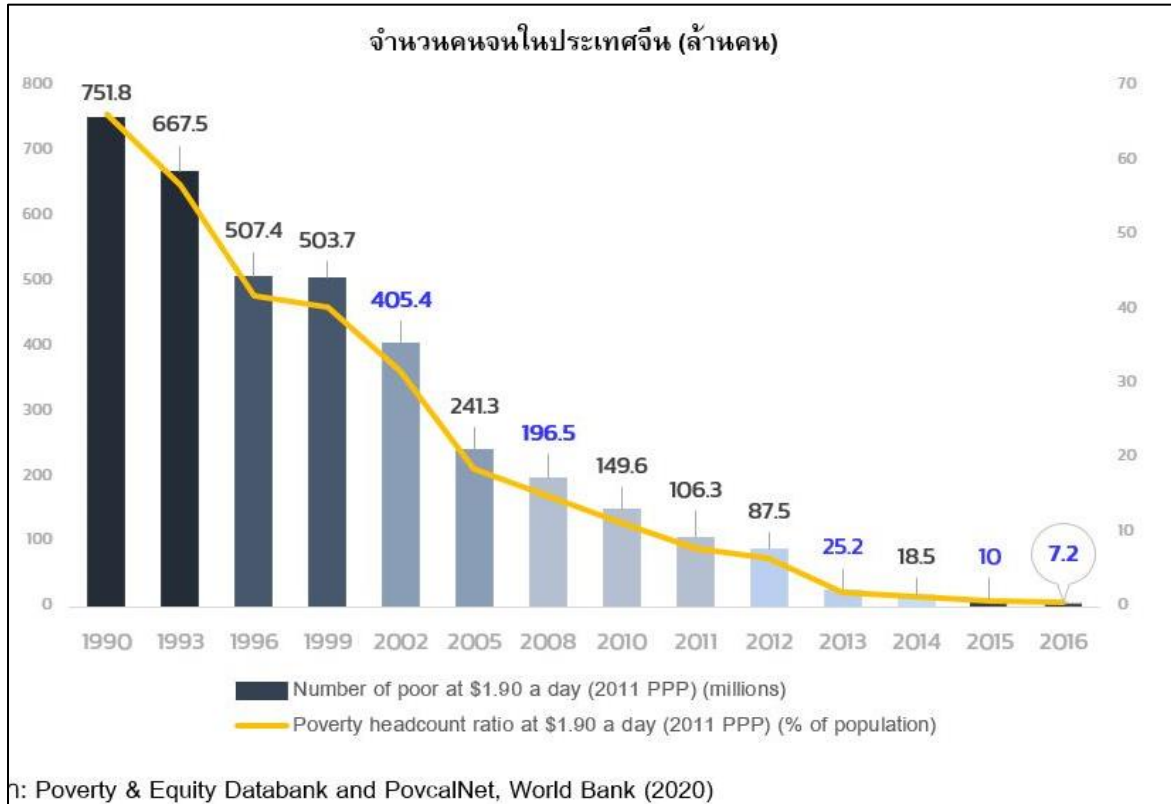
๔.๓ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก สถานทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง

โดย Dr. Wang Daoming ภูมิพัฒน์ พงศ์พฤตภูมิกุล และวราวุฒิ เรือนคำ

คนจนในประเทศจีนลดลงจาก ๗๕๐ ล้านคน เหลือ ๗ ล้านคน ในเวลา ๓๐ ปี

นโยบายของรัฐบาลจีนที่เกี่ยวข้องกับการลดความยากจนในระดับมหภาค เพื่อถอดบทเรียนว่าจีนใช้นโยบายใดและมีแนวคิดอย่างไรในการลดจำนวนคนจนในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อเราพิจารณาจำนวน “คนจน” ในจีน จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามีลดลงอย่างต่อเนื่องในรอบ ๓๐ ปีที่ผ่านมา

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ มีคนจนในจีนสูงถึง ๗๕๒ ล้านคน ที่มีค่าใช้จ่ายต่อวันต่ำกว่า ๑.๙ ดอลลาร์ต่อวัน (๕๘ บาท/วัน โดยประมาณ) ซึ่งในระยะเวลา ๑๐ ปีต่อมามีคนจนลดลงเหลือ ๔๐๕ ล้านคน (ลดลงร้อยละ ๔๖ จากปี ๒๕๓๓) และข้อมูลล่าสุดในปี ๒๕๕๙ มีจำนวนคนจนเหลือในประเทศจีนเพียง ๗ ล้านคนเท่านั้นคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๐.๕ ของคนจีนทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับหลาย ๆ ประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกันและเทียบกับเวลาพัฒนาเพียง ๓๐ ปีเท่านั้น นอกจากนี้หากคิดสัดส่วนการลดลง จะเห็นว่าจีนมีคนจนลดลงเฉลี่ยปีละร้อยละ ๒๗ ต่อเนื่องกันเป็นเวลานานกว่า ๓๐ ปีดูได้จากภาพ

ที่มา Poverty & Equity Databank and PovcalNet, World Bank (2020)

จีนเริ่มการลดความยากจนด้วยวิธีการช่วยเหลือประชาชนยากจนในรูปแบบสวัสดิการที่เท่าเทียมกันระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๒๐ โดยเน้นให้ชุมชนและประชาชนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นหลัก รวมทั้งความช่วยเหลือจากภาครัฐ เช่น การปฏิรูประบบการจัดสรรที่ดินในชนบทแจกอุปกรณ์เครื่องมือทำการเกษตร รัฐบาลรับผิดชอบเลี้ยงคนยากจนบางส่วน เป็นต้น หลังจากปี ๒๕๒๒ เป็นต้นมา โดยการลดความยากจนของจีนสามารถแบ่งเป็น ๔ ขั้นตอนที่สำคัญ

เส้นทางการแก้ไขปัญหาคความยากจนของจีน

“โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความยากจน
ในชนบทของจีน (2001-2010)”

1986

จัดตั้งหน่วยงาน
แก้ไขปัญหาคความยากจน

1994-2000

“แผนแก้ไขปัญหาคความยากจนแห่งชาติ 87”
แก้ปัญหาคเรื่องอาหารและเครื่องนุ่งห่ม 80 ล้านคน
ในพื้นที่ชนบทของประเทศ โดยใช้เวลา 7 ปี

2001-2010

2010-2020

“โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความยากจน
ในชนบทของจีน (2010-2020)”

ธันวาคม 2020

จีนบรรลุเป้าหมายการจัดความยากจน

ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง กล่าวว่า จีนได้บรรลุเป้าหมายและภาระ
หน้าที่แห่งการจัดความยากจนในยุคใหม่ตามเวลาที่กำหนด
ประชากรที่ยากไร้ในเขตชนบทราว 100 ล้านคน หลุดพ้นจาก
ความยากจน อำเภอที่ยากจนที่เคยมีชื่ออยู่ในบัญชียากจนไม่มี
อีกแล้ว บรรลุความหมดห่วง 2 ประการ และ 3 หลักประกัน

แนวทางการแก้ไข

- มีแผนระยะสั้น ระยะยาว ระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน สาเหตุและ
ที่มาของปัญหา และมาตรการและขั้นตอนในการดำเนินการ
เพื่อแก้ไขที่เจาะจงและแม่นยำ
- การใช้มาตรการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อกำจัดความยากจน ด้วย
ความทุ่มเท เช่น นโยบายช่วยเหลือด้านการผลิต การออก
กองทุนบรรเทาทุกข์ เพื่อเป็นทุนในการผลิต
- การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจากรัฐบาลและ
เอกชน โดยนำศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ออกมาใช้ เพื่อให้
ความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมดห่วง 2 ประการ

อาหารการกิน

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

3 หลักประกัน

การศึกษาภาคบังคับ

การรักษาพยาบาล

ความปลอดภัยด้านที่อยู่

การนำนโยบายไปปฏิบัติ

“เลขาธิการ 5 ระดับ” รัฐบาลกลางกระจายกองทุนแก้ไขปัญหาค
ความยากจนไปยังทุกมณฑล มณฑลเป็นผู้นำฝ่ายบริหารจัดการใน
แต่ละระดับ มีหน้าที่จัดสรรตามแผนการดำเนินโครงการของทุก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันทำงานและส่งคณะทำงานไปยัง
หมู่บ้านที่ยากจน เพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนจนถึงระยะสุดท้าย

3 ปัจจัยสำคัญ

ที่ทำให้จีนประสบความสำเร็จในการบรรเทาความยากจน

- 1 การจัดความยากจนเป็นหนทาง
เดียว ที่จะบรรลุภารกิจที่สำคัญ
ของรัฐบาล “ความเข้มแข็งร่วมกัน”
- 2 การวางรากฐานทางความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจ ความสามารถด้าน
เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการ
ต่อสู้กับปัญหาคความยากจน
- 3 การบริหารงานภายใต้รูปแบบ
“เลขาธิการ 5 ระดับ” มีคณะ
ทำงานมากกว่า 3 ล้านคนลงพื้นที่
ประจำหมู่บ้าน

- ขั้นตอนที่ ๑** เป็นการลดความยากจนจากการปฏิรูประบบระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๒ - ๒๕๒๘ อนุญาตชาวนาทำสัญญาเช่าที่ดินของรัฐส่งผลผลิตส่วนหนึ่งให้แก่รัฐบาลเพื่อเป็นค่าเช่าที่ดิน ส่วนที่เหลือสามารถจัดการเองตามความต้องการ
- ขั้นตอนที่ ๒** เป็นการลดความยากจนด้วยการพัฒนาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๖๐ จัดตั้งคณะกรรมการลดความยากจนระดับส่วนกลางและมณฑล กำหนดแนวทางการลดความยากจนโดยการอาศัยทรัพยากรท้องถิ่น พัฒนาการผลิตด้วยตัวเอง ปรับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ด้านชีวิกายภาพ คุณภาพชีวิตของประชาชนยากจนและศักยภาพโดยรวม เพื่อเปลี่ยนสภาพด้อยพัฒนาของเขตพื้นที่ยากจนอย่างเป็นขั้นตอนและสร้างความสมดุลการพัฒนาของท้องถิ่น
- ขั้นตอนที่ ๓** เป็นการใช้ ๒ ระบบเพื่อลดความยากจนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ คือ ระบบการพัฒนาและระบบความช่วยเหลือเพื่อลดความยากจน แบ่งเขตพื้นที่ยากจนของประเทศให้เป็น ๑๑ เขตพิเศษเพื่อระดมกำลังลดความยากจนในขณะเดียวกัน กำหนดมาตรการเพื่อรับรองให้ครอบครัวที่ยากจนมีโอกาสได้รับการศึกษาภาคบังคับ การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานและการมีบ้านพักอาศัย เป็นต้น
- ขั้นตอนที่ ๔** เป็นการลดความยากจนอย่างตรงจุด (Targeted Poverty Alleviation) เริ่มจาก พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง

ที่อยู่ 21 Guanghua Road, Chaoyang District Beijing 100600

หมายเลขโทรศัพท์ (86-10) 8531-8700

หมายเลขโทรสาร (86-10) 8531-8714

หมายเลขโทรศัพท์กรณีฉุกเฉิน (86) 157 2731 2531

เวลาทำการวันจันทร์ และ วันพฤหัสบดี เวลา 9.00 – 11.00 นาฬิกา

บริการสำหรับคนไทย เปิดทำการทุกวันจันทร์ – ศุกร์ โปรดนัดหมายล่วงหน้าหมายเลขโทรศัพท์:

(86-10) 8531-8769

นายอรรถยุทธ์ ศรีสมุทร เอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง

สถานกงสุล ณ นครคุนหมิง

ที่อยู่ 18th Floor, Shuncheng Twin Towers, East Building, Dong Feng Xi Lu Road,
Kunming, Yunnan Province, P.R. China

โทรศัพท์ (86-871) 6314-9296 โทรสาร (86-871) 6316-6891

อีเมล consular.kmg@mfa.go.th

เวลาทำการ จันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.30-12.00 น. และ 13.00-17.30 นาฬิกา

นางสาวภาวีวรรณ นรพัลลภ กงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง

๔.๔ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก

ในการรับฟังความเห็นจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน การประชุมคณะกรรมการการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ วันจันทร์ที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้พิจารณาแนวทางการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปต่างประเทศของคณะกรรมการการแก้ไขปัญหาความยากจน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก ได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ความยากจนของประเทศไทยมีลักษณะแตกต่างจากสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศว่าพ้นจากความยากจนแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ประชาชนชาวจีนได้รับการช่วยเหลือแล้วประมาณ ๘๐๐ ล้านคน ในช่วง ๔๐ ปี โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนมีเป้าหมายพัฒนาให้เป็นประเทศที่ทันสมัย ภายในปี ๒๕๙๒ และสาธารณรัฐประชาชนจีนก็ตอบรับในการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาความยากจน

ปัจจัยที่ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาความยากจนส่วนหนึ่งมาจากระบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีความเข้มแข็งอย่างมาก โดยรัฐบาลกลางจัดชุดเคลื่อนที่หรือทีมที่จะเข้าไปในการแก้ไขปัญหาถึงหมู่บ้าน โดยแต่ละทีมที่ลงไปนั้นก็จะเป็นในลักษณะของการแข่งขันว่าแต่ละทีมที่ลงไปแก้ไชนั้น จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ประกอบกับรัฐบาลกลางก็ได้อุดหนุนงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ มีการแบ่งเงินจากมณฑลที่หาเงินได้ในปริมาณที่มากไปจัดสรรให้กับมณฑลที่สามารถหาเงินได้น้อย รวมทั้งชักชวนภาคเอกชนที่มีความสามารถให้มาร่วมลงทุนกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งทุกภาคส่วนก็ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

หากคณะกรรมการสนใจเดินทางไปยังกรุงปักกิ่ง ต้องไป “ศูนย์ลดความยากจนนานาชาติแห่งประเทศจีน (IPRCC)” ซึ่งเป็นการส่งเสริมและร่วมการวิจัยกับต่างประเทศ แต่ถ้าคณะกรรมการสนใจในระดับมณฑล ทางสถานกงสุลได้ให้ข้อมูลและแนะนำ โดยเป็นมณฑลที่อยู่ทางตอนใต้ ได้แก่ มณฑลยูนนาน มณฑลกว่างซีฉีฉวง มณฑลกุ้ยโจว มณฑลฝูเจี้ยน เป็นต้น

นางสาวพรชนก สระสม นักการทูตชำนาญการ ได้นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมว่า สำหรับสถานที่ที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับแก้ไขปัญหาความยากจนนั้น จะอยู่ทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเป็นเขตปกครองกว่างซีฉีฉวง ศูนย์นิทรรศการด้านการขจัดความยากจนเขตฯ กว่างซีฉีฉวง นครหนานหนิง ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง โดยแบ่งพื้นที่การจัดแสดงเป็น ๕ ขอบเขต ได้แก่

- (๑) เจตนารมณ์ของ พคจ. ต่อการจัดความยากจน
- (๒) เงื่อนไขความยากจนของเขตฯ กว่างซีจ้วง
- (๓) ความพยายามของเขตฯ กว่างซีจ้วงในการแก้ไขปัญหาความยากจน
- (๔) ชัยชนะต่อการจัดความยากจน และ
- (๕) การดำเนินการขั้นต่อไป

นอกจากการไปดูงานศูนย์นิทรรศการด้านการจัดความยากจนเขตฯ กว่างซีจ้วง นครหนานหนิง ก็ยังมีหมู่บ้านต้นแบบต้าลู๋ อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง เป็นเขตสาธิตทางนิเวศวิทยา (Ecological Comprehensive Demonstration Zone) ผสมผสานแนวคิดเกษตรอัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากทุ่งนา มาสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยที่หมู่บ้านดังกล่าวเป็นหมู่บ้านเดียว ที่นำทุ่งนา มาตัดแปลงเป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการปลูกข้าวหรือเก็บเกี่ยว เป็นต้น

สำหรับพื้นที่ต่อไปที่น่าสนใจคือเขตสาธิตการแปรรูปอาหารหวงซิง (Huangxing Duck Industry Demonstration Zone) นครหนานหนิง (อยู่ในตัวเมืองนครหนานหนิง) ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัท Guangxi Huangxin Food Group ซึ่งเป็นบริษัทแปรรูปอาหาร โดยเขตสาธิตฯ เป็นต้นแบบของอุตสาหกรรมเกษตรและการผลิตอาหารแบบครบวงจร เริ่มตั้งแต่การส่งเสริม การเลี้ยงเป็ดของเกษตรกร การแปรรูป การผลิตบรรจุภัณฑ์ และโลจิสติกส์

นอกจากนี้ยังมีเขตอุตสาหกรรมมะลิ อำเภอเหิงโจว นครหนานหนิง โดยที่อำเภอเหิงโจว เป็นแหล่งปลูกมะลิขนาดใหญ่ของจีน มีผลผลิตประมาณ ๑ แสนตันต่อปี และมีการนำไปแปรรูปเป็น ชามะลิ โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๘๐ ของชามะลิที่ผลิตได้ ในจีน และร้อยละ ๖๐ ของโลก มูลค่าอุตสาหกรรมชามะลิในอำเภอเหิงโจวปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประมาณ ๓.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๑.๐๖ แสนล้านบาท)

สำหรับมณฑลกุ้ยโจว ที่น่าสนใจก็จะเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวว่านต้า (Danzhai Wanda Village) อำเภอดานไฉ้ เขตปกครองตนเองชนชาติเผ่า ตั้งเฉียนตงหนาน ซึ่งเป็นการพัฒนา โดยเอกชน แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับถนนคนเดินและร้านค้า พื้นที่ชมภูมิทัศน์ทะเลสาบตงหู และพื้นที่ สัมผัสวิถีชีวิตริมน้ำแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ ยังมีสิ่งปลูกสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ โรงแรม โรงภาพยนตร์ และร้านค้าจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น อาหารและสมุนไพรพื้นเมือง และ

สินค้าเกษตรแปรรูป รวมถึงการจัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าแม้วและโครงการพื้นที่ต้นแบบการปลูกบลูเบอร์รี่ออร์แกนิก หมู่บ้านเหล่าปาใจ อำเภอตานใต้ เขตฯ ตั้งเขียนตงหนาน โดยชุมชนรวบรวมครอบครัวที่ยากจนจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อปลูกบลูเบอร์รี่ เป็นโครงการของบริษัท กุ้ยโจวเหมาไถพัฒนาเกษตรกรรมเชิงนิเวศ จำกัด ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนเทคโนโลยีในการปลูกบลูเบอร์รี่ออร์แกนิกและรับซื้อผลผลิตจากสหกรณ์

สำหรับพื้นที่มณฑลยูนนานก็จะเป็นหมู่บ้านหย่งฟู อำเภอฟูหมิน นครคุนหมิง ซึ่งเป็นโครงการต้นแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชนบทที่ได้รับการรับรอง จากรัฐบาลนครคุนหมิง เน้นการผสมผสานแนวคิด “การเกษตร + วัฒนธรรมสร้างสรรค์ + ชนบทสมัยใหม่” เพื่อพัฒนาหมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร วัฒนธรรม และสุขภาพ และนอกจากนี้ยังเป็นหมู่บ้านหมี่ฮู่ อำเภอเป่ยกู๋ นครคุนหมิง (เป็นการท่องเที่ยวของชาวจีนเท่านั้น ไม่ได้เป็นการรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศแต่อย่างใด) ซึ่งเป็นโครงการตัวอย่างลดความยากจนระดับมณฑล โดยเป็นพื้นที่ปลูกเชอร์รี่ และแปรรูปผลผลิตจากเชอร์รี่ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาทิ การชมดอกซากุระ การเก็บเชอร์รี่ และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

นายฉัตรชัย วิริยเวชกุล อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่าการจะไปพบผู้แทนของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ทางสถานทูตประเทศไทยจะเป็นผู้ประสานให้ โดยจะต้องกำหนดหัวข้อในการที่จะหารือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของประเทศจีนมาให้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงตามประเด็น รวมทั้งในการเดินทางไปศึกษาดูงานควรที่จะต้องมีย่ามมาช่วยในการแปลภาษาด้วย เนื่องจากไปยังท้องถิ่นต่างเมืองอาจมีภาษาถิ่นและจะต้องแปลให้สามารถเข้าใจและโต้ตอบได้ด้วย

สำหรับความยากจนของประเทศจีนนั้น ประชากรจะต้องมีรายได้ต่ำกว่า ๔,๐๐๐ หยวน หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นผู้ที่ยากจน ซึ่งถ้าหากยังมีความยากจนอยู่ก็จะนำสาธารณูปโภคเข้าไป เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำหรับการลงทุนของภาคเอกชนนั้นก็จะต้องเป็นแนวคิดของผู้บริหารระดับมณฑลนั้น

๔.๕ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายวิบูลย์ คุสกุล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการประชุมคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ วันจันทร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้พิจารณาแนวทางการเดินทางไปประชุมทวิภาคีและไปเยือนต่างประเทศของคณะกรรมการ เพื่อศึกษาดูงานการแก้ปัญหาความยากจน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

นายวิบูลย์ คุสกุล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า สาธารณรัฐประชาชนจีน กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจนในสาธารณรัฐประชาชนจีนไว้ในแผนพัฒนาประเทศ ตลอดจนให้มีการกำหนดมาตรฐานชีวิต เพื่อใช้สำหรับประเมินผลการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทของสาธารณรัฐประชาชนจีนเอง ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

ระยะที่ ๒ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๔๙ ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศมหาอำนาจ

ระยะที่ ๓ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๓๕ ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นสังคมนิยมที่ทันสมัย (เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว)

นอกจากนี้ ให้คนส่วนหนึ่งมีความมั่งคั่งขึ้นมาก่อน เพื่อจะช่วยพยุงให้คนที่ยากจนได้หลุดพ้นจากความยากจนด้วย ตลอดระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมา ความเจริญก้าวหน้าไปอย่างมาก ซึ่งจะสังเกตได้จากความมั่งคั่งนั้น ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำเป็นอย่างมาก จึงต้องมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้มีการนำตัวชี้วัดเรื่องราวได้ของธนาคารโลกมาเป็นเกณฑ์ แต่ใช้ตนเองเป็นเกณฑ์ ซึ่งคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๑๔,๐๐๐ บาท และให้มีคนชั้นกลางประมาณ ๒๕๐ - ๓๐๐ ล้านคน

พรรคคอมมิวนิสต์เป็นตัวขับเคลื่อนการทำงานทั้งหมด โดยการที่บุคคลจะขึ้นมาระดับสูงได้ก็จะต้องผ่านมณฑลขึ้นมาเรื่อย ๆ จนเป็นหัวหน้าพรรค และนอกจากนี้รูปแบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์โดยใช้อำนาจผ่านพรรคคอมมิวนิสต์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมากซึ่งข้อดี คือ เป็นระบบที่มีเครือข่ายสำคัญเป็นจำนวนมากและสามารถแตกแขนงไปยังระดับฐานรากของประเทศได้ ทำให้มีความเข้มแข็ง การแก้ไขและพัฒนาด้านเศรษฐกิจจึงเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งจะไม่ให้เอกชนมีบทบาทเหนือภาครัฐหรือพรรคคอมมิวนิสต์

สำหรับพื้นที่ที่หนานหนิงในนครกว่างซีจ้วงนั้น ประเทศไทยมีสถานกงสุลใหญ่ในเมืองนั้นด้วย เป็นมณฑลที่มีแหล่งรวมสินค้าทางการเกษตรจำนวนมากและถือว่าเป็นประตูสู่อาเซียน และในขณะนี้มีสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๓ ในจังหวัดนครพนม ซึ่งสามารถไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ โดยมีรายได้มากมาย สำหรับก๊วยโจนั้น ประเทศไทยไม่ได้มีสถานกงสุลใหญ่ แต่มอบหมายให้สถานกงสุลคุนหมิง ซึ่งดูแลก๊วยโจแทน

สำหรับพื้นที่เขตปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนานั้นเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เกี่ยวกับการจัดการเรื่องการท่องเที่ยว แต่เรื่องระยะเวลาไม่สามารถไปพื้นที่ดังกล่าวได้ สำหรับคุณหมิงมีอากาศที่เบาบางเป็นอย่างมาก อาจมีผลกระทบต่อร่างกายได้ สำหรับในพื้นที่นั้น ก็จะต้องไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการน้ำในเชิงนิเวศ (ทะเลสาบเจียงซีอ) โดยเป็นโครงการขนาดใหญ่ ที่บริหารจัดการได้ดีเป็นอย่างมาก และนอกจากนั้นครป๊กกิง ได้มีโครงการของบริษัทเอกชนของประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ซึ่งผู้นำของสาธารณรัฐประชาชนจีนแปลกใจเป็นอย่างมาก โดยมีการร่วมลงทุนและแบ่งผลประโยชน์กัน ซึ่งเป็นรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนแบบครบวงจร และเมื่อครบกำหนดของสัญญาแล้วกรรมสิทธิ์จะตกเป็นของชาวบ้านในพื้นที่นั้น

สำหรับการดำเนินการในโครงการดังกล่าวจะประกอบด้วยบริษัทเอกชนของไทย ร่วมกับเทศบาลปักกิ่งถือซึ่งแต่ละฝ่ายถือหุ้นร้อยละ ๑๕ และส่วนที่เหลือร้อยละ ๗๐ เป็นของหมู่บ้านนั้น โดยเป็นการผลิตไก่ไข่ และเมื่อไก่หมดอายุไขแล้วก็จะเป็อาหารให้กับจระเข้ และนอกจากนี้มูลของสัตว์ก็จะเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ จากโครงการดังกล่าวนี้จึงได้มีการมาดำเนินการที่คุณหมิงด้วย

สำหรับในเรื่องทุเรียนที่ประเทศไทยส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ปัจจุบันประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นคู่แข่งของประเทศไทยกำลังส่งเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอย่างมาก ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องรักษาปริมาณการส่งออกทุเรียนไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย ซึ่งขณะนี้การนำทุเรียนเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน น้ำหนักส่วนใหญ่มาจากเปลือก จึงเห็นว่าควรที่จะต้องหาแนวทางการส่งออกโดยจะต้องไม่มีเปลือกด้วย เพื่อลดน้ำหนักของสินค้าและรักษาคุณภาพของสินค้าให้ไปถึงผู้บริโภคด้วย

การดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขความยากจนในสมัยของเติ้ง เสี่ยว ผิง ภายในต้นศตวรรษที่ ๒๑ โดยในการปฏิรูปเศรษฐกิจจะต้องปล่อยให้คนบางกลุ่มได้มีความรวยขึ้น ซึ่งเป็นการปฏิรูปเกษตรและวิสาหกิจในชนบท

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่

- ๑) การยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- ๒) การมีความต่อเนื่องในการบริหารและการแก้ปัญหาโดยการนำมาเป็นวาระแห่งชาติในการแก้ปัญหา
- ๓) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการตอบสนองนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจนตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- ๔) การมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาความยากจน

๕) การยึดหลักการในการแก้ปัญหาความยากจนตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่ ความสำคัญอยู่ที่พรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งถ้าหากพรรคคอมมิวนิสต์ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ก็จะทำให้ประเทศเกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ดังจะให้เห็นจากการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

จากข้อมูลและแผนการเดินทางของคณะกรรมการธิการ การท่องเที่ยวเป็นสิ่งหนึ่งสำหรับการแก้ไขปัญหาความยากจน สำหรับเมืองอูเจิ้น เป็นเมืองที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง โดยเมืองดังกล่าวมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งหมด ซึ่งเป็นการนำบ้านเก่ามาปรับปรุงเป็นโรงแรม เพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวไปพัก ส่วนเจ้าของก็ย้ายไปยังสถานที่ที่จัดให้ สำหรับการเดินทางต้องนั่งเครื่องบินไปที่เซียงไห่ แล้วไปต่อรถไฟความเร็วสูง โดยใช้ระยะเวลาการเดินทาง ๔๕ นาที

สำหรับเมืองที่น่าสนใจในการไปศึกษาดูงาน ก็จะเป็นหนานหนิง ส่วนเมืองกู่โจวควรที่จะยกเลิกการเดินทาง เนื่องจากการเดินทางที่ไม่สะดวก รวมทั้งไม่มีสถานกงสุล

สำหรับกวางซีจ้วงนั้น ก็จะเป็นช่องทางเชื่อมโยงกับประเทศไทย โดยมีรถไฟความเร็วสูงซึ่งเชื่อมต่อมายังประเทศไทยผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถ้าอยากให้เห็นความยากจนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น คณะกรรมการธิการควรที่จะนั่งรถไฟความเร็วสูงจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยเดินทางผ่านจังหวัดหนองคายไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

การเดินทางด้วยรถไฟความเร็วสูงจะให้เห็นความยากจนของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งวิถีชีวิตของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ที่รถไฟความเร็วสูงผ่าน

๔.๖ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายพิริยะ เข็มพล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการประชุมคณะกรรมการธิการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๖๖ วันจันทร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้พิจารณาแนวทางการเดินทางไปประชุม ทวิภาคีและไปต่างประเทศของคณะกรรมการ เพื่อศึกษาดูงานการแก้ปัญหาความยากจน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

นายพิริยะ เข็มพล อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า

สำหรับการทำงานในตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง ได้รับทราบเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันได้มอบหมายให้ประสานกับคณะจากประเทศไทยให้ไปเรียนรู้การแก้ไขปัญหาคความยากจนของ

สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประสบชัยชนะอย่างเด็ดขาดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความยากจนเมื่อปี ๒๐๒๑ และเดือนกรกฎาคมก็จะครบกำหนด ๑๐๐ ปีของพรรคคอมมิวนิสต์จีน โดยที่สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ขจัดความยากจนออกไปจากสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว ซึ่งขณะนั้นมีรายได้ประมาณ ๑.๒๕ ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อวัน แต่ขณะนี้สาธารณรัฐประชาชนจีนไม่มีรายได้ต่ำกว่านี้แล้ว

ต่อมาสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้าสู่ยุคฟื้นฟูชนบท เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญรุ่งเรือง ปรับลดความเหลื่อมล้ำ และต้องไม่ให้คนจนกลับมายากจนอีกครั้ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเดินทางไปศึกษาทำงานของคณะกรรมการเป็นอย่างมาก แต่ทั้งนี้ การรับฟังข้อมูลต้องคำนึงถึงสถิติเชิงการเมือง ภาพลักษณ์ โดยที่สาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้ให้ข้อมูลในเชิงลบแต่อย่างใด โดยที่ข้อมูลเชิงลบจะได้รับทราบจากฝั่งตะวันตกเพียงเท่านั้น การที่คณะกรรมการจะเดินทางไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นจะให้เห็นด้วยตาของตนเองว่า ความเป็นอยู่ของประชาชนจีนมีความเป็นอยู่อย่างไร

สำหรับมณฑลยูนนาน ในเขตกว้างซีจ้วงนั้น โดยหมู่บ้านดังกล่าวมีสภาพแย่มากในเรื่องสิ่งแวดล้อม แต่ภูเขาสวย มีลำน้ำแต่ปราศจากการดูแลทำให้ไม่น่าอยู่ โดยที่ทางรัฐบาลได้ทุ่มเงินเข้าไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ดังกล่าว เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกยิ่งขึ้น โดยมีรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมโยงเมืองต่าง ๆ ทำให้มณฑลยูนนานมีความเจริญอย่างรวดเร็ว ซึ่งเปรียบเทียบกับคล้ายคลึงกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นจำนวนประชากร เชื้อชาติ เป็นต้น

สำหรับมณฑลคุนหมิงและเขตกว้างซีจ้วงเป็นมณฑลที่มีชนกลุ่มน้อยจำนวนมาก แต่เป็นมณฑลที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ คือ รัฐบาลจีนให้ความสำคัญในเรื่องโลจิสติกส์ โดยเฉพาะคุนหมิงจะมีเส้นทางเชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูง เส้นทางบกเชื่อมไปถึงอำเภอเชียงจังหวัดเชียงรายและเชื่อมไปถึงจังหวัดหนองคายด้วย เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าที่สำคัญ แม้ว่าขณะนี้เส้นทางดังกล่าวยังไม่ได้เชื่อมต่อมาถึงกรุงเทพมหานคร แต่มีแนวโน้มที่ประชาชนจะเดินทางมาจากคุนหมิง ผ่านประเทศลาวและเดินทางเข้ามาสู่ประเทศไทย อันจะส่งผลต่อการตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่จะรองรับประชาชนจากเมืองคุนหมิง ที่มีรายได้สูงพอสมควร เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย

สำหรับสินค้าจะต้องส่งผ่านประเทศลาวไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และนอกจากนี้ เส้นทางจากคุนหมิง จะเชื่อมต่อไปยังฉงชิ่ง ไปซีอาน และข้ามไปยังยุโรป อันจะส่งผลให้การส่งสินค้า

ไปได้มากขึ้น ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถเชื่อมต่อแหลมฉบังได้ ก็จะทำให้ส่งสินค้าไปต่างประเทศได้มากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญถ้าหากเส้นทางเรือถูกปิด

สำหรับกว่างซีจ้วง อ่าวเป่ยปู้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีท่าเรือประมาณ ๓ - ๔ ท่าเรือ ซึ่งทั้งหมดเป็นจุดรับสินค้าจากเวียดนามและประเทศไทย และสามารถขนถ่ายสินค้าไปยังทางบกได้ด้วยเช่นเดียวกัน และนอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางขนส่งผลไม้จากเวียดนามเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และให้สิทธิประโยชน์กับประชาชนเวียดนามในการที่จะไม่เสียภาษีนำเข้า ยังส่งผลให้ผลไม้เข้าไปสู่ตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทุเรียน ในอนาคตจะมีการพัฒนาเส้นทางนี้ไปถึงจังหวัดหนองคายของประเทศไทยด้วย

สำหรับการประกาศในการแก้ไขปัญหาความยากจนนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกัน ผ่านกลไกพรรคคอมมิวนิสต์ โดยมอบหมายให้รองประธานาธิบดีเป็นประธาน และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับความยากจนร่วมเป็นคณะกรรมการ มีสำนักงานอยู่ที่เมืองปักกิ่ง ซึ่งจะมีการออกนโยบายต่าง ๆ อย่างเสมอ และกระจายไปยังมณฑลต่าง ๆ โดยให้แต่ละมณฑลลอกเลียนแบบลงไปอย่างเป็นระบบ และหากไม่ได้มีการดำเนินการก็จะต้องถูกลงโทษค่อนข้างจะรุนแรง

สำหรับการดำเนินการในเรื่องการแก้ไขความยากจนใช้เงินในปริมาณที่สูงคิดเป็นร้อยละ ๖๖ ของงบประมาณทั้งหมด ส่วนร้อยละ ๓๔ เป็นงบประมาณของท้องถิ่นที่ดำเนินการด้วยตนเอง การที่รัฐบาลไม่ได้ให้เงินไปทั้งหมดเนื่องมาจากรัฐบาลกลางให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นของแต่ละมณฑลสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินของตัวเอง รัฐบาลจะให้ไฟเขียวกับท้องถิ่นให้ทำการกู้เงินได้

รวมทั้งระดมภาคเอกชน ๑๐,๐๐๐ บริษัท ช่วยเหลือ ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ทำให้หลายมณฑลมีผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเป็นอันดับ ๑ เช่น มณฑลเจ้อเจียง หรือมณฑลกว่างตุง ถือว่ามีคนรวยมาก ต้องส่งเจ้าหน้าที่ของมณฑลกว่างตุงไปเป็นบ้านพี่เมืองน้องกับอีกเมืองหนึ่ง ไปช่วยงานในมณฑลยูนนาน ในการวางแผนแก้ปัญหาความยากจน และข้าราชการที่ลงพื้นที่ที่จะได้รับความดีความชอบเป็นพิเศษ

จนในที่สุดเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ได้มีการประกาศว่าคนจนในระดับรายได้ ๑.๒๕ ดอลลาร์สหรัฐต่อวันต่อคนหมดไปแล้ว แต่สาธารณรัฐประชาชนจีนโชคร้ายต้องเจอสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อนที่จะประกาศชัยชนะจากการพ้นจากความยากจน ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าว ไม่น่าจะเกิดความเสียหายเป็นจำนวนเท่าใด

นอกจากนี้ สถานการณ์อสังหาริมทรัพย์ที่ผิมนัดไม่สามารถชำระหนี้ได้ อันส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยประเทศได้มีการอ้างอิงกับอสังหาริมทรัพย์เป็นพิเศษ

ทำให้การเจริญเติบโตไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับการเปิดประเทศในครั้งนี้ จะทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตร้อยละ ๕

สาธารณรัฐประชาชนจีนเด็ดขาดเรื่องการคอร์ปชั่นเป็นอย่างมาก ได้มีการจับตัวสมาชิกระดับสูงไปไว้ในที่ลับแห่งหนึ่ง แล้วนำพยานหลักฐานให้ดูจนบุคคลนั้นยอมจำนนต่อหลักฐานนั้น แล้วนำตัวบุคคลนั้นมาสารภาพต่อสาธารณชน ซึ่งการดำเนินการเรื่องการปราบปรามคอร์ปชั่นนั้น ได้มีการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการเงิน การโทรศัพท์ติดต่อ เป็นต้น โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้รัฐบาลทราบหมด

จากการดำเนินการของรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้ข้าราชการทุกระดับเกิดความกลัว ถ้าหากว่าข้าราชการระดับสูงถูกจับในข้อหาคอร์ปชั่น หรือนักธุรกิจเป็นตัวอย่างที่ทำให้เกิดความเกรงกลัวที่จะไม่กล้ากระทำความผิด แต่การดำเนินการดังกล่าวนี้เกิดผลทั้งด้านบวกและด้านลบเหมือนกัน ถ้าหากทำการปราบปรามอย่างเข้มข้นมาก ๆ จะกระทบต่อเศรษฐกิจไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ เพราะว่ามีบางที่ต้องมีเศรษฐกิจสีเทาบ้างเหมือนกัน คิดว่าเป็นสิ่งที่ทำลายผู้นำสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับการเดินทางไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ทางสถานทูตไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน จะได้มีการประสานไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อส่งบุคคลในระดับเดียวกันมาให้ข้อมูลอยู่แล้ว โดยที่ทางสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความสำคัญกับสมาชิกรัฐสภาเป็นอย่างมาก โดยเห็นว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้แทนมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งถ้าหากไปคุณหมิง มณฑลนั้นจะให้ความสำคัญกับคณะกรรมการเป็นอย่างมาก แต่ถ้าหากไปยังเซียงไฮ้ ทางนั้นจะไม่ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการมากนัก เนื่องจากไม่มีผลประโยชน์ที่จะได้รับ

สำหรับมณฑลคุณหมิงและเขตกวางสีจ้วง จะให้ความสำคัญกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความสัมพันธ์กันและเชื่อมโยงการค้าและมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะเรื่องการขนส่งสินค้า สำหรับมณฑลกวางตุ้งจะเป็นการหารือเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้า รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อมต่อทางบกไปยังมาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นต้น

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนจะต้องมีหลักการและแนวคิดของตนเอง โดยจะต้องมีแกนกลาง และจะต้องมีหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบ ซึ่งรัฐบาลจะต้องมีกลไกในการเข้าไปดูแล มีการกำหนดตัวชี้วัด ซึ่งสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องใช้ระยะเวลา ๒ ปีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนอกจากนี้ต้องส่งข้าราชการลงไปในพื้นที่เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้รับการยอมรับจากระดับโลกว่าวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นวิธีการที่ทำให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ทำอย่างตั้งใจ ทำจริงแล้วทำทั้งองค์ภาพ และสามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สหประชาชาติยอมรับ เพราะว่าคนส่วนใหญ่มีฐานะที่ยากจนที่แก้ไขได้ยากมาก พอสาธารณรัฐประชาชนจีนทำไปทั้งประเทศเห็นภาพทั้งหมดและสามารถแก้ไขได้

๔.๗ ข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจาก นายอาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการประชุมคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๖ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ พิจารณามุมมองของสาธารณรัฐประชาชนจีนยุคใหม่ โดยเชิญ นายอาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ประชุมได้มีการพิจารณาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีน ครบรอบ ๑๐๐ ปี ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี ๒๐๒๐ ได้ประสบความสำเร็จ โดยที่สาธารณรัฐประชาชนจีนพ้นจากความยากจน โดยความสำเร็จมาจากการเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจจากการเกษตร มาเป็นระบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ ๒๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั่วโลก โดยในแต่ละปีสาธารณรัฐประชาชนจีนมีอัตราการเจริญเติบโตในประเทศร้อยละ ๑๐ ตลอดระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมา สำหรับสาเหตุที่ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนเติบโตอย่างต่อเนื่องนั้นมีปัจจัย ๓ ประการ

(๑) การลงทุนในประเทศโดยการดึงดูดนักลงทุนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้มีการลงทุนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

(๒) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง

(๓) การยกระดับเทคโนโลยี โดยการนำข้อมูลต่าง ๆ มาช่วยในการบริหารจัดการให้เกิดเป็นประโยชน์แก่ประเทศ

แต่ในปัจจุบันการบริหารประเทศของประธานาธิบดีในปัจจุบัน ไม่ได้มุ่งเน้นแต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังได้มีการปฏิรูปประเทศครั้งใหญ่ ดังนี้

(๑) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังและให้เป็นรูปธรรม

(๒) การแก้ปัญหาความยากจน โดยเป็นการมุ่งเน้นเป้าหมาย ซึ่งประธานาธิบดีให้ความสำคัญโดยการที่ประธานาธิบดีให้ผู้นับว่าในแต่ละมณฑลมาลงนามในสัญญาเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งยกระดับโครงสร้างชนบทให้มีความเจริญเทียบเท่าเมือง โดยการถ่ายโอนคนชนบทเข้าสู่เมืองมากขึ้น และอาศัยกลไกของพรรคคอมมิวนิสต์เข้ามามีส่วนในการขับเคลื่อนในเรื่องนี้ด้วย

(๓) การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับคุณภาพของอากาศที่ดี

บทที่ ๕

สรุป วิเคราะห์ แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีน

จากการศึกษาดูงานในพื้นที่ภาคสนาม และการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การแก้ปัญหาความยากจนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ คณะศึกษาดูงานสามารถวิเคราะห์แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีนในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี (ปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๒๐) โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๑๕ ประการ ได้แก่

- (๑) การเมืองมั่นคง เจตจำนงแน่วแน่ (Political Will)
- (๒) ปราบโกงโยงกระแสผู้นำ (Audit Storm)
- (๓) พลังอุดมการณ์กึ่งจิตอาสา (Human Resource)
- (๔) เป้าหมายชัดเจน-ปฏิบัติได้ (Targeting)
- (๕) พุ่งเป้าตรงจุด (Focusing)
- (๖) ประเมินผลเข้มข้น (Evaluation)
- (๗) ปฏิรูปที่ดิน ลดเหลื่อมล้ำ (Land Reform)
- (๘) น้ำการเกษตร-คมนาคม (Irrigation and Water Transport)
- (๙) เลือกรทำเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)
- (๑๐) ขยายโครงสร้างพื้นฐาน ลดพื้นที่เหลื่อมล้ำ (Area Inequality)
- (๑๑) กระจายอุตสาหกรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)
- (๑๒) ภาคธุรกิจช่วยชาติ (Corporate Social Responsibility)
- (๑๓) เคลื่อนย้ายประชากรพืธีพิถัน (Social Migration)
- (๑๔) การสร้างพลเมืองจีนรุ่นใหม่ (Education)
- (๑๕) ภาควิชาการรับใช้สังคม (Academic)

ประเด็นสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจนของจีน

๕.๑ การเมืองมั่นคง เจตจำนงแรงกล้า (Political Will)

พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นองค์กรนำสูงสุดที่ปกครองประเทศจีนมาอย่างต่อเนื่องเพียงพรรคเดียว นับตั้งแต่ปี ๑๙๔๙ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จึงมีความมั่นคงทางการเมืองและความต่อเนื่องทางนโยบายมานานกว่า ๗ ทศวรรษ

นอกจากนี้ด้วยอุดมการณ์แบบสังคมนิยมที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาความยากจน ด้อยโอกาส ด้อยศักดิ์ศรี ฯลฯ ของชนชั้นกรรมกร ชาวนาและคนยากจนอันเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเป็นเหตุที่มาของการกดขี่เอารัดเอาเปรียบของคนชั้นบนที่มีต่อชนชั้นล่าง จึงเป็นเจตจำนงทางการเมืองที่เด่นชัด (Political Will) อันแตกต่างไปจากประเทศในระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยทั่วไป

การแก้ปัญหาความยากจนของประเทศจีนอาจเริ่มนับหนึ่งมาตั้งแต่พรรคคอมมิวนิสต์จีนเข้ายึดอำนาจ ขับไล่ญี่ปุ่น และโค่นล้มการปกครองของพรรคก๊กมินตั๋ง ได้ผ่านการลงมติลงถูกมาตั้งแต่ยุคบังคับให้ทำนารวม การปิดประเทศและการถูกปิดล้อมคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ ยุคการปฏิวัติวัฒนธรรม ฯลฯ

จนกระทั่งมาถึงยุคการปฏิรูปเศรษฐกิจที่นำโดยเติ้ง เสี่ยวผิง มีการเปลี่ยนจากระบบการวางแผนจากส่วนกลางแบบคอมมิวนิสต์ดั้งเดิม มาใช้ระบบตลาดขับเคลื่อนอย่างมีจังหวะก้าว การลงทุนพัฒนาเมืองเศรษฐกิจในชายฝั่งทะเลตะวันออกให้มีกำลังทางเศรษฐกิจขึ้นมาก่อนตามนโยบาย “หนึ่งประเทศ สองระบบ”

การดำเนินการดังกล่าว ได้รับการสืบทอดต่อเนื่องกันมาโดยผ่านผู้นำในแต่ละยุค อันได้แก่ หวู่โกะฟง เจียงเจ๋อหมิน และหูจิ่นเทา มีการลงทุนก่อสร้างระบบถนนและเส้นทางคมนาคมติดต่อเชื่อมมณฑลและเมืองที่อยู่ห่างไกลทางฟากตะวันตกของประเทศกับเมืองเศรษฐกิจชายฝั่งทะเลกันอย่างขนานใหญ่ ทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจและมีการกระจายความเจริญดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง คนจีนมีรายได้เพิ่มขึ้น ก้าวพ้นความยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมาตามลำดับ

มาถึงในยุคของสี จิ้นผิง พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้หยิบยกประเด็นการปัดป้องเอาชนะความยากจนทั้งประเทศมาเป็นเป้าหมายใหญ่ของชาติในการขับเคลื่อนสังคมและนำพาประเทศไปสู่สถานะใหม่ นับเป็นความท้าทายใหญ่ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจและเจตจำนงที่แรงกล้าสำหรับคนจีนทั้งประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการชูธงในวาระโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีของการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ อันเป็นวาระสำคัญที่มีความหมายอย่างยิ่งในเชิงประวัติศาสตร์ของชาติและของประชาคมโลก

จีนได้จัดตั้ง “สภาผู้นำการแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาของจีนระดับชาติ” เป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งแก้ปัญหาความยากจนตามสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งปรับให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ฐานข้อมูลที่แม่นยำ การแก้ปัญหาให้ตรงจุด และการมีเอกภาพของระบบ ทำให้การแก้ปัญหาความยากจนเป็นไปได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการขจัดความยากจนของจีนทั่วทั้งประเทศจะประสบความสำเร็จไปในระดับหนึ่งแล้ว แต่รัฐบาลจีนยังคงดำเนินการพัฒนาชนบทและเฝ้าระวังปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้มีครอบครัวใดครอบครัวหนึ่งกลับมายากจนอีกครั้ง ด้วยการนำโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจแบบซิโนมิกส์ (Xi-nomics) ๑๔ ประการ มาใช้ในการสานต่อภารกิจ

ในรูปแบบโมเดลดังกล่าว มีจุดเด่นคือมุ่งเน้นลดความเหลื่อมล้ำ ผลักดันแนวคิด “ความรุ่งเรืองร่วมกัน” (Common Prosperity) เพื่อลดช่องว่างทางรายได้ ภายใต้คำขวัญ “จากยุคใครรวยได้รวยก่อน สูยุครวยแล้วต้องแบ่งปัน” จึงทำให้เกิดปรากฏการณ์กลุ่มทุนภาคเอกชน และภาคธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้สูง มั่งคั่งร่ำรวย และผู้ประกอบการจำนวนมาก ต้องหันกลับมาช่วยเหลือสังคมเพื่อทดแทนคุณแผ่นดินและเป็นการแสดงออกถึงความรักชาติของกลุ่มคนจีนรุ่นใหม่

นอกจากนั้น พรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐบาลยังทำการปรับโครงสร้างบริหารการกระชับอำนาจ การปลูกฝังความรักชาติ มีวิธีการจัดการข่าวปลอม สื่อออนไลน์ต่าง ๆ

ประเทศจีนมีการปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ภายใต้พรรคการเมืองเดียว ที่มีแนวคิดและแนวนโยบายสังคมนิยม มีอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติจีนอย่างชัดเจน ตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

สี จิ้นผิง ได้ทำการปฏิรูปกลไกระบบราชการ ด้วยการรวมศูนย์อำนาจเพื่อกำกับดูแลด้วยตนเอง ในการปลูกฝังความรักชาติให้แก่ประชาชน มีการปลูกกระแสความรักชาติ ไม่ปล่อยให้มีการสร้างความสับสนให้แก่ประชาชน สื่อจีนจึงไม่นำเสนอข่าวที่จะทำให้เกิดวิกฤติความศรัทธา และประชาชนจีนต้องไม่มีความแตกแยกกันเอง.

๕.๒ ปราบโงยงกระแสดู้นำ (Audit Storm)

นับตั้งแต่ สี จิ้นผิง ก้าวขึ้นเป็นผู้นำสูงสุดของสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๓ นโยบายที่ “โดนใจ” คนจีนมากที่สุดคือการปราบปรามการคอร์รัปชันอย่างเอาจริงเอาจังภายใต้แคมเปญ “ปราบเสือ ตีแมลงวัน”

มุ่งเป้าจัดการเจ้าหน้าที่พรรคและข้าราชการชั้นสูงที่มีเกี่ยวข้องกับเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่พรรคและข้าราชการชั้นผู้น้อยที่คอยรีดไถประชาชน

ด้วยท่าทีอันถ่อมตนของสี จิ้นผิง ทำให้กลายเป็นผู้นำใจดี มีเมตตา มีเสน่ห์ แต่การลงมือปฏิบัติอย่างรวดเร็วเฉียบขาด เข้มงวด ไม่มีผ่อนปรน จึงถูกกล่าวขวัญบ่อยที่สุดในสังคมจีนว่า “เอาจริง”

การจัดการกับสมาชิกพรรคที่ฉ้อฉล คอร์รัปชัน ซึ่งส่วนมากเป็นกลุ่มผู้นำประเภทลูกท่านหลานเธอ

ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบวินัยแห่งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ (Central Commission for Discipline Inspection หรือ CCDI) ขึ้นมาจัดการ

ในรายงาน ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ CCDI ได้ลงโทษทางวินัยสมาชิกพรรคไปแล้ว ๕๒๗,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้เป็นเจ้าหน้าที่รัฐระดับรัฐมนตรีถึง ๕๘ คน

นอกจากนั้น ยังทำการปฏิรูปองค์กรตรวจเงินแผ่นดิน (Chinese National Audit Office – CNAO) ให้เป็น “ตาที่ปราบโงยง” อีกเล่มหนึ่ง ที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

เปลี่ยนจากเดิมที่จำกัดบทบาทตัวเองอยู่แค่การตรวจสอบบัญชีและรายงานความผิดปกติให้ฝ่ายตำรวจดำเนินการ มาแสดงบทบาทในการเสนอรายงานภาพรวมการทำงานตรวจสอบโดยตรงต่อที่ประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์

ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนมากที่พบจากการตรวจสอบ ทำให้หลายฝ่ายเริ่มวิตกกังวลกับปัญหาคอร์รัปชันที่กำลังทำลายสังคมจีน

หน่วยงานตรวจเงินแผ่นดิน CNAO ระดมผู้ตรวจสอบ ๒ แสนคน แบ่งเป็น ๗ พันทีม ทำภารกิจตรวจสอบการรั่วไหลและการทุจริตประทุติมิชอบในการใช้จ่ายงบประมาณรัฐ

การเปิดเผยรายงานต่อสาธารณะทำให้สังคมจีนและสื่อมวลชนสนใจ ตื่นตัวอย่างมาก จนถึงกับตั้งชื่อเหตุการณ์ครั้งนั้น Audit Storm หรือ พายุการตรวจสอบ

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ เจ้าหน้าที่รัฐเกือบ ๓๐๐,๐๐๐ คน ถูกลงโทษด้วยข้อหาคอร์รัปชัน นับเป็นสถิติสูงที่สุดในรอบหลายปี หลังจากมีการรณรงค์ต่อต้านคอร์รัปชันในจีน ตัวเลขสามแสนคนเป็นสถิติที่น่าตกใจอยู่ไม่น้อย

แต่ที่น่าตกใจยิ่งกว่า คือ ในจำนวนนี้ มีประมาณ ๘๒,๐๐๐ คนที่ถูกลงโทษสถานหนัก ซึ่งในรายงานของ CCDI ไม่ได้ระบุรายละเอียดวิธีการลงโทษแต่อย่างใด ทั้งนี้ โทษสูงสุดของการคอร์รัปชันในจีนคือ ประหารชีวิต

ภายหลังเหตุการณ์ Audit Storm สดง.จีนได้พัฒนานวัตกรรมแนวทางการตรวจสอบ “Real-time Audit” สามารถตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน ทันสถานการณ์ ยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับเงินแผ่นดินก่อนเบิกจ่าย

โดยมีกรณีแผ่นดินไหวที่เสฉวน ปี ๒๐๐๘ เป็นจุดเริ่มต้น เนื่องจากมีเม็ดเงินความช่วยเหลือลงไปในพื้นที่ประสบภัยจำนวนมาก โอกาสรั่วไหลและทุจริตเกิดขึ้นได้ง่าย

CNAO จึงใช้วิธีการตรวจสอบตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และติดตามความก้าวหน้าของโครงการช่วยเหลือนั้นไปด้วย โดยไม่ต้องรอให้โครงการแล้วเสร็จ

สี จิ้นผิง เป็นผู้นำที่ “อ่อนนอกแต่แข็งใน” สามารถลบคำปรามาสก่อนหน้านี้ว่าการรณรงค์ปราบการฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นเพียงการโฆษณาชวนเชื่อ หรือเป็นแค่แผนเด็ดหัวศัตรูทางการเมืองเท่านั้น

วันนี้อำนาจที่เบ็ดเสร็จและแรงสนับสนุนจากสังคมที่ล้นหลาม ยิ่งเพิ่มความมั่นใจที่จะเดินหน้าจัดการกับคนโกงไปในทุกวงการ ทุกภูมิภาค โดยเฉพาะในระบบของรัฐบาลและพรรค เพราะหากพรรคคอมมิวนิสต์มีคอร์รัปชัน พรรคก็อยู่ไม่ได้ และถ้าพรรคล่มสลาย ประเทศจีนก็พังพินาศ

อย่างไรก็ตาม จากการจัดอันดับดัชนีคอร์รัปชันโลก (Corruption Perception Index) พบว่าจีนมีคะแนนเพิ่มขึ้น จาก ๓๗ คะแนนในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ มาเป็น ๔๒ คะแนนในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยอันดับของประเทศคอร์รัปชันยับจากที่ ๘๓ มาเป็นที่ ๗๘ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก

เปรียบเทียบประเทศไทย CPI ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ยังคงอยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ ด้วยคะแนนประเมิน ๓๖ คะแนน ซึ่งคงที่ในระดับนี้ตลอดมาในช่วง ๒๐ ปี

๕.๓ พลังอุตสาหกรรมการกึ่งจิตอาสา (Human Resource)

สาธารณรัฐประชาชนจีนปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นแกนกลางของอำนาจการปกครอง

พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ของประเทศอย่างเบ็ดเสร็จตามแนวทางลัทธิมาร์กซ์-เลนิน แนวความคิดของท่านประธานเหมาเจ๋อตง ทฤษฎีการสร้างพรรคสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์แบบจีนของเติ้งเสี่ยวผิง ทฤษฎีสามตัวแทนของเจียงเจ๋อหมิน และหลักปรัชญาความคิดของสีจิ้นผิงว่าด้วยสังคมนิยมอันมีเอกลักษณ์แบบจีนสำหรับยุคใหม่

พรรคคอมมิวนิสต์จีน มีมวลสมาชิกประมาณ ๙๘ ล้านคน (สถิติล่าสุด มิถุนายน ๒๕๖๖) กระจายตัวอยู่ในทุกระดับทั่วประเทศ ทั้งระดับศูนย์การนำของประเทศ มหานคร มณฑล เมือง เทศบาล จังหวัด อำเภอ ตำบล จนถึงระดับหมู่บ้าน

บุคคลที่เป็นสมาชิกพรรคจะต้องผ่านการรับสมัครและถูกกระบวนการตรวจสอบแนวคิดทัศนคติและพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรม มีการคัดกรองกันอย่างเข้มข้น เมื่อมาอยู่ร่วมกันในองค์กรทางการเมือง จึงเป็นพลังในเชิงอุตสาหกรรมการกึ่งจิตอาสาที่เข้มแข็งของพรรค ที่ปฏิบัติงานส่วนรวมให้กับชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน และประเทศชาติ

สมาชิกพรรคระดับพื้นที่และหน่วยงาน เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาความยากจนในระดับปฏิบัติการ เป็นฐานกำลังสำคัญที่รับนโยบายจากศูนย์กลางพรรคฯ ศึกษาเรียนรู้ ถ่ายทอด และนำลงไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะในช่วง ๓ ปีสุดท้าย พรรคได้มอบหมายให้ผู้นำหรือเลขาธิการของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในแต่ละพื้นที่ ทั้ง ๕ ระดับ คือ มณฑล จังหวัด อำเภอ ชนบท และหมู่บ้าน มีภารกิจสำคัญในการแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยร่วมกันทำงานและจัดส่งคณะทำงานลงพื้นที่ไปยังหมู่บ้านที่ยากจน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหายากจนถึงระยะสุดท้าย

ตัวอย่างที่หมู่บ้านหมู่ชู่ เป็นหมู่บ้านที่เคยยากจนและกันดารที่สุดของอำเภอ ประชากร ๔๑๗ ครัวเรือน จำนวน ๑,๕๑๗ คน ตั้งบนพื้นที่เขตป่าเขา สูง ๒,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล รัฐบาลลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบ ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน เข้าถึงหมู่บ้าน

ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ รัฐบาลส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเข้ามาดูแล ประสานกับสมาชิกพรรคฯ ในชุมชน ที่มีอยู่จำนวน ๙๘ คน แบ่งเป็น ๘ หน่วยพรรค

ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ เริ่มจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชน ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากการทำไร่ข้าวโพดที่มีราคาถูก มาเป็นการทำเกษตรมูลค่าสูง คือการทำสวนผลไม้ ได้แก่ เชอร์รี่ เกาลัด ลูกท้อ มีการขาย

ผลผลิตทั้งในรูปผลสดและการแปรรูป สมาชิกพรรคในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเยาวชน เป็นแบบอย่างของการทำงานแก้ปัญหาความยากจนให้กับคนในชุมชน

อีกตัวอย่าง ที่หมู่บ้านสีจิ่ง อำเภอเหิงโจว ที่โดดเด่นในด้านสวนมะลิและอุตสาหกรรม การเกษตรชาวมล มีประชากร ๖,๓๕๐ คน จำนวน ๑,๗๖๐ ครอบครั้ว มีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ๑๖๓ คน มีที่ทำการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้านอย่างถาวร เป็นกิจจะลักษณะ ดำเนินงานโดย หน่วยพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้าน

จัดแสดงนิทรรศการกิจกรรม ข้อมูลและผลการปฏิบัติงานเอาไว้อย่างเปิดเผย ประชาชน และชุมชนสามารถเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา มีทั้งภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้นำระดับสูง ของพรรคคอมมิวนิสต์ได้มาเยี่ยมชม มาชื่นชมให้กำลังใจในการทำงานของสมาชิกพรรคฯ ที่ ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ รวมทั้งภาพกิจกรรมงานส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาชุมชน การทำมาหากิน และคุณภาพชีวิตของประชาชน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น พรรคคอมมิวนิสต์ได้สร้างระบบและกลไกในการทำงานทางนโยบายและการบริหารจัดการไว้อย่าง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ระดับศูนย์กลางพรรค รัฐบาล กองทัพ มณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งในแต่ละระดับจะมีหน่วยพรรคฯ ที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนภารกิจร่วมกับ หน่วยงานรัฐบาลของท้องถิ่นในระดับนั้นๆ จึงทำให้เกิดเอกภาพ การบูรณาการ และธรรมาภิบาลที่ เป็นจริงในทางปฏิบัติ

ตำแหน่งของผู้นำพรรคในระดับหมู่บ้าน คือเลขาธิการพรรคประจำหน่วย งานของสมาชิก พรรคเป็นงานจิตอาสาที่น่าภาคภูมิใจ มีเกียรติภูมิ มีศักดิ์ศรี และมีโอกาสที่จะก้าวหน้าหรือประสบ ความสำเร็จในงานอาชีพหลักของตน เฉพาะตำแหน่งเลขาธิการในระดับต่างๆและกรรมการพรรค ในบางระดับเท่านั้น ที่จะได้รับสถานภาพเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีเงินเดือน ค่าตอบแทน และ สวัสดิการตามระบบราชการ

สำหรับโครงสร้างและองค์ประกอบขององค์กรและกลไกสำคัญในระดับชุมชนหมู่บ้าน ชนบทของจีน อันเป็นหน่วยพื้นฐานที่เล็กที่สุดของชุมชนท้องถิ่น สังเกตพบว่ามักประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการหมู่บ้าน ทำหน้าที่ด้านการปกครองและพัฒนา

(๒) หน่วยพรรคและสมาชิกพรรคประจำหมู่บ้าน ทำหน้าที่ประสานขับเคลื่อนนโยบาย สู่การปฏิบัติ

(๓) สหกรณ์หมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็นกลไกพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยกระดับชีวิตความเป็นอยู่

(๔) ประชาชนชาวบ้านทั่วไป เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาชุมชน

(๕) ส่วนในระดับตำบล อำเภอ เทศบาลเมือง ฯลฯ ก็น่าจะพออนุมานได้ว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน หน่วยงานรัฐทุกระดับจะมีระบบบัญชาการคู่หรือการบริหารจัดการในแบบคู่ขนาน กล่าวคือมีผู้อำนวยการเป็นฝ่ายบริหารจัดการ ในขณะที่เดียวกันจะมีเลขาธิการพรรคในระดับเดียวกัน ทำหน้าที่เป็นฝ่ายกำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบาย

๕.๔ เป้าหมายชัดเจน-ปฏิบัติได้ (Targeting)

เดิมที การมุ่งทำให้ภูมิภาคและคนส่วนหนึ่งมีความมั่นคงขึ้นมาก่อนเพื่อจะช่วยพยุงให้คนที่ยากจนได้หลุดพ้นจากความยากจน ทำให้ตลอดระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมาสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศจีนได้อย่างมาก แต่ก็พบว่าความมั่งคั่งเหล่านั้น กลับไปทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำถ่างขยายออกไปทุกที จึงต้องมีการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน

การลดความยากจนอย่างตรงจุดของประเทศจีนเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ สภาผู้นำการแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาของจีน (The state council leading group office of poverty alleviation and development: CAPD) มีเป้าหมายการลดความยากจนให้ครอบคลุมทุกครอบครัวและหมู่บ้านที่ยากจน สร้างกลไกลดความยากจนตรงจุดในระยะยาว

อย่างไรก็ดี นโยบายการลดความยากจนของจีนมีแนวโน้มจะพัฒนาต่อไปใน ๕ ด้าน คือ การปรับปรุงระบบการลดความยากจนอย่างตรงจุดให้ดีขึ้น การพัฒนาแบบสีเขียวและส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อลดความยากจน ออกแบบแผนการส่งเสริมแรงงานเพื่อสร้างอุปทานแรงงานมากขึ้นแก่ครอบครัวที่ยากจน เปลี่ยนแนวทางการช่วยเหลือคนยากจนให้เข้าระบบประกันสังคม และเน้นการตรวจสอบและประเมินในระยะกลางและระยะยาวต่อไป

นอกจากการกำหนดเป้าหมายที่เป็นธงนำในการทำให้คนจีนทั้งประเทศพ้นจากความยากจนแล้ว จีนยังได้เลือกแนวทางและวิธีการแบบจีนที่เกิดจากประสบการณ์และภูมิปัญญาของตนเองในการจัดการปัญหา โดยไม่ยึดติดกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และสังคมศาสตร์แบบตะวันตก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งแก้ปัญหาของ “คนจน” ในระดับจุลภาคหรือปัจเจกเป็นด้านหลัก แทนที่จะใช้เส้นแบ่งความยากจนมาเป็นตัววัดความยากจนในเชิงพื้นที่หรือเชิงกลุ่มเป้าหมายในระดับภาพรวม หรือ มหาภาค ตามแบบแนวคิดเศรษฐศาสตร์กระแสหลักอย่างที่ประเทศอื่นทำกัน

จีนเริ่มต้นจากวิธีการกำหนดกลุ่มคนจนที่เป็นเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถพุ่งเป้าเข้าไปช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความยากลำบากเฉพาะหน้าได้อย่างแม่นยำ ไม่เหวี่ยงแห และพัฒนาศักยภาพของคนจนกลุ่มเป้าหมายให้สามารถทำการผลิต ทำงาน มีรายได้และนำมาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง

พรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐบาลจีนได้กำหนดให้การแก้ปัญหาความยากจนเป็นนโยบายระดับชาติ ที่ทุกหน่วยงาน องค์กร ต้องร่วมกันดำเนินการให้บรรลุภารกิจตามกำหนดระยะเวลา กล่าวคือมุ่งแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้น ภายใน ๑๐ ปี (ปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๒๐)

หลักการพื้นฐาน คุณลักษณะ และเกณฑ์เป้าหมายในการพ้นจากความยากจน มี ๒ ประการ คือ สองไม่กังวล และ สามหลักประกัน

สองไม่กังวล คือ ๑.ไม่กังวลเรื่องมีอาหารกิน ไม่อดตาย ๒.ไม่กังวลเรื่องมีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ไม่หนาวตาย อันนี้เป็นภารกิจของตัวผู้คนจน ที่จะต้องพึ่งตนเองให้ได้

สามหลักประกัน คือ ๑.หลักประกันด้านการศึกษา ๒.หลักประกันด้านสาธารณสุข ๓. หลักประกันด้านบ้านที่อยู่อาศัย ในส่วนนี้เป็นภารกิจของรัฐจะต้องจัดหาและพัฒนาในลักษณะของสวัสดิการทางสังคม

ในการจัดทำฐานข้อมูลคนจน จีนใช้กรอบประเด็นและเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นแนวทางทำการสำรวจค้นหากลุ่มเป้าหมายคนยากจนในชนบททั่วประเทศ โดยกลไกของพรรคและรัฐบาลท้องถิ่น จากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เมือง และมณฑล ต้องใช้ระยะเวลาถึง ๒ ปีโดยเฉลี่ย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาส่งข้าราชการลงไปในพื้นที่ ดำเนินการแก้ไขปัญหา

โดยภาพรวม จีนมีการวางแผนการจัดทำข้อมูลคนจนทั้งประเทศ จำนวน ๙๘.๙๙ ล้านคน มีรายละเอียดอย่างครบถ้วน แม่นยำ มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบจากภาคสนาม ทำให้รู้ว่าคนจนเป็นใคร อยู่ที่ไหน แม้จะกระจายตัวอยู่ที่ ๘๓๒ อำเภอ จำนวน ๑๒๘,๐๐๐ หมู่บ้านก็ตาม

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้รับการยอมรับจากระดับโลกว่าวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นวิธีการที่ทำให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ทำอย่างตั้งใจ ทำจริง ทำทั้งองค์ภาพ และสามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕ พุ่งเป้าตรงจุด (Focusing)

จีนได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา ภายหลังจากเอาชนะความยากจนแล้วอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็นแผน ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

ระยะที่ ๒ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๔๙ ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศมหาอำนาจ

ระยะที่ ๓ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๓๕ ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นสังคมนิยมที่ทันสมัย

พิสูจน์อย่างตรงจุด

การจัดทำประวัติครอบครัวที่ผ่านการพิสูจน์ บันทึกเป็นระบบฐานข้อมูลครอบครัว ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป สาเหตุที่ทำให้ยากจน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบช่วยเหลือ แผนการช่วยเหลือ และผลการช่วยเหลือ รายชื่อครอบครัวที่ผ่านการพิสูจน์ในรอบแรกจะติดประกาศในหมู่บ้าน

หลังจากนั้นยื่นขอพิจารณาต่อรัฐบาลท้องถิ่นเพื่อคัดเลือกครอบครัวที่ยากจนทั้งอำเภอ และประกาศรอบที่ ๒ หากไม่มีการคัดค้าน จะส่งไปยังคณะกรรมการลดความยากจนในท้องถิ่น เพื่อพิจารณาอนุมัติ

เกณฑ์การพิสูจน์ครอบครัวยากจนในชนบท กำหนดเส้นแบ่งความยากจน ที่รายได้ ๒,๗๓๖ หยวนต่อคนต่อปี (หรือ ๑๒,๔๐๐ บาท/คน/ปี โดยประมาณ) แต่ละมณฑล สามารถคัดเลือกจำนวนครอบครัวที่มีฐานะยากจนได้ตามสัดส่วนคนจน (Poverty Incidence) ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติประกาศไว้เป็นรายมณฑลและอาจบวกเพิ่มได้อีกร้อยละ ๑๐

เกณฑ์การพิสูจน์หมู่บ้านที่ยากจน พิจารณาตามรายได้โดยเฉลี่ยของสมาชิก หากต่ำกว่า ร้อยละ ๖๐ ของรายได้โดยเฉลี่ยต่อปีของมณฑล และหมู่บ้านไม่มีรายได้จากธุรกิจใด ๆ คณะกรรมการลดความยากจนของมณฑล จะส่งรายชื่อไปยังคณะรัฐมนตรีของจีนเพื่อขออนุมัติขึ้น ทะเบียนเป็นหมู่บ้านที่ยากจน

ช่วยเหลืออย่างตรงจุด

เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เชิงลึกในสาเหตุที่ทำให้ยากจนของครอบครัวและหมู่บ้านที่ผ่านการพิสูจน์แล้ว หลังจากนั้น กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะเพื่อจัดทำแผนการช่วยเหลือลด ความยากจนรายครอบครัวและรายหมู่บ้าน พร้อมระดมกำลังดำเนินการตามแผน ดังนี้

(๑) รัฐบาลระดับเมืองและมณฑล สร้างระบบเจ้าหน้าที่ประจำหมู่บ้าน มีเป้าหมาย เพื่อให้หมู่บ้านยากจนมีคณะทำงานประจำของเจ้าหน้าที่ลดความยากจนทุกหมู่บ้านครอบครัว ยากจนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทุกครอบครัว พร้อมสร้างฐานข้อมูลของคณะทำงานประจำหมู่บ้าน และผู้รับผิดชอบช่วยเหลือครอบครัวยากจน

(๒) เจ้าหน้าที่ที่จะได้รับการคัดเลือกให้ทำงานในคณะทำงานช่วยเหลือลด ความยากจนประจำหมู่บ้าน ต้องมีศักยภาพการทำงานในระดับหนึ่ง มีคุณค่าแก่การได้รับโอกาส ในอนาคตโดยกำหนดภาระหน้าที่ โครงการ วิธีตรวจสอบผลงานและมาตรการรับผิดชอบการทำงาน ประจำหมู่บ้านอย่างชัดเจน

(๓) คณะทำงานประจำหมู่บ้าน มีหน้าที่สำรวจสภาพหมู่บ้านเพื่อได้ตัวเลขความยากจนที่แท้จริง วิเคราะห์สาเหตุความยากจน กำหนดแผนการ ช่วยลดความยากจน ระดมทรัพยากรและจัดสรรเงินทุนเพื่อลดความยากจน และกำกับกำกับการดำเนินงานของโครงการลดความยากจน

(๔) รัฐบาลระดับเมืองและมณฑล สร้างระบบเจ้าหน้าที่ลดความยากจน ซึ่งครอบคลุมด้านการคัดเลือก การฝึกอบรม การบริหาร การตรวจสอบ การให้รางวัลและสวัสดิการ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เจ้าหน้าที่ที่มีผลงานดีเด่น จะมีสิทธิได้รับโอกาสการทำงานพิเศษในอนาคต สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีผลงานเท่าที่ควร จะให้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ลดความยากจน และถูกดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

(๕) รัฐบาลระดับเมืองและมณฑล จะให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมและธุรกิจที่สามารถช่วยลดความยากจน โดยมีโครงการหลักที่รัฐบาลส่วนกลางกำหนดเป็นแนวทาง ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการการศึกษา โครงการสินเชื่อขนาดเล็ก และโครงการอพยพเพื่อลดความยากจน

โครงการการศึกษา จะมีหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม เช่น หน่วยงานบริหารจัดการการศึกษา กรมสวัสดิการและกรมการคลัง เป็นต้น นักเรียนจากครอบครัวที่ยากจนของโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นกลางและชั้นสูง จะได้รับเงินอุดหนุนเพื่อชีวิตความเป็นอยู่และทุนการศึกษา ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้คนรุ่นใหม่ของครอบครัวที่ยากจน มีทักษะในการทำงานและสร้างชีวิตที่ดีขึ้นด้วยตนเอง ส่งเสริมคนทำงานเรียนรู้ทักษะใหม่และเปลี่ยนอาชีพ จัดการฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นในชนบท และสร้างผู้นำพื้นความยากจนในหมู่บ้านที่ยากจน

โครงการสินเชื่อขนาดเล็ก จัดโดยหน่วยงานลดความยากจน การคลังและสถาบันการเงิน เพื่อปล่อยสินเชื่อให้แก่ครอบครัวยากจนที่มีทักษะและความประสงค์ที่จะทำธุรกิจเอง สนับสนุนเปลี่ยนธุรกิจที่ไม่สามารถทำให้พ้นจากความยากจนได้

โครงการอพยพเพื่อลดความยากจน จัดขึ้นสำหรับครอบครัวยากจนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยการพัฒนาต่อมีต้นทุนสูงในการพ้นจากความยากจน หรือมีความยากลำบากสูงที่จะพ้นจากความยากจนตามสภาพของพื้นที่ รัฐบาลท้องถิ่นสามารถวางแผนและจัดการให้อพยพไปยังที่อื่น โดยจัดการและดูแลปัญหาด้านการประกอบอาชีพ การศึกษา การรักษาพยาบาล สวัสดิการสังคมและการเข้าร่วมสังคมในที่อยู่อาศัยแห่งใหม่

๕.๖ ประเมินผลเข้มข้น (Evaluation)

จีนมีการแยกการบริหารจัดการงานแก้ความยากจนในพื้นที่ชนบทกับการแก้ปัญหาคนจนเมืองออกจากกัน เพราะต่างก็มีลักษณะของปัญหาและบริบทที่แตกต่างกัน จึงมีนโยบายและหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะที่แยกกันออกไป

การบริหารจัดการอย่างตรงจุด

เป็นการติดตามผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือพ้นจากความยากจนอย่างใกล้ชิด สร้างเครือข่ายฐานข้อมูลการลดความยากจนระดับประเทศ เพื่อแสดงพลวัตความก้าวหน้าในการลดความยากจน และสนับสนุนการวางแผนตัดสินใจสำหรับงานลดความยากจน CAPD ของคณะรัฐมนตรี

สร้าง website การลดความยากจนของประเทศ เพื่อแบ่งปันข้อมูลความต้องการ พร้อมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างครอบครัวและหมู่บ้านที่ยากจน กับทรัพยากรลดความยากจน และผู้ที่มีความประสงค์ร่วมช่วยเหลือการลดความยากจนในสังคมซึ่งสามารถทำให้การจัดสรรทรัพยากรอย่างตรงจุดได้มากยิ่งขึ้น รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละระดับสร้างฐานข้อมูลย่อยตามความเหมาะสมของท้องถิ่นโดยรัฐบาลส่วนกลางเป็นผู้กำหนดโครงสร้าง (Top-level Design)

การตรวจสอบอย่างตรงจุด

เป็นการตรวจสอบเชิงปริมาณในผลการทำงานตั้งแต่การพิสูจน์ครอบครัวและหมู่บ้านที่ยากจน การช่วยเหลือและบริหารจัดการลดความยากจนอย่างตรงจุด เพื่อรับรองการปฏิบัติงานในทุกกระดับ ดำเนินการตามแนวทางนโยบายการลดความยากจนอย่างถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการลดความยากจนจะดำเนินการตรวจสอบผลการทำงานลดความยากจนของคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลและรัฐบาลระดับมณฑลในทุกปี

คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลจัดทำรายงานสรุปการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้ผ่านการอนุมัติแล้ว นำส่งคณะกรรมการลดความยากจนส่วนกลาง คณะกรรมการส่วนกลางมอบหมายสถาบันวิจัย หรือองค์การทั่วไป ดำเนินการตรวจสอบ หรือสุ่มตรวจเพื่อประเมินตามตัวชี้วัดต่าง ๆ

คณะกรรมการส่วนกลางจะประเมินรายงานผลการปฏิบัติงานของมณฑล โดยพิจารณาข้อมูลประวัติครอบครัวและหมู่บ้านยากจน ผลการประเมินจากสถาบันวิจัยและผลการประเมินการใช้งบประมาณเพื่อลดความยากจน หลังจากนั้น จัดทำเป็นรายงานเพื่อนำส่งคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์ส่วนกลางในขณะเดียวกัน แจกผลการประเมินไปยังมณฑลพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง คณะกรรมการลดความยากจนส่วนกลางประกาศผลการประเมินต่อสาธารณะ

สำหรับมณฑลที่พบปัญหาในการประเมิน เช่น ไม่สามารถบรรลุ เป้าหมายลดความยากจนประจำปี การใช้งบประมาณผิดวัตถุประสงค์ เป็นต้น จะนัดหมายซักถามผู้บริหารสูงสุดทั้งคณะกรรมการพรรคพรรคคอมมิวนิสต์ประจำมณฑลและรัฐบาลมณฑล ผลการประเมินการทำงานลดความยากจนเป็นส่วนประกอบสำคัญของการประเมินผลการทำงานประจำปีของผู้บริหารพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลท้องถิ่น

ประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างเข้มข้น

รัฐบาลจีนกำหนดเกณฑ์การพ้นจากความยากจน สำหรับครอบครัวและหมู่บ้านที่ได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการลดความยากจนในแต่ละระดับ เพื่อเป็นกลไกในการแสดงถึงการบรรลุเป้าหมายของการลดความยากจน

โดยแยกเป็น ๓ ประเภท คือ ประชาชนที่ยากจน หมู่บ้านที่ยากจนและอำเภอที่ยากจน

(๑) **ประชาชนที่ยากจน** จะพิจารณาเป็นรายครอบครัว หากครอบครัวมีรายได้ประจำสุทธิต่อคนเกินเกณฑ์มาตรฐานช่วยเหลือเพื่อลดความยากจน พร้อมทั้งสามารถได้รับการรับรองในด้านการศึกษาภาคบังคับ การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานและมีบ้านพักอาศัย ให้ถือว่าพ้นจากความยากจนแล้ว ครอบครัวที่พ้นจากความยากจนจะต้องได้รับการเสนอชื่อจากหมู่บ้านผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการลดความยากจนประจำหมู่บ้าน ได้รับความยินยอมจากครอบครัวที่ถูกเสนอชื่อ และประกาศในหมู่บ้านแล้วไม่มีการคัดค้าน จะได้รับการนำชื่อออกจากประวัติครอบครัวที่ยากจน

(๒) **หมู่บ้านที่ยากจน** จะได้รับการพิจารณาในด้านสัดส่วนคนจนของสมาชิกเป็นหลัก โดยคำนึงถึงโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณสุขโอกาสการพัฒนาอุตสาหกรรมหมู่บ้าน รายได้ของหมู่บ้าน เป็นต้น หากสัดส่วนคนจนต่ำกว่าร้อยละ ๒ และไม่มีการคัดค้านหลังจากตีประกาศในอำเภอแล้วจะถือว่าพ้นจากหมู่บ้านที่ยากจนแล้ว

(๓) **อำเภอที่ยากจน** หมายถึง อำเภอที่ยากจนที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษ หรือเป็นอำเภอที่ยากจนที่มีพื้นที่ติดต่อกันหลายอำเภอ หากสัดส่วนคนจนลดเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๒ คณะกรรมการลดความยากจนของอำเภอสามารถเสนอต่อคณะกรรมการระดับเมือง เพื่อได้รับการตรวจสอบเบื้องต้น หลังจากนั้นต้องผ่านการตรวจซ้ำจากคณะกรรมการระดับมณฑลเมื่อประกาศแล้วไม่มีการคัดค้าน ให้นำส่งคณะกรรมการลดความยากจนของคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีตรวจสอบแล้วไม่พบปัญหา จะมอบหมายให้รัฐบาลมณฑลอนุมัติให้อำเภอเหล่านี้พ้นจากความยากจนอย่างเป็นทางการ

กล่าวโดยสรุป การใช้นโยบายการลดความยากจนอย่างตรงจุดของประเทศจีนประสบความสำเร็จหลายด้านตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การประเมินผลการใช้นโยบายพบว่า การพิสูจน์อย่างตรงจุดช่วยให้แบ่งคนยากจน ศึกษาความต้องการของครอบครัวและหมู่บ้านที่ยากจนอย่างถูกต้อง และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายการผลิตสำคัญในระยะสั้น

ช่วยสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของท้องถิ่นในระยะยาว การสร้างหรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การจัดให้มีประกันภัยด้านเกษตรกรรมการปลูกป่าไม้และมาตรการอื่น ๆ ได้ช่วยให้ครอบครัวที่ยากจนสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้มากขึ้น พร้อมมีรายได้เพิ่มขึ้น

ช่วยสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่ที่ยากจนให้ดีขึ้นเป็นอย่างมาก การอพยพครอบครัวที่ยากจน การปรับปรุงบ้านพักอาศัย การปรับปรุงที่ดิน การประปาและการไฟฟ้าซึ่งเป็นโครงการที่ต้องใช้งบประมาณจากการคลังเป็นจำนวนมากได้เสร็จสิ้นเป็นส่วนใหญ่ ภาระด้านเงินลงทุนของการคลังจะลดน้อยลงในอนาคต

๕.๗ ปฏิรูปที่ดิน ลดเหลื่อมล้ำ (Land Reform)

ที่ดินทำกิน เป็นปัจจัยความยากจนในเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะสำหรับเกษตรกรและชาวนชนบท ทั้งในประเทศไทย จีน และอื่น ๆ ทั่วโลก

ในยุคชาตินิยมจีน ระหว่างการปกครองของรัฐบาลชาตินิยม (ค.ศ. ๑๙๑๒ – ๑๙๔๙) สิทธิของชุมชนและตามจารีตประเพณีได้ให้การถือครองที่ดินแก่เจ้าของที่ดิน ชุนนาง สถาบันทางศาสนา และชุมชนในหมู่บ้าน ในขณะที่เดียวกันรัฐได้ร่างกฎหมายทรัพย์สินซึ่งอิงตามประเพณีกฎหมายแพ่งของเยอรมันและญี่ปุ่น ภายใต้การปกครองของชาตินิยม ภาคเอกชนเป็นเจ้าของป่าส่วนใหญ่

ในช่วงสงครามปฏิวัติ พรรคคอมมิวนิสต์ในยุคแรก ชูคำขวัญว่า “ที่ดินเพื่อผู้เพาะปลูก” ชาวนาผู้ไร้ที่ดินถูกยุ้งให้ต่อสู้กับเจ้าของที่ดินทุกวิถีทาง ภายหลังจากที่ได้อำนาจรัฐแล้วก็ค่อย ๆ ดำเนินการเพื่อยกเลิกการเป็นเจ้าของส่วนตัว การถือครองป่าของเอกชนยังคงมีอยู่จนกระทั่งถึงยุคการรวมตัวของชนบท

ภายหลังจากปฏิวัติคอมมิวนิสต์จีน ในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ ที่ดินส่วนใหญ่เป็นสมบัติของส่วนรวมหรือรัฐ ในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๗๘ หลังจากการเปลี่ยนแปลงจาก “ระบบร่วม” ไปเป็นระบบการทำสัญญา “ครัวเรือน” ชาวนาชาวไร่บางส่วนในจำนวนทั้งหมด ๙๐๐ ล้านคน เริ่มมีชีวิตที่ดีขึ้น รายได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยและสถานภาพทางสังคมดีขึ้นบ้าง อย่างไรก็ตามผลประโยชน์นี้ได้สูญเสียไปในเวลาไม่นาน เนื่องจากโครงสร้างราคาที่ทำให้ประโยชน์กับสินค้าอุตสาหกรรมมีมากกว่าเกษตรกรรม ชาวไร่ชาวนาถูกผลักกลับไปสู่ความยากจนอีกครั้ง

มีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้งเกี่ยวกับที่ดินในชนบท ในด้านระบบกรรมสิทธิ์และการควบคุมที่ดินในประเทศจีน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เริ่มต้นจากการก่อตั้งสหกรณ์การผลิตทางการเกษตรขั้นสูงในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ หลังจากนั้นการถือครองที่ดินของเอกชนในชนบทก็ถูกยกเลิกอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งทั้งที่ดินไว้ในมือของรัฐหรือของส่วนรวมโดยทั้งหมด

ที่ดินในหมู่บ้านชนบทเป็นของส่วนรวม ทุกคนในหมู่บ้านมีสิทธิ์ใช้เท่ากัน หมู่บ้านจะแจกให้ทุกคนแบบเฉลี่ย ไม่ต้องซื้อและห้ามขาย ให้เช่าต่อได้แต่สะสมเป็นสมบัติของตัวเองไม่ได้ หมู่บ้านที่มีที่ดินมากสามารถให้โรงงานเช่าได้เช่นเดียวกัน มีรายได้เข้าเป็นของชุมชนส่วนรวม

หน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่นเองก็มีที่ดินในส่วนที่ดูแลและใช้ประโยชน์ด้วยหลักการและหลักเกณฑ์ที่คล้ายกัน รัฐบาลท้องถิ่นจึงต้องพยายามส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ เพื่อทำให้มีรายได้จากค่าเช่าที่ดินและจากระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่เติบโต

ในสถานการณ์นี้ จีนกำลังเผชิญปัญหาวิกฤตอสังหาริมทรัพย์ล้นเกิน บริษัทอสังหาริมทรัพย์เอกชนต้องคืนร่นหาทางรอด จีนถอยห่างจากกฎเกณฑ์ที่จำกัดการขายที่ดินของรัฐบาลท้องถิ่น โดยล่าสุดหวังฟื้นฟูตลาดอสังหาและเพิ่มรายได้ให้แก่เมืองที่มีหนี้สินจำนวนมาก จนทำให้ ปี ๒๐๒๑ รัฐบาลจีนต้องออกกฎเกณฑ์ให้ประมูลที่ดินเพียง ๓ ครั้งต่อปี เพื่อลดการเก็งกำไรโดยนักพัฒนาอสังหาในช่วงที่อสังหาของจีนเฟื่องฟู

จากเดิมที่รัฐบาลพยายามกำกับผู้ประมูลที่ดิน กลับกลายมาเป็นการที่รัฐบาลท้องถิ่นเร่งประมูลเพื่อจูงใจผู้ซื้อรายใหม่ และเพิ่มเงินกองทุนด้วยการการออกพันธบัตร รัฐบาลกลางออกประกาศเพื่อเป็นแนวทางให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นในเรื่องการจัดการหาที่ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงระบบการจัดการที่ดินแบบ ‘รวมศูนย์’ แทนที่จะยกเลิก

สำหรับคนชนบทที่มีบ้านทรุดโทรม ไม่นับคง รัฐบาลจะออกเงินอุดหนุนให้สร้างใหม่ คนที่เข้ามาอยู่ในเมืองรอคิวอยู่คอนโดที่รัฐสร้างให้ ภายหลังการปฏิรูปรัฐสร้างคอนโดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ผู้ที่ถูกอพยพย้ายที่จากโครงการต่างๆจะได้รับเงินชดเชยอย่างเพียงพอ ทำให้คนจีนจำนวนมาก ร่ำรวยมีฐานะกันขึ้นมาอย่างรวดเร็ว

สำหรับนโยบายทั่วไปในการถือครองที่ดินหรือทรัพย์สินในประเทศจีน ที่น่ารู้ได้แก่

- การเช่าเพื่อที่อยู่อาศัย ไม่เกิน ๗๐ ปี
- การเช่าเพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สาธารณสุข และการศึกษาทางกายภาพ ไม่เกิน ๕๐ ปี
- การเช่าเพื่อการพาณิชย์ การท่องเที่ยว การพักผ่อน ไม่เกิน ๔๐ ปี
- การเช่าใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ไม่เกิน ๕๐ ปี
- การเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม ไม่เกิน ๕๐ ปี โดยอาจต่อสัญญาได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

๕.๘ น้ำการเกษตร-คมนาคม (Irrigation and Water Transport)

จีนเป็นประเทศที่มีแม่น้ำสายใหญ่พาดผ่านหลายสายและมีลำน้ำสาขาแผ่คลุมไปทั่วทุกพื้นที่ จึงมีอารยธรรมและภูมิปัญญาในการทำเกษตรกรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีการพัฒนาระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำ สร้างเขื่อน คลองส่งน้ำ เจาะอุโมงค์ลอดภูเขา และการขุดแม่น้ำขนาดใหญ่ ทั้งเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง การคมนาคมขนส่ง และการพัฒนาเกษตรกรรม

ตัวอย่างของระบบระบายน้ำเขื่อนตูเจียงเยียน ที่มณฑลเสฉวน เป็นสุดยอดระบบชลประทานจีนที่มีอายุกว่า ๒ พันปี ได้รับการยกย่องว่าเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม สร้างโดยหลี่ปิงขุนนางแคว้นฉินในยุคจ้านกั๋ว สามารถจัดการปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ที่ราบเชิงคู ทำให้จีนซึ่งฮ่องเต้มีเสถียรภาพสำหรับการทำสงครามรวบรวมแผ่นดินจีนได้สำเร็จ

ครั้นเมื่อสาธารณรัฐประชาชนจีนก่อตั้งขึ้น คูคลองได้รับการขุดลอกและขุดเพิ่มเติมขยายระบบชลประทานออกไปจนมีความยาวรวมกว่า ๓,๐๐๐ กิโลเมตร ส่งน้ำเข้าสู่และลำเหมืองทั่วทิศนับหมื่นสาย จนปัจจุบันชลประทานตูเจียงมีพื้นที่การเกษตรถึง ๒๖ อำเภอ เป็นพื้นที่ ๑๐ ล้านกว่าโหมว แม่น้ำและคูคลองทั้งสองพาดหล่อเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกถึง ๖,๕๐๐ ตารางกิโลเมตร

ปัจจุบันเขื่อนตูเจียงเยียนนอกจากจะเป็นระบบชลประทานที่แก้ปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้งแล้วยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องระบบชลประทานอีกด้วย

ล่าสุด ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ กระทรวงทรัพยากรน้ำของจีนเปิดเผยว่า มีโครงการชลประทานโบราณ ๔ แห่งของจีน ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลกทางชลประทาน (WHIS) อีกเช่นกัน โดยคณะกรรมการระหว่างประเทศด้านการชลประทานและการระบายน้ำ (ICID) ทำให้ปัจจุบันจีนมีโครงการชลประทานในบัญชีรายชื่อดังกล่าวรวม ๒๓ โครงการ นี่เป็นเครื่องยืนยันถึงการเล็งเห็นประโยชน์แหล่งน้ำการเกษตรและขีดความสามารถของคนจีนในการบริหารจัดการน้ำจากอดีตถึงปัจจุบัน

ส่วนในด้านการคมนาคมขนส่งทางน้ำของจีนก็เป็นจุดแข็งที่น่าเรียนรู้เช่นกัน เนื่องจากจีนยังคงพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำและขยายโครงข่ายออกไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผิดกับหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ที่มีนโยบายที่ผิดพลาดโดยหันไปเน้นการสร้างถนนและส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ ตอบสนองความต้องการของชนชั้นกลางตามกระแสบริโภคนิยมของคนส่วนน้อย ละเลยระบบขนส่งมวลชนโดยเฉพาะการคมนาคมทางน้ำ บางครั้งถึงขนาดถมคลองเพื่อทำถนนก็มี ส่วนคลองที่เหลืออยู่ก็ปล่อยให้ตื้นเขิน ไม่มีน้ำหล่อเลี้ยง กระทบถูกใช้เป็นที่ระบายน้ำเสีย

ภูมิศาสตร์ของประเทศจีน ทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาและที่ราบสูงซึ่งต่อเนื่องมาจากเทือกเขาหิมาลัย และค่อยลาดลงทางด้านตะวันออก แม่น้ำส่วนใหญ่เกิดจากที่ราบสูงในภาคตะวันตกและไหลลงสู่ทะเลในภาคตะวันออก แม่น้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำเหลืองหรือฮวงโห ไหลลงสู่ทะเลป้อไห่ แม่น้ำเว่ยไหลลงสู่ทะเลเหลือง แม่น้ำแยงซีไหลลงสู่ทะเลจีนตะวันออก และแม่น้ำจูเจียงไหลลงสู่ทะเลจีนใต้ ในภาคเหนือมีแม่น้ำเฮยหลงเจียงซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างจีนและรัสเซีย แม่น้ำเหล่านี้ใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่งสินค้ามาตั้งแต่โบราณ

นอกจากแม่น้ำแล้ว เส้นทางน้ำที่ใช้ในการเดินเรือและขนส่งสินค้าในประเทศจีนยังประกอบด้วย คูคลองทั้งที่เป็นลำน้ำธรรมชาติและที่ขุดขึ้น แม่น้ำที่สำคัญได้แก่ แยงซีเจียง คลองใหญ่ และจูเจียง นอกจากนี้ยังมีคลองทงจี คลองสุ่ยถิง คลองหาน

ล่าสุดสำนักงานขนส่งในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงเผยว่า มีการขุดคลองสายใหม่ของจีนเริ่มขึ้นอีกแล้ว ชื่อว่าคลองผิงลู่ โดยคลองสายใหม่มีระยะทาง ๑๓๔ กิโลเมตร เงินลงทุน ๗๒.๗ พันล้านหยวน เพื่อเชื่อมกับแม่น้ำซีเจียง ซึ่งเป็นเส้นทางน้ำสายหลักในพื้นที่ตะวันตกเฉียงใต้ของจีน และ ท่าเรือในอ่าวเป่ย์ปู้ (อ่าวตังเกี๋ยของเวียดนาม)

ในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท จีนใช้นโยบายการพัฒนาเกษตรกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญโดยมีอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและภาคบริการเป็นส่วนหนุนเสริม เนื่องจากภาคการเกษตรสามารถแก้ปัญหาความอดอยากและการมีเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มได้โดยตรง อีกทั้งยังเป็นวัฒนธรรมวิถีชีวิตของชาวบ้านมาอย่างยาวนาน

จากการศึกษาดูงานในพื้นที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงและมณฑลยูนนาน พื้นที่เกษตรกรรมมักถูกใช้ไปในการทำสวน ทั้งสวนผัก สวนผลไม้ การเพาะเห็ด รวมทั้งการทำปศุสัตว์หรือประมง ซึ่งมีการเลือกสายพันธุ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาด

จีนใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำฟาร์ม เช่นการปลูกผักผลไม้ในเรือนกระจก (Green House) การใช้ระบบน้ำหยด ระบบ IOT และโดรน อันเป็นการทำการเกษตรแบบปราณีตและทันสมัยตามที่เรียกกันในบ้านเรา จึงทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูงและลดต้นทุน

อีกทั้งยังมีอุตสาหกรรมการแปรรูป เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แทนที่จะขายเป็นผลผลิตแบบดั้งเดิม เช่น ปลูกข้าวและธัญพืช เพื่อแปรรูปเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แป้ง เส้นบะหมี่ ขนมขบเคี้ยว รวมทั้งการต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือเชิงเกษตรกรรม

ในพื้นที่ชนบทและชุมชนท้องถิ่นโดยทั่วไป เรามักไม่เห็นการ “ทำไร่” ซึ่งใช้พื้นที่ปริมาณมาก ๆ หรือ การบุกเบิกทำลายป่าและทำลายหน้าดิน เข้าใจว่าจีนน่าจะมึนโยบายลดพื้นที่การ “ทำนา” ที่ต้องใช้พื้นที่กว้างและใช้ปริมาณน้ำมากอีกด้วย

นอกจากนั้นยังสังเกตเห็นโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตจากการเกษตรมีอยู่โดยทั่วไป ทั้งในระดับตำบล อำเภอ และเมืองต่าง ๆ มีทั้งส่วนที่ดำเนินการโดยภาครัฐกิจเอกชน ในท้องถิ่นและจากต่างถิ่นมาลงทุน มีนโยบายรัฐส่งเสริมสนับสนุน รวมทั้งระบบบริการซื้อขายแบบออนไลน์

มีการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน การปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดการขยะในชุมชน ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ส่งเสริมหัตถกรรมเพื่อนำรายได้มาสู่ชุมชน สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนปรับปรุงโฮมสเตย์ราคาแพงสำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้มีการจ้างงานและมีรายได้เข้าสู่ชุมชน.

๕.๙ เลือกทำเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)

จากการสังเกตในระหว่างการเดินทางไปศึกษาดูงานและท่องเที่ยวทัศนศึกษาประเทศจีน ในโอกาส สถานที่และภูมิภาคต่างๆ พบว่า ชนบทจีนมีการทำการเกษตรในลักษณะ “ทำสวน” กันอยู่ทั่วไป ตามหมู่บ้าน หุบเขา เนินเขา ต่างเต็มไปด้วยโรงเรือนกระจกสำหรับทำการเกษตรกรรม เป็นการทำการเกษตรแบบที่ใช้ดินน้อย น้ำน้อยและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเพาะปลูก

แต่ไม่เห็นการ “ทำไร่” ที่ต้องบุกเบิกพื้นที่ป่าเขาใช้เนื้อที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จนหมด เขากันเป็นโหล่นๆแบบภาคเหนือของไทย หรือปลูกมันสัมปะหลัง อ้อยทั่วที่ราบสูงภาคอีสาน แม้กระทั่งการ “ทำนา” ที่ใช้ปริมาณน้ำมากและทำติดต่อกันเป็นทุ่งกว้างแบบที่ราบภาคกลางของไทยก็ไม่ค่อยเห็น คงไม่ใช่ความบังเอิญ แต่เกิดจากนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าของไทย ได้ศึกษา รายละเอียดของแผนพัฒนาเกษตรฯ ฉบับที่ ๑๔ ของประเทศจีน พบว่ามีเป้าหมายหลัก คือ

(๑) การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาปริมาณการผลิตธัญพืชที่ระดับ ๖๕๐ ล้านตันต่อปี หรือมากกว่า และผลิตเนื้อสัตว์ให้ได้ ๘๙ ล้านตันต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) การปรับปรุงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร วิทยาศาสตร์และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีต้องมีบทบาทมากขึ้นในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และมีสัดส่วนอยู่ในปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายตัวของผลผลิตทางการเกษตร ให้ถึงร้อยละ ๖๔ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท เพิ่มจำนวนถนนลาดยาง และเพิ่มการเข้าถึงแหล่งน้ำดื่มสาธารณะ

(๔) การพัฒนาระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อมในชนบทจากการทำเกษตรกรรม ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยจากมูลสัตว์

(๕) เพิ่มรายได้ชาวชนบทให้เติบโตต่อเนื่อง โดยการขยายตัวของรายได้ต่อหัวของชนบทต้องสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP)

(๖) การมุ่งมั่นขจัดความยากจน ติดตามและช่วยเหลือประชาชนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสู่ความยากจน

อย่างไรก็ตาม นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรสมัยใหม่ของจีนเป็นเรื่องที่น่าศึกษาเรียนรู้และติดตามปรับตัวให้ก้าวทัน

ในปัจจุบันจีนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการพัฒนาในเรื่องการเกษตรสมัยใหม่อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการทำการเกษตรในร่ม (in-door) และเทคโนโลยีกรีนเฮาส์ ที่มีความรุดหน้ามากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก มีการก่อสร้างโรงงานปลูกพืชขนาดใหญ่ในหลากหลายพื้นที่ทั้งภายในประเทศจีนเองและในหลายภูมิภาคทั่วโลก

ตัวอย่างโครงการความร่วมมือขนาดใหญ่ที่ทดลองปลูกพืชกลางทะเลทราย ระหว่างประเทศจีนกับประเทศอียิปต์ โดยวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีและผู้เชี่ยวชาญล้วนนำไปจากประเทศจีนทั้งสิ้น นอกจากนี้ ภายในบริเวณโรงเรือนยังมีพื้นที่สำหรับคัดแยก บรรจุหีบห่อ และจัดเก็บผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานในระดับสากล

กุญแจสำคัญที่ช่วยให้จีนสามารถขับเคลื่อนสิ่งที่ดูเหมือนเป็นไปไม่ได้ให้เป็นไปได้ ก็คือความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการสร้างสรรค่นวัตกรรมที่ทันสมัยด้านการเกษตร เพื่อเอาชนะธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ จึงนับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิดมุมมองที่สำคัญของภาคเกษตรกรรมจีน

ดังนั้นเมื่อหันมามองการเกษตรในบ้านเรา ถึงเวลาที่ต้องพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้ทันสมัยและนำมาปรับใช้อย่างเหมาะสม จึงจะเป็นทั้ง “ทางเลือกและทางรอด” สำหรับการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกร รวมทั้งการพัฒนาระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทย

กล่าวคือ ต้องมุ่งให้ความสำคัญกับการเกษตรมูลค่าสูง (High Value) และการเกษตรแบบแม่นยำสูง (Precision agriculture) ที่เน้นประสิทธิภาพในการเพาะปลูก โดยนำเอาเทคโนโลยีและระบบเซ็นเซอร์เข้ามาช่วยในกระบวนการเพาะปลูก ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ การตรวจวัดสภาพดิน ความชื้น แร่ธาตุ ความเป็นกรดเป็นด่าง รวมไปถึงระบบสั่งการและควบคุมการให้น้ำให้ปุ๋ยแบบอัตโนมัติ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ รวมถึงการปรับปรุงสายพันธุ์เพื่อพัฒนาคุณภาพและรสชาติของผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด

๕.๑๐ ขยายโครงสร้างพื้นฐานลดเหลื่อมล้ำ (Area Inequality)

ในระยะ ๒๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศจีนได้ลงทุนในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในชนบทอย่างทั่วถึงด้วยงบประมาณการลงทุนที่มหาศาลมาก ทั้งจากรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และภาคธุรกิจเอกชน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งถนนหนทาง ระบบขนส่งมวลชน รถไฟความเร็วสูง สนามบิน การขนส่งสินค้า การติดต่อสื่อสาร การคมนาคมทางบก ทางเรือ ทางอากาศ รวมทั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โครงข่ายระบบไฟฟ้า น้ำประปาสะอาด และระบบชลประทานและแหล่งน้ำทำการเกษตร ฯลฯ

ในด้านหนึ่งทำให้พื้นที่ชนบทที่เคยถูกทอดทิ้งและขาดโอกาสมานาน โดยเฉพาะในเขตมณฑล จังหวัดและอำเภอที่ทุรกันดาร ได้รับการพัฒนาอย่างอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดเป็นระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่น่าพอใจ รวมทั้งประชาชนมีความสะดวกสบาย มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ในอีกด้านหนึ่ง เป็นการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท ระหว่างภูมิภาคกับภูมิภาค และระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นด้วยกัน ประชาชนในชนบทสามารถเข้าถึงระบบบริการสาธารณะและสวัสดิการรัฐได้มากขึ้นกว่าเดิม

นับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งสำหรับการแก้ปัญหาความยากจนในเชิงโครงสร้างเชิงระบบ และเชิงพื้นที่ (Structural Poverty Reduction) ซึ่งเงินให้ความสำคัญเน้นหนัก ในขณะที่ประเทศต่างๆ มีนโยบายการกระจายความเจริญในรูปแบบและความเข้มข้นที่แตกต่างกันไป

หนึ่งในนโยบายของจีนที่ประกาศในการประชุมสภาประชาชนแห่งชาติประจำปี ๒๐๒๐ เมื่อเดือน พ.ค.ที่ผ่านมา คือ การพัฒนาพื้นที่มณฑลและเขตการปกครองในภูมิภาคตอนกลางและตะวันตกของประเทศ หรือเรียกว่า “โกเวสต์” (Go West)

เป้าหมายสำคัญ คือ การลงทุนพัฒนาสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็น ท่าอากาศยาน ทางรถไฟ ระบบพลังงาน รวมถึงการย้ายฐานอุตสาหกรรมเข้าไปในภูมิภาคดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ใน ๑๒ มณฑลและเขตปกครองของจีน คาดว่าจะปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของแผน ๕ ปี ค.ศ. ๒๐๒๑ - ๒๐๒๕

เนื่องจากนโยบายโกเวสต์ถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะมารองรับนโยบาย “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” (One Belt One Road) ของจีน ที่ต้องการเชื่อมต่อเส้นทางการค้าจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกาสู่ยุโรป ผ่านแนวคิดการฟื้นฟูเส้นทางสายไหมในอดีต และยังคงช่วยรองรับความเสี่ยงกรณีที่มีความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ แย่ จนเกิดการแบ่งแยกขั้วทางเศรษฐกิจระดับโลก

การพัฒนาเศรษฐกิจในระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมา จีนเชื่อมต่อกับตลาดโลกและพึ่งพิงระบบการเงินของสหรัฐฯ อย่างเหนียวแน่น ด้วยการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมชายฝั่งทางตะวันออก เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิต อย่างพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพิร์ล และสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนเติบโตอย่างก้าวกระโดด จากอุตสาหกรรมผลิตสินค้าต้นทุนต่ำ การส่งออกและการสะสมเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ

แต่ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ที่กลับมาตึงเครียดอีกครั้ง ได้สร้างความไม่แน่นอนให้กับภาคส่งออกของจีน โดยเฉพาะหากมีการแบ่งขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกอาจถูกกดดันจากสหรัฐฯ ให้ไม่สามารถค้าขายกับจีนได้

หนทางรอดของจีนจึงจำเป็นต้องสร้างเขตอิทธิพลทางเศรษฐกิจของตนเองขึ้น นั่นคือจีนจำเป็นต้องรักษาความสัมพันธ์กับประเทศตามแนวหนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง และประเทศกำลังพัฒนาเอาไว้ให้ได้ และยังคงต้องสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่ที่มีศูนย์กลางอยู่ที่จีน **ไม่อยู่ในฐานะประเทศที่อยู่นอกระบบเศรษฐกิจที่มีสหรัฐฯ เป็นศูนย์กลาง**

อาจกล่าวได้ว่า พื้นที่ในภูมิภาคตอนกลางและตะวันตกของจีนกำลังทวีความสำคัญมากขึ้นจากการเชื่อมโยงทางการค้าระหว่างภูมิภาคดังกล่าวของจีนกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ “อาเซียน” โดยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งที่จีนส่งออกสินค้ามากที่สุดแทนที่ยุโรป สาเหตุหนึ่งมาจากเส้นทางการขนส่งสินค้าทางไกลถูกปิดกั้นจากภาวะโรคระบาด

อย่างไรก็ตาม นโยบายโกเวสต์นี้ถูกมองว่าจะช่วยให้รัฐบาลจีนสามารถควบคุมภูมิภาคตอนกลางและตะวันตกได้มากขึ้น ผ่านโครงสร้างพื้นฐานอย่างแผนการก่อสร้างทางรถไฟสายเสฉวน - ทิเบต และสนามบินต่าง ๆ

เนื่องจากภูมิภาคดังกล่าวอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติภายใต้พื้นที่ราว ๓ ใน ๔ ของจีน และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศทรงอิทธิพลอย่าง “รัสเซีย” และ “อินเดีย”

๕.๑๑ กระจายฐานอุตสาหกรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)

การปฏิรูปเศรษฐกิจจีน หมายถึงนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจให้เป็น สังคมนิยมในแบบจีนในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๘ โดยกลุ่มนักปฏิรูปภายในพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่นำโดยเติ้ง เสี่ยวผิง

กล่าวกันว่า ในช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ประเทศจีนมีระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดและก้าวหน้ามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก โดยในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ อดัม สมิท เคยอ้างอิงว่าจีนคือหนึ่งในชาติที่ร่ำรวยที่สุดมาช้านาน และเป็นหนึ่งในชาติที่อุดมสมบูรณ์ เจริญรุ่งเรือง มีความเป็นเมือง และมีอุตสาหกรรมมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

แต่เศรษฐกิจจีนเริ่มซบเซาลงในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ และถดถอยลงในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ และ ๒๐ แม้ว่าจะมีช่วงฟื้นตัวสั้น ๆ ในคริสต์ทศวรรษ ๑๙๓๐ ก็ตาม

การปฏิรูปเศรษฐกิจที่ใช้หลักการตลาดเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๘ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองระยะ ระยะแรก ในช่วงปลายคริสต์ทศวรรษ ๑๙๗๐ ถึงต้นคริสต์ทศวรรษ ๑๙๘๐ ได้ถ่ายโอนภาคเกษตรกรรมกลับคืนสู่ประชาชนแต่ละปัจเจกบุคคล เปิดประเทศรับการลงทุนจากต่างชาติ และอนุญาตให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นและเป็นเจ้าของธุรกิจได้ อย่างไรก็ตามรัฐบาลยังคงเป็นเจ้าของอุตสาหกรรมส่วนมากในประเทศอยู่เช่นเดิม

ส่วนระยะที่สอง ในช่วงปลายคริสต์ทศวรรษ ๑๙๘๐ ถึงคริสต์ทศวรรษ ๑๙๙๐ ได้เริ่มโอนกิจการของรัฐไปเป็นของเอกชน ทำสัญญาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการในอุตสาหกรรมที่รัฐเป็นเจ้าของ รวมทั้งยกเลิกมาตรการควบคุมราคาสินค้า นโยบายปกป้องธุรกิจและกฏระเบียบหลายอย่าง แต่ยังคงมาตรการเหล่านี้ไว้ในธุรกิจภาคธนาคารและปิโตรเลียมไว้เช่นเดิม ส่งผลให้ธุรกิจภาคเอกชนเติบโตขึ้นอย่างมากจนมีระดับมากถึงร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี ค.ศ. ๒๐๐๕

โดยตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๗๘ จนถึง ค.ศ. ๒๐๑๓ เศรษฐกิจจีนเติบโตในแบบที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน คือโดยเฉลี่ยเติบโตร้อยละ ๙.๕ ต่อปี แต่หลังจากปี ค.ศ. ๒๐๐๕ รัฐบาลของนายหู จิ่นเทา และ นายเวิน เจียเป่า หันกลับมากำกับและควบคุมระบบเศรษฐกิจมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้มีผลลบบ้าง ต่อการปฏิรูปดังกล่าวบางส่วน

ความสำเร็จจากนโยบายและความริเริ่มทางเศรษฐกิจส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้ง ใหญ่ต่อสังคมจีน ทั้งนี้โครงการขนาดใหญ่ที่วางแผนโดยรัฐบาล บวกกับลักษณะตลาดที่เปิดกว้างขึ้น ช่วยให้จีนสามารถลดภาวะความยากจนลงได้มาก

แต่ในขณะเดียวกันกลับทำให้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและรายได้ขยายตัวมากกว่า เดิม จนถูกนำไปใช้เป็นเหตุผลให้ฝ่ายซ้ายใหม่ของจีนกล่าวโจมตีและวิจารณ์รัฐบาล

ส่วนนักวิชาการในแวดวงหลายคนต่างพากันโต้เถียงถึงสาเหตุความสำเร็จจากนโยบาย เศรษฐกิจแบบ "คู่ขนาน" นี้ของจีน และนำไปใช้เป็นกรณีเปรียบเทียบกับความพยายามปฏิรูป ระบบสังคมนิยมในประเทศยุโรปตะวันออกและสหภาพโซเวียต รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศกำลัง พัฒนาอื่น ๆ ด้วย

ในห้วง ๔๐ ปี หลังจากที่จีนเปิดประเทศและพัฒนาเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมในแนวฝั่ง ทะเลภาคตะวันออกจนประสบความสำเร็จและขยายไปสู่เมืองชายฝั่งอีกนับร้อยแห่งแล้วนั้น มีนโยบายหนึ่งที่น่าจะได้ส่งผลต่อการเอาชนะความยากจนในชนบททั่วทั้งประเทศก็คือ การขยาย ฐานอุตสาหกรรมจากภาคตะวันออกสู่ภาคตะวันตกและเมืองน้อยใหญ่ต่าง ๆ ในทั่วทุกภูมิภาค รวมประมาณ ๑ แสนแห่ง อันเป็นการสร้างระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นให้แข็งแรง เพิ่มการจ้างงาน เพิ่มรายได้

สาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถก้าวพ้นจากความยากจนได้ ความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจจากการเกษตรมาเป็นระบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ ๒๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั่วโลก โดยในแต่ละปีสาธารณรัฐประชาชนจีนมีอัตราการเจริญเติบโต ในประเทศร้อยละ ๑๐ ตลอดระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมา

ซึ่งมีปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่

(๑) การลงทุนในประเทศ โดยการดึงดูดนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในด้านต่าง ๆ ทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

(๒) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง

(๓) การยกระดับเทคโนโลยี นำข้อมูลต่าง ๆ มาช่วยในการบริหารจัดการให้เกิดเป็นประโยชน์แก่ประเทศ

ในการบริหารประเทศของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงในปัจจุบัน ไม่ได้มุ่งเน้นแต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว ยังได้มีการปฏิรูปประเทศครั้งใหญ่ในอีกหลายเรื่อง จึงหนุนเสริมซึ่งกันและกัน อาทิ

(๑) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังและให้เป็นรูปธรรม

(๒) การแก้ปัญหาความยากจนแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย ประธานาธิบดีให้ผู้นำในแต่ละมณฑลมาลงนามในสัญญาเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งยกระดับโครงสร้างชนบทให้มีความเจริญเทียบเท่าเมือง โดยการถ่ายเทคนชนบทเข้าสู่เมืองมากขึ้น

(๓) การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับคุณภาพของอากาศที่ดี

สำหรับการประกาศในการแก้ไขปัญหาความยากจน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกัน ผ่านกลไกพรรคคอมมิวนิสต์ โดยมอบหมายให้รองประธานาธิบดีเป็นประธานและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับความยากจนร่วมเป็นคณะกรรมการ มีสำนักงานอยู่ที่เมืองปักกิ่ง มีการออกนโยบายต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและกระจายไปยังมณฑลต่าง ๆ โดยให้แต่ละมณฑลใช้เป็นต้นแบบอย่างเป็นระบบ หากไม่ดำเนินการก็จะถูกลงโทษค่อนข้างรุนแรง

การดำเนินการในเรื่องการแก้ไขความยากจนได้ใช้เงินในปริมาณที่สูงมาก รัฐบาลกลางสนับสนุนร้อยละ ๖๖ ของงบประมาณทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ ๓๔ เป็นงบประมาณของท้องถิ่นที่ดำเนินการด้วยตนเอง นอกจากนี้ รัฐบาลกลางยังให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นของแต่ละมณฑลสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินของตัวเอง และรัฐบาลให้ไฟเขียวกับท้องถิ่นให้ทำการกู้เงินได้

อีกทั้งยังมีการระดมเงินทุนจากภาคเอกชนเข้ามาเสริมอย่างเป็นรูปธรรม อย่างเช่นกรณีโครงการ ๑๐,๐๐๐ บริษัท ช่วยเหลือ ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้าน หรือกรณีโครงการเมืองพี่เมืองน้องสามารถทำให้หลายมณฑลมีผลิตภัณฑ์มวลรวมของประชาชาติขยับขึ้นมาได้เป็นอันดับต้นได้

เช่นกรณีมณฑลเจ้อเจียงหรือมณฑลกวางตุ้งที่มีคนรวยจำนวนมาก ต้องส่งเจ้าหน้าที่ของมณฑลกวางตุ้งไปเป็นบ้านพี่เมืองน้องโดยไปช่วยงานในมณฑลยูนนาน ทั้งในการวางแผนแก้ปัญหาความยากจน และการลงทุนโครงการต่าง ๆ ข้าราชการที่ลงพื้นที่ไปช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นและครัวเรือนที่ยากจนจะได้รับความดีความชอบเป็นพิเศษ

๕.๑๒ ภาคธุรกิจช่วยชาติ (Corporate Social Responsibility)

ตัวอย่างที่ ๑ หมู่บ้านต้าลู่

ตั้งอยู่ในตำบลกู่หล่า อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง เป็นหมู่บ้านของเกษตรกรชาวจีน แต่เดิมคนทั่วไปมีอาชีพปลูกข้าวในแปลงนาขนาดเล็ก ทำนาข้าวสำหรับการบริโภคภายในครอบครัว เท่านั้น ต่อมารัฐบาลได้ชักชวนให้เกษตรกรในชุมชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ร่วมกันทำการปลูกข้าวในพื้นที่กว้างขึ้นจนเกิดการต่อเนื่องเป็นแปลงนาผืนใหญ่

จากนั้นภาคธุรกิจเอกชนได้ริเริ่มนำไอเดียของการทำงานศิลปะบนนาข้าว (Tanbo Art) มาทำการออกแบบเป็นรูปภาพตัวละครในวรรณคดี จนกลายเป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยว นำรายได้เข้ามาสู่หมู่บ้าน คราวเรือนพ้นจากความยากจน มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักประกันในการดำรงชีวิต

ตัวอย่างที่ ๒ ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวชุมชน

ตั้งอยู่ที่ตำบลกู่หล่า อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง เป็นหน่วยงานเล็กๆที่ในความดูแลของเทศบาลท้องถิ่น ดำเนินการโดยร่วมกับบริษัทเอกชน

ศูนย์วิจัยแห่งนี้ตั้งอยู่ท่ามกลางแปลงนาข้าวของชุมชน มีห้องปฏิบัติการติดตามเก็บประมวล และแสดงผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำนาทุกแปลงในพื้นที่รับผิดชอบแบบเรียลไทม์ด้วยการเชื่อมโยงระบบ IOT (Internet of Things) ด้วยเทคโนโลยีจากภาคเอกชน ทั้งข้อมูลพันธุ์ข้าว คุณภาพดิน แร่ธาตุสารอาหารในดิน ปุ๋ย ปริมาณน้ำ ความชื้น ปริมาณแสงแดด อุณหภูมิ อายุ และระยะเวลาการเก็บเกี่ยว

ศูนย์วิจัยฯจะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ว่าแต่ละพื้นที่เหมาะกับการปลูกข้าวชนิดใด มีการรวบรวมข้อมูลศัตรูพืชและแมลงในเดือนสิงหาคมของทุกปี ใช้ระบบสมองกล (AI Artificial Intelligence) ประมวลผลแบบอัตโนมัติ มีข้อมูลพร้อมแสดงผลให้ชาวนาได้รับทราบและนำไปดำเนินการตามสภาพปัญหา

ตัวอย่างที่ ๓ หมู่บ้านหยงฟู่

ตั้งอยู่ในตำบลซือจี้ว อำเภอฟู่เหมิน นครคุนหมิง เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมเป็นท่องเที่ยวชุมชนวิถีชีวิตในแบบของจีน

หมู่บ้านหยงฟู่อยู่ห่างจากนครคุนหมิงประมาณ ๔๒ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่อยู่ภายใต้โครงการต้นแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม (นวัตกรรมวิถีแบบจีน) ซึ่งเน้นการผสมผสานแนวคิด "การเกษตร + วัฒนธรรม + การสร้างสรรค์ + ชนบทสมัยใหม่"

อีกทั้งยังมีประวัติศาสตร์ชุมชนที่เกี่ยวกับการเดินทางไกลของประธานเหมาและกองทัพแดงมาเล่าขาน จึงสามารถพัฒนาหมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร วัฒนธรรมและสุขภาพที่มีชื่อเสียง

ตำบลชื่อจิวมีประชากร ๑๐,๒๗๐ คน ร้อยละ ๘๕ เป็นเกษตรกร อาชีพทำสวน ปลูกผลไม้ที่มีราคาสูง เช่น เซอร์รี่ บ๊วย กีวี เกาลัด มีการเพาะเห็ดทรัฟเฟิล (Truffle) ปลูกข้าว เลี้ยงวัว แพะ ไก่ ทั้งยังมีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์

พื้นที่ส่วนหนึ่งของหมู่บ้านได้เปิดให้บริษัทเอกชนเช่าพื้นที่เป็นระยะเวลา ๓๐ ปี มีการวางแบบแปลน จัดโซนนิ่งสิ่งปลูกสร้างต่างๆ มีบ้านพักเพื่อการท่องเที่ยว มีรัฐเป็นผู้สร้างระบบสาธารณูปโภคทั้งหมด ทำให้เกิดการจ้างงานในหมู่บ้าน ๓๐๐ กว่าตำแหน่ง โดยหมู่บ้านแห่งนี้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาถึง ๓๐๐,๐๐๐ คนต่อปี

นอกจากนั้น บทความจาก THAIBIZCHINA.COM ระบุว่า สีจิ้นผิงเคยย้ำว่าการขจัดความยากจนมิได้เป็นเพียงความรับผิดชอบของรัฐบาลเท่านั้น แต่องค์กรเอกชนต้องมีส่วนร่วมด้วย ในปี ๒๕๖๓ มีบริษัทเอกชนของจีนกว่า ๔๖,๒๐๐ แห่งได้ให้ความช่วยเหลือหมู่บ้านยากจนมูลค่ารวมกว่า ๕๒.๗ พันล้านหยวน

การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนช่วยให้เกิดการวิเคราะห์ในเชิงลึกและให้ความช่วยเหลืออย่างยั่งยืน เช่น การประกันการตกงาน ช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการท่องเที่ยว เห็นได้จากหลายกรณีที่การเข้ามามีบทบาทสำคัญในการบรรเทาความยากจนของภาคเอกชนสามารถช่วยส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้สำหรับคนยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยกตัวอย่างกรณีของสายการบิน Spring Airlines ในปี ๒๕๖๓ ได้ทำความร่วมมือกับสถาบันการบินพลเรือนของมหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้คายฟาง จัดหลักสูตรการศึกษา ๒ ปี ภายใต้โครงการ “บรรลุฝัน บินอยู่บนท้องฟ้า” รับสมัครนักเรียน ๑๘ คนที่เป็นคนยากจนจากเขตปกครองตนเองหนิงเหอ มณฑลยูนนาน เข้าศึกษาเพื่อประกอบอาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน โดยนักเรียนดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน ๑๕,๐๐๐ หยวน ได้รับค่าบัตรโดยสารเครื่องบินค่าที่พักและค่าอาหาร หลังจากจบหลักสูตรจะได้บรรจุเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบิน Spring Airlines

หรือกรณีบริษัทของไทย อย่างเครือเจริญโภคภัณฑ์ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูงในการลงทุนและดำเนินธุรกิจในจีน ได้มีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐจีนในการบรรเทาความยากจน โดยได้ลงนามสัญญาร่วมมือกับอาลีบาบาและแอนท์กรุ๊ปด้านการค้าออนไลน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้หลุดพ้นจากความยากจน โดยเน้นที่การช่วยเหลือด้านเส้นทางขนส่งสินค้าเกษตรจากชนบทสู่คนเมือง เพิ่มบริการด้านการสนับสนุนทางการเงินเพื่อชนบท

นอกจากนั้น ยังได้มีการลงนามร่วมกับรัฐบาลเขตตงชว่นในนครคุนหมิง บริษัท Kunming Industrial Development and Investment จำกัด และธนาคารท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งโครงการฟาร์ม ไก่ไข่ครบวงจร ๓ ล้านตัว โดยรัฐบาลท้องถิ่นได้ให้การสนับสนุนด้านที่ดิน สาธารณูปโภค และค่าดอกเบี้ยที่เกิดจากรัฐวิสาหกิจท้องถิ่นกู้เงินเพื่อการลงทุนจากธนาคารท้องถิ่น รวบรวมที่ดินของประชาชนในพื้นที่และเจ้าของที่ดินจะได้รับเงินปันผลหลังจากที่เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้จ่ายค่าเช่าที่ดินแล้ว

ส่วน สังคิต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลด ความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ได้สังเคราะห์ประเด็นนี้เอาไว้ว่า สิ่งนี้นักธุรกิจจีนแตกต่างจากนักธุรกิจ ทั่วไปในระบบทุนนิยม ก็คือพวกเขาต้องยอมรับแนวทางและนโยบายของรัฐบาลจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปีหลังๆ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ที่เน้นเรื่องการขจัดความยากจนให้ สูญสิ้นไปจากประเทศจีนให้ได้

ดังนั้น นักธุรกิจจีนทุกคนจึงมีภารกิจนอกจากการประกอบการธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร ยัง ต้องควบคู่ไปกับการช่วยเหลือรัฐบาลจีนในการขจัดความยากจนให้แก่เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่ล้า หลัง อยู่ห่างไกลจากเมือง อยู่บนภูเขาสูง ซึ่งมักเป็นกลุ่มชนชาติส่วนน้อย

๕.๑๓ เคลื่อนย้ายประชากรพิถีพิถัน (Social Migration)

สำนักข่าว CRI รายงานว่า ในช่วง ๑๐ ปีสุดท้าย รัฐบาลจีนได้ทุ่มเทกำลังแก้ไขปัญห ความยากจน ช่วยให้ประชากร ๙๘.๙๙ ล้านคน หลุดพ้นจากภาวะยากจนสุดขีด ในจำนวนนี้มี ประชากร ๙.๖ ล้านคนได้พ้นจากภาวะยากจนด้วยการอพยพออกจากพื้นที่ทุรกันดารและไปพัก อาศัยอยู่ในชุมชนแห่งใหม่ที่รัฐบาลจัดให้

นับเป็นการอพยพประชากรมากที่สุดในพื้นที่กว้างใหญ่ สร้างชุมชนแห่งใหม่ ๓๕,๐๐๐ แห่งและจัดหางานหาอาชีพรองรับ ๑ คนต่อครอบครัว ทำให้พ้นจากภาวะยากจน

คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจีน (NDRC) เผยว่ากลุ่มคนยากไร้ของจีนที่เข้า ร่วมโครงการย้ายถิ่นฐานเพื่อขจัดความยากจน มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก ๔,๒๒๑ หยวน (ประมาณ ๑๙,๔๓๐ บาท) ต่อปีในปี ๒๐๑๖ เป็น ๙,๓๑๓ หยวน (ประมาณ ๔๒,๘๗๐ บาท) ในปี ๒๐๑๙

ข้อมูลทางการเผยว่า ระหว่างแผนระยะห้าปี ฉบับที่ ๑๓ (๒๐๑๖-๒๐๒๐) จีนใช้งบประมาณไปราว ๖ แสนล้านหยวน (ประมาณ ๒.๗๖ ล้านล้านบาท) ในโครงการย้ายถิ่นฐานเพื่อขจัดความยากจน

ตัวอย่างของมณฑลยูนนาน เป็นมณฑลที่มีความยากจนมากเป็นลำดับที่ ๒ ของประเทศ รองจากมณฑลกุ้ยโจว ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ทุรกันดาร ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ ๒๕ ชนเผ่า สำหรับวิธีการแก้ปัญหาความยากจนสำหรับประชากรบนพื้นที่สูงในบางพื้นที่ไม่มีทางเลือกอื่น ต้องใช้การอพยพประชากรลงมาอยู่ในพื้นที่ราบที่อยู่ใกล้เคียง เฉพาะที่มณฑลยูนนานเองมีการอพยพประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน

ก่อนการอพยพโยกย้าย เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไปทำงานทางความคิดอย่างมานะอดทน คืออธิบายกับประชาชนผู้รับผลกระทบให้เข้าใจเหตุผลในการย้ายที่อยู่อาศัย โดยเฉลี่ยใช้เวลาประมาณ ๑ ปี เจ้าหน้าที่ ๑ คน ต้องดูแล ๖ ครัวเรือน

ในการอพยพประชาชนจากพื้นที่ภูเขาสูง ถิ่นทุรกันดารให้ลงมาอยู่ในพื้นที่ราบ รัฐจะสร้างบ้านขนาด ๒ ถึง ๓ ชั้นให้เป็นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ บางพื้นที่สร้างเป็นคอนโด โดยพื้นที่รองรับจะต้องมีหลักประกันใน ๓ ประการนี้ คือ (๑) มีสิ่งอำนวยความสะดวก ถนน น้ำประปา ระบบไฟฟ้า (๒) มีโรงเรียน (๓) มีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น

ก่อนออกจากพื้นที่ทุรกันดาร ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าเขาที่ทุรกันดารที่ยากแก่การพัฒนา ได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปทำงานความคิดเตรียมการเพื่อการโยกย้ายลงมาอยู่ในที่รัฐจัดให้ การย้ายถิ่นของประชากรมิใช่เรื่องง่ายโดยเฉพาะการย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยต้องเกิดจากความสมัครใจและเข้าใจในเหตุผลในความจำเป็นที่จะต้องย้ายลงมาอยู่ที่ใหม่

มีการสร้างบ้านให้อยู่อาศัยและมีพื้นที่ให้ทำการเกษตรกรรม คนวัยแรงงานจะส่งให้เข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ วิธีการนี้จะช่วยให้ประชากรที่ยากจนที่ย้ายถิ่นลงมาได้มีหลักประกันทั้งในเรื่องที่อยู่อาศัย การมีงานทำ สำหรับเด็ก และผู้สูงอายุที่มีผู้ช่วยแรงงานจะได้รับการดูแลโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการเฉพาะราย

ประชากรที่อพยพลงมาจากพื้นที่ภูเขาสูง จะมีการประเมินขนาดครอบครัว มีกำลังแรงงานกี่คน หน่วยงานให้ทำที่อยู่ใกล้บ้านครบทุกคน สนับสนุนให้ภาคธุรกิจมาสร้างโรงงานในหมู่บ้าน รับกำลังแรงงานให้เข้าทำงาน เด็กและคนชราที่ต้องอาศัยอยู่ในคอนโด จะมีเจ้าหน้าที่ช่วยดูแลเรื่องความสะอาด

คนชราที่ยังทำงานได้ ให้ไปดูแลสวนป่าในพื้นที่ที่ตนอพยพลงมา โดยได้ค่าจ้างค่าตอบแทนวันละ ๒๕ หยวน หรือประมาณ ๙,๐๐๐ หยวนต่อปี บางพื้นที่อาจจะมีที่ดินผืนเล็ก ๆ ให้สำหรับใช้ปลูก

พืชผักไว้เป็นอาหารเพื่อการพึ่งตนเองอีกด้วย มีการดูแลประชากรยากจนเพื่อไม่ให้กลับไปยากจนอีก จะให้ความสำคัญต่อการเฝ้าระวังด้านความพิการ การเจ็บป่วยร้ายแรง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความยากจนอย่างเฉียบพลัน

มีความร่วมมือระหว่างมณฑลที่ร่ำรวยที่อยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศ มาช่วยมณฑลที่ยากจนในฝั่งตะวันตกด้วยการเข้าไปลงทุน พัฒนาด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี การตลาด การเงิน ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเข้ามาตั้งโรงงานในพื้นที่ มีการจ้างงานจากแรงงานในพื้นที่ รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนจำนวนหนึ่ง

ในชุมชนที่มีความยากจนมาก ในระยะแรกของการแก้ปัญหาความยากจนรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ชุมชนจำนวนหนึ่งเป็นการสนับสนุนผ่านระบบสหกรณ์เพื่อเป็นทุนเริ่มต้น ในการพัฒนาอาชีพการทำการตลาดและการค้าขายผ่านระบบออนไลน์

๕.๑๔ การศึกษาสร้างพลเมืองจีนรุ่นใหม่ (Education)

“การศึกษา” กุญแจไขปัญหาความยากจนของจีน

จีนให้ความสำคัญกับการศึกษาที่เป็นตัวช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างรอบด้าน ให้ความสำคัญกับโรงเรียน ทุกแห่ง ครูทุกรายและเด็กทุกคนในพื้นที่ยากจน โดยดำเนินการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับประชากรยากจนในชนบทให้พ้นความยากจนตามแผนในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ และสร้างสังคมพอกินพอใช้ที่ยั่งยืน นโยบาย แผนงาน และมาตรการด้านการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๘ รัฐบาลจีนได้จัดทำแผนปฏิบัติการเสริมสร้างระบบการศึกษาของประเทศ เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการก้าวอย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ของประเทศ ด้วยตระหนักว่าวิทยาศาสตร์และการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย

รัฐบาลจีนกำหนดให้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ลำดับต้นของประเทศ การพัฒนาการศึกษาจึงก้าวหน้าไปอย่างมาก มีระบบการศึกษาภาคบังคับกำหนดไว้ ๙ ปี และพยายามลดอัตราการไม่รู้หนังสือของประชาชนจีนวัยเด็กและวัยกลางคน การศึกษาด้านวิชาชีพและการศึกษาผู้ใหญ่มีการพัฒนาขึ้น ตลอดจนการศึกษาระดับสูงก็ได้ขยายตัวเช่นกัน

ด้านคุณภาพการเรียนการสอน มีความหลากหลายและมีกลวิธีที่แตกต่างกันไป การเรียนการสอนมีตั้งแต่ในด้านวิชาการความรู้อบรมอาชีพ เรื่อยไปจนถึงการพัฒนาคุณภาพของเด็กนักเรียนในด้านศีลธรรมจรรยา โดยดำเนินการเรียนการสอนตั้งแต่การเรียนในระบบทั้งในภาคบังคับและไม่บังคับ ไปจนถึงการศึกษาทางไกลที่ทันสมัยและต่อเนื่อง สร้าง Science and technology

parks ในบริเวณรอบสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เพิ่มมากขึ้นของนักเรียนนักศึกษา

รัฐบาลจีนเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนด้านการศึกษาใหม่ ไม่ใช่เป็น “การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค” แต่เป็น “การลงทุน” เช่นเดียวกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นของสังคม ทำให้อัตราส่วนของงบประมาณประเทศด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจากเดิมร้อยละ ๑ ในปี ค.ศ. ๑๙๙๘ เป็นร้อยละ ๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษาและบุคลากร

ในช่วงแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ ๙ รัฐบาลจีนพัฒนาการศึกษาระดับสูงในบริบทการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นการอบรมบุคลากรอาชีพที่มีส่วนสำคัญช่วยเร่งการพัฒนาเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการวิจัยของประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ตลอดจนวางรากฐานการอบรมอาชีพในสถาบันการศึกษาภายในประเทศให้มีความมั่นคง

ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ขยายระบบการศึกษาภาคบังคับเป็น ๙ ปี และหลักสูตรการสอนแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ หลักสูตรที่กำหนดโดยรัฐ และหลักสูตรที่กำหนดตามท้องถิ่นให้สอดคล้องต่อความต้องการและความเป็นจริงของท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังแบ่งหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นภาคทฤษฎีวิชาการและภาคกิจกรรม กำหนดให้โรงเรียนประถมและมัธยมจัดหลักสูตรการศึกษาด้านศีลธรรมด้วย โดยรวมการศึกษาแนวคิดด้านการเมือง ปรัชญา ศีลธรรม และจิตวิทยาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนที่จะเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองของประเทศมีความรักชาติ จริยธรรม ศีลธรรม และมีความผูกพันในเชื้อชาติของตนด้วย

ในด้านการอบรมอาชีพ เป็นเรื่องที่จีนมีมาเป็นเวลาช้านานแล้วและได้รับยกระดับการพัฒนา ระบบการศึกษาอบรมอาชีพในจีนแบ่งการศึกษาอบรมอาชีพในโรงเรียนและการอบรมอาชีพทั่วไป

การศึกษาอบรมอาชีพในโรงเรียนเริ่มหลังจากที่เด็กนักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ หรือสำหรับเยาวชนผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาบ้าง หรือประสงค์ที่จะศึกษาอบรมด้านอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ

สำหรับการอบรมอาชีพทั่วไปนั้น ส่วนมากเป็นการดำเนินการของบริษัทที่จะอบรมฝึกฝนลูกจ้างของตน กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงแรงงานจะดำเนินการร่วมกันในการจัดทำรายการอบรม ผ่านศูนย์อบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพลูกจ้าง

ความสำเร็จของการศึกษาอบรมอาชีพในจีน ทำให้จีนมีการขยายขนาดการศึกษาอบรมอาชีพอย่างรวดเร็ว ยกกระดับคนงานด้านเทคนิค ผู้จัดการ คนงานที่ใช้ทักษะ และแรงงานต่าง ๆ

ส่งเสริมให้มีการสร้างบุคลากรเฉพาะในด้านการอบรมอาชีพ เพิ่มคุณภาพและระดับการศึกษาอบรมอาชีพ เพิ่มการพยายามเรียนรู้ การอบรมอาชีพจากต่างประเทศและนำมาปรับใช้ เข้ากับการอบรมอาชีพของประเทศ ขยายการศึกษาอบรมอาชีพในเมืองอย่างรวดเร็ว และสถาบันการศึกษาอบรมอาชีพมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น

นอกจากการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องแล้ว จีนยังมีเป้าหมายพัฒนาการศึกษาครูในประเทศเพื่อผลิตครูประเภทใหม่ที่มีความสร้างสรรค์และมีทักษะดีสำหรับการพัฒนาประเทศในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาการศึกษาครูในประเทศ ได้แก่ การคำนึงถึงการพัฒนาครูในชนบท การพัฒนาเพื่อกลับไปสร้างสรรค์ชนบท ปรับปรุงการศึกษาครูในทุกะดับของสถาบันอบรมครู วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยครู

นอกจากนั้น พยายามจะสร้างกฎหรือนโยบายเพื่อการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาครูโดยอาศัยเทคโนโลยีและข้อมูลการศึกษาที่หลากหลาย ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรการสอนสมัยใหม่ กำหนดช่วงเวลาการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาครูที่มีคุณภาพ

๕.๑๕ ภาควิชาการรับใช้สังคม (Academic)

บทบาทมหาวิทยาลัยกับการแก้ปัญหาความยากจน

ตัวอย่างของมหาวิทยาลัยกว่างซี

เป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๒๘ ซึ่งขณะนั้นจีนยังอยู่ในภาวะสงคราม ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน รัฐบาลจึงสร้างมหาวิทยาลัยท้องถิ่นขึ้น ปัจจุบันมีนักศึกษา ๔๐,๐๐๐ คน มี ๒๖ คณะวิชา คณะวิชาที่มีบทบาทในการแก้ปัญหาความยากจนคือคณะเกษตรศาสตร์ ซึ่งจะเน้นเรื่องการแปรรูปอาหาร การทำการวิจัยทางด้านเกษตรกรรม การเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร พุงเป้าที่ทำให้สามารถแก้ความยากจนได้สำเร็จ รวมทั้งคณะวิชาป่าไม้ และคณะวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยี

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกว่างซีชี้ว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคความยากจน มี ๓ ประการหลัก คือ (๑) การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน (๒) การศึกษา (๓) นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

โดยเฉพาะนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา การลงมือทำงานและการเรียนการสอน การทำเกษตรกรรมแบบใหม่ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการวิจัยและมีการทดลองในพื้นที่จริง จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ดี

มหาวิทยาลัยกว่างซี เป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร เพื่อพรรคคอมมิวนิสต์ และเพื่อการรับใช้ประชาชนจีน มีระบบการเรียนการสอนที่ไม่เน้นการสอบแข่งขัน ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรักชาติ รักพรรคคอมมิวนิสต์และประชาชน มีการปฏิรูปการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย มีการประเมินคุณภาพของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นประจำ

ตัวอย่างของสถาบันวิจัยสังคมยูนนาน

เป็นสถาบันทางวิชาการที่ตั้งอยู่ในนครคุนหมิง แต่เดิมที่นี่เป็นสถาบันวิจัยประวัติศาสตร์ของมณฑลยูนนาน ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เน้นการวิจัยปัญหาด้านชนกลุ่มน้อย ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๘๐ มีการวิจัยปัญหาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะปัญหาของเอเชียอาคเนย์ ปากีสถานและอินเดีย

สถาบันวิจัยสังคมยูนนานได้ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เน้นเอเชียอาคเนย์ ได้แก่ ประเทศไทย ลาว เวียดนาม พม่า กัมพูชา รวมถึงอินเดีย บังคลาเทศ ปากีสถาน ปัจจุบันสถาบันมีบุคลากรนักวิจัย ๒๙๐ คน

ทำการวิจัยปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาความยากจน วิจัยปัญหาชนกลุ่มน้อย วิจัยด้านการสร้างความสามัคคีของคนชาติจีน วิจัยด้านประวัติศาสตร์ วรรณกรรมและศาสนา เป็นต้น ทั้งนี้ประเด็นการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาความยากจนของประเทศจีนก็เป็นเรื่องที่ทางสถาบันให้ความสนใจมากเช่นกัน

มณฑลยูนนานมีประชากรประมาณ ๔๗ ล้านคน ข้อมูลในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ มีคนยากจน ๑๔ ล้านคน หรือ ประมาณร้อยละ ๓๐ ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๑๗ เหลือประมาณ ๙.๓๓ ล้านคน

ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๘ ถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเป็นช่วง ๓ ปีสุดท้ายที่ต้องมุ่งเอาชนะความยากจนทั้งพื้นที่ให้ได้ ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่มีความยากลำบากที่สุด ในการแก้ปัญหาความยากจนให้กับประชากรจำนวน ๙.๓๓ ล้านคน ๘๘ อำเภอ ๘๕,๐๐๐ หมู่บ้าน มีกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลาย รวม ๑๑ ชนเผ่า

รัฐบาลกลางจึงสนับสนุนให้ภาคธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและร่วมกันแก้ปัญหาความยากจนในมณฑลยูนนานเป็นการเสริมอีกทางหนึ่ง ภาคธุรกิจและภาควิชาการได้เข้ามามีบทบาทช่วยส่งเสริมการฝึกอบรม การพัฒนาด้านฝีมือแรงงานของกลุ่มชาวนา การอบรมด้านเทคนิค การเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะการทำเกษตรบนพื้นที่สูง

เมื่ออบรมเสร็จก็ให้ชาวนาลงมือปฏิบัติโดยมีภาครัฐกิจเป็นพี่เลี้ยง ทำให้ชาวนามีรายได้เพิ่มขึ้น รัฐบาลจะหนุนช่วยในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนากิจการ การสร้างช่องทาง การตลาด การพัฒนาความรู้ความสามารถของชาวนาที่มีฝีมือให้มีความชำนาญมากขึ้น ทั้งหมดนี้บรรจุอยู่ในแผนพัฒนา ๓ ปี ของมณฑลยูนนาน

มณฑลยูนนานได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนา ๓ ปี โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นทั้งพื้นที่ โดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาคการเกษตร ให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

รวมถึงรัฐมีโครงการร่วมกับภาครัฐกิจในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรกับนักลงทุนอีกด้วย เช่น กรณีมณฑลยูนนานจับคู่เมืองกับเชียงใหม่ และกรณีเมืองจู่โฮ่จับคู่กับเมืองต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐ เมืองเชียงใหม่ ได้ช่วยเหลือมณฑลยูนนาน รวม ๑๓ จังหวัด และ ๗๔ เมือง ในแต่ละอำเภอจะมีผู้แทนของภาครัฐกิจที่เป็นระดับหัวหน้าทำหน้าที่คัดเลือกพนักงานในพื้นที่ที่เป็นคนเก่งและส่งไปเรียนต่อที่เชียงใหม่ และมีการช่วยเหลือในเรื่องการลงทุน ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น การป้องกันและรักษาโรคโควิด และการให้ความรู้ทางการศึกษา

การที่ภาครัฐกิจมาลงทุนในยูนนานนั้น ประโยชน์ที่ได้รับทันทีคือลดต้นทุนการผลิต เพราะที่ยูนนานที่ดินราคาถูกและค่าแรงถูก และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและธุรกิจได้เติบโตไปด้วยกัน รัฐบาลกลางก็ให้สิทธิพิเศษกับภาครัฐกิจที่เข้าไปช่วยลงทุนในพื้นที่ยากจน คือ การกู้เงินในดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำและได้ส่วนลดด้านภาษี

ในการดำเนินงานของภาครัฐกิจในพื้นที่ จะมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่จะรวบรวมคน แรงงาน เพื่อส่งไปทำงานกับบริษัท ในขณะที่เดียวกันจะมีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ประจำหมู่บ้านเป็นกำลังสำคัญในด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐกิจในพื้นที่นั้น ๆ อีกทางหนึ่งด้วย

บทที่ ๖

สรุป วิเคราะห์ แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีน

จากการศึกษาดูงานในพื้นที่ภาคสนาม และการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การแก้ปัญหาความยากจนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลประกอบเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ คณะศึกษาดูงานสามารถวิเคราะห์แนวทางและวิธีการแก้ปัญหาความยากจนของจีนในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี (ปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๒๐) โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๑๕ ประการ ได้แก่

- (๑) การเมืองมั่นคง เจตจำนงแน่วแน่ (Political Will)
- (๒) ปราบโกงโยงกระแสผู้นำ (Audit Storm)
- (๓) พลังอุดมการณ์กึ่งจิตอาสา (Human Resource)
- (๔) เป้าหมายชัดเจน-ปฏิบัติได้ (Targeting)
- (๕) พุ่งเป้าตรงจุด (Focusing)
- (๖) ประเมินผลเข้มข้น (Evaluation)
- (๗) ปฏิรูปที่ดิน ลดเหลื่อมล้ำ (Land Reform)
- (๘) น้ำการเกษตร-คมนาคม (Irrigation and Water Transport)
- (๙) เลือกรทำเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)
- (๑๐) ขยายโครงสร้างพื้นฐาน ลดพื้นที่เหลื่อมล้ำ (Area Inequality)
- (๑๑) กระจายอุตสาหกรรม สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)
- (๑๒) ภาคธุรกิจช่วยชาติ (Corporate Social Responsibility)
- (๑๓) เคลื่อนย้ายประชากรพืธีพิถัน (Social Migration)
- (๑๔) การสร้างพลเมืองจีนรุ่นใหม่ (Education)
- (๑๕) ภาควิชาการรับใช้สังคม (Academic)

ประเด็นสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจนของจีน

๖.๑ ข้อเสนอต่อรัฐบาล

- นายกรัฐมนตรีควรประกาศนโยบายและความมุ่งมั่นว่ารัฐบาลของท่านจะกำหนดให้การแก้ปัญหาความยากจนเป็นวาระแห่งชาติ โดยใช้กลไก *คณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง* (คจพ.) ที่มีอยู่ รวมทั้งศูนย์ขับเคลื่อนการขจัดความยากจนฯ ระดับจังหวัด (คจพ.จ.) ให้เป็นกลไกดำเนินงานแก้ปัญหาของคนยากจนแบบพุ่งเป้าอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่ทั่วประเทศ
- สำหรับปัญหาแหล่งน้ำการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๗๘ อันเป็นปัจจัยความยากจนในเชิงโครงสร้างของชุมชนชนบท รัฐบาลควรเร่งรัดแก้ไขปัญห *อำเภอและตำบลที่มีปัญหาแล้งซ้ำซากระดับรุนแรง* (เกณฑ์วัดคือมีสถิติภัยแล้งตั้งแต่ ๖ ครั้งขึ้นไปในรอบ ๑๐ ปีย้อนหลัง) โดยเฉพาะพื้นที่ภาคอีสานและภาคเหนือ ด้วยการสนับสนุนโครงการจัดทำแหล่งน้ำชุมชนขนาดเล็กที่ใช้งบประมาณน้อย ใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนสูง อาทิ ฝายแกนดินซีเมนต์ ฝายมีชีวิต ฝายชะลอน้ำรูปแบบที่หลากหลาย โคกหนองนาโมเดล ธนาคารน้ำใต้ดิน และบ่อบาดาลน้ำตื้นพลังงานแสงอาทิตย์ ฯลฯ โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ ครอบคลุมทุกพื้นที่เป้าหมาย ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๔ ปี
- สำหรับปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรยากจนที่มีความขัดแย้งยืดเยื้อเรื่องรังระหว่างคนกับป่ามาอย่างยาวนาน ก็เป็นปัญหาความยากจนในเชิงโครงสร้างที่สำคัญอีกประการหนึ่ง รัฐบาลควรใช้กลไก *คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)* และกรอบแนวทางของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในด้านป่าไม้และที่ดินฯ ซึ่งแก้ไขปรับปรุงในช่วงแผนปฏิรูปที่ผ่านมา เป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหากรณีที่ประชาชนครอบครองพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ จำนวน ๒๑๕ ป่า ๓,๙๗๐ หมู่บ้าน ๔.๗ ล้านไร่ และผู้ถูกดำเนินคดี ๔.๖ หมื่นราย ให้แล้วเสร็จภายใน ๔ ปี

๖.๒ ข้อเสนอต่อส่วนราชการ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรขับเคลื่อนการปฏิรูปการเกษตรต่อเนื่องจากแผนปฏิรูปใน ๕ ปีแรก และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการโซนนิ่งพื้นที่การเกษตร การลดพื้นที่ทำไร่ ทำนา และแปลงเกษตรมูลค่าต่ำ ปรับเปลี่ยนไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ และประมงที่มีมูลค่าสูงอย่างมุ่งมั่นจริงจังให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ภายใน ๕ ปี
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พ.ม.) นอกจากภารกิจการสงเคราะห์ช่วยเหลือกลุ่มประชากรที่เปราะบาง ผู้ยากลำบาก และผู้ถูกทอดทิ้งเรื่องทั่วไปทิ้งแล้ว ควรขับเคลื่อนประเด็นความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยสำหรับคนจนคนไร้บ้านทั่วประเทศ โดยมีหน่วยงานการเคหะแห่งชาติและสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นกลไกหลัก ทำงานแบบสานพลังกับองค์กรภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจและหน่วยงานรัฐอื่นๆ เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย จัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ยากลำบาก ๑ แสนยูนิต ภายใน ๕ ปี
- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อ.ว.) ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบและองค์ความรู้ มีหน่วยบริหารจัดการทุนด้านวิจัยระดับพื้นที่ (บพท.) เป็นกลไกร่วมขับเคลื่อนจัดความยากจนที่มีนัยสำคัญ ควรขยายรูปแบบวิธีการทดลองและพัฒนาโมเดลนำร่องการแก้ปัญหาความยากจนเชิงพื้นที่ (sand box) ที่ผ่านการพิสูจน์ประสิทธิภาพแก้ปัญหาความยากจนมาแล้วในพื้นที่นำร่อง ๒๐ จังหวัด ไปให้ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศ

๖.๓ ข้อเสนอต่อองค์กรปกครองท้องถิ่น

- ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ โดยเฉพาะเทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาบทเรียนรู้การขจัดความยากจนแบบจีน โดยมีวิสัยทัศน์และเจตจำนงที่มั่นคงในการขจัดปัญหาของคนยากจนในพื้นที่รับผิดชอบของตนให้สำเร็จ ภายใต้กรอบหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนทรัพยากรของท้องถิ่น อีกทั้งการแข่งขันกันสร้างผลงานเชิงนวัตกรรม เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างและแรงบันดาลใจแก่หน่วยงานส่วนภูมิภาคและส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

๖.๔ ข้อเสนอต่อภาคธุรกิจเอกชนและประชาสังคม

- ภาคธุรกิจเอกชน โดยเฉพาะกิจการรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ควรเข้าร่วมสนับสนุนโครงการ กิจกรรม และนโยบายต่าง ๆ ของรัฐท้องถิ่น และรัฐบาลในการขจัดปัญหาความยากจน ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์
- ภาคประชาสังคม ควรมีบทบาทพัฒนาเครือข่ายจิตอาสาประจำพื้นที่ เผื่อระวังปัญหาคนยากจนที่ถูกทอดทิ้งในระดับชุมชนและท้องถิ่น สำรวจปัญหา ค้นหากลุ่มเป้าหมาย ชี้เป้า และมีส่วนร่วมดำเนินการแบบสานพลัง
- ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมควรร่วมกับขับเคลื่อนเครือข่ายการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับโรงเรียน โดยอาศัยการรวมพลังแบบ บ-ว-ร (บ้าน วัด โรงเรียน) เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ของคนทุกวัยในชุมชน และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน และเป็นกลไกในการตัดวงจร “ความยากจนข้ามรุ่น”

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานกิจกรรมการศึกษาดูงาน โดย รศ.ดร.สังศิต พิริยะรังสรรค์

รายงานกิจกรรมการศึกษาดูงาน โดย รศ.ดร.สังคิต พิริยะรังสรรค์

Flash News 1.

“รำลือทั่วยุทธภพ จีนแก้จนสำเร็จได้อย่างไร ? สังคิตเข้าถึงพื้นที่ นำคณะกรรมการมาธิการแก้จน
ศึกษาหลายชนบทของจีน”

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ นายสังคิต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการมาธิการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา พร้อมคณะจำนวน ๙ คน เดินทางไป
ประชุมทวิภาคีและเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๑ ถึงวันเสาร์
ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

นายสังคิต ได้สรุปบทวนภารกิจที่สนามบินดอนเมืองก่อนการเดินทางไปประชุมทวิภาคี
และไปเยือนต่างประเทศในครั้งนี้ว่า “มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำ
พรรคคอมมิวนิสต์ ผู้นำมณฑล และผู้แทนหน่วยงานด้านการแก้ปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน โดยเข้าไปศึกษาในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจน เพื่อนำแนวคิด
ยุทธวิธี ข้อมูลที่นำมาประกอบการปฏิบัติการของคณะกรรมการฯ รวมทั้งเพื่อเป็นการกระชับ
ความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศอีกด้วย”

“คณะฯ เดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมืองในเวลา ๒๐:๑๕ นาฬิกา จะถึงท่าอากาศยาน
นานาชาติหนานหนิง อู่สวี เวลา ๒๓:๒๐ นาฬิกา โดยมีนางสาวเบญจมาศ ต้นเวทยานนท์
กงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง รอให้การต้อนรับคณะเดินทาง นอกจากนั้นยังมีผู้แทนจากฝ่าย
สาธารณรัฐประชาชนจีนคือ ผู้อำนวยการ เฉิน ปิน และคุณหลิว ย่าหาง เจ้าหน้าที่จากกระทรวง
วิทยาศาสตร์สัมพันธ์พรรคคอมมิวนิสต์ รอต้อนรับและจะดูแลคณะเดินทางตลอดการเดินทาง”

“คณะกรรมการฯ ร่วมศึกษาดูงานประกอบด้วย นายพลเดช ปิ่นประทีป รองประธาน
คณะกรรมการ คนที่หนึ่ง และโฆษกคณะกรรมการ นายภาณุ อุทัยรัตน์ รองประธาน
คณะกรรมการ คนที่สี่ นางวณิ ปิ่นประทีป คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัด
การปฏิรูปเพื่อแก้ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ นางณัติกาญจน์ สุติพันธ์วิหาร และ
นายวัชรพงศ์ ระดมสิทธิพัฒน์ คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะ การแก้ปัญหาความยากจน
และลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ และเจ้าหน้าที่”

นายสังคิต กล่าวอีกว่า ก่อนการเดินทาง คณะกรรมการฯ ได้เชิญ อาจารย์อาร์ม
ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาให้ความรู้
สาระและข้อมูลสำคัญต่อที่ประชุมว่า “ในการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผู้นำของประเทศได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจน โดยในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ครบรอบ ๑๐๐ ปีพรรคคอมมิวนิสต์ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศความสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจนในประเทศได้สำเร็จ มีประชากรจำนวน ๘๐๐ ล้านคนของประเทศมีสถานะพ้นความยากจน ความสำเร็จดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการเติบโตของผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ในอัตราร้อยละ ๑๐ ซึ่งเป็นการเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอด ๓๐ ปี และในทุกๆ ๗ ปี เศรษฐกิจภายในประเทศจะเติบโตขึ้นอย่างทวีคูณมาโดยตลอด เป็นผลทำให้ขนาดเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลก โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนมุ่งสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจในทุกๆ มณฑลของประเทศ โดยใช้กรอบแนวความคิด ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านการลงทุน ได้มีการดำเนินการดึงดูดให้มีการลงทุนในประเทศ ซึ่งในช่วงแรกของการเริ่มต้นนั้นได้ดำเนินการโดยการส่งเสริมบริษัท และภาคเอกชน มาช่วยในการขับเคลื่อนการลงทุนให้เศรษฐกิจเกิดการเติบโต และในช่วงเวลาต่อมาได้มีมาตรการจัดการกับทุนผูกขาด จึงทำให้เศรษฐกิจไม่กระจุกตัวอยู่แต่ในกลุ่มทุนรายใหญ่เท่านั้น

(๒) ด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ได้ดำเนินการโดยการจัดสร้างระบบสาธารณูปโภคให้ทั่วถึง เช่น การสร้างถนน การสร้างรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น

(๓) ด้านการยกระดับเทคโนโลยี ได้ดำเนินการโดยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีของประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ

“ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ดำเนินการในระดับปฐมภูมิ โดยมุ่งเป้าที่ชัดเจน ด้วยการดำเนินการสำรวจรายได้ในระดับครัวเรือน ทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นจริง จัดทำทะเบียนคนจน และให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นผู้ติดตาม ดูแล วางแผนการหารายได้และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับรายได้ในแต่ละครัวเรือนอย่างใกล้ชิด จากนั้นให้รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานให้ผู้นำมณฑลทราบ และใช้ระบบกลไกพรรคการเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีนมาช่วยในการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ภายใต้นโยบาย Cost of quantity โดยการให้ภาคเอกชนรายใหญ่ของประเทศจัดทำกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) อย่างจริงจัง มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งประโยชน์”

สำหรับการเดินทางในครั้งนี้ คณะเดินทางมีกำหนดการจะศึกษาดูงานเบื้องต้น ดังนี้ เริ่มที่พื้นที่นครหนานหนิงจนถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และในวันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทางจะลงพื้นที่ศึกษาดูงานหมู่บ้านต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน ณ หมู่บ้านต้าลู่ ตำบลกู่หล่า อำเภอปินหยาง นครหนานหนิง เข้าประชุมหารือกับกรมพัฒนาชนบท เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง จากนั้นเข้าพบปะหารือ และได้รับการเลี้ยงรับรองจากผู้บริหารสำนักงานการต่างประเทศ เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทาง จะเดินทางไปศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาความยากจน ณ หมู่บ้านสื่อจิ่ง ตำบลเสี่ยวอี้ อำเภอเหิงโจว นครหนานหนิง และเข้าพบหารือ

กับผู้บริหารมหาวิทยาลัยกว่างซี และในช่วงเย็น นางสาวเบญจมาศ ต้นเวทยานนท์ กงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง จะให้การเลี้ยงรับรองคณะเดินทาง

จากนั้นเช้าวันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทางจะออกเดินทางโดยรถไฟความเร็วสูงจากนครหนานหนิงไปยังนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ซึ่งในช่วงเย็น คณะเดินทางจะพบปะหารือ พร้อมทั้งได้รับการเลี้ยงต้อนรับจาก Mr. Zhu Rui ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศน์สัมพันธ์ พรรคคอมมิวนิสต์จีน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทางจะเข้าพบหารือกับผู้บริหารกรมส่งเสริมการพัฒนาชนบท และศึกษาดูงานด้านการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านชื่อจิว อ่าเออ ฟู่หมิน นครคุนหมิง จากนั้นเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ บริษัท Yunnan Huanji Agricultural Sciences and Technology Development CO., LTD. ซึ่งเป็นบริษัทแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น กระเทียม ชิง เป็นต้น เดิมส่งออกไปที่ประเทศไทยเพียงประเทศเดียว แต่ปัจจุบันได้ส่งออกไปทั่วโลกแล้ว

วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทางเข้าร่วมหารือกับผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ ในการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาชนบท ณ สถาบันสังคมวิทยาณฑลยูนนาน (Yunnan Academy of Social Science) และเดินทางไปศึกษาดูงานการพัฒนาของหมู่บ้านหมี่ฮู่ ตำบลเป่ยกู่เฉิง อ่าเออเหยีเหลียง นครคุนหมิง จากนั้นในช่วงเย็น คณะเดินทางได้รับการเลี้ยงรับรองโดย Madame Wang Yu รองประธานสมาคมประชาชนมณฑลยูนนานเพื่อมิตรภาพกับต่างประเทศ

จากนั้นวันเสาร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ คณะเดินทางออกเดินทางจากท่าอากาศยานคุนหมิง ฉางฉู่ ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ โดยเดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เวลา ๑๘:๐๕ นาฬิกา

“การเดินทางไปประชุมทวิภาคีและศึกษาดูงานในครั้งนี้ คณะกรรมการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำมาประกอบการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาลต่อไป และหวังว่าจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองประเทศให้กระชับแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น” นายสังศิตกล่าว

และเมื่อเวลา ๒๓.๓๐ นาฬิกา ของวันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ รายงานข่าวแจ้งว่าคณะฯ ได้เดินทางถึงสนามบินนานาชาติหนานหนิงแล้ว เมื่อคณะกรรมการฯ ได้เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติหนานหนิง อู่สวี โดยได้รับการต้อนรับ และอำนวยความสะดวกจากทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายจีนและเจ้าหน้าที่สถานกงสุลคือ นางสาวเบญจมาศ ต้นเวทยานนท์ กงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ Mr. Chen Bin ผู้อำนวยการกองเลขานุการเครือข่ายองค์กรเอกชนเพื่อการแลกเปลี่ยน และ Mr. Liu Yahang เจ้าหน้าที่ของเครือข่ายองค์กรดังกล่าว

นอกจากนั้นยังมี Mr. Ruan Hang ผู้อำนวยการกองข่าวสารและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานการต่างประเทศเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง พร้อมทั้งล่ามภาษาไทยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้การต้อนรับ ประธานคณะกรรมการฯ ได้กล่าวขอบคุณคณะที่ให้การต้อนรับ โดยได้มีการปรึกษาหารือถึงแนวทางการศึกษาดูงานในระหว่างที่อยู่ในนครหนานหนิง และภาพรวมโดยทั่วไป ซึ่งการพูดคุยเป็นไปอย่างเป็นกันเอง

จากนั้นคณะจึงได้เดินทางถึงโรงแรมที่พัก Yongjiang Hotel ในเวลาประมาณ ๐๑.๐๐ นาฬิกา

Flash News 2.

“เงินแก๊จนไม่ถึง ๑๐ ปี พันจน ๑๐ ล้านคน”

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

“เฉพาะมณฑลกว่างซีจ้วง ลงพื้นที่สำรวจพบประชากรที่มีความยากจนประมาณ ๖,๓๔๐,๐๐๐ คน จาก ๕,๓๗๙ หมู่บ้าน พันจน ๖.๓ ล้านคน !!”

วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓:๐๐ นาฬิกา นายสังคิต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภาและคณะเดินทางถึงอำเภอปินหยาง โดยมีคุณซือ เจี๋ย เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำอำเภอปินหยางให้การต้อนรับ ณ Furong Restaurant

เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำอำเภอปินหยาง ได้บรรยายให้ข้อมูลว่า อำเภอปินหยาง มีประชากรประมาณ ๑ ล้านคน มีผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ประมาณ ๕๘,๐๐๐ คน แต่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายในการยกระดับให้พ้นจากความยากจนได้ทั้งหมด โดยทั้งรัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลกลาง ได้ร่วมมือกันในการพัฒนา และมีจุดมุ่งหมายให้มณฑลกว่างซีจ้วงเป็นประตูอาเซียน โดยพัฒนารถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อกับประชาคมอาเซียน

ต่อมาเวลา ๑๖:๐๐ นาฬิกา (วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖) นายสังคิต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภาและคณะเดินทางเข้าร่วมประชุมหารือกับอธิบดีกรมพัฒนาชนบท ณ กรมพัฒนาชนบท เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ต้อนรับโดย Mr. Huang Zhiyu อธิบดีกรมพัฒนาชนบท เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง

นายสังคิต เปิดเผยว่า Mr. Huang Zhiyu อธิบดีกรมพัฒนาชนบท เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า “ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๐๑๒ เพื่อช่วยให้ประชากรประมาณ ๑๐๐ ล้านคนหลุดพ้นจากความยากจน โดยในพื้นที่มณฑลกว่างซีจ้วง ได้มีการลงพื้นที่สำรวจพบประชากรที่มีความยากจนประมาณ ๖,๓๔๐,๐๐๐ คน จาก ๕,๓๗๙ หมู่บ้าน โดยบรรลุเป้าหมายในการขจัดความยากจนทั้งหมดในปี ๒๐๒๐”

Flash News 3.

“ขายดอกมะลิปีละ ๑.๐๖ แสนล้านบาท ชาวอำเภอเหิงโจวพันจน !”

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

“สังคิด” ชี้จีนแก้จนได้เพราะนวัตกรรมทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่มีความกล้าหาญในการค้นคว้า พัฒนาและสร้างสรรค์ลัทธิมาร์กซ์ให้อุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของประเทศจีนและโลกยุคปัจจุบัน

“รัฐบาลท้องถิ่นหนูนอกชนตั้งโรงงานขาดอกมะลิ แหล่งผลิตใหญ่ ๖๐ % ของโลก ผลิตได้ ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี รายได้ ๑.๐๖ แสนล้านบาท เกษตรกร ๓๔๐,๐๐๐ คน พันจน !”

เช้าวันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ นายสังคิด พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา และคณะเดินทางถึงหมู่บ้านสื่อจิ่ง ตำบลเสี่ยวอี่ เมืองเหิงโจว นครหนานหนิง มี Mr. Meng Ke Yu รองนายกเทศมนตรีเมืองเหิงโจว ให้การต้อนรับ นำคณะฯ ศึกษาดูงาน บรรยายให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนความรู้

รองนายกเทศมนตรีเมืองเหิงโจว บรรยายให้ข้อมูลว่า “เมืองเหิงโจวเป็นแหล่งปลูกมะลิขนาดใหญ่ของจีน โดยเริ่มต้นการปลูกมะลิในพื้นที่นี้ตั้งแต่ปี ๒๐๑๔ มีผลผลิตประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี โดยมีการนำไปแปรรูปเป็นชามะลิซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๘๐ ของชามะลิที่ผลิตได้ในประเทศจีน และร้อยละ ๖๐ ของโลก มูลค่าอุตสาหกรรมชามะลิในอำเภอเหิงโจวปี ๒๕๖๔ ประมาณ ๓.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๑.๐๖ แสนล้านบาท)”

จำนวนเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการปลูกมะลิ มีจำนวนมากถึง ๓๔๐,๐๐๐ คน มีตลาดกลางในการขายดอกมะลิเป็นจำนวนมากถึง ๑,๕๐๐ ตันต่อวัน มียอดขายประมาณวันละ ๔ ล้านหยวน (๒๐๐ ล้านบาท) โดยรัฐบาลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน มีการส่งเสริมภาคเอกชนในการตั้งโรงงานผลิตชามะลิส่งขายออกไปทั่วโลก ซึ่งถือเป็นการกระจายรายได้จนทำให้เกษตรกรพ้นจากความยากจน

รายงานข่าวแจ้งว่า การมาศึกษาดูงานการแก้ปัญหาความยากจนประเทศจีนของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ครั้งนี้ เป็นที่สนใจของสื่อมวลชนมาก และ นสพ. กว่างซีเดลีติดต่อขอสัมภาษณ์นายสังคิด พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา เกี่ยวกับการศึกษาดูงานการจัดความยากจนที่กว้างซีครั้งนี้ ซึ่งใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ ๑ ชั่วโมง โดยนายสังคิดให้ความเห็นการแก้ปัญหาความยากจนของจีนมีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า

“ผมคิดว่าความสำเร็จของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่สำคัญก็คือการกล้าคิดนอกกรอบจากกรอบเดิมของลัทธิมาร์กซ์ที่ไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการตลาด แต่ให้ความสนใจของ

การผลิตมากกว่า แต่เงินกล้าที่จะออกไปนอกกรอบของลัทธิมาร์กซ์ ก็คือการเอาเรื่องของการผลิตกับเรื่องของการตลาดเข้ามาผสมผสานกัน กล้าที่จะนำเอาการตลาดแบบทุนนิยมมาเป็นการตลาดเพื่อสังคมในระบบสังคมนิยมของประเทศจีน (socialist market economy)

ผมคิดว่านี่เป็นนวัตกรรมทางความคิด เป็นนวัตกรรมทางการเมือง (political Innovation) ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่มีความกล้าหาญในการค้นคว้า พัฒนา และสร้างสรรค์ ทฤษฎีของลัทธิมาร์กซ์ให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น” (สัมภาษณ์เต็มจะนำเสนอในโอกาสต่อไป)

Flash News 4.

“จีนต้อนรับ ‘สังคิด’ สมเกียรติ”

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ Mr. Zhu Rui (จู หุ่ย) ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิเทศสัมพันธ์ พรรคคอมมิวนิสต์จีน ได้ให้การต้อนรับนายสังคิด พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา อย่างอบอุ่น เป็นกันเอง และสมเกียรติ

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ Mr.Zhu Rui (จู หุ่ย) ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวิเทศสัมพันธ์ พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้เดินทางตรงจากปักกิ่งเพื่อมาให้การต้อนรับอย่างเป็นทางการต่อนายสังคิด พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ซึ่งถือว่าเป็นการให้เกียรติแก่ประธานคณะกรรมการฯ และประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

นายจูและนายสังคิดได้สนทนาและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นตลอดจนประสบการณ์ของทั้งสองฝ่ายอย่างจริงจัง เปิดเผย ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์

นายจูกล่าวว่า พรรคคอมมิวนิสต์จีนให้ความสำคัญ และให้คุณค่าเป็นอย่างสูงกับการเดินทางมาศึกษาดูงานของคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ในครั้งนี้

ท่านรัฐมนตรีในฐานะตัวแทนของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ย้ำให้เห็นถึงปณิธานอันแน่วแน่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่จะต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหาความยากจนของประชาชนจีนจนประสบความสำเร็จ เมื่อปี ๒๐๒๑ และเมื่อปัญหาความยากจนของจีนได้แก้ตกลงไปแล้ว ในขณะนี้หน่วยงานทั้งในระดับกรมและกระทรวงจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อและบทบาทภารกิจ จากการแก้ความยากจนไปเป็นสำนักงานการพัฒนาชนบท เพื่อสร้างการกินดีอยู่ดีของประชาชนแทน

นอกจากนี้ พรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐบาลจีน กำลังดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมความมั่งคั่งร่วมกันระหว่างประชาชนต่างอาชีพและต่างรายได้อย่างเต็มกำลัง

ท่านรัฐมนตรีได้เล่าถึงประสบการณ์การแก้ปัญหาความยากจนของจีนในมุมมองที่เป็นไปตามความเป็นจริงของประเทศจีน ในรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัวของประเทศจีนที่แตกต่างจากประเพณีการคิดแบบตะวันตก ทั้งแนวคิด ทฤษฎี และการประเมินติดตามผลของสำนักคิดตะวันตกทุกสำนักในโลก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการ เปลี่ยนแปลงภายในองค์กรของพรรคคอมมิวนิสต์ ในด้านการจัดการทุจริตอย่างไม่ไว้หน้า จนถึงขั้นที่เรียกได้ว่าเป็น “การปฏิวัติภายในพรรคคอมมิวนิสต์จีน” อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ด้วยการใช้มาตรการตรวจสอบทางด้านคุณธรรมอย่างเข้มงวดกวาดล้าง ต่อสมาชิกพรรคในทุกระดับ และอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคงไม่มีพรรคการเมืองใดในโลกนี้ที่จะกล้าให้มีการตรวจสอบทรัพย์สิน อาชีพ การหย่าร้างและอื่น ๆ อย่างกว้างขวางที่ครอบคลุมทั้งตัวสมาชิก ญาติพี่น้อง และครอบครัวของญาติพี่น้องแบบเดียวกันนี้

จีนใช้มาตรการที่จริงจังให้แก่ผู้ตั้งใจทำงานและแก้ไขปัญหาได้ด้วยการ เลื่อนตำแหน่ง ความรับผิดชอบ ในขณะที่เดียวกันก็มีมาตรการลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ดีเพราะทุเมทและเสียสละไม่เพียงพอ

จีนใช้สรรพกำลังทุกอย่าง ทั้งจากศูนย์กลางพรรค มณฑล กระทรวง กรม องค์กรภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน และทุกองคาพยพของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและของรัฐบาลจีน เป็นการรวมศูนย์กำลังทั้งหมดของประเทศจีน เข้าไปแก้ปัญหาในระดับมณฑล อำเภอ และทุกหมู่บ้านที่มีปัญหาความยากจน นี่เป็นการรวมศูนย์กำลังของทรัพยากรทั้งหมดของประเทศเข้าไปแก้ปัญหาที่จุดใดจุดหนึ่งที่มีความยากจน

หลังจากนั้น ท่านรัฐมนตรีจึงได้จัดงานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติให้แก่คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา งานเลี้ยงจบลงอย่างมีมิติริจิติมิตรภาพอันเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนชาวจีนและประชาชนชาวไทย ให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

Flash News 5.

“เงินผันจนได้อย่างไร ?” เมืองรวยช่วยเมืองจน” ~ เชียงไฮ้ช่วยยูนนาน ~ บริษัทเอกชนช่วยหมู่บ้าน ~ ระดมทุนสรรพกำลัง

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

“เชียงไฮ้ได้ให้ความช่วยเหลือยูนนาน” เป็นมูลค่าถึง ๑๐,๕๖๔ ล้านหยวน และระหว่างปี ๒๐๒๑ - ๒๐๒๓ เป็นมูลค่าถึง ๑๒,๔๓๘ ล้านหยวน และมณฑลเชียงไฮ้ยังได้ช่วยสร้างนิคมอุตสาหกรรมในมณฑลยูนนานถึง ๘๐ แห่ง นอกจากนี้ ในช่วงปี ๒๐๑๘ - ๒๐๒๐ มีบริษัทเอกชนจากมณฑลเชียงไฮ้ ๖,๐๐๐ บริษัท และบริษัทเอกชนในมณฑลยูนนาน ๓,๔๑๒ บริษัท ร่วมจับคู่กับหมู่บ้านในมณฑลยูนนาน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจน และมณฑลยูนนานยังส่งข้าราชการลงไปประจำในหมู่บ้านต่าง ๆ ๘,๕๔๐ หมู่บ้าน เพื่อทำความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาความยากจนถึง ๒๘,๐๐๐ คน”!!

เช้าวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๙:๐๐ นาฬิกา นายสังคีต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ได้นำคณะเข้าพบปะหารือกับผู้บริหารกรมส่งเสริมการพัฒนาชนบท มณฑลยูนนาน โดยมี Ms. Ning Yaning รองอธิบดีกรมส่งเสริมการพัฒนาชนบท มณฑลยูนนาน และคณะให้การต้อนรับ และกล่าวสรุปถึงความจำเป็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจน ดังนี้

กรมส่งเสริมการพัฒนาชนบท เดิมคือสำนักงานบรรเทาความยากจนและการพัฒนา ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ๑๙๙๓ จนถึงปี ๒๐๒๑ จึงได้เปลี่ยนเป็นกรมส่งเสริมการพัฒนาชนบท

“มณฑลยูนนานซึ่งถือว่าเป็นมณฑลที่ยากจน ได้รับการจับคู่กับมณฑลที่ร่ำรวยคือมณฑลเชียงไฮ้ ระหว่างปี ๒๐๑๖ - ๒๐๒๑ มณฑลเชียงไฮ้ได้ให้ความช่วยเหลือมณฑลยูนนานเป็นมูลค่าถึง ๑๐,๕๖๔ ล้านหยวน และระหว่างปี ๒๐๒๑ - ๒๐๒๓ เป็นมูลค่าถึง ๑๒,๔๓๘ ล้านหยวน และมณฑลเชียงไฮ้ยังได้ช่วยสร้างนิคมอุตสาหกรรมในมณฑลยูนนานถึง ๘๐ แห่ง นอกจากนี้ ในช่วงปี ๒๐๑๘ - ๒๐๒๐ มีบริษัทเอกชนจากมณฑลเชียงไฮ้ ๖,๐๐๐ บริษัท และบริษัทเอกชนในมณฑลยูนนาน ๓,๔๑๒ บริษัท ร่วมจับคู่กับหมู่บ้านในมณฑลยูนนานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจน และมณฑลยูนนานยังส่งข้าราชการลงไปประจำในหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาความยากจนถึง ๒๘,๐๐๐ คน”

“มณฑลยูนนานเป็นมณฑลที่การแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นไปอย่างยากลำบาก เพราะมีประชากรประมาณ ๔๗ ล้านคน มีอำเภอและเมืองต่างๆ ๑๒๙ แห่ง ซึ่งเป็นอำเภอและเมืองที่มีความยากจนถึง ๘๘ แห่ง มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๘,๕๔๐ หมู่บ้าน มณฑลยูนนานถือว่าเป็นมณฑล

ที่ยากจนที่สุดเป็นอันดับ ๒ รองจากมณฑลกุ้ยโจว มณฑลยูนนานมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง มีชนเผ่าถึง ๒๕ ชนเผ่า การแก้ไขปัญหาความยากจนจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปอย่างยากลำบาก เพราะ ถนนหนทางไม่สะดวก คนชนเผ่าบางส่วนก็ไม่อยากเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งมณฑลยูนนานมีการย้ายคนออกจากภูเขาซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะต่อการดำรงชีพ เช่น เสี่ยงต่อภัยดินถล่มจำนวนมากถึง ๑.๕ ล้านคน”

การย้ายคนออกจากแหล่งที่อยู่เดิมนั้น ต้องมีหลักประกัน ๓ ข้อดังนี้

๑. ต้องดูแลเรื่องที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย รวมทั้งการศึกษา
๒. ต้องให้มีงานทำและมีรายได้
๓. ต้องมีการปรับปรุงถิ่นที่อยู่เดิม โดยให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการ และมี การปันผลคืนให้กับเจ้าของที่ดินเดิม

การย้ายคนดังกล่าว รัฐจะต้องสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ สร้างที่อยู่อาศัย พร้อมทั้งดูแล ด้านการศึกษาและสุขภาพอนามัยให้ดีขึ้น สำหรับผู้ใหญ่ที่ทำงานได้ก็จะหางานให้ทำใกล้บ้าน ส่วนผู้สูงอายุ รัฐบาลจะจ่ายเงินดูแลและหางานไม่หนักให้ทำ เช่น การเป็นแม่บ้านดูแลคอนโด หรือ การเฝ้าสวนป่า ซึ่งมีรายได้ปีละ ๙,๐๐๐ หยวน

ในส่วนของถิ่นฐานเดิมที่ยังพออาศัยและทำกินได้ ก็ให้ผู้สมัครใจอยู่ที่เดิม โดยรัฐให้ความช่วยเหลือด้านการสร้างที่อยู่อาศัยและจัดสรรที่ดินให้ทำกิน พื้นที่ส่วนใหญ่ที่เหลือจะให้ บริษัทเอกชนเข้ามาพัฒนาดังกล่าวข้างต้น

ด้วยความมุ่งมั่นของท่านประธานาธิบดีสีจิ้นผิงและพรรคคอมมิวนิสต์จีน จึงทำให้ การแก้ไขปัญหาความยากจนแบบตรงประเด็น ด้วยการทำงานอย่างเข้มแข็งของทุกหน่วยราชการ ภาคเอกชน และประชาชนชาวจีนประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้เมื่อปลายปี ๒๐๒๐ รวมทั้งมี การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ประชาชนกลับไปยากจนอีก เช่น ผู้นำครอบครัวเจ็บป่วย ร้ายแรงต้องเสียค่ารักษาเป็นจำนวนมาก เป็นต้น โดยในปี ๒๐๒๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำไว้ที่ ๘,๐๕๐ หยวน/ต่อคน/ต่อปี และเป้าหมายต่อไปคือการเสริมสร้างและฟื้นฟูพัฒนาชนบท โดยดำเนินการดังนี้

๑. เสริมสร้างระบบข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการกลับไปยากจน โดยค้นหาผู้มีความเสี่ยงและให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว
๒. ส่งเสริมการจัดหางานเพื่อให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งการฝึกพัฒนาทักษะ เพิ่มเติมให้แก่ประชาชน
๓. ส่งเสริมให้ธุรกิจเอกชนเข้ามาให้การช่วยเหลือ โดยเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม ด้านการเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกร
๔. เสริมสร้างชนบทให้มีสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อมที่สวยงามเหมาะแก่การใช้ชีวิต

ประเทศจีนมีความยินดีในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ประเทศที่มีความสนใจ เพื่อเป้าหมายในการหลุดพ้นจากความยากจนของมวลมนุษยชาติ

ช่วงบ่ายเวลา ๑๔:๓๐ นาฬิกา คณะได้เดินทางถึงหมู่บ้านหย่งฟู ตำบลชื่อจิว อำเภอฟูหมิน นครคุนหมิง ซึ่งเป็นโครงการต้นแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชนบท ซึ่งเน้นการผสมผสานแนวคิด "การเกษตร + วัฒนธรรม + สร้างสรรค์ + ชนบทสมัยใหม่" เพื่อพัฒนาหมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร วัฒนธรรมและสุขภาพ

ตำบลชื่อจิวมีประชากรทั้งหมด ๑๐,๗๗๐ คน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๕ เป็นเกษตรกร เป็นตำบลที่มีการปลูกผลไม้ เช่น เซอร์รี่ กีวี มีการเพาะเห็ด การปลูกข้าว มีผลิตภัณฑ์จากนมวัว มีการเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว เป็นต้น โดยมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์

พื้นที่หมู่บ้านหย่งฟู มีบริษัทเอกชนเช่าพื้นที่เป็นระยะเวลา ๓๐ ปี โดยบริษัทเอกชนเข้ามาวางแบบแปลน จัดโซนนิ่งสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีรัฐเป็นผู้สร้างระบบสาธารณูปโภคทั้งหมด ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานในหมู่บ้าน ๓๐๐ กว่าตำแหน่ง โดยหมู่บ้านแห่งนี้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาถึง ๓๐๐,๐๐๐ คนต่อปี ทำให้บริษัทสามารถเก็บเงินรายได้ มากถึง ๑๔.๕ ล้านบาทต่อปี ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวแล้ว ยังเป็นสถานที่ศึกษาดูงานของหน่วยงานต่าง ๆ และในแต่ละปียังรับนักเรียนมาทัศนศึกษา ปีละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน

จากนั้น คณะได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ บริษัท Yunnan Huanji Agricultural Sciences and Technology Development CO., LTD. ซึ่งเป็นบริษัทแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น กระเทียม ชิง เป็นต้น โดยมีการส่งออกไปขายที่ประเทศไทยและทั่วโลก บริษัทดังกล่าวก่อตั้งขึ้นในปี ๑๙๙๗ ปัจจุบันเสียภาษีให้รัฐถึงปีละ ๘ ล้านบาท และยังมีส่วนเป็นอย่างมากในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งยังมีการจ้างแรงงานในพื้นที่ และส่งเสริมการปลูกและรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร เช่น กระเทียม ชิง เป็นต้น

Flash News 6.

“ภาคธุรกิจเอกชนบทบาทแก้จนเงินสำเร็จ” จากหมู่บ้านยากจน ๙ ปี ชาวหมี่ฮู่มีรายได้เพิ่ม ๑๐๘,๒๔๐ บาท/คน/ปี !!

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

“การช่วยเหลือของภาคธุรกิจเอกชนต่อเกษตรกรถือว่าได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย คือ ภาคธุรกิจเอกชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น ได้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและการลดหย่อนภาษี นอกจากนี้พื้นที่ในมณฑลยูนนานยังมีค่าเช่าที่ถูกลง และแรงงานยังมีราคาถูก การลงทุนของภาคธุรกิจเอกชนจึงเป็นการช่วยให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

เช้าวันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๙:๐๐ นาฬิกา นายสังคิต พิริยะรังสรรค์ ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา นำคณะเข้าพบปะหารือ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการในการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาชุมชน ณ สถาบันสังคมวิทยา มณฑลยูนนาน (Yunnan Academy of Social Science) โดยมี Mr. Chen Lijun รองประธานสถาบันสังคมวิทยา มณฑลยูนนานและคณะให้การต้อนรับนำเสนองานพัฒนาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความยากจน

นายสังคิต เปิดเผยว่า ตนเสนอประเด็นคำถามต่อที่ประชุมสถาบันสังคมวิทยา มณฑลยูนนาน ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร กับการเปิดโอกาสให้นักธุรกิจซึ่งเป็นนายทุนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน ?

“เราพบปัจจัยสำคัญที่ทำให้การแก้ปัญหาความยากจนสำเร็จจากคำตอบว่า “นักธุรกิจซึ่งเป็นนายทุนได้เข้ามาช่วยส่งเสริมและพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น โดยการอบรมและถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี เพิ่มทักษะวิชาชีพ รวมทั้งหาตำแหน่งงานรองรับ ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีรายได้ที่มั่นคง ซึ่งมณฑลยูนนานยังเป็นมณฑลที่มีการทำการเกษตรในพื้นที่สูง”

การช่วยเหลือของภาคธุรกิจเอกชนต่อเกษตรกรนั้น ถือว่าได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย คือ ภาคธุรกิจเอกชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น ได้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและ การลดหย่อนภาษี นอกจากนี้พื้นที่ในมณฑลยูนนานยังมีค่าเช่าที่ถูกลง และแรงงานยังมีราคาถูก การลงทุนของภาคธุรกิจเอกชนจึงเป็นการช่วยให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และภาคธุรกิจเอกชนเองก็ได้ขยายธุรกิจ ขยายฐานการผลิตให้มีความเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น เช่น กรณีที่ภาคธุรกิจเอกชนจากมณฑลเซียงไฮ้ เข้ามาลงทุนเกี่ยวกับการปลูกผัก มากกว่า ๕,๐๐๐ ล้านหยวน และส่งผักดังกล่าวไปจำหน่ายยังมณฑลเซียงไฮ้

“นับตั้งแต่จีนมีการเปิดประเทศ ก็ให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่มเท่ากันหมด และเลิกใช้คำว่าชนชั้นนายทุน แต่เรียกว่าเป็น Social Investment (การลงทุนทางสังคม) ซึ่งได้มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนดังกล่าวข้างต้น”

นายสังคิตให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สถาบันดังกล่าวมีความเป็นมาตั้งแต่ปี ๑๙๖๐ ซึ่งขณะนั้นเน้นการวิจัยด้านชนกลุ่มน้อยเป็นหลัก และมีพัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปี ๒๐๑๘ จึงได้ชื่อว่าเป็นสถาบันสังคมวิทยาณชลยุนนาน ซึ่งมีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง เช่น สถาบันวิจัยลัทธิมาร์กซ์ สถาบันวิจัยหมู่บ้านและชนบท สถาบันวิจัยด้านสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยด้านชนกลุ่มน้อย รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศต่าง ๆ เช่น ลาว เวียดนาม พม่า ไทย อินเดีย บังคลาเทศ ปากีสถาน และกัมพูชา เป็นต้น โดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๒๕๐ คน นอกจากการวิจัยที่เกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแล้ว ยังมีการวิจัยทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศาสนาอีกด้วย

ช่วงบ่าย เวลา ๑๔:๐๐ นาฬิกา (วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖) คณะได้เดินทางถึงหมู่บ้านหมี่ฮู่ ตำบลเป่ยกู่เฉิง อำเภอหฺยี่เหลียง นครคุนหมิง ซึ่งเป็นโครงการตัวอย่างการลดความยากจนระดับมณฑล โดยเป็นพื้นที่ปลูกเซอรี รวมทั้งพัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น การชมดอกซากุระ การเก็บเซอรี และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ หมู่บ้านหมี่ฮู่ มีประชากร ๑,๕๑๗ คน ๔๑๗ ครัวเรือน เดิมชาวบ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยการปลูกข้าวโพดเป็นหลัก จนเมื่อมีนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน รัฐได้เข้ามาให้การช่วยเหลือตั้งแต่ปี ๒๐๑๔ โดยการเริ่มพัฒนาระบบสาธารณสุขโรคต่างๆ รวมทั้งการเข้ามาทำความเข้าใจกับชาวบ้านเพื่อให้มีความเข้าใจและยอมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร และส่งเสริมให้มีการปลูกเซอรีแทนการปลูกข้าวโพด จนมีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์เมื่อปี ๒๐๑๖ ซึ่งได้เสนอโครงการพัฒนาหมู่บ้านในปี ๒๐๑๘ โดยได้เงินช่วยเหลือจากทางภาครัฐ จำนวน ๓ ล้านบาท

นอกจากการปลูกเซอรีแล้ว ยังมีการปลูกใบยาสูบ การปลูกเกาลัด การเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เลี้ยงผึ้ง และเลี้ยงวัว ทำให้แต่ละปีชาวบ้านมีรายได้ถึง ๒๒,๐๐๐ หยวน/คน/ปี (ประมาณ ๑๐๘,๒๔๐ บาท/คน/ปี)

“ปัจจุบันทางสหกรณ์มีห้องเย็นในการรวบรวมผลผลิต เพื่อการจำหน่าย โดยทางสหกรณ์ดำเนินการจำหน่ายผลผลิตต่างๆ ผ่านทาง ออนไลน์ และทางสหกรณ์ยังมีโครงการพัฒนาต่อยอดด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินงานของสหกรณ์มีการตรวจสอบและประเมินผลอย่างเข้มงวด และถึงแม้เกษตรกรจะหลุดพ้นจากความยากจนแล้ว แต่ยังมีการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการกลับไปยากจนอย่างเข้มงวดเพื่อที่จะสามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว”

Flash News 7.

“ไทย-จีน ร่วมผลักดันยกเว้นภาษีสินค้าเกษตรไทยเข้าจีน”

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ช่วงเย็น วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ได้รับการเลี้ยงรับรองจากมาตามหวางผู้รองประธานสมาคมประชาชนมณฑลยุนนานเพื่อมิตรภาพกับต่างประเทศ (MME WANG YU Vice

President of Yunnan Provincial People's Association for Friendship with Foreign Country (YNPAFFC) ณ โรงแรมที่พัก (Horizon Hotel Yunnan)

การต้อนรับเต็มไปด้วยไมตรีจิตและมิตรภาพฉันท์ประเทศเพื่อนบ้านที่ดีที่มีมาอย่างยาวนาน มาตามหวังกล่าวต้อนรับว่าในบรรดาประเทศเพื่อนบ้านคือเวียดนาม ลาว และไทย จีนให้ความสำคัญกับประเทศไทยมากที่สุด

นายสังคีต กล่าวตอบว่าเช่นเดียวกันกับประเทศไทย ในบรรดาประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมดคือเวียดนาม ลาว กัมพูชาและพม่า ประเทศไทยก็ให้ความสำคัญกับประเทศจีนมากที่สุดเช่นกัน

มาตามหวังกล่าวว่ามณฑลยูนนานกำลังจะสร้างความเป็นเมืองบ้านพี่เมืองน้องกับจังหวัดหนองคาย เพราะเป็นจังหวัดที่รถไฟความเร็วปานกลางของประเทศจีนกำลังจะไปถึง และจีนมีความหวังว่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างจีนกับไทยจะเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น เพราะรถไฟที่เชื่อมระหว่างจีนกับลาวในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมาช่วยให้ยอดการค้าขายระหว่างจีนกับลาวเพิ่มขึ้นถึง ๔๐%

มาตามหวังกล่าวว่าอยากเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมาท่องเที่ยวและนักลงทุนชาวไทยมาลงทุนที่มณฑลยูนนานให้มากขึ้น

นายสังคีตกล่าวตอบว่า แต่เดิมทฤษฎีว่าคนไทยมาจากไหนนั้น มีทฤษฎีที่เสนอว่าคนไทยอพยพมาจากเทือกเขาอัลไตของจีน แต่ขณะนี้ก็มีทฤษฎีใหม่ล่าสุดที่เสนอว่าต้นกำเนิดของคนไทยอาจจะมาจากคนชนชาติจ้วง ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณมณฑลกว่างซีซึ่งอยู่ติดกับมณฑลยูนนาน เนื่องจากการตรวจทางพันธุกรรมคือตรวจสอบดีเอ็นเอของคนจ้วงกับคนไทยแล้ว พบว่าดีเอ็นเอของคนไทยกับคนจ้วงตรงกันทุกประการ นี่เป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถยืนยันได้ว่าคนไทยกับคนจ้วงมีความสัมพันธ์ด้านความเป็นเผ่าพันธุ์เดียวกันและมีความเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้งมากระหว่างคนไทยกับคนจ้วง ในมณฑลกว่างซีของประเทศจีน

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาทางวิชาการ ด้านภาษาศาสตร์แล้วพบว่า ภาษาไทยกับภาษาจ้วงมีคำที่ ออกเสียงเหมือนกันหรือเข้าใจตรงกันเป็นจำนวนคำที่มากถึง ๕๐๐ คำ ซึ่งเป็นจำนวนคำที่มากเพียงพอที่จะพูดสื่อสารกันเข้าใจได้ในชีวิตปกติประจำวัน เช่น คำว่าพ่อแม่ กินข้าว แมว หมา เป็ด ไก่ และการนับตัวเลขก็เหมือนกัน เป็นต้น นี่เป็นทฤษฎีใหม่ที่น่าเสนอว่าบรรพบุรุษของคนไทยน่าจะอพยพมาจากดินแดนของคนชาติจ้วง

นอกจากนี้คนไทยกับคนยูนนานซึ่งส่วนใหญ่คือคนไทยลื้อ ยังมีประเพณีหลายอย่างร่วมกัน เช่น ประเพณีสงกรานต์ ด้วยเหตุนี้คนไทยจึงมีความรู้สึกที่ติดมากับคนไทลื้อหรือคนไทในยูนนาน ในความเป็นจริงแล้วมีคนไทยลื้อเป็นจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เช่นที่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอนและลำพูน เป็นต้น กล่าวได้ว่าคนไทยลื้อ เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยมาแต่โบราณจวบจนกระทั่งถึงปัจจุบัน หากพิจารณาจากมุมมองทางประวัติศาสตร์ ในยุคโบราณที่ยังไม่มีเส้นแบ่งความเป็นประเทศที่แน่ชัด

ชนชาติจ้วงและคนไทลื้อ คงได้อาศัยอยู่ในบริเวณทางตอนใต้ของประเทศจีนในปัจจุบันและกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณรัฐฉานของพม่าปัจจุบัน และภาคเหนือของไทยที่เรียกว่าอาณาจักรล้านนา

นายสังศิตกล่าวว่า ชนชาติจ้วงในมณฑลกว่างซีและคนไทลื้อในมณฑลยูนนาน เป็นสองชนเผ่าที่น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับคนไทยในปัจจุบันมากที่สุด ในแง่ของการสืบสายเลือด ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของความเป็นคนไทย ตลอดจนถึง วัฒนธรรม และประเพณี

ในขณะนี้ก็มีเรื่องที่น่ายินดีที่มีคลิปเผยแพร่อยู่ในประเทศไทยอย่างแพร่หลายว่า วัฒนธรรม และประเพณีของคนไทในยูนนานเหมือนกับคนไทยในประเทศไทย ปัจจุบัน ซึ่งทำให้คนไทยจำนวนมากพากันตื่นเต็นกับความรู้ใหม่นี้ มันเหมือนกับว่าคนไทยมีพี่น้องเผ่าพันธุ์เดียวกันอยู่ที่ประเทศจีน

มาตามหวังได้ขอให้คณะกรรมการฯ ช่วยเป็นสื่อกลางในการประสานงานให้สมาคมมิตรภาพไทย-จีน กับสมาคมประชาชนมณฑลยูนนานเพื่อมิตรภาพกับต่างประเทศให้ด้วย ซึ่งนายสังศิตได้ให้การตอบรับด้วยความยินดี

ขณะที่การพูดคุยมีบรรยากาศที่เป็นไปด้วยการผ่อนคลายและมีความเป็นกันเองมากขึ้น เป็นลำดับ นายสังศิตได้ขอหารือด้วยความเกรงใจ เป็นอย่างยิ่งว่า

“ในฐานะจีนและไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน และคนจีนกับคนไทยมิใช่อื่นไกล เป็นพี่น้องกัน จึงใคร่ขอเรียนถามว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ที่ประเทศไทยอาจจะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจากรัฐบาลจีนที่จะอนุญาตยกเว้นภาษี การนำเข้าสินค้าการเกษตรของไทยที่มายังประเทศจีน เฉกเช่นเดียวกับที่ประเทศเวียดนามและประเทศลาวได้รับการยกเว้นภาษีจากรัฐบาลจีน อยู่แล้วในขณะนี้”

มาตามหวังได้กล่าวตอบว่า นโยบายของรัฐบาลจีนจะยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรให้ เฉพาะกับประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศจีนเท่านั้น ด้วยเงื่อนไขทางด้านพรมแดนดังกล่าว ประเทศเวียดนามและลาวจึงอยู่ในเงื่อนไขที่รัฐบาลจีนยกเว้นภาษีสินค้าเกษตรนำเข้าให้

นายสังศิต กล่าวว่านโยบายเรื่องนี้ของรัฐบาลจีนนับว่าเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นอย่างยิ่ง และตนเห็นด้วยกับนโยบายเรื่องนี้ของรัฐบาลจีน

อย่างไรก็ดีในเรื่องของพรมแดนตามธรรมชาตินั้น นายสังศิตกล่าวว่า มิได้มีแต่พรมแดนในเรื่องของผืนแผ่นดินที่ติดต่อกันได้เท่านั้น แต่หากยังมีพรมแดนทางธรรมชาติในเรื่องของแม่น้ำระหว่างสองประเทศได้ด้วยเช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่าโดยทั่วไปแล้ว พรมแดนทางธรรมชาติระหว่างประเทศเพื่อนบ้านมีสองลักษณะ คือพรมแดนที่เป็นผืนแผ่นดินที่ติดต่อกันได้ และพรมแดนที่มีแม่น้ำติดต่อกันได้ด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับประเทศจีนกับไทย เราเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ก็เพราะว่าเรามี”แม่น้ำโขง” ที่เชื่อมโยงติดต่อกันทางธรรมชาติ และแม่น้ำโขงยังเป็นสายใยที่ผูกพัน คนจีนกับคนไทยให้ร่วมกัน และเกี่ยวข้องกันในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งสองประเทศมาแต่ยุคโบราณ

สภาพจนกระทั่งถึงปัจจุบัน เพราะเหตุว่าแม่น้ำโขงมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีนที่ไหลเรื่อยลงมาจนกระทั่งถึงประเทศไทย แม่น้ำโขงจึงกลายเป็นพรมแดนทางธรรมชาติ ที่เป็นผืนน้ำ มิใช่ผืนดินระหว่างประเทศจีนกับประเทศไทย นี่เป็นความจริงตามธรรมชาติที่โลกสร้างขึ้นมาให้เราสองประเทศสามารถติดต่อถึงกันได้โดยตรง

ด้วยเหตุนี้หากรัฐบาลจีนจะถือเอาเรื่องพรมแดนตามธรรมชาติเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนด ให้ความอนุเคราะห์แก่ประเทศที่อยู่ติดกับประเทศจีนแล้ว มีความสมควรหรือไม่ที่ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จากรัฐบาลจีนที่จะให้ประเทศไทยได้อยู่ในหลักเกณฑ์เดียวกันกับประเทศที่มีพรมแดนทางธรรมชาติที่เป็นผืนแผ่นดินติดกับประเทศจีนจึงเรียนมาเพื่อขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่ประเทศไทยและพี่น้องเกษตรกรชาวไทย ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศไทยด้วย

มาตามหวังตอบรับด้วยความยินดี ว่าเห็นด้วยกับคำอธิบายข้างต้นของนายสังคิต และเสนอว่าขอให้นายสังคิตนำเสนอแนวคิดนี้แก่รัฐบาลไทย หากรัฐบาลไทยนำเสนอเรื่องนี้ต่อรัฐบาลจีนเมื่อไร มาตามหวังก็พร้อมที่จะนำข้อเสนอนี้ให้แก่รัฐบาลจีนเช่นเดียวกัน

เมื่อมาตามหวังกล่าวจบ เสียงปรบมือในห้องก็ดังขึ้นพร้อมกันด้วยความยินดีของทั้งสองฝ่าย!!!

สุดท้ายมาตามหวัง ได้กล่าวถึง การประชุมระหว่างประเทศของจีนกับอาเซียนระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ มิถุนายน ศกนี้ โดยรัฐบาลจีนได้เชิญประธานและคณะกรรมการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา เข้าร่วมการประชุมด้วยนั้น มาตามหวังกล่าวว่าทางมณฑลยูนนานก็มีการจัดการประชุมเรื่องการแก้ปัญหาความยากจนเช่นเดียวกัน หากมณฑลยูนนานมีการจัดการประชุมเรื่องการแก้ปัญหาความยากจนโดยเฉพาะเรื่องความยากจนของชนชาติส่วนน้อย ในมณฑลยูนนานขึ้นเมื่อใด ทางสมาคมประชาชนมณฑลยูนนานฯ จะเชิญคณะกรรมการฯ เข้าร่วมการประชุมด้วย ซึ่งนายสังคิตได้ขอขอบคุณสำหรับคำเชิญล่วงหน้าและกล่าวตอบรับเข้าร่วมการประชุมด้วยความยินดี

รายงานข่าวการเยือนจีน จากหนังสือพิมพ์จีนและหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

คณะผู้แทนคณะกรรมการ การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภาเยือนกว่างซี "โครงการลดความยากจนของจีนมีคุณค่าและยั่งยืนมากกว่า" Guangxi Daily ๒๐๒๓ -๐๕ -๒๖ ผู้สื่อข่าวของเรา Li Xiangping ผู้สื่อข่าว Ruan Hang ข้อความ/รูปภาพ คณะผู้แทนสถาบันของไทยตรวจสอบสถานการณ์อุตสาหกรรมดอกไม้ช่วยเหลือเกษตรกรในเมืองเหิงโจว ผู้สื่อข่าว Li Xiangping ผู้สื่อข่าว Ruan Hang ข้อความ/รูปภาพ

"ฉันไม่เคยคิดมาก่อนว่าดอกมะลิในกว้างซีจะสร้างมูลค่าทางอุตสาหกรรมได้มากขนาดนี้ และผลักดันให้เกษตรกรจำนวนมากมีรายได้เพิ่มขึ้นและร่ำรวยขึ้น น่าทึ่งมาก!" คณะผู้แทนรัฐสภา") เยี่ยมชมสวนดอกมะลิจีนในเมืองเหิงโจวและชมเซย การพัฒนาอุตสาหกรรมการฟื้นฟูชนบทในกว้างซีเป็น "ศักยภาพที่ดี" ตามคำเชิญของ China NGO International Exchange Promotion Association ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๔ พฤษภาคม ประธานคณะกรรมการลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำของสภาสูงแห่งรัฐสภาไทยได้นำคณะไปเยือนกว้างซี

ในระหว่างการเยือน สำนักงานการต่างประเทศกว้างซีได้พบกับคณะผู้แทน และทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงลึกเกี่ยวกับความร่วมมือเชิงลึกในด้านต่าง ๆ เช่น การลดความยากจน เศรษฐกิจและการค้า และการเกษตร ภายใต้การประสานงานและประสานงานของสำนักงานการต่างประเทศกว้างซี คณะผู้แทนฯ ได้เยี่ยมชมหมู่บ้าน Dalu, คณะกรรมการหมู่บ้าน Majie, Gula Town, Binyang County, Guangxi และหมู่บ้าน Shijing, Xiaoyi Town, Hengzhou City ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการเอาชนะความยากลำบากและมาตรการในการส่งเสริมการฟื้นฟูชนบทและสำรวจเส้นทางสู่การลดความยากจนที่เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย

ในหมู่บ้าน Dalu สมาชิกคณะผู้แทนสภาขุนนางแห่งรัฐสภาไทยได้เรียนรู้ว่าหมู่บ้านแห่งนี้คว้าโอกาสในการสร้างฐานสาธิตสำหรับอุตสาหกรรมข้าวหอมใน Binyang เพิ่มความพยายามในการโอนที่ดิน บูรณาการทรัพยากรที่ดิน และมุ่งความสนใจไปที่ ที่ดินผ่านการเช่า และการเพาะปลูกทดแทน มีพื้นที่ภูเขามากกว่า ๒,๐๐๐ หมู่ และนาข้าวและพื้นที่แห้งมากกว่า ๖๐๐ หมู่ ซึ่งใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีลักษณะเฉพาะ

นอกจากนี้ หมู่บ้านยังมอบหมายให้ทีมงานด้านเทคนิคมืออาชีพออกแบบงานศิลปะนาข้าว ๓ มิติบนนาข้าว ๕๕ หมู่ในเฟิ่งหวงตงซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วประเทศให้มาเยี่ยมชม การพัฒนาการเกษตรและการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ สมาชิกของคณะผู้แทนแสดงความขอบคุณต่อหมู่บ้านที่ค่อยๆ ตระหนักถึงความหลากหลายของห่วงโซ่อุตสาหกรรมและช่องทางรายได้ และการส่งเสริมมูลค่าทางเศรษฐกิจ ในหมู่บ้านสื่อจิง สมาชิกสภาสูงของรัฐสภาไทยเดินชม ถ่ายภาพ และถามคำถาม โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการพัฒนาอุตสาหกรรมดอกมะลิของหมู่บ้าน เพื่อช่วยให้เกษตรกรเจริญรุ่งเรือง

ตามรายงานหมู่บ้านยึดมั่นในความเป็นผู้นำของการสร้างพรรคและได้เริ่มดำเนินการบนเส้นทางใหม่

เพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูชนบทผ่านการฟื้นฟูองค์กร โดยการเสริมความแข็งแกร่งให้กับ การสร้างองค์กรปาร์ตี้ระดับรากหญ้าในชนบท ชี้นำเกษตรกรให้ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม การเกษตรให้เหมาะสม เพิ่มการลงทุน

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปลูกมะลิต่อเนื่องและสร้างดอกมะลิต่อเนื่อง ฐานสาธิตการปลูกที่ได้มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวสวนมะลิเงินและผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรแห่งแรกในกว๋างซี

"สารประกอบผู้เชี่ยวชาญดอกมะลิ" ดึงดูดเวลาที่รู้จักกันดี - แบรินด์ชาหอมอันทรงเกียรติจากปักกิ่ง เจ้อเจียง ไต้หวัน และสถานที่อื่น ๆ เพื่อลงหลักปักฐานและพัฒนา สร้างกลุ่มการผลิตการแปรรูป ฐานอุตสาหกรรมดอกมะลิที่บูรณาการการท่องเที่ยว การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม อยู่บนเส้นทางแห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนของการเกษตรที่มีลักษณะเฉพาะ

สมาชิกของคณะผู้แทนเชื่อว่าการปฏิบัติของหมู่บ้านในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเฉพาะและการเกษตรที่มีลักษณะเฉพาะนั้นมีค่าอ้างอิงอย่างมาก ในสำนักฟื้นฟูชนบทกว๋างซี คณะผู้แทนจากสภาสูงของรัฐสภาไทยมีความเข้าใจโดยละเอียดเกี่ยวกับวิธีการใช้มาตรการบรรเทาความยากจนตามเป้าหมายของเงินในกว๋างซี และชื่นชมกว๋างซีอย่างจริงใจสำหรับความสำเร็จที่โดดเด่นในการบรรเทาความยากจน

ที่มหาวิทยาลัยกว๋างซี ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนเชิงลึกและหารือเกี่ยวกับนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสอนและการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อช่วยลดความยากจน เมื่อฉันรู้ว่าอาจารย์ของวิทยาลัยเกษตรกรรมแห่งมหาวิทยาลัยกว๋างซีไม่เพียงแต่ให้ความรู้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังไปช่วยเหลือไร่นาในชนบท ส่งเสริมผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์แก่เกษตรกร และใช้พันธุ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เก็บเกี่ยวได้มากขึ้นด้วยต้นทุนที่ต่ำลง

สมาชิกของคณะผู้แทนกล่าวชื่นชมการเก็บเกี่ยวทางการเกษตร "จีนประสบความสำเร็จที่มีชื่อเสียงระดับโลกในการบรรเทาความยากจนซึ่งแยกไม่ออกจากความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งและการตัดสินใจอย่างชาญฉลาดของพรรคคอมมิวนิสต์จีน"

ภายหลังการเยี่ยมชมสถานที่ สังคีต พิริยะรังสรรค์ ผู้วิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับประเทศจีนเงื่อนไขระดับชาติค่อนข้างประทับใจ "จีน พรรคคอมมิวนิสต์ไม่ได้ทำให้ลัทธิมาร์กซ์ตันทุรัง แต่พัฒนาอย่างยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ตามเงื่อนไขของประเทศตนเอง และจุดประกายแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยสอดคล้องกับเงื่อนไขแห่งชาติของจีนเอง ผู้นำของพรรคคอมมิวนิสต์ พรรคของจีนมีความกล้าหาญและฉลาดทางการเมืองมาก เขาบอกกับนักข่าวว่าทีมของเขาได้ทำการสำรวจเปรียบเทียบเกี่ยวกับการลดความยากจนในจีนและประเทศอื่น ๆ และสรุปว่า "โครงการลดความยากจนของจีนมีคุณค่าและยั่งยืนมากกว่า"

คณะผู้แทนยังมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้จากวิธีการลดความยากจนที่เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย โดยหวังว่าไทยและจีนจะสามารถแบ่งปันประสบการณ์และความร่วมมือด้านการลดความยากจนต่อไปได้ การเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ และร่วมกันส่งเสริมพัฒนา ขอให้ "มิตรภาพดั้งเดิมระหว่างไทย-จีนเสมือนครอบครัวเดียวกัน" ยั่งยืนตลอดไป:

แปลภาษาจีน K.sunya

ที่มา <https://gxxrb.gxxrb.com.cn/?name=gxxrb&date=2023-05-26&code=014&xuhao=8>

ภาคผนวก ข

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการ

จัดทำโดย

เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๕ โทร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๙ - ๓๐

๑. นายอุตร พันธุมิตร	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๒. นายกวี จันทจิราภา	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. ว่าที่ ร.ต.ปฐมภรณ์ แป้นจรัสธีรมี	นิติกรชำนาญการ
๔. นางสาววรรณต์ มงคลนำสุวิทย์	นิติกรชำนาญการ
๕. นายประสิทธิ์ อนุกุลวิทยา	นิติกรชำนาญการ
๖. นายธารณ์ธรรม์ ธรรมวงศ์	วิทยากรชำนาญการ
๗. นายเทียนชัย พันธุ์เลิศ	วิทยากรปฏิบัติการ
๘. นางสาวสิริลักษณ์ เหมชาติลือชัย	วิทยากรปฏิบัติการ
๙. นางสาวไอลยวริน สุขแก้ว	นิติกรปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวอาติบะห์ อุปี	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๑. นางสาววัลย์ณัฏสร ยอดแยม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นางสาวอังสนา เนตรทอง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๓. นายเศรณี พงษ์พันธุ์	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

รายงานคณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา
โครงการจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชน ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง
และมณฑลยูนนาน

ผู้รับผิดชอบ :

คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา

ปีที่พิมพ์ :

พ.ศ. ๒๕๖๗

เบอร์โทร :

๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๐

จัดพิมพ์โดย :

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๖๖, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖

จีนแก่น

: รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง โครงการขจัดความยากจนของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ที่เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และมณฑลยูนนาน